

แนวทางการรับมือต่อผลกระทบด้านความมั่นคงที่เกิดจากภัยคุกคาม
กรณีศึกษาในพื้นที่รับผิดชอบของกองกำลังบูรพา

โดย

พลตรี สันติพงศ์ ธรรมปิยะ

รองแม่ทัพภาคที่ ๑

กองทัพบก

นักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร

หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ ๕๕

ประจำปีการศึกษา พุทธศักราช ๒๕๕๕ – ๒๕๖๐

บทคัดย่อ

เรื่อง **แนวทางการรับมือต่อผลกระทบด้านความมั่นคงที่เกิดจากภัยคุกคาม
กรณีศึกษาในพื้นที่รับผิดชอบกองกำลังบูรพา**

ลักษณะวิชา **การทหาร**

ผู้วิจัย **พลตรี สันติพงศ์ ชรรมปิยะ หลักสูตร วปอ. รุ่นที่ ๕๕**

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพแวดล้อมด้านความมั่นคง และภัยคุกคามที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศ ที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงด้านต่างๆ ทางทหาร การเมือง เศรษฐกิจ และสังคม และแนวทางการรับมือกับผลกระทบด้านความมั่นคงที่เกิดจากภัยคุกคาม โดยมีขอบเขตของการวิจัยพื้นที่รับผิดชอบ ของกองกำลังบูรพา เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการศึกษาข้อมูลทางปฐมภูมิ และทุติยภูมิ

ความมั่นคงในศตวรรษที่ ๒๑ ที่เป็นยุคสมัยที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว จากการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ มีการเชื่อมโยงเครือข่ายและระบบการติดต่อสื่อสาร ประเด็นความมั่นคงมีความซับซ้อนมากขึ้นมีความเกี่ยวพันกันในทุกมิติ จากภัยคุกคามด้านความมั่นคงทั้งแบบเก่าและแบบใหม่ ซึ่งแนวโน้มการเผชิญหน้าทางทหารมีแนวโน้มที่ลดลง แต่ปัญหาเส้นเขตแดนยังคงมีอยู่ การแข่งขันพัฒนาทางเศรษฐกิจได้ทวีความรุนแรงขึ้น ที่ก่อให้เกิดความขัดแย้งในด้านทรัพยากรส่งผลกระทบต่อความมั่นคงโลก โดยภัยคุกคามเกิดจากตัวแสดงที่เป็นรัฐ และตัวแสดงบทบาทที่ไม่ใช่รัฐ โดยแนวทางการรับมือต่อภัยคุกคามได้มีการประเมินและกำหนดความสำคัญเร่งด่วนของภัยคุกคามในแต่ละพื้นที่ที่แตกต่างกัน ได้แก่ ปัญหาแรงงานต่างด้าว ปัญหาภัยพิบัติและสาธารณภัย ปัญหายาเสพติด ปัญหาการก่อการร้ายและอาชญากรรมข้ามชาติ และปัญหาละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา และจากปัญหาดังกล่าว ก่อให้เกิดผลกระทบด้านความมั่นคง ทั้งทางทหาร การเมือง เศรษฐกิจ สังคม ที่สำคัญ เช่น การก่อวินาศกรรม การสูญเสียงบประมาณรายจ่ายของประเทศ ประชาชนเกิดความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน นอกจากนี้ทำให้เกิดปัญหาอื่นๆ ตามมา ได้แก่ ปัญหาความยากจน การก่ออาชญากรรมต่างๆ เกิดภาพลักษณ์ที่ไม่ดีต่อประเทศชาติ รวมถึง อาจส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างประเทศได้ และจากการศึกษาการป้องกันและแก้ไขผลกระทบจากปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นเพื่อจัดการกับความเล็งงที่เกิดขึ้นของภัยคุกคาม ได้มีการกำหนดมาตรการต่างๆ ในการรับมือต่อผลกระทบด้านความมั่นคงจากภัยคุกคามทั้ง มาตรการป้องกัน มาตรการปราบปราม และการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างเป็นระบบ และเสริมสร้างการพัฒนาบุคลากรและเครื่องมือเทคโนโลยี รวมไปถึงการสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศภายในประเทศทั้งภาครัฐ และภาคประชาชน

ข้อเสนอแนะ แนวทางการรับมือและแก้ไขปัญหาภัยคุกคาม พิจารณาจากการประเมิน ความเสี่ยงที่เกิดภัยจากคุกคามในแต่ละพื้นที่ และควรมีการแจ้งเตือน ฝ้าติดตาม เพื่อการป้องกัน และลดผลกระทบ โดยการเตรียมความพร้อม ทั้งบุคลากร เครื่องมือ และแผนเผชิญเหตุต่างๆ ที่เกิดขึ้น หน่วยงานที่มีอำนาจในการบังคับใช้กฎหมายต้องดำเนินการกำหนดยุทธศาสตร์เพื่อเป็น กรอบแนวทางที่ใช้วางแผนการปฏิบัติให้เกิดเป็นรูปธรรมและเหมาะสมกับภัยคุกคามที่เกิดขึ้น ในแต่ละพื้นที่ โดยการสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศ ภายในประเทศทั้งภาครัฐ และภาคประชาชน

คำนำ

บริบทความมั่นคงในศตวรรษที่ ๒๑ ได้เปลี่ยนแปลงไป ภัยคุกคามที่เกิดขึ้น มีความเกี่ยวพันกันในทุกมิติ ทั้งจากภัยคุกคามทางทหาร และภัยคุกคามที่มีไซเบอร์ทางทหาร ซึ่งมีปัจจัยจากภายนอกประเทศ ที่เป็นตัวแปรต่อสถานการณ์ความมั่นคงของโลก และส่งผลต่อความมั่นคงภายในประเทศ ได้แก่ ปัญหาแรงงานต่างด้าว ปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย ปัญหาภัยพิบัติและสาธารณสุข ปัญหายาเสพติด ปัญหาการก่อการร้ายและอาชญากรรมข้ามชาติ เป็นต้น

ดังนั้น การหาแนวทางการรับมือต่อผลกระทบด้านความมั่นคงที่เกิดจากภัยคุกคาม เป็นการเตรียมความพร้อมที่จะร่วมหามาตรการป้องกัน และแก้ไขต่อภัยคุกคามต่างๆ ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน และอนาคต เป็นไปอย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ต่างๆ และเกิดความร่วมมือระหว่างทุกภาคส่วนที่นำไปสู่การสร้างความมั่นคงยั่งยืนของประเทศ

พลตรี

(สันติพงษ์ ธรรมปิยะ)

นักศึกษาวិทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร

หลักสูตร วปอ. รุ่นที่ ๕๕

ผู้วิจัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
คำนำ	ค
กิตติกรรมประกาศ	ง
สารบัญ	จ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญแผนภาพ	ซ
บทที่ ๑ บทนำ	๑
ความเป็นมา และความสำคัญของปัญหา	๑
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๓
ขอบเขตของการวิจัย	๓
วิธีการดำเนินการวิจัย	๓
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	๔
คำจำกัดความ	๔
บทที่ ๒ แนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	๖
แนวคิด ทฤษฎี เรื่องความมั่นคงของชาติ	๖
แนวคิด ทฤษฎี เรื่องภัยคุกคาม	๑๐
สถานการณ์ความมั่นคง และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ	๑๓
นโยบายและยุทธศาสตร์ที่สำคัญ	๓๐
หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	๓๓
การขับเคลื่อนประเทศไทย ๔.๐	๓๕
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๓๖
สรุป	๓๗

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ ๓ ปัญหาภัยคุกคาม และผลกระทบด้านความมั่นคงของชาติ	๓๘
ปัญหาภัยคุกคาม และผลกระทบด้านความมั่นคงของประเทศโดยทั่วไป	๔๒
บทสัมภาษณ์ของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่รับผิดชอบ ของกองกำลังบูรพา	๕๕
บทที่ ๔ ผลการศึกษาและวิเคราะห์แนวทางการรับมือต่อผลกระทบ ด้านความมั่นคงของชาติจากภัยคุกคามรูปแบบต่างๆ	๗๔
แนวทางการรับมือต่อผลกระทบด้านความมั่นคงต่อภัยคุกคามด้านต่างๆ	๗๔
แนวทางการรับมือต่อผลกระทบความมั่นคงต่อภัยพิบัติและสาธารณภัย	๗๔
แนวทางการรับมือต่อผลกระทบด้านความมั่นคงเกี่ยวกับยาเสพติด	๘๒
แนวทางการรับมือต่อผลกระทบด้านความมั่นคงเกี่ยวกับ แรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย	๘๕
แนวทางการรับมือต่อผลกระทบด้านความมั่นคงจากภัย การละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา	๙๓
แนวทางการรับมือต่อผลกระทบด้านความมั่นคงเกี่ยวกับการก่อการร้าย และอาชญากรรมข้ามชาติ	๙๕
สรุป	๑๐๐
บทที่ ๕ สรุป และข้อเสนอแนะ	๑๐๑
สรุป	๑๐๑
ข้อเสนอแนะ	๑๐๘
บรรณานุกรม	๑๑๐
ประวัติย่อผู้วิจัย	๑๑๒

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
๓ - ๑	จำนวนคนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตทำงาน กงเหลือ ณ เดือนธันวาคม จำแนกตามลักษณะการเข้าเมืองถูกกฎหมาย และผิดกฎหมายทั่วราชอาณาจักร ปี ๒๕๕๒ - ๒๕๕๖	๔๖
๓ - ๒	สถิติการเกิดอุทกภัยของประเทศไทยตั้งแต่ ปี พ.ศ. ๒๕๔๖ - ๒๕๕๖	๔๘
๓ - ๓	สถิติการเกิด วาดภัย ของประเทศไทย ปี พ.ศ.๒๕๔๖ - ๒๕๕๖	๔๙
๓ - ๔	สถิติการเกิดภัยแล้งของประเทศไทย ปี พ.ศ.๒๕๔๖ - ๒๕๕๖	๕๐
๓ - ๕	สถิติการเกิดภัยหนาวของประเทศไทย ปี พ.ศ.๒๕๔๖ - ๒๕๕๖	๕๑
๔ - ๑	ตารางแบ่งมอบผู้รับผิดชอบตามระดับความรุนแรงของสาธารณภัย	๗๘
๔ - ๒	การบูรณาการระหว่างหน่วยงานส่วนราชการทุกหน่วยองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น/อำเภอทุกอำเภอในพื้นที่/ประชาชน /ผู้นำ ชุมชน	๗๙
๔ - ๓	การประสานความร่วมมือและการบูรณาการระหว่างหน่วยงาน หน.คณะทำงาน : ผบภ.จว.สก. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มาตรการป้องกันป้องกัน จว.สก., แรงงาน จว.สก., กอ.รมน.จว.สก., สพป.สก. เขต ๑, สพป.สก. เขต ๒, สพม.สก. เขต ๑ มาตรการปราบปราม ตร.ภ.จว.สก., กกล.บูรพา, ปปส.ภาค ๒ มาตรการฟื้นฟู สธ.จว.สก., มทบ.๑๙, ผู้อำนวยการสำนักงาน คุมประพฤติ จว.สก., ร.๑๒ รอ.	๘๓
๔ - ๔	มาตรการในการป้องกันและแก้ไขผลกระทบ จากปัญหาแรงงานต่างด้าว	๙๒
๔ - ๕	มาตรการป้องกันและปราบปรามสินค้าละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา	๙๔
๔ - ๖	แนวทางการรับมือด้านความมั่นคง	๙๖

สารบัญแผนภาพ

ตารางที่		หน้า
๒ - ๑	แสดงความสัมพันธ์ความมั่นคงของชาติ กำลังอำนาจของชาติ และปัจจัยกำลังอำนาจของชาติ	๘
๒ - ๒	ภัยคุกคามที่มีการพัฒนาและรูปแบบไปตามสถานการณ์ต่างๆ	๓๓
๓ - ๑	เส้นทางขององค์การอาชญากรรมข้ามชาติ มีความเชื่อมโยงติดต่อกันรอบโลก	๔๓
๓ - ๒	เส้นทางลักลอบหลบหนีเข้าเมือง โดยผิดกฎหมายและการค้ำมนุษย์	๔๕
๓ - ๓	สถิติจำนวนการเกิดภัยคุกคามด้านไซเบอร์ประเภทต่างๆ	๕๔
๔ - ๑	วงรอบของการบริหารจัดการภัยพิบัติ	๗๕
๔ - ๒	การบริการแบบจุดเดียวเบ็ดเสร็จ (One stop service)	๘๓
๔ - ๓	การปฏิบัติ ณ ศูนย์ประสานการรับแรงงานกัมพูชา กลับเข้ามาทำงานจังหวัดสระแก้ว	๘๓
๔ - ๔	บัตรประจำตัวซึ่งไม่มีสัญชาติไทย	๘๕
๔ - ๕	หนังสืออนุญาตให้จ้างแรงงานกัมพูชา	๘๕
๔ - ๖	Passport หรือ Border Pass	๙๐

บทที่ ๑

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การสิ้นสุดของสงครามเย็นได้นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงความคิดทางด้านความมั่นคง ซึ่งความคิดดั้งเดิมของ “ความมั่นคง” เน้นเฉพาะมิติทางทหาร โดยมีเป้าหมายคือความมั่นคงของรัฐ อำนาจอธิปไตยและบูรณาภาพของดินแดน สำหรับประเด็นความมั่นคงในรูปแบบใหม่ได้มีมิติต่างๆ ทั้งทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ความมั่นคงแบบใหม่มักเป็นประเด็นข้ามชาติ (Transnational Issues) เช่น การค้ายาเสพติด การลักลอบเข้าเมือง โรคระบาด และการก่อการร้าย ซึ่งภัยคุกคามดังกล่าวส่วนใหญ่มิได้มาจากรัฐ แต่มาจากผู้แสดงบทบาทที่ไม่ใช่รัฐ (Non-State Actors) ความมั่นคงแบบใหม่ได้ให้ความสำคัญการสร้างความร่วมมือกันมีสุขให้กับพลเมืองของตน ดังนั้นประเด็นความมั่นคงในศตวรรษที่ ๒๑ ที่เป็นยุคสมัยที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มีความเกี่ยวพันกันในทุกมิติ ควรพิจารณาทั้งประเด็นความมั่นคงแบบเก่า (Traditional Security) และความมั่นคงแบบใหม่ (Non-Traditional Security) แม้แนวโน้มการเผชิญหน้าทางทหารโดยตรงของประเทศต่างๆ มีแนวโน้มที่ลดลง แต่ปัญหาเส้นเขตแดนยังคงมีอยู่ พร้อมกันนี้การแข่งขันพัฒนาทางเศรษฐกิจได้ทวีความสำคัญขึ้น ที่ก่อให้เกิดความขัดแย้งในด้านทรัพยากร ผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ ใช้พลังอำนาจทุกรูปแบบ เพื่อให้ได้มาซึ่งประโยชน์ของตน ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงโลก และจากการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ มีการเชื่อมโยงเครือข่ายและระบบการติดต่อสื่อสาร ทำให้ข้อมูลต่างๆ ส่งถึงกันอย่างรวดเร็วและกระจายเป็นวงกว้าง ทำให้ประเด็นความมั่นคงมีความซับซ้อนมากขึ้น มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ การเมือง ทั้งต่อบุคคล ต่อชุมชน และต่อประเทศ โดยเฉพาะพื้นที่ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งเป็นพื้นที่ยุทธศาสตร์ที่สำคัญของโลกในปัจจุบันที่เป็นแหล่งทรัพยากร แหล่งการค้าการลงทุน ตลอดจนแรงงาน และเส้นทางการขนส่งทางเรือที่สำคัญ ประเทศมหาอำนาจและประเทศต่างๆ ต้องการขยายอิทธิพลเพื่อเข้ามาแสวงหาประโยชน์ในภูมิภาคนี้ทำให้เกิดภัยคุกคามในด้านต่างๆ ที่กระทบต่อความมั่นคงในประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ดังนั้นภัยคุกคาม (Threats) สามารถเกิดจากทั้งภายนอกประเทศและภายในประเทศได้และในโลกปัจจุบัน ปัญหาบางอย่างที่เคยเป็นปัญหาภายในประเทศ (Domestic Issues) กลายเป็นปัญหาข้ามชาติ ปัญหาข้ามแดน และปัญหาระหว่างประเทศ เช่น ปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ

ปัญหาการอพยพข้ามพรมแดน ปัญหาโรคระบาดข้ามชาติ ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ปัญหาการลักลอบค้าอาวุธสงครามที่มีอำนาจทำลายล้างสูง และปัญหาขาดแคลนทรัพยากรที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต เป็นต้น สำหรับภัยคุกคามที่ของประเทศไทยที่กำลังเผชิญหน้าอยู่และอาจต้องเผชิญในอนาคตนั้น ได้พิจารณาจากแนวคิดด้านความมั่นคงทั้งแบบดั้งเดิมและแบบใหม่ ได้แบ่งเป็น ภัยคุกคามทางทหาร และภัยคุกคามที่ไม่ใช่ทางทหาร ดังนี้

๑. ภัยคุกคามทางทหาร การกระทบกระทั่งระหว่างรัฐต่อรัฐยังคงเป็นปัจจัยเสี่ยงของโลกต่อไป สำหรับรูปแบบของสงคราม มีลักษณะเป็นสงครามแบบผสมผสานระหว่างสงครามตามแบบกับสงครามนอกแบบ หรือสงครามกองโจรมากขึ้น การก่อการร้ายเป็นภัยคุกคามของโลกที่สามารถขยายเครือข่ายที่เข้มแข็ง และครอบคลุมในทุกภูมิภาคทั่วโลก สำหรับสภาวะแวดล้อมของประเทศเพื่อนบ้านนั้น ปัญหาความขัดแย้งที่เกิดจากความไม่ชัดเจนของเส้นเขตแดน มีความเป็นไปได้แต่เกิดในพื้นที่จำกัดในระดับไม่รุนแรงจนถึงระดับที่รุนแรง ในห้วงระยะเวลาสั้นๆ รวมถึงการพัฒนากำลังรบทางทหารของประเทศเพื่อนบ้าน ส่งผลต่อพื้นที่อ้างสิทธิ์ทับซ้อนของประเทศ

๒. ภัยคุกคามที่ไม่ใช่ทางทหาร มีลักษณะแตกต่างกันแต่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของโลก ภูมิภาค และแต่ละประเทศที่เหมือนกัน ภัยคุกคามที่เด่นชัด ได้แก่ การขยายอิทธิพลของประเทศมหาอำนาจ และรักษาผลประโยชน์ของประเทศของตนเอง ด้วยการนำเสนอข้อมูลและบทวิเคราะห์ผ่านสื่อต่างๆ สำหรับภัยคุกคามที่ไม่ใช่ทางทหารของประเทศไทย อาทิเช่น ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ความแตกแยกทางความคิด การล่องละเมิดสถาบันพระมหากษัตริย์ อาชญากรรมข้ามชาติ การลักลอบเข้าเมืองและการค้ามนุษย์ อาชญากรรมไซเบอร์ ปัญหายาเสพติด ปัญหาสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ ภัยพิบัติธรรมชาติ การแพร่ระบาดของโรคติดต่อร้ายแรง ปัญหาเศรษฐกิจ และปัญหาสังคมผู้สูงอายุ

จากภัยคุกคามที่ประเทศไทยเผชิญอยู่ได้ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติ ที่อยู่ในมิติของความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ความมั่นคงทางสิ่งแวดล้อม ความมั่นคงทางการเมือง ความมั่นคงมนุษย์ และความมั่นคงทางทหาร ผู้วิจัยได้ตระหนักถึงผลกระทบต่อความมั่นคงที่เกิดขึ้นจากภัยคุกคามซึ่งอาจส่งผลในทุกมิติทั้งทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม การทหาร และสิ่งแวดล้อม ดังนั้นผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาแนวทางการรับมือต่อผลกระทบด้านความมั่นคงที่เกิดจากภัยคุกคามเพื่อเป็นกรอบในการพัฒนาระบบ กลไก มาตรการ ให้พร้อมปฏิบัติ และจัดการกับผลกระทบด้านความมั่นคง รวมทั้งเป็นแนวทางให้สามารถป้องกัน แก้ไขและลดความเสียหายที่เกิดขึ้นในภาวะปกติและภาวะวิกฤติของประเทศและสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมด้านความมั่นคงที่เปลี่ยนแปลงขึ้นในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. เพื่อศึกษาสภาพแวดล้อมด้านความมั่นคง และภัยคุกคามที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศ
๒. เพื่อศึกษาผลกระทบต่อความมั่นคงด้านต่างๆ ทางทหาร การเมือง เศรษฐกิจ และสังคม ของประเทศ
๓. เพื่อศึกษาแนวทางการรับมือกับผลกระทบด้านความมั่นคงที่เกิดจากภัยคุกคาม

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ขอบเขตทางด้านข้อมูล จะทำการรวบรวมข้อมูลสืบค้นจากเอกสาร บทความทางวิชาการ และการสัมภาษณ์บุคคลที่มีประสบการณ์ โดยศึกษาเฉพาะเรื่องเกี่ยวกับภัยคุกคาม ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง โดยข้อมูลเป็นข้อมูลที่เปิดเผยได้ สำหรับข้อมูลที่เป็นชั้นความลับมาก และลับที่สุด ไม่นำมาใช้ในการวิจัย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูล ได้แก่ นายอำเภอ และผู้บังคับหน่วย ในพื้นที่รับผิดชอบของกองกำลังบูรพา และข้อมูลที่ได้รับจากการสัมภาษณ์มีความทันสมัยไม่เกินวันที่ทำการสัมภาษณ์

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เน้นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ในรูปแบบเชิงพรรณนา (Description analytical method) โดยวิจัยเอกสาร (Documentary Research) มีการเก็บรวบรวมข้อมูล และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) ดังนี้

๑. การวิจัยทางเอกสาร โดยการรวบรวมข้อมูล ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเอกสาร, รายงานต่างๆ เพื่อให้ทราบข้อมูลพื้นฐานสภาพแวดล้อมด้านความมั่นคง และภัยคุกคามที่เกิดขึ้น รวมทั้งสภาพแวดล้อมและสถานการณ์ด้านความมั่นคงในปัจจุบัน

๒. การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) แบบปลายเปิดเพื่อสัมภาษณ์จากนายอำเภอและผู้บังคับหน่วย ในพื้นที่รับผิดชอบของกองกำลังบูรพาเพื่อนำมาวิเคราะห์ หาจุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และอุปสรรค ของการดำเนินการแต่ละองค์กร และเชื่อมโยงถึงแนวทางการรับมือกับผลกระทบด้านความมั่นคงที่เกิดจากภัยคุกคาม โดยใช้ชุดคำถาม (Question Checklist)

๓. การวิเคราะห์ข้อมูลนำข้อมูลที่รวบรวมจากเอกสารและทบทวนวรรณกรรม ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ โดยใช้การสังเคราะห์ และตีความ และทำวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อให้ได้คำตอบตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

๑. ได้รับทราบสภาพแวดล้อมด้านความมั่นคง และภัยคุกคามที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศ
๒. ได้รับทราบผลกระทบต่อความมั่นคงด้านต่างๆ ทางทหาร การเมือง เศรษฐกิจ และสังคม ของประเทศ
๓. ได้รับทราบแนวทางการรับมือกับผลกระทบด้านความมั่นคงที่เกิดจากภัยคุกคาม

คำจำกัดความ

ภัยคุกคาม (Threats)	หมายถึง	ภัยคุกคามทางทหาร และ ภัยคุกคามที่ไม่ใช่ทางทหาร ที่ทำลายความมั่นคงของชาติ, เอกอัครราชทูตไทย, บุคลากรแห่งดินแดนของประเทศและความเป็นอยู่ของประชาชน รวมทั้งเป็นอุปสรรคในการพัฒนาประเทศ
ความมั่นคงแห่งชาติ	หมายถึง	การที่ชาติหรือรัฐมีเอกราช ประชาชนอยู่ดีมีสุข (National Security) มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินมีวัฒนธรรมประเพณี และมีศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์
พื้นที่รับผิดชอบของกองกำลังบูรพา (Burapa Command Area of Responsibility)	หมายถึง	พื้นที่ประกาศกฏอัยการศึกในจังหวัดสระแก้ว จำนวน ๗ อำเภอ ได้แก่ อำเภอตาพระยา อำเภอโคกสูง อำเภอรัฐประเศ อำเภอคลองหาด อำเภอวัฒนานคร อำเภอวังสมบูรณ์ และอำเภอวังน้ำเย็น
อาชญากรรมข้ามชาติ (Transnational Crimes)	หมายถึง	การกระทำผิดโดยละเมิดกฎหมายที่มีประเทศเกี่ยวข้องอย่างน้อย ๒ ประเทศ โดยมีเพื่อแสวงหาอำนาจผลประโยชน์ร่วมกัน และกระทำความผิดต่อเนื่องจากประเทศหนึ่งไปยังอีกประเทศหนึ่ง หรือหลายประเทศ

ในบทต่อไปจะเป็นการทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความมั่นคง ภัยคุกคาม และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ โดยเนื้อหาจะแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์กันของ สภาวะการณ์ต่างๆที่ก่อให้เกิดผลกระทบด้านความมั่นคงที่เกิดจากภัยคุกคาม

บทที่ ๒

แนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยเรื่อง “แนวทางการรับมือต่อผลกระทบด้านความมั่นคงที่เกิดจากภัยคุกคาม กรณีศึกษาในพื้นที่รับผิดชอบของกองกำลังบูรพา” เป็นการศึกษาแนวโน้มสภาพแวดล้อมและภัยคุกคามด้านต่างๆ ที่นำมาซึ่งผลกระทบด้านความมั่นคง เพื่อให้สามารถเตรียมการและแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลก ในการรักษาผลประโยชน์ของชาติ และเกิดความมั่นคงต่อประเทศชาติ ในบทนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี วรรณกรรม กฎหมาย และเอกสารวิจัยที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

๑. แนวคิดและทฤษฎีเรื่องความมั่นคงของชาติ เพื่อศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับความมั่นคงในแบบต่างๆ ที่จะครอบคลุมความมั่นคงในมิติต่างๆ จากอดีตจนถึงปัจจุบัน และมีความเชื่อมโยงกับภัยคุกคามที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน

๒. แนวคิดและทฤษฎีเรื่องความขัดแย้ง และภัยคุกคาม เพื่อศึกษา สาเหตุ ความขัดแย้ง ภัยคุกคามต่างๆ รวมทั้งผลกระทบที่เกิดขึ้น

๓. สภาพแวดล้อมด้านความมั่นคง และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ เพื่อให้เห็นถึงความเกี่ยวข้องของสถานการณ์ระดับ โลก ภูมิภาค และประเทศเพื่อนบ้าน ที่เป็นปัญหาภัยคุกคาม และทำให้เกิด ผลกระทบส่งผลถึงความมั่นคงของชาติ

๔. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิด ทฤษฎี เรื่องความมั่นคงของชาติ

เมื่อกล่าวถึง “ความมั่นคง” (Security) จะมีเนื้อหาเกี่ยวกับทางทหาร การสู้รบ หรือการใช้กำลัง เนื่องจากภัยคุกคามในอดีตเป็นการรุกรานด้วยกำลังทหาร ซึ่งเห็นเป็นรูปธรรม โดยความหมายของความมั่นคงได้ให้ไว้ คือ การมีเสรีจากการเสี่ยงอันตรายต่างๆ และการมีความปลอดภัย และมีนักวิชาการชื่อ คาลด์เวล และวิลเลียม จูเนียร์ ได้ให้ความหมายเอาไว้ว่า “ความมั่นคงเป็นสภาพที่รู้สึกถึงการปราศจากภัยคุกคามทั้งในด้านความรู้สึทางจิตวิทยาและความเป็นจริงในสถานการณ์รอบตัว” และเมื่อเกี่ยวข้องกับ ความมั่นคงของชาติแล้วมีบุคคล และสถาบันที่ให้ความหมายไว้ดังนี้

พลตรี หลวงวิจิตรวาทการ ให้ความหมาย ความมั่นคงแห่งชาติว่า “การทรงตัวอยู่อย่างแน่นหนาถาวร ดำรงเอกราช มีเสรีภาพแห่งชาติ มีความสงบสุขภายในประเทศ มีความแน่นอนในชีวิต เศรษฐกิจของพลเมือง คาดหมายรายได้ของรัฐได้ถูกต้องใกล้เคียงกับความเป็นจริง ค่าของเงินตรามีเสถียรภาพ รัฐไม่ต้องประสบความยุ่งยากระส่ำระสาย ไม่เกิดการเปลี่ยนแปลงใดๆ ได้ง่าย ผู้คนพลเมือง รู้สึกมีความปลอดภัย มีความหวังและความไว้วางใจในอนาคต และยังไว้วางใจต่อไปอีกว่า ถึงแม้จะเกิดเหตุการณ์ผันผวนหรือเหตุร้ายอันใดจะเกิดขึ้นมา รัฐสามารถจะต่อสู้หรือป้องกันได้”

Sam C. Sarkesian นักวิชาการด้านความมั่นคง ได้กล่าวว่า “ไม่มีนิยามของความมั่นคงแห่งชาติที่ได้รับการยอมรับอย่างเป็นทางการ และหรือ ไม่อาจจะนิยามได้โดยทั่วไปแล้ว ดังนั้น ความมั่นคงของชาติจึงเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับการพิจารณาถึง ๑. ปัญหา (Problems) ๒. นโยบาย (Policies) ๓. แผนงาน (Programs) ที่ปัญหาเหล่านี้ถูกยกขึ้นมา ๔. กระบวนการ (Processes) ในการตัดสินใจและนำนโยบายและหมำกำหนดไปปฏิบัติ

Sarkesian ได้กำหนดนิยามเบื้องต้นว่า “ความมั่นคงแห่งชาติ คือ ความเชื่อมั่นของคนส่วนใหญ่ในประเทศที่มั่นใจว่าประเทศมี

๑. จิตความสามารถทางทหาร (Military Capability)

๒. นโยบายที่มีประสิทธิภาพ (Effective Policy)

๓. ความสามารถในการขัดขวาง (Preventing) ไม่ให้เป็นปรปักษ์ดำเนินการเพื่อประโยชน์ของตน”

โรงเรียนเสนาธิการทหารบกสหรัฐ ได้นิยามของความมั่นคงของชาติไว้ ดังนี้ “การป้องกันชาติให้พ้นจากอันตรายทั้งปวง อันได้แก่การรุกรานจากภายนอก การจารกรรม การลาดตระเวนของข้าศึก การวินาศกรรม การบ่อนทำลาย การรบกวน และอิทธิพลอื่นๆ ซึ่งจะเป็นอันตรายร้ายแรงแก่ชาติ ”

สำนักงานสภาความมั่นคง (สมช.) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับความมั่นคงของชาติ โดยมีกำหนดกรอบเครื่องชี้วัดความมั่นคงไว้ ๔ ประการคือ

๑. ประเทศชาติ มีเอกราช อธิปไตย และบูรณภาพแห่งดินแดน

๒. ประชาชน มีความปลอดภัย ความอยู่ดีกินดี และสวัสดิภาพของประชาชนส่วนรวม

๓. การปกครอง การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

๔. เกียรติศักดิ์ เกียรติภูมิและศักดิ์ศรีของชาติ

โดยองค์ประกอบของความมั่นคงของชาติ มาจากปัจจัยพื้นฐานของพลังอำนาจของชาติ เป็นองค์ประกอบหลักของความมั่นคงแห่งชาติ หรือเป็นจิตความสามารถที่จะทำให้ประเทศนั้นๆ มีความมั่นคงซึ่งประกอบด้วยพลังอำนาจหลักๆ คือ การเมือง เศรษฐกิจ สังคม การป้องกันประเทศ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี พลังงานและสิ่งแวดล้อม สำหรับวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร ได้แบ่งองค์ประกอบความมั่นคงออกเป็น ๖ ด้าน โดยเพิ่มด้านทรัพยากรธรรมชาติและด้านการบริหารจัดการข้อมูลข่าวสารสาธารณะ

แผนภาพที่ ๒ - ๑ แสดงความสัมพันธ์ความมั่นคงของชาติ กำลังอำนาจของชาติ และ ปัจจัยกำลังอำนาจของชาติ

๑. ความมั่นคงของชาติด้านการเมือง หมายถึง การที่ประเทศมีระบบการเมืองที่มีเสถียรภาพอยู่บริหารประเทศได้ครบตามวาระ มีคณะรัฐบาลที่มีคุณภาพ มีคุณธรรม มีความเสียสละ และมุ่งมั่นที่จะทำงานเพื่อประเทศชาติอย่างแท้จริง

๒. ความมั่นคงของชาติด้านเศรษฐกิจ หมายถึง การที่ประเทศมีระบบเศรษฐกิจที่เจริญเติบโตโดยต่อเนื่อง ไม่หยุดชะงัก ทั้งเศรษฐกิจภายในประเทศและเศรษฐกิจระหว่างประเทศ เศรษฐกิจภายในประเทศ ประเทศจะต้องมีโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจที่เข้มแข็ง สมบูรณ์ และกระจายออกไปทั่วประเทศ

๓. ความมั่นคงของชาติด้านการทหาร (การป้องกันประเทศ) หมายถึง การที่ประเทศมีความพร้อมทางด้านกำลังพลและกองทัพที่จะสามารถป้องกันรักษาเอกราชและอธิปไตย รวมทั้งผลประโยชน์อื่นๆ

๔. ความมั่นคงของชาติด้านสังคม หมายถึง การที่ประเทศมีสังคมของคนในชาติที่เข้มแข็ง มีความรักและความสามัคคีเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันภายในชาติ อยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข คนในชาติมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ซึ่งเกี่ยวข้องกับความปลอดภัยของคนในชาติ

๕. ความมั่นคงของชาติด้านวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี หมายถึง การที่ประชาชนภายในชาติมีการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อใช้ในเชิงการค้า และอุตสาหกรรมของประเทศ

๖. ความมั่นคงของชาติด้านพลังงานและสิ่งแวดล้อม หมายถึง การที่ประเทศมีพลังงานภายในประเทศเพียงพอต่อการใช้ภายในประเทศ ทั้งในปัจจุบันและในอนาคต

จากความหมายของความมั่นคงนั้นที่เป็นสภาวะที่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มีเกียรติและศักดิ์ศรี ซึ่งในอดีตจะเป็นความมั่นคงแบบดั้งเดิมหรือเกี่ยวกับการทหารเป็นหลัก ดังนั้นจะเห็นได้ว่านักยุทธศาสตร์ทางทหารที่มีชื่อเสียงในอดีต เช่น มาเคียเวลลี เคลาส์วิทซ์ และซุนวู เป็นการเสนอแนวคิดทางยุทธศาสตร์ทางทหาร โดยมีเป้าหมายที่ต้องการประสบความสำเร็จ ได้รับชัยชนะในการใช้กำลังทางทหารที่มีประสิทธิภาพ และเมื่อมีการพัฒนาเทคโนโลยีทำให้มีความเกี่ยวข้องกับทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ทำให้เกิดแนวคิดความมั่นคงระหว่างประเทศ ดังเช่น

ความมั่นคงร่วม (Collective Security) หมายถึง “แนวความคิด หรือนโยบายซึ่งเป็นที่ยอมรับและปฏิบัติโดยประชาคมระหว่างประเทศ โดยมีความมุ่งประสงค์ที่จะขจัดภัยคุกคาม ที่มีต่อสันติภาพ และความมั่นคงของระหว่างประเทศ” แนวความคิดนี้เกิดขึ้นหลังสงครามโลกครั้งที่ ๑ ที่พยายามทำให้สังคมโลกสงบ ผู้ที่นำเสนอแนวคิดนี้คือ Woodrow Wilson นำไปสู่การจัดตั้งสันนิบาต (League of Nations) แนวความคิดความมั่นคงร่วมมุ่งเน้นเฉพาะด้านการทหาร และการสงคราม ซึ่งไม่ประสบผลสำเร็จ หลังสงครามโลกครั้งที่ ๒ ประธานาธิบดี รัสเวลต์ ได้ริ่ฟื้นแนวคิดความมั่นคงร่วมโดยมีองค์การสหประชาชาติเป็นกลไกสำคัญที่จะเสริมสร้างความมั่นคงให้กับทุกรัฐ โดยการกระทำร่วมกันของทุกรัฐเพื่อต่อต้านรัฐที่ทำลายด้วยการใช้กำลังต่อระบบที่ดำรงอยู่ ปัจจุบันเป็นหลักการสำคัญขององค์การสหประชาชาติ

ความมั่นคงแบบเบ็ดเสร็จ (Comprehensive Security) เป็นแนวคิดด้านความมั่นคงในช่วงปลายทศวรรษที่ ๑๙๗๐ ต่อกับ ๑๙๘๐ มีแนวคิดเป็นลักษณะเป็นองค์รวม (holistic) ครอบคลุมทุกมิติ ทั้งภัยคุกคามทางการเมือง การทหาร และภัยที่ไม่ใช่ทางการเมือง ญี่ปุ่นเป็นประเทศที่เสนอแนวคิด ได้นิยามว่า “นโยบายที่คำนึงถึงพลังอำนาจของชาติที่ได้ดูแล ซึ่งรวมถึงปัจจัยด้านต่างๆ เช่น เศรษฐกิจ การทูต และการเมือง” ดังนั้นความมั่นคงแบบเบ็ดเสร็จ ครอบคลุมการเตรียมพร้อมด้านการทหาร ความมั่นคงด้านพลังงานและอาหาร ต้องใช้มาตรการทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และการทหารประสานเข้าด้วยกัน

ความมั่นคงโดยรวมมือกัน (Cooperative Security) เป็นแนวความคิดทางด้านความมั่นคงหลังจากประเทศคอมมิวนิสต์ล่มสลายและสงครามเย็นสิ้นสุดลงในทศวรรษ ๑๙๙๐ เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์โลกที่เปลี่ยนแปลงไป

ความมั่นคงแบบสมประโยชน์ร่วมกัน (Multi-sum Security Principle) เป็นการเสนอหลักการของนักวิชาการชื่อ นาเยฟ อัล รอดฮัน ที่ให้เกิดความมั่นคง โดยรัฐต่างๆ ที่เกี่ยวข้องจะได้รับประโยชน์ร่วมกัน มีการแบ่งระดับความมั่นคงเป็น ๕ มิติ ดังนี้

๑. มิติความมั่นคงของมนุษย์ มีเป้าหมายที่ความปลอดภัยของมนุษย์

๒. มิติความมั่นคงของสภาพแวดล้อม เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและทรัพยากรธรรมชาติ

๓. มิติความมั่นคงของชาติ

๔. มิติความมั่นคงกับภัยคุกคามข้ามชาติ เช่น อาชญากรรม ยาเสพติด การค้ามนุษย์

๕. มิติความมั่นคงทางวัฒนธรรม

สรุป ความมั่นคงเป็นการรักษาความมั่นคงของชาติ ที่ทำให้ปลอดภัยจากภัยคุกคามโดยขึ้นกับสถานการณ์ของภัยคุกคามต่างๆที่มีการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมและการพัฒนาของเทคโนโลยี และห้วงเวลา ส่งผลต่อกรอบในมิติด้านความมั่นคง โดยในปัจจุบันประเด็นความมั่นคงทางทหารยังคงอยู่ แต่ได้ขยายขอบเขตความมั่นคงไปในด้านต่างๆ ทั้งความมั่นคงทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงของมนุษย์

แนวคิด ทฤษฎี เรื่องภัยคุกคาม

ความขัดแย้งเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นในทุกระดับ ไม่ว่าจะเป็นระดับบุคคล ครอบครัว สังคม รัฐ ไปจนถึงระดับโลก สามารถสร้างรอยร้าวหรือข้อพิพาทนำไปสู่ความแตกแยกในสังคม หรือระดับประเทศทำให้เกิดความเสียหาย สำหรับความหมายของความขัดแย้ง (Conflict) หมายถึง การต่อสู้ระหว่างกลุ่มหรือฝ่าย ตั้งแต่ ๒ ฝ่ายขึ้นไปที่อยู่ตรงข้ามกัน เพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งที่มีค่าที่ฝ่ายตนต้องการ เช่น สถานภาพ อำนาจ ตำแหน่ง และทรัพยากรต่างๆที่มีอยู่อย่างจำกัด โดยมีมุ่งหมายที่จะทำร้ายหรือให้ยอมจำนน อาจแบ่งออกเป็น

๑. ความขัดแย้งภายใน (Inner Conflict) เช่น ความขัดแย้งในตนเอง เป็นความขัดแย้งในจิตใจ ระหว่างความต้องการกับความสามารถ

๒. ความขัดแย้งทางสังคม (Social Conflict) ความขัดแย้งระหว่างบุคคลกับบุคคล บุคคลกับกลุ่ม หรือระหว่างประเทศหนึ่งกับอีกประเทศหนึ่ง หรือกลุ่มระหว่างประเทศ สามารถแบ่งออกได้เป็น ๒ ประเภท

๒.๑ ความขัดแย้งภายในประเทศ (Domestic Conflict) เป็นความขัดแย้งภายในบุคคล กลุ่มบุคคล ชุมชน และเกิดขึ้นภายในประเทศ

๒.๒ ความขัดแย้งระหว่างประเทศ (International Conflict) เป็นความขัดแย้งทางสังคมอีกประเภทหนึ่งระหว่างตัวแสดงของรัฐ (State Actors) และมีไช้รัฐ (Non-State Actors) ดังนั้นความขัดแย้งเป็นสภาพการณ์ที่มนุษย์สองกลุ่มหรือมากกว่าเป็นปฏิปักษ์ต่อกันโดยสำนักและตั้งใจ โดยมีเป้าหมาย หรือผลประโยชน์ที่ไม่สอดคล้องกัน ซึ่งมีสาเหตุมาจาก

๒.๒.๑ ปัจจัยทางการเมือง เช่น ปัญหาดินแดน อุคมการณ์ทางการเมือง ผู้นำทางการเมือง

๒.๒.๒ ปัจจัยทางเศรษฐกิจ เช่น การแย่งชิงทรัพยากรธรรมชาติ การแข่งขันทางการค้า ผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจที่ขัดกัน

๒.๒.๓ ปัจจัยทางสังคมและวัฒนธรรม เช่น ความแตกต่างทางชาติพันธุ์ ความแตกต่างทางศาสนาและความเชื่อ ความแตกต่างทางด้านขนบธรรมเนียมประเพณี

๒.๒.๔ ปัจจัยทางการเมืองการทหาร เช่น การพัฒนาอาวุธ การสะสมอาวุธ การสร้างกลุ่มพันธมิตรทางการเมือง สงครามความขัดแย้งรูปแบบใหม่ในศตวรรษที่ ๒๑ นั้นประกอบด้วย

๒.๒.๔.๑ สงครามข่าวสารข้อมูล (Information Warfare) ซึ่งใช้เทคโนโลยีข้อมูลข่าวสารมาบ่อนทำลาย หรือ บิดเบือน หรือทำลายข้อมูลในระบบคอมพิวเตอร์ทางการเมืองการทหาร หรือ ทางเศรษฐกิจ

๒.๒.๔.๒ การก่อการร้ายข้ามชาติ (Transnational Terrorism) มักใช้ความรุนแรงต่อสาธารณชนที่เป็นพลเรือนเพื่อให้เกิดความหวาดกลัว ลดทอนความเชื่อมั่นในรัฐบาลหลังยุคสงครามเย็นสิ้นสุดลง ภัยคุกคามรูปแบบเดิม (Traditional threats) หรือภัยที่เป็นการกระทำโดยรัฐต่อรัฐต่ออำนาจอธิปไตยและบูรณภาพแห่งดินแดน ซึ่งถือเป็นภัยคุกคามทางการเมืองการทหาร ได้ลดลงโดยมีภัยคุกคามรูปแบบต่างๆปรากฏให้เห็นที่มีความซับซ้อนและหลากหลาย เชื่อมโยงครอบคลุมหลายมิติ ทั้งเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การทหาร เทคโนโลยี ทรัพยากรธรรมชาติ โดยมีแนวโน้มที่ทวีความรุนแรงเพิ่มขึ้น

บริบทของแต่ละประเทศในการพิจารณาเกี่ยวกับ ภัยคุกคามความมั่นคงนั้น จะคำนึงถึงบริบทต่างๆ เช่น สภาพแวดล้อม พลเมืองอำนาจของชาติ วัฒนธรรมของชาติ รวมทั้งช่วงเวลา ส่งผลให้ประเด็นด้านภัยคุกคามมีความแตกต่างกัน สหประชาชาติได้ระบุภัยคุกคามของโลกไว้ประกอบด้วย

๑. ความยากจน

๒. โรคระบาด

๓. ความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อม

๔. สงครามระหว่างรัฐ

๕. สงครามกลางเมือง
๖. การฆ่าล้างเผ่าพันธุ์
๗. การกระทำอันเป็นการทารุณ (การค้ามนุษย์ ค้าอวัยวะ ฯลฯ)
๘. อาวุธที่มีการทำลายล้างสูง
๙. การก่อการร้าย
๑๐. องค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ

ประเทศสหรัฐอเมริกา ภัยคุกคามด้านความมั่นคงของสหรัฐ ตามเอกสารการประเมินสถานการณ์ภัยคุกคามของประชาคมข่าวกรองของสหรัฐ เมื่อ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๗ ภัยคุกคามประกอบด้วย

๑. การถูกโจมตีผ่านระบบไซเบอร์
๒. การต่อต้านข่าวกรองทั้งจากในและนอกประเทศ
๓. การก่อการร้ายทั้งจากภายในประเทศและนอกประเทศ
๔. การแพร่ขยายอาวุธที่มีอำนาจในการทำลายล้างสูง
๕. การต่อต้านการคุกคามในอวกาศ

ประเทศจีน ภัยคุกคามด้านความมั่นคงของประเทศจีน ตามเอกสาร National Security Blueprint เมื่อ ๖ พฤษภาคม ๒๕๕๗ ภัยคุกคามประกอบด้วย

๑. ค่านิยมประชาธิปไตยในรูปแบบชาติตะวันตก
๒. การครอบงำทางวัฒนธรรมของชาติตะวันตก
๓. การหลั่งไหลของข้อมูลผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศ และสื่อต่างประเทศ
๔. การดำเนินกิจกรรมทางศาสนาในลักษณะใต้ดิน

กลุ่มวิจัยอ็อกซ์ฟอร์ด ได้ทำการวิจัยเรื่อง “Global Responses to Global Threat: Sustainable Security for the ๒๑ Century” รูปแบบต่างๆ ได้มีการแบ่งประเภทภัยคุกคามออกเป็น ๔ ประเภทใหญ่ๆ

๑. ภัยที่เกิดจากความเปลี่ยนแปลงของภูมิอากาศ การเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศทำให้เกิดภัยพิบัติทางธรรมชาติที่ร้ายแรง ส่งผลให้ประชากรต้องอพยพออกจากพื้นที่ นำมาซึ่งความทุกข์ยากของมนุษย์ มีผลต่อความมั่นคงในระยะยาว

๒. ภัยจากการแย่งชิงทรัพยากร รัฐมีการแข่งขันทางเศรษฐกิจโดยเร่งพัฒนาอุตสาหกรรมต้องพึ่งพาทรัพยากรเพื่อใช้ในการพัฒนาประเทศ ทำให้มีการแย่งชิงทรัพยากร ทำให้เพิ่มปัจจัยแห่งความขัดแย้ง

๓. ภัยจากการเบียดขับโลกส่วนใหญ่ให้อยู่ชายขอบ ความมั่นคงของโลกโดยรวมเพิ่มขึ้น แต่ไม่ได้มีการแบ่งปันผลประโยชน์จากความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ แต่เป็นการกระจุกตัวในบางพื้นที่ นอกจากนี้การกดขี่และการกีดกันทางการเมืองที่มีมากขึ้น เปรียบเสมือนถูกเบียดขับให้อยู่แต่ชายขอบ

๔. ภัยจากการแผ่ขยายอิทธิพลทหารทั่วโลก การรักษาความมั่นคงระหว่างประเทศ เน้นการใช้กำลังทหารอย่างแข็งขัน โดยเฉพาะการทำสงครามต่อต้านการก่อการร้าย การแข่งขันการสะสมอาวุธ นิวเคลียร์ อาวุธชีวภาพ

สำนักงานสภาพความมั่นคงแห่งชาติ (สมช.) ได้กำหนดภัยคุกคามของชาติไว้ ๒ ทางคือ

๑. ภัยคุกคามจากภายใน เป็นปัญหาด้านการเมืองภายในประเทศ ปัญหาเศรษฐกิจ ปัญหาพื้นที่ด้อยพัฒนา ปัญหาชายแดน ปัญหาทางสังคมจิตวิทยา ปัญหาทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

๒. ภัยคุกคามจากภายนอก เป็นปัญหาความขัดแย้งของสังคม โลกปัญหากลุ่มประเทศมุสลิม ปัญหาความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน เป็นต้น

ตามยุทธศาสตร์การพัฒนามาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ (พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) ของสำนักงานสภาพความมั่นคงแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี ได้แบ่งภัยคุกคามด้านความมั่นคงเป็น ๒ ส่วน คือ

ส่วนที่ ๑ พิจารณาจากลักษณะของปัญหา แบ่งเป็น

๑. ปัญหาและภัยคุกคามความมั่นคงรูปแบบเก่า ซึ่งมีจุดเน้นความมั่นคงแบบเดิม โดยมีปัญหาสำคัญที่เกิดขึ้นและดำรงอยู่ในปัจจุบัน รวมทั้งยังจะส่งผลกระทบต่อไป ในอนาคตประกอบด้วย

๑.๑ การสู้รบตามแนวชายแดน

๑.๒ การลักลอบหลบหนีเข้าเมือง

๑.๓ ความไม่ชัดเจนของแนวเขตแดน

๑.๔ การลักลอบค้าอาวุธสงคราม

๒. ปัญหาและภัยคุกคามความมั่นคงรูปแบบใหม่

ซึ่งมีจุดเน้นความมั่นคงที่ไม่ใช่แบบเดิมและเมื่อประเทศไทยต้องเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ประกอบด้วย

๒.๑ ยาเสพติด

๒.๒ แรงงานต่างด้าวผิดกฎหมาย

๒.๓ ความขัดแย้งในสังคม

๒.๔ การทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๒.๕ สาธารณภัยขนาดใหญ่

๒.๖ โรคระบาด

๒.๗ การก่อการร้าย

๒.๘ อาชญากรรมข้ามชาติ

ส่วนที่ ๒ ภัยคุกคามที่มีจุดเน้นในแต่ละส่วนแบ่งสถานการณ์ปัญหาจำแนกตามพื้นที่ เป็น ๓ พื้นที่

๑. พื้นที่จังหวัดชั้นใน ปัญหาที่มีแนวโน้มส่งผลกระทบต่อความมั่นคงในพื้นที่จังหวัดชั้นใน มีทั้งปัญหาที่ขยายตัวมาจากพื้นที่ชายแดนและพื้นที่ชายฝั่งทะเลกับปัญหาที่กำเนิดจากพื้นที่จังหวัดชั้นใน ซึ่งมีแนวโน้มส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของคน ชุมชนและความมั่นคงของประเทศเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะ ยาเสพติด แรงงานต่างด้าวผิดกฎหมาย การทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ความขัดแย้งในสังคม สาธารณภัยขนาดใหญ่ และ โรคระบาด

๒. พื้นที่จังหวัดชายแดน ปัญหาที่มีแนวโน้มส่งผลกระทบต่อความมั่นคงในพื้นที่ชายแดน มีทั้งปัญหาและภัยคุกคามความมั่นคงรูปแบบเก่ากับปัญหาและภัยคุกคามความมั่นคงรูปแบบใหม่และหลายปัญหาได้ขยายตัวเข้าสู่พื้นที่จังหวัดชั้นในอย่างต่อเนื่อง ประกอบด้วย การสู้รบตามแนวชายแดน ความไม่ชัดเจนของแนวเขตแดน การลักลอบหลบหนีเข้าเมือง การค้าอาวุธสงคราม การกำหนดสถานะบุคคล ยาเสพติด แรงงานต่างด้าวผิดกฎหมาย การทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลกระทบต่อแนวเขตแดน สาธารณภัยขนาดใหญ่ โรคระบาดตามแนวชายแดน อาชญากรรมข้ามชาติ

๓. พื้นที่จังหวัดชายฝั่งทะเล ปัญหาที่มีแนวโน้มส่งผลกระทบต่อความมั่นคงในพื้นที่ชายฝั่งทะเล มีลักษณะเช่นเดียวกับพื้นที่จังหวัดชายแดน แต่แตกต่างกันในเรื่อง ไซและสภาพของปัญหา ประกอบด้วย ความไม่ชัดเจนของแนวเขตแดน การลักลอบหลบหนีเข้าเมืองทางเรือ การค้าอาวุธสงครามทางเรือสินค้าและเรือประมง ยาเสพติดในจังหวัดที่เป็นท่าเรือประมง ความขัดแย้งในกลุ่มประมงชายฝั่งกับกลุ่มประมงน้ำลึก การลักลอบค้ำน้ำมันเถื่อน การก่อการร้ายและอาชญากรรมข้ามชาติ

สำหรับกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ได้กำหนดยุทธศาสตร์ พ.ศ.๒๕๕๕-๒๕๕๘ เกี่ยวกับภัยคุกคามทั้งรูปแบบเดิมและรูปแบบใหม่ จำนวน ๑๑ เรื่อง

๑. ปัญหาการก่อการร้าย
๒. ปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ
๓. ปัญหายาเสพติด
๔. ปัญหาอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ที่กระทบต่อเศรษฐกิจ สังคม และสถาบันหลัก
๕. ปัญหาความขัดแย้งในเรื่องการจัดการทรัพยากร พลังงานและสิ่งแวดล้อม
๖. ปัญหาภัยพิบัติทางธรรมชาติ
๗. ปัญหาความขัดแย้งทางสังคม
๘. ปัญหาเกี่ยวกับอาวุธสงคราม
๙. ปัญหาผู้มีอิทธิพล
๑๐. ปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้
๑๑. ปัญหาชนกลุ่มน้อย แรงงานต่างด้าวและผู้หลบหนีเข้าเมือง

กองทัพบก ได้กำหนดนโยบายเมื่อเดือนมีนาคม ๒๕๕๐ โดยได้กำหนดประเภทของ ภัยคุกคามรูปแบบใหม่อย่างเป็นทางการเป็นรูปธรรมว่า ภัยคุกคามรูปแบบใหม่ (Non-Traditional Threat) เป็น ภัยคุกคามที่มีได้เกิดจากรบ "ไม่ได้มุ่งรุกรานหรือยึดครองดินแดน แต่คุกคามต่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อความมั่นคงโดยรวมของประเทศต่อไป ภัย คุกคามรูปแบบใหม่ที่เกิดขึ้นในประเทศไทยสามารถจำแนกออกได้ ดังนี้

๑. ภัยคุกคามจากความแตกแยกทางความคิดของในสังคม สังคมไทยขาดกลไกในการ เตรียมความพร้อมต่อการเผชิญกับโลกไร้พรมแดนอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะจากเทคโนโลยี การสื่อสารและสื่อมวลชนที่ถูกใช้เป็นเครื่องมือในการก่ออาชญากรรมในรูปแบบต่าง ๆ ก่อหนี้สิน ให้กับประชาชนซึ่งตกเป็นเหยื่อของระบบเทคโนโลยีที่ทันสมัย บั่นทอนความผูกพันและการ ปฏิสัมพันธ์ในครอบครัว และเกิดช่องว่าง อันนำไปสู่ความแตกต่างทางความคิดเป็นแต่ละชั่วอย่าง ชัดเจน จนไม่สามารถประสานประโยชน์ร่วมกัน ขยายผลเป็นความแตกแยกทางความคิดของกลุ่ม ผลประโยชน์ และพร้อมที่จะทำลายฝ่ายตรงข้ามอย่างไม่คำนึงถึงผลกระทบต่อส่วนร่วม

๒. ภัยคุกคามจากความไม่เชื่อมั่นของประชาชนต่อระบบและสถาบันทางการเมือง แม้วาระบบการเมืองไทยได้พัฒนาตามแนวทางประชาธิปไตยมาอย่างต่อเนื่องเป็นเวลาเกือบศตวรรษ ซึ่งในบางห้วงสถาบันทางการเมืองก็จะมีเสถียรภาพแต่ผู้มีอำนาจทางการเมืองกลับใช้ความมี เสถียรภาพ เพื่อเอื้อประโยชน์เฉพาะกลุ่มในทางมิชอบ ขาดคุณธรรมและจริยธรรมทางการเมือง อีกทั้งยังมีการแทรกแซงสภานิติบัญญัติ บางส่วนของกระบวนการยุติธรรมและส่วนใหญ่ในองค์กร อีกระที่ทำหน้าที่ตรวจสอบรัฐบาลตลอดจนภาคราชการให้ทำหน้าที่ในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง โดยให้ ผลประโยชน์ตอบแทน เพื่อเอื้อประโยชน์ในการสร้างความเข้มแข็งของสถาบันการเมืองที่เป็นแกน นำรัฐบาล นอกจากนี้ยังแทรกแซงกระบวนการเลือกตั้งทำให้เกิดความไม่บริสุทธิ์ยุติธรรม เป็นผลให้ ได้คนไม่ดีมาบริหารประเทศ

๓. ภัยคุกคามจากการขาดความสมดุลของการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และ สิ่งแวดล้อม การย้ายถิ่นของประชาชนจากภาคเกษตรกรรมไปสู่ภาคอุตสาหกรรม ตามทิศทางการ พัฒนาประเทศ ในระบบเศรษฐกิจทุนนิยมภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ การไหลเวียน เข้า - ออก ของเงิน ลงทุนอย่างเสรี การเข้ามาลงทุนของต่างชาติโดยอาศัยเพียงทรัพยากรและแรงงานจากไทย เพื่อนำ รายได้กลับสู่ประเทศของตนโดยมิได้ถ่ายทอดความรู้เทคโนโลยี ทำให้ไทยได้รับประโยชน์เพียงการ ทำงานและอุตสาหกรรมปลายน้ำ ซึ่งได้ปล่อยทิ้งของเสียและกาบสารพิษสะสมมากขึ้นทุกขณะ ก่อให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อม คือ มลพิษทางน้ำ ดิน อากาศ อีกทั้งยังขาดกลไกภาครัฐในการบริหาร จัดการต่อทรัพยากรธรรมชาติในภาพรวมเพื่อให้ชุมชนได้รับประโยชน์จากโครงการพัฒนาขนาดใหญ่

๔. ภัยคุกคามจากภัยพิบัติ ซึ่งเกิดจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติและโรคระบาด ทศวรรษนี้โลกต้องเผชิญกับภัยคุกคามในรูปภัยพิบัติที่เกิดจากธรรมชาติอย่างต่อเนื่องและรุนแรงมากขึ้น อาทิ วัตภัย อุทกภัย แผ่นดินไหว ดินถล่ม สึนามิ และไฟป่า โดยมนุษย์เป็นตัวเร่งการทำลายสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติและส่งผลให้โลกร้อนขึ้น การเปลี่ยนแปลงของภูมิอากาศและความเสื่อมโทรมของสภาพแวดล้อมทำให้เกิดโรคระบาดที่รุนแรงขึ้นในภูมิภาคต่างๆ โดยเฉพาะในเอเชีย อาทิ ไข้หวัดนก เอดส์ นอกจากนี้การขาดจิตสำนึกของประชาชนในการรักษาสภาพแวดล้อมในชุมชนส่งผลให้เกิดการทำลายทรัพยากรธรรมชาติอย่างต่อเนื่อง

๕. ภัยคุกคามจากความมั่นคงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีแนวโน้มสถานการณ์การก่อความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้อาจยืดเยื้อต่อไป ซึ่งจะส่งผลต่อความรู้สึกไม่ปลอดภัยเกิดบรรยากาศความหวาดระแวงในชุมชน โดยเป็นจุดที่เปราะบางมากต่อความมั่นคงของประชาชนในพื้นที่ และความมั่นคงของประเทศโดยรวม

๖. ภัยคุกคามจากการก่อการร้ายและอาชญากรรมข้ามชาติ การต่อต้านประเทศมหาอำนาจและลัทธิการยึดครองด้วยการใช้ความรุนแรงและการก่อการร้ายได้แพร่ขยายและมีเครือข่ายโยงใยไปทั่วทุกภูมิภาค นอกจากนี้จะมีความเป็นไปได้ที่ผู้ก่อการร้ายอาจใช้วิธีก่อการร้ายในรูปแบบที่ไม่คาดคิดอื่นๆ ซึ่งยังผลให้เกิดความสูญเสียถึงชีวิตและทรัพย์สินอย่างมหาศาล สมาชิกของกลุ่มก่อการร้ายข้ามชาติที่เป็นเยาวชนมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น เยาวชนเหล่านี้เป็นกลุ่มที่ถูกจูงใจด้วยแนวความคิดสุดโต่งและชิงชังฝ่ายตรงข้ามอย่างฝังลึก ซึ่งถูกนำมาใช้ในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้

๗. ภัยคุกคามจากผู้หลบหนีเข้าเมืองในประเทศ ประเทศไทยเป็นพื้นที่รองรับผู้หลบหนีเข้าเมืองจากประเทศเพื่อนบ้าน และถูกใช้เป็นทางผ่านไปยังประเทศที่สาม โดยเฉพาะชาวม้งที่มีปริมาณเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยขาดฐานข้อมูลที่สมบูรณ์ ทั้งในเรื่องรายละเอียดส่วนบุคคล จำนวน และแหล่งที่อยู่อาศัย จำนวนผู้หลบหนีเข้าเมืองในกลุ่มผู้ใช้แรงงานมีสัดส่วนที่มีอิทธิพลต่อภาคการผลิตของประเทศ โดยเฉพาะภาคเกษตรกรรม ประมง และอุตสาหกรรมต่อเนื่อง จำนวน ผู้หลบหนีเข้าเมืองจะกลายเป็นประเด็นที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงในระยะยาว

๘. ภัยคุกคามจากยาเสพติด สถานการณ์การผลิตจากแหล่งผลิตภายนอกประเทศยังคงไม่ได้รับการแก้ไข จึงส่งผลให้ปรากฏการณ์ลักลอบนำเข้ายาเสพติดสู่พื้นที่ตอนในของประเทศอย่างต่อเนื่อง และเป็นมูลเหตุสำคัญที่ก่อให้เกิดปัญหาสังคม และปัญหาอื่น ๆ ถึงแม้ว่าในห้วงที่ผ่านมามีการบูรณาการการใช้กำลังจากหลายหน่วยงานเข้าแก้ปัญหาโดยตรง ปัญหายาเสพติด ก็ยังมีได้เบาบางลง

๙. ภัยคุกคามจากความยากจน เป็นปัญหาค้นพื้นฐานของประชาชนหลายกลุ่มทั่วประเทศที่ขาดโอกาสและช่องทางในการประกอบอาชีพที่เหมาะสมในการแสวงหารายได้ตามขีดความสามารถและปัจจัยพื้นฐานที่ตนเองมีอยู่ให้สามารถดำรงชีวิตและเลี้ยงดูครอบครัวของตนเองให้มีชีวิตอยู่อย่างมีความสุข

สรุป ภัยคุกคามของแต่ละประเทศมีความกลัวต่อภัยคุกคามที่แตกต่างกันออกไป โดยขึ้นกับบริบทที่เปลี่ยนไปตามสภาพแวดล้อมทางการเมือง ภูมิศาสตร์ เศรษฐกิจ และวัฒนธรรมของแต่ละประเทศ ซึ่งต้องมีการประเมินสภาพแวดล้อมด้านความมั่นคงทั้งภายในประเทศ และภายนอกประเทศ จะทำให้พิจารณาเห็นว่าภัยคุกคามใดที่มีความสำคัญ และมีความเร่งด่วน นอกจากนี้ ภัยคุกคามต่างๆ ขึ้นกับช่วงเวลา สำหรับประเทศไทยภัยคุกคามทางทหารมีแนวโน้มที่ลดลง แต่ยังคงมีความเสี่ยงในบางพื้นที่ แต่ภัยคุกคามที่มีใช้ทางทหาร โดยเฉพาะความแตกแยกทางความคิด อาชญากรรมข้ามชาติ และภัยพิบัติจากธรรมชาติ นอกจากนี้อาชญากรรมไซเบอร์ที่จะมีความสำคัญมากขึ้นในอนาคต

สถานการณ์ความมั่นคง และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ หรือปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นข้ามพรมแดนนั้นเป็นปรากฏการณ์ที่ต้องเข้าใจกระแสการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในโลก และตัวแสดงในเวทีระหว่างประเทศที่เพิ่มขึ้น เวทีระหว่างประเทศ (International Stage) เป็นสถานที่ที่มีปฏิสัมพันธ์เกิดขึ้นระหว่างผู้แสดงบทบาทบนเวทีที่มีหลายแบบ แบ่งออกเป็น ๒ ลักษณะ คือทั้งพหุภาคี และทวิภาคี และสำหรับผู้แสดงบทบาทบนเวทีระหว่างประเทศ (Actors) ที่สำคัญ ๒ กลุ่มใหญ่ คือ

๑. ผู้แสดงบทบาทที่เป็นรัฐ (State Actors) หมายถึง รัฐ-ชาติ หรือประเทศต่างๆ ในโลกที่มีอยู่ ๑๙๓ ประเทศในปัจจุบัน และอาจมีการเพิ่มมากขึ้นจากการแบ่งแยกตัวเป็นอิสระในอนาคต โดยรัฐมีองค์ประกอบที่สำคัญ ๔ ประการ

๑.๑ อาณาเขต (Territory) ต้องมีอาณาบริเวณที่เป็นของตนเองทั้งพื้นดิน พื้นน้ำ และห้วงอากาศ

๑.๒ ประชากร (Population) ต้องมีประชากรจำนวนหนึ่ง

๑.๓ รัฐบาล (Government) ต้องมีกลไกและโครงสร้างทางการเมืองที่จะปกครองบริหารและจัดการดูแลอาณาบริเวณและคุ้มครองประชาชน

๑.๔ เอกราชและอธิปไตย (Independence and Sovereignty) ต้องมีเอกราชและอธิปไตย ทั้งมีความอิสระในการบริหารจัดการภายในเขตแดนของตนตลอดจนสามารถดำเนินความสัมพันธ์กับหน่วยทางการเมือง

๒. ผู้แสดงบทบาทที่ไม่มีรัฐ (Non-State Actors) หมายถึง ผู้แสดงบทบาทอื่นๆ ที่มีใช้รัฐ-ชาติ เช่น องค์การระหว่างประเทศต่างๆ ทั้งที่มีรัฐเป็นสมาชิกและเอกชนเป็นสมาชิกรวมทั้งองค์การข้ามชาติ อาจแบ่งออกเป็น ๓ กลุ่ม

๒.๑ องค์กรระหว่างประเทศที่รัฐบาลเป็นสมาชิก (International Government Organization: IGO) รับสมาชิกทั่วโลก และมีเป้าหมายความร่วมมือที่หลากหลาย เช่น สันนิบาตชาติ (League of Nations) สหประชาชาติ (United Nations)

๒.๒ องค์กรเอกชนระหว่างประเทศ (International Non Governmental Organization: INGO) เป็นองค์กรระหว่างประเทศที่สมาชิกเป็นภาคเอกชนหรือประชาชนจากหลายๆ ประเทศ โดยพรมแดนไม่สามารถมาขวางกั้น องค์กรเหล่านี้ประกอบด้วยกลุ่มบุคคลจากหลายประเทศมีเป้าหมายร่วมกันในประเด็น สาธารณประโยชน์ (Public Interest) เช่น สิทธิมนุษยชน สิ่งแวดล้อม

๒.๓ องค์กรข้ามชาติ (Trans-National Organization: TNO) เป็นองค์กรขนาดใหญ่ที่มีกิจกรรมระหว่างประเทศ โดยสมาชิกเป็นเอกชนที่ไม่เกี่ยวข้องกับรัฐ องค์กรข้ามชาติแตกต่างจากองค์กรเอกชนระหว่างประเทศ ตรงเป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์ เพราะองค์กรเอกชนระหว่างประเทศมีเป้าหมายเพื่อส่วนรวม แต่องค์กรข้ามชาติเป็นองค์กรที่มีกิจกรรมทางด้านเศรษฐกิจหรือการเมืองหวังผลตอบแทนต่อองค์กร แบ่งออกเป็น

๒.๓.๑ องค์กรข้ามชาติเปิด (Open) สามารถตรวจสอบข้อมูลได้ เช่น บรรษัทข้ามชาติ

๒.๓.๒ องค์กรข้ามชาติปิด (Close) ไม่สามารถตรวจสอบข้อมูลอย่างเปิดเผย ไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมหรือผู้บริหาร เช่น ขบวนการก่อการร้ายข้ามชาติ

นอกจากนี้จากกระแสโลกาภิวัตน์ (Globalization) ที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองต่อบุคคล ต่อชุมชน และต่อประเทศ จากเครือข่ายทางอินเทอร์เน็ต (Internet)

Anthony Giddens ได้อธิบายโลกาภิวัตน์ว่า เป็นความสัมพันธ์ทางสังคมที่ขยายตัวไปทั่วโลก โดยเชื่อมพื้นที่ที่ห่างไกลกันและทำให้สิ่งที่เกิดขึ้นในที่หนึ่งถูกกำหนดโดยเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในที่ๆ ห่างไกลกันมาก

Robert Gilpin อธิบายว่าเป็นการบูรณาการทางเศรษฐกิจของโลก ดังนั้น กระแสโลกาภิวัตน์ เป็นปรากฏการณ์ที่ขยายตัวครอบคลุมไปทั่วโลก ทั้งในมิติทางเศรษฐกิจ สังคมวัฒนธรรม และการเมือง โดยส่งผลกระทบต่อผู้แสดงต่างๆ บนเวทีระหว่างประเทศ ทั้งตัวแสดงที่เป็นรัฐ และตัวแสดงที่ไม่ใช่รัฐ และจากผลกระแสโลกาภิวัตน์ ทำให้สภาพแวดล้อมและสถานการณ์ในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศในทุกระดับ รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงมิติใหม่ในระดับยุทธศาสตร์ ตั้งแต่ระดับโลก ภูมิภาค และประเทศเพื่อนบ้าน การประเมินสถานการณ์ความมั่นคงกับแนวโน้มภัยคุกคาม มีดังนี้

สถานการณ์ความมั่นคงในระดับโลก ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศได้เปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องจากอิทธิพลของประเทศมหาอำนาจแบบสองขั้วอำนาจ (Bi-Polar) สู่อำนาจสัมพันธ์แบบ หลายขั้วอำนาจ (Multi-Polar) โดยสหรัฐยังคงเป็นมหาอำนาจที่มีความสำคัญที่สุด ขณะที่อำนาจใหม่ทางเศรษฐกิจ

โลก คือ กลุ่ม BRICs ประกอบด้วยบราซิล รัสเซีย อินเดีย จีน และแอฟริกาใต้ซึ่งกำลังมีบทบาทในเวทีระหว่างประเทศเพิ่มมากขึ้นและมีท่าทีต้องการมีส่วนกำหนดกรอบกติกาของโลก โดย มีความเคลื่อนไหวที่สำคัญในด้านเศรษฐกิจและการเงินระหว่างประเทศ ซึ่งเป็นการท้าทายและคุกคามอำนาจใหม่ และมีแนวโน้มส่งผลกระทบต่อเปลี่ยนแปลงระเบียบโลกทั้งทางการเมืองและเศรษฐกิจ จากสภาพการณ์ดังกล่าวส่งผลให้ประเทศไทยต้องดำเนินนโยบายด้วยความอ่อนตัวในการกำหนดท่าทีเพื่อรักษาคุณภาพทางความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับประเทศมหาอำนาจต่าง ๆ นอกจากนี้ปัจจัยความมั่นคงด้านพลังงาน สิ่งแวดล้อม และภัยธรรมชาติถือเป็นปัญหาสำคัญของโลก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การแสวงหาแหล่งพลังงานใหม่อาจนำไปสู่ความขัดแย้งระหว่างประเทศ และจากปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม อาทิ การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศซึ่งส่งผลกระทบต่อภัยธรรมชาติที่มีระดับความรุนแรงมากขึ้น ทำให้จำเป็นต้องมีร่วมมือในระดับนานาชาติเพื่อเผชิญกับภัยพิบัติที่เกิดขึ้น รวมถึงจะนำมาสู่การกำหนดกรอบกติกาใหม่ที่ประเทศมหาอำนาจอาจเข้ามาแทรกแซงประเทศอื่นๆ โดยใช้เป็นมาตรการกีดกันทางการค้าที่ประเทศมหาอำนาจกำหนด อีกทั้งประเทศมหาอำนาจได้ทำสงครามต่อต้านการก่อการร้ายอย่างต่อเนื่อง ทำให้เกิดภาระทางงบประมาณเป็นจำนวนมาก ส่งผลให้เกิดผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจในภาพรวม ประเทศมหาอำนาจต่างๆ จึงใช้ศักยภาพและพลังอำนาจของตนเพื่อรักษาผลประโยชน์ของตนเอง ซึ่งประเทศมหาอำนาจได้มีการแข่งขันแย่งชิงอำนาจและแสดงอิทธิพลในหลายพื้นที่ ได้แก่ ความขัดแย้งระหว่างรัสเซีย-ยูเครน ความขัดแย้งในซีเรีย

๑. แนวโน้มที่มหาอำนาจมีความขัดแย้งมากขึ้น โดยเฉพาะมหาอำนาจเก่ากับมหาอำนาจใหม่ จีนท้าทายระเบียบโลกของสหรัฐ

๒. แนวโน้มของการปะทะกับทางอารยธรรม โดยเฉพาะความขัดแย้งทางชาติพันธุ์และทางศาสนา ซึ่งแนวโน้มความขัดแย้งระหว่างลัทธิตะวันตกกับอิสลามขยายตัวออกไป

๓. แนวโน้มปัญหาความมั่นคงรูปแบบใหม่ ที่ไม่ใช่ความมั่นคงทางการทหาร เช่น ปัญหาความมั่นคงของมนุษย์ การแข่งขันทรัพยากรธรรมชาติ

๔. สงครามในอนาคตที่เปลี่ยนแปลงไปจากปัจจุบัน เช่น สงครามไซเบอร์ การโจมตีเครือข่ายและข้อมูล นอกจากนี้การทำสงครามในแบบการก่อการร้าย และการพัฒนาอาวุธที่มีอำนาจทำลายล้างสูง

สถานการณ์ความมั่นคงในระดับภูมิภาค โดยมุ่งเน้นในเอเชีย-แปซิฟิก สหรัฐอเมริกาให้ความสำคัญต่อภูมิภาคเอเชีย - แปซิฟิก ที่จะคัดทานอำนาจของจีน แต่สหรัฐยังคงมีบทบาทสูงในเอเชีย - แปซิฟิก ขณะเดียวกัน จีนและอินเดียทำให้เกิดเป็นแบบหลายขั้วอำนาจมากขึ้น โดยจีนได้ขยายอิทธิพลออกไปยังพื้นที่ทะเลจีนใต้ และทะเลจีนตะวันออก ส่งผลให้เกิดข้อพิพาทกับประเทศในพื้นที่ การรวมกลุ่มของกลุ่มประเทศอาเซียนทำให้อาเซียนมีบทบาทมากขึ้นในระบบเศรษฐกิจของภูมิภาค และอาจทำให้อาเซียนเป็นแกนกลางในอนาคต เนื่องจากอาเซียนเป็นองค์กรพหุภาคีนิยมที่สำคัญในระบบความมั่นคงของภูมิภาคในอนาคต ที่จะทำให้มีดุลอำนาจระหว่างกัน ประเด็นที่สำคัญในภูมิภาคเอเชีย - แปซิฟิก มีดังนี้

๑. ความขัดแย้งในทะเลจีนใต้ ปัญหาข้อพิพาทระหว่างจีนกับประเทศในอาเซียน ส่งผลต่อเสถียรภาพและความมั่นคงในเอเชีย - แปซิฟิก แต่ไม่น่ายกระดับความขัดแย้งทางอาวุธ เนื่องจากความแตกต่างทางศักยภาพทางทหาร

๒. ความขัดแย้งในทะเลตะวันออก ระหว่างจีนกับญี่ปุ่น จากกรณีปัญหาพิพาทแย่งชิงกรรมสิทธิ์เหนือหมู่เกาะเตียวหยู/เซ็นกากุ อาจนำมาซึ่งการเผชิญหน้า และเสี่ยงต่อการปะทะทางทหารได้

๓. ปัญหาในคาบสมุทรเกาหลี การทดลองอาวุธนิวเคลียร์และขีปนาวุธของเกาหลีเหนือ ที่แสดงท่าทีแข็งกร้าวต่อเกาหลีใต้ ญี่ปุ่น และสหรัฐอเมริกา

๔. ปัญหาภัยคุกคามจากตัวแสดงที่มีไร่รัฐ อาทิ ภัยจากการก่อการร้าย อาชญากรรมข้ามชาติ ยาเสพติด การลักลอบหลบหนีเข้าเมือง และภัยจากการค้ามนุษย์ รวมทั้งภัยพิบัติทางธรรมชาติขนาดใหญ่ที่มีความเสี่ยงที่เกิดขึ้นบ่อยและทวีความรุนแรงเพิ่มขึ้น

สถานการณ์ความมั่นคงในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และประเทศเพื่อนบ้าน การขยายอิทธิพลและบทบาทของประเทศมหาอำนาจต่อภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีการปรับเปลี่ยนนโยบายที่แสดงให้เห็นถึงแนวโน้มของการแข่งขันและการขยายอิทธิพลของประเทศมหาอำนาจ ทั้งในรูปแบบของการใช้พลังอำนาจทางทหารและทางเศรษฐกิจเพื่อให้ได้มาซึ่งประโยชน์ของตน และการเข้ามาแทรกแซงกิจการภายในของประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาค ซึ่งหากเกิดความขัดแย้งขึ้นก็อาจส่งผลกระทบต่อความมั่นคงและผลประโยชน์ของไทยซึ่งอยู่ในภูมิภาคนี้ได้ และจากการที่ประเทศสมาชิกของอาเซียน มี ๑๐ ประเทศ ที่มีการรวมตัวกันจัดตั้ง “ประชาคมอาเซียน” โดยมีเป้าหมายร่วมกันมีความเกี่ยวข้องกันใน ๓ เสาหลัก ได้แก่ เสาประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน เสาประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน เสาประชาคมสังคมและวัฒนธรรม ส่งผลให้เกิดความร่วมมือและช่วยเหลือกัน ทำให้อาเซียนมีความเชื่อมโยงกันมากขึ้น ทั้งทางการเมือง ความมั่นคง เศรษฐกิจ และสังคม อันจะนำไปสู่การเสริมสร้างพัฒนาการทางการเมืองและเศรษฐกิจของประเทศสมาชิก รวมทั้งเพิ่มโอกาสการติดต่อเชื่อมโยงผ่านเส้นทางคมนาคมในภูมิภาค

อย่างไรก็ตามการเป็นประชาคมเป็นความท้าทาย โดยเฉพาะการที่ประเทศสมาชิกยังมีลักษณะการปกครองและเศรษฐกิจที่แตกต่างกัน การสร้างความเป็นประชาคมและการเปิดกว้างของการติดต่อระหว่างกันอย่างเสรี ทำให้มีความเสี่ยงที่จะเกิดผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเด็นการย้ายถิ่นฐานของประชากรในภูมิภาค และการขยายตัวของอาชญากรรมข้ามชาติ และเศรษฐกิจนอกระบบ

ความขัดแย้งทางดินแดนและการใช้กำลังทางการทหาร ยังคงมีปัญหาคความไม่เข้าใจและความหวาดระแวงที่อาจทำให้เกิดความขัดแย้งระหว่างไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน แต่สามารถ

จำกัด ขอบเขตและระดับความรุนแรงให้อยู่ในเฉพาะพื้นที่ โดยเป็นผลจากการเสริมสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือที่ใกล้ชิดกัน และการเสริมสร้างความสัมพันธ์ทางการทูตเชิงป้องกัน รวมถึงทิศทางความร่วมมือของประเทศในภูมิภาคที่มุ่งสู่การเป็นประชาคมอาเซียน อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ ข้อพิพาทในภูมิภาค สถานการณ์ภายในของประเทศเพื่อนบ้าน และบทบาทของประเทศมหาอำนาจที่เกี่ยวข้องกับภูมิภาค และการที่ประเทศไทยมีชายแดนทั้งทางบกและทางทะเลติดกับประเทศเพื่อนบ้านหลายประเทศ โดยยังมีปัญหาความไม่ชัดเจนของเส้นเขตแดนและอาณาเขตทางทะเลระหว่างกัน รวมถึงมีสิ่งบ่งชี้ถึงการเพิ่มงบประมาณทางทหารของประเทศในภูมิภาค จึงยังคงมีความเสี่ยงที่จะนำไปสู่การใช้กำลังทหารต่อกันหากเกิดความขัดแย้งรุนแรงและไม่มีการบริหารจัดการปัญหาร่วมกันที่มีประสิทธิภาพ

ความมั่นคงและผลประโยชน์ทางทะเล ปัจจุบันผลประโยชน์ทางทะเลของประเทศ ไทย มีมูลค่าสูง และในเชิงภูมิรัฐศาสตร์ประเทศไทยเป็นจุดยุทธศาสตร์เส้นทางการเดินเรือที่สำคัญในภูมิภาค และเป็นแหล่งทรัพยากรธรรมชาติทางทะเล ส่งผลให้มหาอำนาจต่าง ๆ มุ่งที่จะรักษาและแผ่ขยายอิทธิพล ของตนเองในพื้นที่ดังกล่าว ทั้งนี้ภัยคุกคามต่อความมั่นคงทางทะเลของประเทศไทยที่สำคัญ ได้แก่ ปัญหาการอ้างสิทธิทับซ้อนทางทะเล ปัญหาการทำลายสิ่งแวดล้อมโดยมนุษย์กฎหมายและการบังคับใช้กฎหมายทางทะเล ปัญหาอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับทะเล ปัญหาการลักลอบขนส่งสิ่งผิดกฎหมายทางทะเลโดยเฉพาะสินค้าและวัสดุอุปกรณ์ที่มีความเสี่ยงที่จะนำไปใช้ในการผลิตอาวุธทำลายล้างสูง การลักลอบเข้าเมืองผิดกฎหมาย และการกระทำความ เป็นโจรสลัด อันอาจส่งผลให้มีความเสี่ยงต่อการสร้างคุณภาพในการรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติทางทะเล

สถานการณ์ความมั่นคงภายในประเทศ

ความมั่นคงของสถาบันพระมหากษัตริย์ ความเคลื่อนไหวที่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสถาบันฯ ได้เพิ่มระดับและขอบเขตที่กว้างขวาง ทั้งที่มีลักษณะเชื่อมโยงสถาบันฯ มาแสวงหาผลประโยชน์ทางการเมือง ตลอดจนมีการกล่าวอ้างความเท็จเพื่อดูหมิ่นใส่ร้ายอันเป็นการบ่อนทำลายต่อสถาบันฯ และการปรากฏแนวคิดในเชิงปฏิรูป

รวมถึงการวิพากษ์วิจารณ์ประเด็นการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการหมิ่นสถาบันฯ ที่ขัดต่อหลักสิทธิและเสรีภาพและสิทธิมนุษยชน ซึ่งสถานการณ์ดังกล่าวเป็นประเด็นที่มีความอ่อนไหว นำมาซึ่งความขัดแย้งระหว่างกลุ่มต่างๆ ในสังคม ประกอบกับความผูกพันเชื่อมโยงของประชาชนบางส่วน โดยเฉพาะในหมู่เยาวชนรุ่นใหม่ที่มีต่อสถาบันฯ ถูกลดทอนลง เนื่องจากขาดความเข้าใจ ความตระหนักรู้อย่างถูกต้อง แท้จริง ถึงความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ในฐานะที่เป็นศูนย์รวมจิตใจและจุดยึดเหนี่ยวของสังคมไทย

ความขัดแย้งของคนภายในประเทศ พัฒนาการทางการเมืองของไทยที่ผ่านมา มีทิศทางที่นำสังคมไทยวิวัฒน์ไปสู่วัฒนธรรมการเมืองที่ประชาชนต้องการมีส่วนร่วมตัดสินใจในนโยบายของรัฐมากขึ้น โดยเฉพาะการกระจายความมั่งคั่งและอำนาจจัดการทรัพยากรสำคัญ โดยประชาชนแสดงออกด้วยการใช้สิทธิทางการเมืองและเสรีภาพพลเมืองในการเลือกตั้ง และการปกป้องสิทธิของตนหรือสิทธิของชุมชนท้องถิ่น ในขณะที่สังคมไทยกำลังอยู่ในกระบวนการเปลี่ยนแปลงทางโครงสร้างทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง โดยที่ยังคงมีปัญหาเชิงโครงสร้างจากความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ สังคม และการเข้าถึง ทรัพยากรธรรมชาติรวมถึงโลกทัศน์ที่แตกต่างกันของกลุ่มคนในสังคม เป็นปัจจัยผลักดันให้เกิดความแตกแยกทางความคิดระหว่างคนกลุ่มต่างๆ ในห้วงที่ผ่านมา การเคลื่อนไหวทางการเมืองถูกขับเคลื่อน ด้วยเป้าหมายสุดโต่งทางการเมืองส่งผลให้สภาวะการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวนำไปสู่ความขัดแย้งทางการเมือง ที่มีความรุนแรงและซับซ้อนมากขึ้น และโดยที่ความอดทนอดกลั้นของคนกลุ่มต่างๆ ในสังคมมีแนวโน้มลดต่ำลง ทำให้สถานการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองยังคงเป็นจุดประจวบในการรักษาเอกภาพของชาติ

ความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ปัญหาความรุนแรงในจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่เกิดขึ้นมาอย่างยาวนานเป็นปัญหาที่มีพัฒนาการ ที่มีความซับซ้อน ละเอียดย่อน และมีความเชื่อมโยงกันหลายมิติโดยมีใจกลางของปัญหา คือ เรื่องอัตลักษณ์ ชาติพันธุ์มาลายู ศาสนาอิสลาม และประวัติศาสตร์รัฐปัตตานี โดยการต่อสู้ที่ใช้ความรุนแรงเป็นผลมาจากคนกลุ่มหนึ่งที่มีอุดมการณ์ต้องการแบ่งแยกดินแดน ได้นำเงื่อนไขอัตลักษณ์เฉพาะมาขยายผลในการใช้ความรุนแรงทำให้เกิดบรรยากาศความกลัว ไม่ไว้วางใจ ระหว่างรัฐกับประชาชน และประชาชนกับประชาชนเพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้ได้ปรากฏมีปัญหาใหม่ที่มีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ คือ ปัญหา ยาเสพติด ปัญหาภัยแทรกซ้อน บทบาทของภาคประชาสังคม โดยเฉพาะเยาวชนที่เห็นต่างจากรัฐ และถูกดึงเข้ามามีส่วนร่วมในการเคลื่อนไหวที่สอดคล้องกับอุดมการณ์ของผู้เห็นต่างจากรัฐ การเข้ามามีบทบาทและแทรกแซงขององค์กรระหว่างประเทศที่เป็นการเพิ่มความซับซ้อนของปัญหามากยิ่งขึ้น

ความไม่เชื่อมั่นในการบริหารประเทศตามหลักนิติธรรม ประเทศไทยยังคงมีปัญหาเชิงโครงสร้างที่ไม่เอื้อต่อการบริหารตามหลักนิติธรรม ความไม่เชื่อมั่นในการบริหารประเทศและวิกฤติศรัทธาของผู้นำ รวมถึงโครงสร้างทางการเมือง การบริหารซึ่งแม้จะมีการกระจายอำนาจมากขึ้นแต่ในภาพรวมยังคงมีลักษณะรวมศูนย์อำนาจที่ส่วนกลางเป็นข้อจำกัดต่อการเข้ามามีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ ในสังคม ประกอบกับการทุจริตคอร์รัปชันในภาครัฐขยายตัวออกไปทุกระดับ ส่งผลให้เกิดความไม่เชื่อมั่นของประชาชน ในขณะที่เดียวกันประชาชนบางส่วนยอมรับกระบวนการทุจริตคอร์รัปชันเพื่อแสวงหาประโยชน์ส่วนตน โดยผลของปัญหาดังกล่าวได้กัดกร่อนพื้นฐานทางคุณธรรมจริยธรรมของสังคม

ปัญหายาเสพติด ปัจจุบันสถานการณ์ยาเสพติดของประเทศไทยมีแนวโน้มรุนแรงเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการแพร่ระบาดของยาเสพติดในกลุ่มของเยาวชนซึ่งเป็นกลุ่มเสี่ยงที่สำคัญ ปัญหา ยาเสพติดเป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อเนื่องไปยังปัญหาอื่น ๆ เช่น ปัญหาอาชญากรรมปัญหาการทำลาย ศักยภาพของประชากร และปัญหาการขยายตัวขององค์กรอาชญากรรม นอกจากนี้ประเทศไทย ต้องเผชิญ กับการลักลอบค้ายาเสพติดจากประเทศเพื่อนบ้าน โดยเป็นประเทศทางผ่านและประเทศปลายทาง ในขณะที่ การลักลอบขนยาเสพติดและแหล่งพักยาเสพติดอยู่บริเวณพื้นที่ชายแดนฝั่งไทย และประเทศเพื่อนบ้าน โดยพื้นที่ชายแดนภาคเหนือเป็นพื้นที่ที่สำคัญ รองลงมาคือพื้นที่ชายแดนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นอกจากนี้กลุ่มนักค้าจากนอกภูมิภาคเข้ามามีบทบาทสำคัญในการค้ายาเสพติดระหว่างประเทศ ในการ ลำเลียงยาเสพติดจากหลายแหล่งผลิตทั้งในและนอกภูมิภาค ซึ่งการจับกุมกระทำได้ยากขึ้นเนื่องจาก ลักษณะเฉพาะตัวของการจัดองค์กรและรูปแบบและวิธีการค้ายาเสพติดที่ปรับเปลี่ยนอยู่เสมอ

ความเปลี่ยนแปลงวิถีทางธรรมชาติ จากการเปลี่ยนแปลงของโลกที่เกิดการเปลี่ยนแปลงสภาพ ภูมิอากาศและสภาวะโลกร้อนเกิดขึ้นพร้อมกับการเพิ่มจำนวนของประชากรโลก รวมถึงการพัฒนา ประเทศ ที่เน้นการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเป็นหลัก นำไปสู่การใช้ทรัพยากรธรรมชาติ โดยขาดความสมดุล ทำให้ สิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรมลงส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศน์จนนำไปสู่ภัยพิบัติธรรมชาติเพิ่มขึ้นและมีแนวโน้ม ทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น โดยมีพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดอุทกภัย วาตภัย รวมถึงสถานการณ์แผ่นดินไหวที่เพิ่ม มากขึ้น ประเทศไทยจำเป็นต้องพัฒนาความสามารถ ความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ และการเตรียมความพร้อม ในลักษณะที่สามารถบริหารจัดการวิกฤติการณ์และภัยพิบัติให้มีประสิทธิภาพตั้งแต่ขั้นป้องกัน การแก้ไข และการฟื้นฟูสถานการณ์ผลกระทบจากวิกฤติการณ์ภัยพิบัติทางธรรมชาติในระดับรุนแรงมากขึ้นควบคู่กับ การขยายความร่วมมือกับประชาคมโลกเพื่อจัดการกับภัยพิบัติทางธรรมชาติ

การเคลื่อนตัวของภัยคุกคามข้ามชาติ ปัจจุบันภัยคุกคามข้ามชาติได้ขยายตัวอย่าง รวดเร็ว ตามสภาวะโลกาภิวัตน์ที่ส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจ การเมือง สังคม และความมั่นคง ของชาติโดยรวม โดยเฉพาะอย่างยิ่งผลกระทบจากการก่อการร้ายและอาชญากรรมข้ามชาติในด้านปัญหาการก่อการร้ายแรง ขับเคลื่อนของการต่อสู้เชิงอุดมการณ์ยังคงมีอยู่อย่างเข้มแข็ง และขยายอุดมการณ์ความเชื่อไปสู่คนและกลุ่ม บุคคลในพื้นที่ที่มีเงื่อนไขพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลงตนเองเป็นผู้ก่อการร้ายในหลายรูปแบบ โดยเงื่อนไขที่เป็น ปัจจัยผลักดันที่สำคัญ ได้แก่ ความคับแค้น อันเนื่องมาจากปัญหาการไม่ได้รับความเป็นธรรมทั้งในทาง เศรษฐกิจ สังคม การเมือง และอัตลักษณ์ทางเชื้อชาติและวัฒนธรรม และการแปรเปลี่ยนความเชื่อทางศาสนา ให้เป็นพลังผลักดัน นอกจากนี้การเผยแพร่แนวคิดรุนแรงของกลุ่มก่อการร้ายสากลและกลุ่มหัวรุนแรง ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ยังคงดำรงอยู่ ทั้งการก่อการร้ายจากกลุ่มหัวรุนแรงในพื้นที่ที่ได้รับแรงบันดาลใจ จากต่างประเทศและการแทรกซึมเข้ามาปฏิบัติการเองจากกลุ่มก่อการร้ายนอกภูมิภาค โดยอาศัยช่องว่างด้าน

มาตรการการรักษาความปลอดภัยและชายแดนที่บางบางของประเทศ ในภูมิภาค รวมถึงการเชื่อมโยงติดต่อ และการเผยแพร่ความคิดอุดมการณ์ของกลุ่มก่อการร้ายผ่านทางอินเทอร์เน็ตและสังคมออนไลน์

ทั้งนี้แม้ว่าประเทศไทยจะไม่ใช่เป้าหมายการโจมตีโดยตรงของกลุ่มก่อการร้ายสากล แต่ยังคงมีความจำเป็นที่ต้องเฝ้าระวังความเสี่ยง โดยเฉพาะการใช้เป็นสถานที่พักพิงและอำนวยความสะดวกในการก่อการร้ายจากกลุ่มก่อการร้ายทั้งในและนอกภูมิภาคและการก่อความรุนแรงในเมือง สำหรับปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติอันประกอบด้วย การค้ายาเสพติด การค้ามนุษย์การค้าอาวุธ การฟอกเงิน การกระทำอันเป็นโจรสลัด อาชญากรรมทางเศรษฐกิจ และอาชญากรรมคอมพิวเตอร์ มีแนวโน้มที่จะขยายตัวและควบคุมได้ยาก โดยมีการพัฒนารูปแบบและวิธีการที่ซับซ้อนจากการใช้ประโยชน์จากความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมถึงปัญหาการบังคับใช้กฎหมาย ทำให้การก่ออาชญากรรมข้ามชาติทำได้สะดวกและรวดเร็วยิ่งขึ้น มีการพัฒนาเป็นเครือข่ายที่เข้มแข็งและมีเจ้าหน้าที่ของรัฐเกี่ยวข้อง นอกจากนี้ยังพบว่าความเชื่อมโยงระหว่าง การก่อการร้ายและอาชญากรรมข้ามชาติมีแนวโน้มขยายตัวมากขึ้นและมีขีดความสามารถสูงขึ้น โดยคาดการณ์ว่า ภัยคุกคามทั้งจากการก่อการร้ายและอาชญากรรมข้ามชาติจะทวีความรุนแรงมากขึ้นจากการเปิดเสรีด้านการเดินทาง และการขยายการท่องเที่ยว ในขณะที่ประสิทธิภาพการบังคับใช้กฎหมายของประเทศสมาชิกยังมีความแตกต่างกัน และการบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงเป็นไปอย่างล่าช้า

การย้ายถิ่นฐานของประชากร การย้ายถิ่นฐานของประชากรจากประเทศรอบบ้านเข้าสู่ประเทศไทยส่วนใหญ่เป็นการย้ายถิ่นในลักษณะเข้าเมืองผิดกฎหมายที่ส่งผลให้เกิดปัญหาการผลักดัน ส่งกลับ ส่งผลให้มีผู้ย้ายถิ่นจำนวนมากยังคงค้างอยู่ในประเทศไทย และเกิดปัญหาการเมืองระหว่างประเทศ โดยเฉพาะกลุ่มที่ขัดแย้งกับรัฐบาลของประเทศต้นทาง สาเหตุการย้ายถิ่นที่สำคัญ ประกอบด้วย ปัจจัยด้านการเมือง คือ สถานการณ์ภายในประเทศเพื่อนบ้าน และปัจจัยด้านเศรษฐกิจ คือ ระดับการพัฒนาทางเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิตของประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้านที่แตกต่างกัน ส่งผลให้เกิดปัญหาอื่นๆ ตามมา เช่น ปัญหาสาธารณสุข ปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคลตามกฎหมาย ปัญหาการศึกษา ปัญหาความขัดแย้งกับชุมชนชาวไทย ตลอดจนปัญหาศักยภาพในการแข่งขันของประเทศไทยในระยะยาว นอกจากนี้ ปรากฏการย้ายถิ่นที่ใช้ประเทศไทยเป็นทางผ่านเพิ่มมากขึ้น โดยปัญหาดังกล่าวมีความละเอียดอ่อนและส่งผลกระทบต่อในหลายมิติทั้งความมั่นคงของมนุษย์ ประเด็นด้านสิทธิมนุษยชน และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

สรุป สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงด้านความมั่นคงจากพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ ส่งผลต่อการเมือง เศรษฐกิจ และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ เนื่องจากประเทศมหาอำนาจต่างๆ ใช้ในการขยายอิทธิพลในรูปแบบความร่วมมือและการให้ความช่วยเหลือ ทั้งด้านการพัฒนาประเทศ และด้านการทหาร เพื่อแย่งชิงผลประโยชน์ของประเทศตน และบทบาทของตัวแสดงที่

มิใช่รัฐจะมีบทบาทในเวทีระหว่างประเทศเพิ่มมากขึ้น จากประเด็นปัญหาภายในประเทศกลายเป็น ปัญหาข้ามชาติ ภัยคุกคามในด้านต่างๆ มีความเชื่อมโยงกัน ทำให้รูปแบบวิธีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มีความซับซ้อนมากขึ้น และทำให้แต่ละประเทศได้รับผลกระทบจากภัยคุกคามร่วมกันทั้งทางตรงและทางอ้อม รวมถึงการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศของโลก และผลจากการพัฒนาประเทศที่ผ่านมาประกอบกับการใช้ทรัพยากรธรรมชาติโดยขาดความสมดุล ได้ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของมนุษย์ ปัญหาความมั่นคงทางอาหาร ปัญหาความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และปัญหาความขัดแย้งซึ่งทรัพยากรที่ส่งผลกระทบต่อเป็นความขัดแย้งระหว่างประชาชน และความขัดแย้งกับหน่วยงานภาครัฐ นอกจากนี้ความต้องการพลังงานของโลกที่เพิ่มสูงขึ้นส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทางพลังงานของไทยในการแข่งขันแสวงหาแหล่งพลังงาน โดยเฉพาะการที่ประเทศไทยต้องพึ่งพิงแหล่งพลังงานจากภายนอกในสัดส่วนที่สูง กระแสโลกาภิวัตน์ที่ทำให้การเชื่อมโยงในมิติต่างๆ เป็นไปอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้มีโอกาสเสี่ยงต่อการแพร่ระบาดของโรคอุบัติใหม่ ในขณะที่ความมั่นคงที่เกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศและเครือข่ายมีแนวโน้มจะเป็นประเด็นที่มีความเสี่ยงทั้งการโจมตีและการจารกรรมทางไซเบอร์ เนื่องจากการกำหนดมาตรการป้องกันทำได้ยากและไม่ทันต่อความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี

ทั้งนี้ ประเทศกำลังพัฒนาจะตกเป็นเป้าหมายการโจมตีมากขึ้น นอกจากนี้อิทธิพลของสื่อประเภทเครือข่ายสังคมเป็นเครื่องมือสำคัญของประชาชนในการรวมตัวดำเนินกิจกรรมทางสาธารณะและการเคลื่อนไหวกิจกรรมทางการเมือง ถูกนำมาใช้ในทางที่ผิดเพื่อโจมตีบ่อนทำลายหรือบิดเบือนข้อเท็จจริง รวมถึงการแพร่กระจายข้อมูลเท็จที่สร้างความเกลียดชังที่มีฐานมาจากอคติและการเลือกปฏิบัติซึ่งอาจทำให้เกิดความเกลียดชังและปัญหาความแตกแยกภายในประเทศ รวมถึงส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

การประชุมระหว่างประเทศ

การประชุมระหว่างประเทศมีบทบาทที่สำคัญอย่างมากในการปรึกษาหารือหาข้อสรุปนำไปสู่การวางระบบกฎเกณฑ์ แก้ไขปัญหา และเกิดความร่วมมือช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ตลอดจนการประชุมเพื่อหาข้อยุติในประเด็นที่สำคัญที่มีความขัดแย้งหรือไม่เข้าใจที่ตรงกันในการประชุมระหว่างประเทศ ลักษณะของการประชุมระหว่างประเทศ สามารถจำแนกได้เป็น ๓ แบบ ได้แก่ การประชุมภายใต้กรอบทวิภาคี พหุภาคีและองค์การระหว่างประเทศ

๑. **การประชุมในกรอบทวิภาคี** หมายถึง ระหว่างประเทศ ๒ ประเทศ หรือ ๒ กลุ่ม สามารถจัดได้ในทุกระดับและทุกเรื่องซึ่งมีความสนใจร่วมกัน อาทิ การประชุมระหว่างผู้นำรัฐมนตรีต่างประเทศ รัฐมนตรีเศรษฐกิจ คณะกรรมการร่วม เจ้าหน้าที่อาวุโส และคณะทำงานร่วม ในการประชุมดังกล่าว หัวหน้าคณะเป็นประธานร่วมกัน ประเทศเจ้าภาพเป็นฝ่ายเลขานุการ โดยปกติไม่เชิญผู้สังเกตการณ์เข้า

ร่วมประชุมและไม่ต้องอาศัยกรอบความตกลงความร่วมมือในระดับทวิภาคี กระทรวงกลาโหมได้ดำเนินการ ความสัมพันธ์ระดับทวิภาคีกับกระทรวงกลาโหมมิตรประเทศหลายประเทศ ดังนี้

๑.๑ ความร่วมมือกับกระทรวงกลาโหมประเทศเพื่อนบ้านที่มีเขตชายแดนทางบก และทางทะเลติดต่อกัน อันได้แก่ความร่วมมือกับพม่า ลาว กัมพูชา มาเลเซีย และอินโดนีเซีย มี กิจกรรมความร่วมมือที่หลากหลาย ซึ่งอยู่ในความประชาคมอาเซียน : มิตติ □ านความมั่นคง รับผิดชอบหลักของกองบัญชาการกองทัพไทย กรมกิจการชายแดนทหาร และเหล่าทัพ ได้แก่

๑.๑.๑ การประชุมคณะกรรมการชายแดนทั่วไป (General Border Committee : GBC) ซึ่งเป็นการ ประชุมในระดับกระทรวงกลาโหมโดย มีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม กับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมของประเทศเพื่อนบ้านประเทศเป็นประธานร่วม

๑.๑.๒ การประชุมคณะกรรมการชายแดนส่วนภูมิภาค (Regional Border Committee : RBC) ซึ่งเป็นการประชุมในระดับภูมิภาค โดยมี แม่ทัพภาคเป็นประธานฝ่ายไทย

๑.๒ ความร่วมมือในระดับสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม สำนักนโยบายและแผน กลาโหมที่สำคัญ ได้แก่ การประชุมภายใต้กรอบคณะกรรมการนโยบายความร่วมมือด้านความมั่นคงกับ กระทรวงกลาโหมมิตรประเทศ ได้แก่ กระทรวงกลาโหมจีนและกระทรวงกลาโหมออสเตรเลีย โดยผลัดกัน เป็นเจ้าภาพตามหัวระยะเวลาที่กำหนด การหารือทวิภาคีด้านความมั่นคงกับกระทรวงกลาโหมมิตรประเทศ จำนวน ๓ ประเทศ ได้แก่ เยอรมนี นิวซีแลนด์ และสหรัฐฯ การประชุมทวิภาคีด้านการเมืองและความมั่นคง กับกระทรวงกลาโหมมิตรประเทศจำนวน ๒ ประเทศ ได้แก่ เวียดนามและญี่ปุ่น สำหรับการประชุมทวิภาคีฯ ไทย-ญี่ปุ่น มีกระทรวงการต่างประเทศของทั้งสองประเทศ ร่วมด้วย การประชุมคณะกรรมการส่งกำลังบำรุง ร่วมกับกระทรวงกลาโหมมิตรประเทศจำนวน ๔ ประเทศ ได้แก่ สวีเดน เกาหลีใต้ ออสเตรเลีย และ ปากีสถาน

๑.๓ ความร่วมมือทางทหารกับมิตรประเทศ ได้แก่ อินโดนีเซีย สิงคโปร์ ลาว จีน สหรัฐฯ ญี่ปุ่น ออสเตรเลีย

๒. การประชุมในกรอบพหุภาคี หมายถึง ระหว่างประเทศ ๓ ประเทศ หรือ ๓ กลุ่มขึ้นไป และไม่จำกัดจำนวน สามารถจัดได้ในทุกระดับและในทุกเรื่องซึ่งมีความสนใจร่วมกัน โดยปกติแล้ว จะอาศัยกรอบความร่วมมืออื่นๆ เป็นหลัก อาทิองค์การ EU ASEAN APEC และ COMMONWEALTH หรือมิฉะนั้นก็จะเป็นการจัดเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์เป็นการเฉพาะ เช่น สันติภาพในกัมพูชาที่ กรุงปารีส (PICC) การประชุมในกรอบพหุภาคีการประชุมในลักษณะนี้มีผู้ สังกัดการณ์เข้าร่วมได้ ความร่วมมือในระดับพหุภาคี สำนักนโยบายและแผนกลาโหม เป็น หน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบใน การจัดผู้แทนเข้าร่วมในเวทีการประชุมระดับพหุภาคีอื่นๆ ดังนี้

๒.๑ การประชุม IISS Shangri-La Dialogue ณ สิงคโปร์

๒.๒ การประชุม Tokyo Defense Forum (TDF) และการประชุม Subcommittee of TDF ณ ญี่ปุ่น

๒.๓. การประชุมในกรอบการประชุมของสหประชาชาติ

๒.๔ การประชุมในกรอบการประชุมองค์การว่าด้วยความมั่นคงและความร่วมมือในยุโรป (Organization for Security and Co-operation in Europe : OSCE)

๒.๕ การสัมมนาด้านความมั่นคง The Putrajaya Forum ณ มาเลเซีย

๒.๖ การประชุม Jakarta International Defense Dialogue ณ อินโดนีเซีย

๓. การประชุมในกรอบขององค์การระหว่างประเทศที่สำคัญ ได้แก่ สหประชาชาติ

IMF/WB WFO WHO ILO ADB IPU และ WTO การประชุมดังกล่าวนี้จัดขึ้นตามระเบียบขององค์การระหว่างประเทศนั้นๆ โดยอย่างน้อยจะมีการประชุมในระดับหัวหน้ารัฐบาลหรือสมัชชาปีละ ๑ ครั้ง สำหรับการประชุมสหประชาชาตินั้น มีด้วยกัน ๓ ระดับ คือ General Assembly Commission เช่น ECOSOC และ ESCAP และ Committee นอกจากนั้น ยังสามารถประชุมในเรื่องเฉพาะกิจได้ในการประชุมดังกล่าวประเทศที่เป็นสมาชิกเท่านั้นที่สามารถเข้าร่วมได้ แต่ก็มีกรณีผู้สังเกตการณ์เข้าร่วมเป็นประจำ มีการเลือกตั้งประธาน รองประธาน ผู้รายงาน และประธานคณะกรรมการต่างๆ ซึ่งยังถือว่าเป็นเรื่องสำคัญ ต้องมีการหาเสียงกันล่วงหน้าเป็นปีๆ ส่วนเลขานุการนั้น อาศัยเจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศการประชุมโดยปกติจัดที่สำนักงาน

ประเภทของการประชุมระหว่างประเทศ ปัจจุบันนี้การประชุมระหว่างประเทศที่จัดขึ้นเป็นประจำปีมากมายหลายประเภท แบ่งเป็น ๑๖ ประเภท ดังนี้

๑. Conference / Meeting เป็นการประชุมทั่วไปสามารถจัดได้ในทุกระดับในลักษณะพหุภาคีและภายใต้กรอบขององค์การระหว่างประเทศ/ภูมิภาค เพื่อดำเนินการในเรื่องปกติ (regular issue) หรือเรื่องใดเรื่องหนึ่งเป็นการเฉพาะ (specific issue)

๒. Meeting of Heads of State / Government (Summit) เป็นการประชุมของประมุขที่ดำรงตำแหน่งหัวหน้ารัฐบาลและหัวหน้ารัฐบาล สามารถจัดได้ในลักษณะพหุภาคีและภายใต้กรอบขององค์การระหว่างประเทศ/ภูมิภาค

๓. Meeting of Ministers (Ministerial Meeting) เป็นการประชุมของรัฐมนตรีสามารถจัดได้ในลักษณะพหุภาคีและภายใต้กรอบขององค์การระหว่างประเทศ/ภูมิภาค และจัดได้ตามความรับผิดชอบ หรือเฉพาะเรื่อง

๔. Meeting of Senior Officials (Senior Official Meeting) เป็นการประชุมของเจ้าหน้าที่อาวุโส สามารถจัดได้ในลักษณะพหุภาคีและภายใต้กรอบขององค์การระหว่างประเทศ/ภูมิภาค และจัดได้ตามความรับผิดชอบ หรือเฉพาะเรื่อง

๕. Working Group เป็นการประชุมของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน สามารถจัดได้ในลักษณะพหุภาคีและภายใต้กรอบขององค์การระหว่างประเทศ/ภูมิภาค และจัดได้ตามความรับผิดชอบ หรือเฉพาะเรื่อง

๖. Task Force Meeting เป็นการประชุมเฉพาะกิจของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเพื่อดำเนินการในเรื่องใดเรื่องหนึ่งเป็นการเฉพาะ สามารถจัดได้ในลักษณะพหุภาคีและภายใต้กรอบขององค์การระหว่างประเทศ/ภูมิภาค

๗. Drafting Group เป็นการประชุมของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเพื่อยกร่างรายงานการประชุมก่อนนำเสนอที่ประชุมเต็มคณะเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ

๘. General Assembly เป็นการประชุมระดับสูงสุดขององค์การระหว่างประเทศ โดยผู้เข้าร่วมเป็นผู้แทนที่ได้รับแต่งตั้งอย่างถูกต้องโดยประเทศสมาชิก แบ่งออกเป็นสามัญสามัญ (Regular Session) และสามัญพิเศษ (Special Session)

๙. Joint Commission เป็นการประชุมคณะกรรมการร่วม สามารถจัดได้ในทุกระดับที่ต่ำกว่าหัวหน้ารัฐบาล ในลักษณะพหุภาคีเพื่อดำเนินการในเรื่องปกติ (regular issue) หรือเรื่องใดเรื่องหนึ่งเป็นการเฉพาะ (specific issue)

๑๐. Joint Committee เป็นการประชุมคณะกรรมการร่วม สามารถจัดได้ในระดับที่ต่ำกว่าหัวหน้ารัฐบาล ในลักษณะทวิภาคีและพหุภาคีเพื่อดำเนินการในเรื่องปกติ (regular issue) หรือเรื่องใดเรื่องหนึ่งเป็นการเฉพาะ (specific issue) ต่างจาก Joint Commission ในแง่ของขอบเขตความรับผิดชอบและอำนาจหน้าที่ที่แคบกว่า

๑๑. Ad Hoc Committee เป็นการประชุมคณะกรรมการเฉพาะกิจของกลุ่มประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศเพื่อดำเนินการในเรื่องใดเรื่องหนึ่งเป็นพิเศษและเป็นการเฉพาะ

๑๒. Congress เป็นการประชุมอย่างเป็นทางการของผู้แทนจากประเทศหรือภูมิภาคต่างๆ เพื่อพิจารณาเรื่องต่างๆที่อยู่ในความสนใจร่วมกัน

๑๓. Convention เป็นการประชุมของผู้แทนจากประเทศหรือภูมิภาคต่างๆขององค์การหรือองค์กรซึ่งโดยปกติไม่เป็นส่วนหนึ่งของภาครัฐเพื่อพิจารณาเรื่องต่างๆ

๑๔. Symposium เป็นการประชุมของผู้ทรงคุณวุฒิทางวิชาการในสาขาต่างๆเพื่อระดมสมองในเรื่องใดเรื่องหนึ่งเป็นการเฉพาะ

๑๕. Workshop เป็นการประชุมของผู้ปฏิบัติงานเพื่อแสวงหาแนวทางที่เหมาะสมในทางปฏิบัติ

๑๖. Round Table Discussion เป็นการประชุมของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้มีประสบการณ์เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น

การประชุมที่สำคัญเกี่ยวกับด้านความมั่นคง ได้แก่ การประชุมรัฐมนตรีกลาโหมอาเซียน (ASEAN Defense Ministers' Meeting : ADMM) เป็นการดำเนินงานในประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี ๒๐๐๖ โดยเป็นการจัดประชุมปีละ ๑ ครั้ง นอกจากนี้ ยังมีการประชุม ADMM Plus ซึ่งปัจจุบันมีประเทศคู่เจรจาเข้าร่วมประชุมอีก ๘ ประเทศ ได้แก่ ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ อินเดีย จีน ญี่ปุ่น เกาหลี รัสเซีย และสหรัฐอเมริกา แต่เดิมเป็นการประชุมที่จัดขึ้นทุก ๓ ปี ต่อมาเปลี่ยนเป็นจัดขึ้นทุก ๒ ปี

การประชุมรัฐมนตรีกลาโหมอาเซียน (ADMM) มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างสันติภาพและความมั่นคงในภูมิภาคผ่านกลไกการหารือและความร่วมมือทางด้านทหารและความมั่นคง เน้นความโปร่งใสและเปิดเผย ก่อให้เกิดความไว้วางใจและสร้างความเชื่อมั่นระหว่างกัน การประชุมจะเป็นสร้างแนวทางให้กับเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านการทหารเพื่อให้เกิดความร่วมมือทั้งภายในอาเซียนและระหว่างอาเซียนกับประเทศคู่เจรจา ซึ่งเป็นไปตามแนวทางการจัดตั้งประชาคมความมั่นคงอาเซียนดังที่กล่าวไว้ใน Bali Concord II และดำเนินการตาม Vientiane Action Program me

การประชุมรัฐมนตรีกลาโหมอาเซียน ครั้งที่ ๕ จัดขึ้นที่เกาะลังกาวิ ประเทศมาเลเซีย เมื่อวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๐๑๕ โดยมี ฯพณฯ Dato' Seri Hishammuddin Tun Hussein รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมมาเลเซีย เป็นประธานในที่ประชุม มีผลสรุปที่สำคัญบางประการคือ

๑. มีการพัฒนาตามวิสัยทัศน์ของประชาคมอาเซียนหลังปี 2015 มุ่งเน้นการมีสันติภาพและความมั่นคงของภูมิภาค

๒. ยุทธการทางทหารจะเป็นการกระทำตามหลักการของอาเซียน โดยเคารพอธิปไตยของรัฐที่ให้ความช่วยเหลือ และการมีส่วนร่วมของรัฐภาคีสมาชิกอาเซียนจะเป็นไปโดยมีความยืดหยุ่น สมควรและไม่ผูกมัด

๓. ตอบรับเอกสารแนวความคิดการให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมและบรรเทาพิบัติภัย (humanitarian assistance and disaster relief : HADR) และมีการร่วมมือและพัฒนาเพื่อให้เกิดให้ความช่วยเหลือที่รวดเร็วยิ่งขึ้น

๔. ตอบรับเอกสารแนวความคิดการจัดตั้งศูนย์การแพทย์ทหารอาเซียน (ASEAN Center of Military Medicine: ACMM)

๕. ยอมรับหลักการตามกฎบัตรสหประชาชาติ (United Nation Charter) และการไม่ใช้กำลังเป็นทางเลือกแรกในการแก้ไขข้อพิพาทเพื่อป้องกันความขัดแย้งและเสริมสร้างสันติภาพในภูมิภาค

๖. เสริมสร้างความสัมพันธ์อันแน่นแฟ้นระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน และระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนกับประเทศคู่เจรจา

๗. มีการประสานงานทั้งกับกฎหมายภายในประเทศและระหว่างประเทศในด้านการต่อต้านการก่อการร้าย การต่อต้านภัยคุกคามจากองค์กรก่อการร้ายและกลุ่มหัวรุนแรง โดยการแลกเปลี่ยนข้อมูล มีการสอดส่องเฝ้าระวัง และเสริมสร้างความตระหนักรู้ของประชาชนต่อภัยคุกคามต่าง ๆ

สำหรับประเทศไทย มีแผนการดำเนินงานสำคัญในช่วงปี ๒๐๑๔ – ๒๐๑๖ ได้แก่

๑. การเป็นประธานร่วมคณะทำงานผู้เชี่ยวชาญด้านการแพทย์ทหารร่วมกับกระทรวงกลาโหมรัสเซีย และได้รับการเห็นชอบให้จัดตั้งศูนย์แพทย์ทหารอาเซียนและได้มีการวางแผนการดำเนินการไว้เป็น ๓ ระยะ ตั้งแต่การจัดตั้งสำนักงานชั่วคราวในไทย การดำเนินการก่อสร้างสำนักงานถาวรในไทย จนถึงการดำเนินการเต็มรูปแบบ มีผู้แทนจากประเทศสมาชิกอาเซียนปฏิบัติงานร่วมกัน และมีที่ปรึกษาจากประเทศคู่เจรจา

๒. มีการแต่งตั้งอนุกรรมการศูนย์อำนวยการเตรียมความพร้อมประเทศไทยเข้าสู่ประชาคมอาเซียน มีปลัดกระทรวงกลาโหมและปลัดกระทรวงการต่างประเทศเป็นประธานร่วมให้ความสำคัญเร่งดำเนินการใน ๕ เรื่อง คือ การบริหารจัดการชายแดน ความมั่นคงทางทะเล อาชญากรรมข้ามชาติ การสร้างความไว้วางใจการทูตเชิงป้องกัน และการเสริมสร้างศักยภาพในการปฏิบัติการทางทหารร่วมกันของอาเซียน

๓. สนับสนุนการฝึกความร่วมมือในกรอบ ADMM และ ADMM Plus ในด้านต่าง ๆ มีการจัดตั้งเครือข่ายการติดต่อสื่อสารด้านความมั่นคงอาเซียน (Direct Communications Link : DCL) ความร่วมมือด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศในกรอบอาเซียน (ASEAN Defense Industry Collaboration : ADIC) และการเข้าร่วมการฝึกภาคสนาม (Field Training Exercise : FTX) ต่าง ๆ ซึ่งการดำเนินการทั้งสิ้นจะทำให้ไทยได้รับประโยชน์ในด้านต่าง ๆ ทั้งการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ องค์ความรู้ และเทคโนโลยี เพื่อนำไปใช้ปรับปรุงและเตรียมความพร้อมในทุกด้านนั่นเอง

นโยบายและยุทธศาสตร์ที่สำคัญ

การเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ความมั่นคงที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน และแนวโน้มภัยคุกคามที่เกิดขึ้นในอนาคต เป็นสิ่งที่ท้าทายที่ต้องศึกษา ติดตามสถานการณ์ และผลกระทบด้านความมั่นคงของชาติอยู่ตลอดเวลา ที่ผ่านมามหาวิทยาลัยความมั่นคงได้จัดทำนโยบายความมั่นคงแห่งชาติและยุทธศาสตร์ความมั่นคงที่สำคัญ ดังนี้

นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๘-๒๕๖๔

นโยบายความมั่นคงแห่งชาติเป็นนโยบายระดับชาติ กำหนดกรอบทิศทางหลักด้านความมั่นคงและเป็นกรอบแนวทางการดำเนินการของส่วนราชการในการรักษาผลประโยชน์และความมั่นคงของชาติให้มีความสอดคล้องกัน และทำให้การบริหารราชการแผ่นดินในภาพรวมสามารถบูรณาการและดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีสาระที่สำคัญ ประกอบด้วย ๒ ส่วน คือ

ส่วนที่ ๑ นโยบายสำคัญเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงที่เป็นแก่นหลักของชาติมี ๓ ประเด็น ได้แก่ การเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข, สร้างความเป็นธรรม ความปรองดอง และความสมานฉันท์ของคนในชาติ และป้องกันและแก้ไขการก่อความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้

ส่วนที่ ๒ นโยบายความมั่นคงแห่งชาติทั่วไป ประกอบด้วย การจัดระบบการบริหารจัดการชายแดนเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาข้ามพรมแดน, การเสริมสร้างศักยภาพการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยคุกคามข้ามชาติ, การปกป้อง รักษาผลประโยชน์แห่งชาติทางทะเล, การจัดระบบป้องกัน และแก้ไขปัญหา ผู้หลบหนีเข้าเมือง, การเสริมสร้างความเข้มแข็งและภูมิคุ้มกันความมั่นคงภายใน, การเสริมสร้างความมั่นคงทางเทคโนโลยีสารสนเทศและไซเบอร์, การรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, การเสริมสร้างความมั่นคงทางพลังงานและอาหาร, การพัฒนาระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของชาติ, การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพการป้องกันประเทศ, การพัฒนาระบบงานข่าวกรองให้มีประสิทธิภาพ และการเสริมสร้างคุณภาพในการดำเนินความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

ยุทธศาสตร์ความมั่นคงแห่งชาติในการป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ พ.ศ.๒๕๕๘-๒๕๖๔ เป็นกรอบการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติเพื่อให้ส่วนราชการใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการ และทำให้เกิดความร่วมมือไปในทิศทางเดียวกัน และเพื่อเป็นการพัฒนาประสิทธิภาพของการดำเนินงานด้านการข่าว ด้านกฎหมาย ด้านการจัดเก็บข้อมูล และด้านบุคลากร รวมถึงการให้ความรู้กับประชาชนมิให้ตกเป็นเป้าหมายขององค์กรอาชญากรรม

ยุทธศาสตร์แก้ปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองทั้งระบบ (ตามมติคณะรัฐมนตรี ๒๔ เมษายน พ.ศ.๒๕๕๕) ยุทธศาสตร์แก้ปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองทั้งระบบมุ่งเน้นการแก้ปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองที่ตกค้างอยู่ในประเทศไทยเป็นเป้าหมายสำคัญ โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของชาติภายใต้ความสมดุลทั้งด้านเศรษฐกิจ ความมั่นคง และสิทธิมนุษยชน ตลอดจนการบูรณาการทุกภาคส่วนในการแก้ไขปัญหา กระจายอำนาจการบริหารจัดการลงสู่ระดับพื้นที่อย่างเหมาะสม ดำเนินมาตรการทั้งเชิงรุกและเชิงรับ ป้องกันการอพยพเข้ามาอย่างเป็นระบบ และจัดระบบฐานข้อมูล โดยมีเป้าหมาย ๒ กลุ่มหลัก คือ กลุ่มที่อยู่ในประเทศไทย และกลุ่มที่จะลักลอบเข้ามาใหม่ สารสำคัญของยุทธศาสตร์ประกอบด้วย ๔ ยุทธศาสตร์หลัก ได้แก่ ยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองที่อยู่ในประเทศไทย, ยุทธศาสตร์การป้องกันการลักลอบหลบหนีเข้ามาใหม่, ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านเพื่อป้องกันและแก้ปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมือง, ยุทธศาสตร์บริหารจัดการ

ยุทธศาสตร์การพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘-๒๕๖๐ จัดทำขึ้น เพื่อเสริมการทำงานของนโยบายและยุทธศาสตร์หลักของกระทรวง กรม ที่เกี่ยวข้องได้เข้ามามีส่วนร่วมในการประสานงานและบูรณาการแผนงานด้านความมั่นคง โดยมีการกำหนดหน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักในการดำเนินงานอย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพปัญหา โดยมุ่งให้คน ชุมชน และพื้นที่มีภูมิคุ้มกันและมีความพร้อมในการป้องกันและเผชิญปัญหาและภัยคุกคามความมั่นคงอย่างเหมาะสมสอดคล้องกับสถานการณ์ปัญหาความมั่นคงในแต่ละพื้นที่ และมุ่งเน้นการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงเชิงรุก โดยครอบคลุมพื้นที่ทุกจังหวัด โดยอาศัยกระบวนการพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคม การป้องกันประเทศ ซึ่งมีเป้าหมายภาพรวมของยุทธศาสตร์ ได้แก่ การเสริมสร้างศักยภาพและภูมิคุ้มกันของคน ชุมชน และพื้นที่ การจัดระบบป้องกันเพื่อจัดระเบียบชายแดน

ยุทธศาสตร์การเตรียมพร้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘-๒๕๖๐ เป็นกรอบแนวทางให้หน่วยงานและภาคส่วนที่เกี่ยวข้องได้มีการเตรียมความพร้อมเพื่อเผชิญกับสาธารณภัย ภัยด้านความมั่นคงและสถานการณ์ฉุกเฉินที่ไม่สามารถคาดเดาได้ โดยมุ่งเน้นแนวทางการรับมือ และบริหารจัดการวิกฤตการณ์และภัยคุกคามต่างๆ ที่เกิดจากภัยธรรมชาติและภัยที่มนุษย์สร้างขึ้น โดยมุ่งเน้นให้ทุกภาคส่วนสามารถดำเนินงานร่วมกัน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งช่วงก่อน และระหว่างเกิดวิกฤติ โดยมีแนวทางการป้องกันแก้ไข และบรรเทาสถานการณ์ตลอดจนหลังภาวะวิกฤติ โดยมีแนวทางในการฟื้นฟูความเสียหายของชาติจากภัยต่างๆ ทั้งนี้ ยุทธศาสตร์การเตรียมพร้อมแห่งชาติมีความมุ่งหมายในภาพรวม คือ การพัฒนาศักยภาพการเตรียมพร้อมของชาติในการเผชิญกับภาวะไม่ปกติ เสริมสร้างภูมิคุ้มกันและศักยภาพของคน ชุมชน และสังคมในการเตรียมพร้อมของชาติ เสริมสร้างความร่วมมือการเตรียมพร้อมด้านความมั่นคงและสาธารณภัยกับต่างประเทศ ให้มีการฝึกกำลังและบูรณาการแผนการเตรียมพร้อมในทุกระดับที่ประสานสอดคล้องอย่างเป็นระบบ ให้มีการบริหารจัดการมีเอกภาพ ประสิทธิภาพ และทันทั่วถึง

ยุทธศาสตร์ต่อประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน พ.ศ. ๒๕๕๘-๒๕๕๙ ประเทศไทยในฐานะที่มีบทบาทร่วมก่อตั้งอาเซียนมีแนวทางในการสนับสนุนและผลักดันให้มีแผนงานการจัดตั้งประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน และการเตรียมพร้อมภายในประเทศ ในการรับมือกับความเปลี่ยนแปลงและความเสี่ยงด้านความมั่นคงที่อาจเกิดขึ้น ยุทธศาสตร์นี้จึงเป็นแนวทางสำหรับการเตรียมความพร้อมของส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในการรับมือการเปลี่ยนแปลงของอาเซียนได้อย่างสร้างสรรค์ สามารถเตรียมตัวและมีความพร้อมในการผลักดันผลประโยชน์ด้านความมั่นคงของไทยในอาเซียนได้อย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้น ซึ่งมุ่งเน้นการสร้างเอกภาพของอาเซียน และสร้างดุลยภาพทางอำนาจกับประเทศมหาอำนาจการสร้างความพร้อมภายในประเทศ

ยุทธศาสตร์ความมั่นคงของไทยต่อมหาอำนาจ พ.ศ.๒๕๕๘-๒๕๖๔ ปัจจุบันประเทศมหาอำนาจ ได้แก่ สหรัฐ จีน รัสเซีย อินเดีย ญี่ปุ่น และสหภาพยุโรป นับว่ามีอิทธิพลและบทบาทที่สำคัญต่อประเทศไทยและภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้อย่างมาก โดยเฉพาะในมิติด้านความมั่นคงระหว่างประเทศที่บทบาทของประเทศมหาอำนาจมีแนวโน้มส่งผลกระทบต่อผลประโยชน์แห่งชาติของประเทศไทยอย่างมีนัยสำคัญ ยุทธศาสตร์นี้เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้เป็นกรอบในการกำหนดแนวทางการดำเนินความสัมพันธ์และความร่วมมือด้านความมั่นคงต่อประเทศ/กลุ่มประเทศมหาอำนาจ โดยเน้นการวิเคราะห์ถึงแนวโน้มและโอกาสของไทยต่อประเทศมหาอำนาจ และให้ความสำคัญกับบทบาทของมหาอำนาจต่อภูมิภาคตะวันออกเฉียงใต้ และมุ่งเน้นความสัมพันธ์ที่ดี รวมถึงการสร้างการยอมรับและการสนับสนุนที่ดีจากมหาอำนาจเพื่อเสริมสร้างและรักษาผลประโยชน์ของชาติ ซึ่งมีกลยุทธ์และแนวทาง ได้แก่ การเสริมสร้างความร่วมมือและความสัมพันธ์, การส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างดุลยภาพ, การเสริมสร้างความเข้มแข็งและพัฒนาอำนาจต่อรองของไทย และการเสริมสร้างความไว้วางใจระหว่างไทยกับมหาอำนาจ

แผนยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด พ.ศ. ๒๕๕๘ – ๒๕๖๒

ประกอบด้วยยุทธศาสตร์ย่อย ๘ ยุทธศาสตร์ ได้แก่

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การป้องกันกลุ่มผู้มีโอกาสเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การแก้ไขปัญหายาเสพติดผู้ติดยาเสพติด

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การสร้างและพัฒนาระบบรองรับการคืนคนดีให้สังคม

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การควบคุมด้วยยาและผู้ค้ายาเสพติด

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ความร่วมมือระหว่างประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การสร้างสภาพแวดล้อมเพื่อป้องกันปัญหายาเสพติด

ยุทธศาสตร์ที่ ๗ การมีส่วนร่วมภาคประชาชน

ยุทธศาสตร์ที่ ๘ การบริหารจัดการอย่างบูรณาการ

หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

เศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาที่ยึดหลักทางสายกลาง ที่ชี้แนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติของประชาชนในทุกระดับให้ดำเนินไปในทางสายกลาง มีความพอเพียง และมีความพร้อมที่จะจัดการต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลง ซึ่งจะต้องอาศัยความรอบรู้ รอบคอบ และระมัดระวังในการวางแผนและดำเนินการทุกขั้นตอน ทั้งนี้ เศรษฐกิจพอเพียงเป็นการดำเนินชีวิตอย่างสมดุลและยั่งยืน เพื่อให้สามารถอยู่ได้แม้ในโลกโลกาภิวัตน์ที่มีการแข่งขันสูง

การพัฒนาตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง คือ การพัฒนาที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของทางสายกลาง และความไม่ประมาท โดยคำนึงถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว ตลอดจนใช้ความรู้ความรอบคอบ และคุณธรรม ประกอบการวางแผน การตัดสินใจและการกระทำ

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบไปด้วย ๕ ส่วน ดังนี้

๑. กรอบแนวคิด เป็นปรัชญาที่ชี้แนะแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนในทางที่ควรจะเป็น โดยมีพื้นฐานมาจากวิถีชีวิตดั้งเดิมของสังคมไทย สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ตลอดเวลา และเป็นการมองโลกเชิงระบบที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา มุ่งเน้นการรอดพ้นจากภัย และวิกฤต เพื่อความมั่นคงและความยั่งยืนของการพัฒนา

๒. คุณลักษณะ เศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการปฏิบัติตนได้ในทุกระดับ โดยเน้นการปฏิบัติบนทางสายกลาง และการพัฒนาอย่างเป็นขั้นตอน

๓. คำนิยาม ความพอเพียงจะต้องประกอบด้วย ๓ คุณลักษณะ พร้อมๆ กันดังนี้

ความพอประมาณ หมายถึง ความพอดี ที่ไม่น้อยเกินไปและไม่มากเกินไป โดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น เช่น การผลิตและการบริโภคที่อยู่ในระดับพอประมาณ

ความมีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับของความพอเพียงนั้น จะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผล โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้องตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้น ๆ อย่างรอบคอบ

การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นโดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่างๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตทั้งใกล้และไกล

๔. เงื่อนไข การตัดสินใจและการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ให้อยู่ในระดับพอเพียงนั้น ต้องอาศัยทั้งความรู้และคุณธรรมเป็นพื้นฐาน กล่าวคือ

เงื่อนไขความรู้ ประกอบด้วย ความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้าน ความรอบคอบที่จะนำความรู้เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกัน เพื่อประกอบการวางแผน และความระมัดระวังในขั้นปฏิบัติ

เงื่อนไขคุณธรรม ที่จะต้องเสริมสร้างประกอบด้วย ความตระหนักในคุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริตและมีความอดทน มีความเพียรใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต

๕. แนวทางปฏิบัติ/ผลที่คาดว่าจะได้รับ จากการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ คือ การพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืน พร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงในทุกด้าน ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม ความรู้และเทคโนโลยี

การขับเคลื่อนประเทศไทย Thailand ๔.๐

Thailand ๔.๐ เป็นโมเดลที่ได้ให้น้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวคิดหลักในการขับเคลื่อนเพื่อให้ประเทศมุ่งไปสู่เป้าหมายที่สำคัญ คือ “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ตามหลักการของนายกรัฐมนตรี พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา โดยเป็นการสร้างความเข้มแข็งจากภายในและเชื่อมโยงกับประชาคมโลก ซึ่งมีแนวทางไว้ โดยจะช่วยให้ประเทศไทยหลุดพ้นกับดัก ๓ เรื่อง คือ ความไม่สมดุล (Imbalance Trap) ความเหลื่อมล้ำ (Inequality Trap) และการมีรายได้ระดับปานกลาง (Middle Income Trap) ผ่านการสร้างการเติบโต ๓ รูปแบบ คือ

๑. การเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน (Competitive Growth Engine) คือ การเปลี่ยนจากการทำมาหากินได้น้อยเป็นการทำน้อยได้มาก ผ่านการพัฒนาและดึงดูดทรัพยากรมนุษย์ที่มีศักยภาพ การสร้างและพัฒนาเทคโนโลยี การบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ และนโยบายภาครัฐที่มีความต่อเนื่อง

๒. การสร้างการเติบโตจากภายใน (Inclusive Growth Engine) คือ การแก้ไขปัญหาการกระจุกตัวของรายได้ให้กระจายไปอย่างทั่วถึง ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของนายกรัฐมนตรี พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ที่ว่า Stronger Together และ Leave no one behind

๓. การพัฒนาอย่างสมดุล (Green Growth Engine) คือ การเปลี่ยนจากการพัฒนาในด้านเศรษฐกิจเป็นหลัก ซึ่งทำให้เกิดปัญหาในด้านต่างๆ เช่น ความเหลื่อมล้ำ สิ่งแวดล้อม สูญการพัฒนาแบบสมดุล ซึ่งจะคำนึงถึงการพัฒนาทั้ง ๔ ด้านไปพร้อมกัน ได้แก่ เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และทรัพยากรมนุษย์

ในบริบทของการค้าและการลงทุนนั้น Thailand ๔.๐ จะมุ่งไปที่การเปลี่ยนแปลงใน ๓ ด้านที่สำคัญ คือ Thailand ๔.๐ อย่างเป็นรูปธรรม จะต้องมีการขับเคลื่อนใน ๕ ประเด็นที่สำคัญ อย่างเป็นลำดับขั้น โดยแบ่งออกเป็น ๓ กลุ่ม คือ

๑. การสร้างความสามารถในการแข่งขัน (Competitiveness) ด้วยการเตรียมคนไทย ๔.๐ การบ่มเพาะวิสาหกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมและการส่งเสริมเกษตรกรรม อุตสาหกรรมและบริการเป้าหมาย

๒. การสร้างความเชื่อมโยงกันภายในประเทศ (Cohesiveness) ด้วยการสร้างความเข้มแข็งในกับ ๑๘ กลุ่มจังหวัด และ ๗๖ จังหวัด

๓. การสร้างความเชื่อมโยง (Connectivity) ด้วยการเชื่อมโยงประเทศไทยกับประชาคมโลกและเพื่อให้ทั้ง ๕ ประเด็นถูกนำไปดำเนินการอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง จึงได้มีการกำหนด ๑๐ ประเด็นสำคัญสำหรับท่านนายกรัฐมนตรีที่จะต้องเร่งดำเนินการขับเคลื่อน โดยได้รวม ๕ ประเด็นสำคัญของ Thailand ๔.๐ ร่วมกับการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานใน ๔ ด้าน คือ ด้านกายภาพ ด้านเครือข่าย ด้านปัญญา และด้านสังคม

ประเด็นที่สำคัญการปรับเปลี่ยนกลไกภาครัฐ และบริหารจัดการ ซึ่งเป็นกลไกที่สำคัญที่สร้างความน่าเชื่อถือโดยยึดหลักธรรมาภิบาล และเป็นระบบราชการไร้รอยต่อ เป็นการบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศของภาครัฐ โดยการสร้างฐานข้อมูลสารสนเทศขนาดใหญ่ (Big Data) ประสานเชื่อมโยงบนดิจิทัลแพลตฟอร์ม นอกจากนี้การบูรณาการบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศของภาครัฐ จะทำให้ภาครัฐและภาคส่วนต่าง ๆ สามารถประสานเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลสารสนเทศซึ่งกันและกัน และมีการวางระบบบริหารจัดการมีใน ๓ ระดับ คือ คณะกรรมการนโยบาย คณะกรรมการวางแผนพัฒนาตามกรอบนโยบาย และคณะกรรมการขับเคลื่อน

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

พลตำรวจตรี สุธีร์ เนรกันฐิ ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การป้องกันและแก้ไขปัญหาองค์การอาชญากรรมข้ามชาติที่มีลักษณะทางเศรษฐกิจ” โดยอาชญากรรมข้ามชาติทางเศรษฐกิจถือเป็นภัยที่ร้ายแรงต่อนานาประเทศที่ทวีความรุนแรงขึ้น ได้แก่ แก๊งค์คอลเซ็นเตอร์ แก๊งค์ปลอมบัตรเครดิต ซึ่งมีวิธีการที่ซับซ้อนตามเทคโนโลยีที่พัฒนาขึ้น ภัยคุกคามของอาชญากรรมข้ามชาติส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ และสังคม ทำให้ขาดความเชื่อถือทางการค้า การท่องเที่ยว และก่อให้เกิดการกีดกันจากต่างประเทศ นอกจากนี้ยังลดความน่าเชื่อถือต่อระบบกระบวนการยุติธรรม แนวทางการป้องกันและแก้ไขจากทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งสถาบันการเงินที่ติดตามพฤติการณ์การเงินที่ผิดปกติและประสานงานเพื่อดำเนินคดีผู้กระทำผิดโดยเร็ว และควรมีการจัดตั้ง One Stop Service ที่บริการประชาชนที่ตกเป็นเหยื่อ นอกจากนี้สำนักงานตำรวจแห่งชาติควรมีระบบจัดเก็บฐานข้อมูลเครือข่ายขององค์การอาชญากรรม และเพิ่มบทลงโทษในข้อกฎหมาย

พลตรี อภิรัชต์ คงสมพงษ์ ได้ศึกษา “แนวทางในการแก้ไขปัญหาการชุมนุมทางการเมืองที่มีประสิทธิภาพ” จากปัญหาการชุมนุมทางการเมืองเป็นภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงที่ทำให้เกิดความเสียหายทั้งทางเศรษฐกิจ ชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน โดยมาตรการแก้ปัญหาก็ให้เกิดประสิทธิภาพในการควบคุมฝูงชนนั้นโดยการทำการศึกษาวิจัยให้มีความรู้ในการปฏิบัติหน้าที่และอำนาจหน้าที่ รวมถึงการฝึกให้มีความชำนาญในอาวุธยุทโธปกรณ์และยุทธวิธี นอกจากนี้จัดหายุทโธปกรณ์ที่มีความเหมาะสม ได้แก่ ระเบิดเสียง ปืนยิงแก๊สน้ำตา ปืนตาข่าย กระบองไฟฟ้า ทุ่นบอกชนิดคู่ กับดักรถจักรยานยนต์ เครื่องพ่นควัน และระบบ LRAD ๕๐๐X เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการสูญเสียและบาดเจ็บต่อผู้ชุมนุม เจ้าหน้าที่รัฐและให้เกิดประสิทธิภาพในการควบคุมการชุมนุมทางการเมือง

นายสุรพล สันตยานนท์ ได้ศึกษา เรื่อง “ผลกระทบต่อประชาชนจากชุมนุมทางการเมือง” การชุมนุมที่มาจากความขัดแย้งทางการเมืองก่อให้เกิดความรุนแรง และละเมิดสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น เช่นการปิดถนน เป็นต้น ผู้วิจัยได้เสนอแนวทางการร่างกฎหมายว่าด้วยการชุมนุม

สาธารณะ และต้องมีการเชื่อมโยงกับกฎหมายอื่น ๆ อย่างเป็นระบบ เช่น พระราชบัญญัติควบคุมการโฆษณาโดยใช้เครื่องเสียง พ.ศ.๒๕๕๑ และพิจารณากฎหมายรองรับผู้ปฏิบัติในการควบคุมฝูงชน และให้ผู้บังคับบัญชาของหน่วยงานที่รับผิดชอบมีเอกภาพในการสั่งการตามอำนาจหน้าที่

สรุป

ความมั่นคงเป็นการรักษาความมั่นคงของชาติ ได้ขยายขอบเขตความมั่นคงไปในด้านต่างๆ ทั้งความมั่นคงทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงของมนุษย์ ซึ่งมีความสัมพันธ์กับภัยคุกคามที่มีการพัฒนาและรูปแบบไปตามสถานการณ์ต่างๆ ของโลก ภูมิภาค ประเทศเพื่อนบ้าน และภายในประเทศ รวมทั้งการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ ตามแผนภาพที่ ๒ - ๒

แผนภาพที่ ๒ - ๒ ภัยคุกคามที่มีการพัฒนาและรูปแบบไปตามสถานการณ์ต่างๆ

โดยแนวทางการแก้ปัญหาและรับมือต่อผลกระทบภัยคุกคามนั้นทำการศึกษานโยบายและยุทธศาสตร์ของชาติในแต่ละด้าน วิเคราะห์สภาพองค์กร หรือหน่วยงานในปัจจุบัน ที่จะค้นหาจุดแข็ง จุดเด่น จุดด้อย หรือสิ่งที่อาจเป็นปัญหาสำคัญในการดำเนินงานสู่สภาพที่ต้องการในอนาคต และผลกระทบจากปัจจัยต่างๆ ทั้งภายนอก และภายใน โดยใช้วิธีการต่างๆ ในการแก้ปัญหาภัยคุกคามต่างๆ ที่เกิดขึ้น เช่น การประชุมระหว่างประเทศที่ร่วมกันแก้ปัญหา และทำให้เกิดความร่วมมือ รวมถึงหลักเศรษฐกิจพอเพียง และการขับเคลื่อนประเทศด้วยไทยแลนด์ ๔.๐ ที่มุ่งไปสู่เป้าหมายที่สำคัญ “มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน” มาประยุกต์ใช้กับมาตรการต่างๆ

บทที่ ๓

ปัญหาภัยคุกคาม และผลกระทบด้านความมั่นคงของชาติ

บทนี้ทำการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาภัยคุกคาม และผลกระทบด้านความมั่นคงของชาติที่เกิดขึ้น และข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่รับผิดชอบของกองกำลังบูรพา และผู้ทรงคุณวุฒิจากสภาพแวดล้อมด้านความมั่นคงและสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงในระดับโลก ระดับภูมิภาค และระดับประเทศ ส่งผลกระทบโดยตรงต่อภัยคุกคามที่สำคัญต่างๆ ที่เกิดขึ้นในปัจจุบันในภาพรวม โดยได้วิเคราะห์จากมิติต่างๆ มีรายละเอียดเกี่ยวข้องกับในด้านต่างๆ ดังนี้

๑. ด้านการเมือง เกี่ยวข้องกับความมีเสถียรภาพของรัฐบาล แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นของสภาพการเมือง ความสัมพันธ์ในระดับภูมิภาคและระดับนานาชาติ และบทบาทของประชาสังคมและกลุ่มพลเมืองที่มีส่วนขับเคลื่อนการเมือง การอพยพและอาชญากรรมข้ามชาติ และเรื่องที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มชนที่มีความแตกต่างทางศาสนาและชนชาติ

๒. ด้านเศรษฐกิจ เกี่ยวข้องกับอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ การเงิน นโยบายภาษี อัตราดอกเบี้ย การจัดหาแรงงาน ภาวะการว่างงาน สถาบันการเงิน หนี้สินสาธารณะ ภาวะขาดแคลนเงินทุน รวมไปถึงการทุจริต

๓. ด้านสังคมและวัฒนธรรม เกี่ยวข้องกับอัตราการเจริญเติบโตของประชากร ความเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม ความมีอิสระในการดำรงชีวิต สิทธิมนุษยชน การเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาและสุขภาพรวมถึงการรวมตัวกันของชนกลุ่มน้อย

๔. ด้านเทคโนโลยี เกี่ยวข้องกับงานวิจัย การใช้ทรัพยากรอย่างสิ้นเปลือง รวมทั้งการแผ่ขยายอิทธิพลของเครือข่ายคอมพิวเตอร์

๕. ด้านความมั่นคง เกี่ยวข้องกับภัยคุกคามทั้งภายในและภายนอกประเทศรวมถึงระดับภูมิภาค ความมีเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม โครงสร้างพื้นฐานของประเทศ และความมั่นคงด้านอาหารเมื่อพิจารณาถึงความมั่นคงในด้านต่างๆ ปัญหาที่สำคัญที่มีผลกระทบต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ทำให้ประเทศมีการพัฒนาที่ล่าช้า หรือหยุดชะงัก รวมถึงมีแนวโน้มของการเกิดภัยคุกคามที่มีเพิ่มสูงขึ้น ตลอดจนมีความรุนแรงและซับซ้อนมากขึ้น จำเป็นที่จะต้องหาแนวทางควบคุม ป้องกัน ปรามปรามและแก้ไขได้อย่างมีประสิทธิภาพและจำกัดผลกระทบที่เกิดขึ้นให้น้อยลง มีดังนี้

ปัญหายาเสพติด เป็นตัวการสำคัญในการทำลายทรัพยากรบุคคลของชาติ แนวโน้มยังคงมีความรุนแรงและทวีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น จากการประเมินสถานการณ์ในระดับต่างๆ ข้อมูลจากสำนักยาเสพติด และอาชญากรรมแห่งสหประชาชาติ (UNODC) ประเทศอัฟกานิสถานคงเป็นแหล่งผลิตฝิ่นรายใหญ่ที่สุดของโลก รองลงมาเป็นประเทศสหภาพเมียนมาร์ (พื้นที่สามเหลี่ยมทองคำ) ซึ่งอยู่ในกลุ่มประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ แหล่งสารตั้งต้นมาจากสาธารณประชาชนจีน อินเดีย และเนื่องจากมีการรวมตัวของประชาคมอาเซียนที่เกิดผลกระทบต่อสถานการณ์ยาเสพติดและการบริหารจัดการ และจากการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมได้กลายเป็นปัจจัยและเงื่อนไขต่อปัญหาเสพติดในด้านการผลิต การค้า การนำเข้า การส่งออก และการแพร่ระบาดของยาเสพติด

๑. การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ มีแรงจูงใจเกี่ยวกับรายได้ ที่สร้างรายได้จำนวนมากในเวลาอันรวดเร็ว ทำให้มีผู้กระทำความผิดรายใหม่ตลอดเวลา นอกจากนี้อาชญากรรมด้านยาเสพติดมีความสัมพันธ์กับกระบวนการพัฒนาทางเศรษฐกิจเกิดความเกี่ยวข้องกันของอาชญากรรมด้านต่างๆ ด้วย ซึ่งสร้างความสูญเสียทั้งทางเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งมีความสัมพันธ์กันระหว่างการเกิดอุบัติเหตุกับการเสพยาเสพติดที่สร้างความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สิน ส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของประชาชนเป็นอย่างมาก

๒. การเปลี่ยนแปลงทางสังคม ในอนาคตปัญหาเสพติดจะเกิดใน ๒ ลักษณะคือ อุปสงค์ยาเสพติดทำให้เกิดอุปทานยาเสพติด และอุปทานยาเสพติดทำให้เกิดอุปสงค์ยาเสพติด คือ การมีคนซื้อชักนำทำให้มีคนขายเกิดขึ้น และจากสภาพปัญหาต่างๆ ในสังคมทำให้เกิดปัญหาเสพติด เพื่อแสวงหาแนวทางการแก้ปัญหาชีวิตแบบเฉพาะหน้า ไม่ต้องการรับรู้เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น และจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศ มีการใช้เทคโนโลยีหลบหลีกการตรวจสอบและปราบปรามของเจ้าหน้าที่มากขึ้น ประชาชนที่ได้รับผลกระทบโดยตรงจากปัญหาเสพติด เรียกร้องและเร่งรัดในการแก้ไขปัญหามากขึ้น ซึ่งอาจไม่สามารถสนองตอบได้ทันทั่วถึงที่เกิดความไม่ศรัทธาเชื่อมั่นต่อเจ้าหน้าที่ และอัตราการเกิดอาชญากรรมและจับกุมผู้กระทำความผิดจำนวนมากที่ไหลเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม เกิดนักโทษคดียาเสพติดล้นคุก

ผลกระทบของปัญหาเสพติด สำหรับผลกระทบจากปัญหาเสพติดมีทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม สุขภาพอนามัย การศึกษา สุขภาพของประชาชนโดยทั่วไป รวมถึงประเทศชาติโดยรวม

๑. ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ ถ้านำข้อมูลประมาณการผู้เสพผู้ติดยาเสพติดที่ได้จากการประมวลผลการจับกุมและการนำผู้เสพเข้าสู่กระบวนการบำบัดโดยวิธี Capture - Recapture ในปี ๒๕๕๖ จะมี ตัวเลขประมาณการอยู่ที่ ๒,๕๒๑,๒๕๕ คน ซึ่งในจำนวนคนที่เกี่ยวข้องเหล่านี้อย่างน้อยจะต้องเสียเงินไปกับการซื้อยาเสพติดวันละ ๒๕๐ บาทต่อวัน (ประมาณการยาบ้า ๑ เม็ดต่อวัน) เท่ากับสูญเงินไปถึงวันละ ๖๒๕ ล้านบาทต่อวัน และใน ๑ ปีจะเป็นเงินถึง ๒๒๘,๑๒๕ ล้านบาท

ในขณะที่เดียวกันหากมองว่าบุคคลที่เป็นผู้เสพผู้ติดเหล่านี้ ไม่สามารถประกอบสัมมาอาชีพได้ตามปกติ ก็เท่ากับสูญเสียรายได้อีกวันละ ๓๐๐ บาท รวมมูลค่าของการสูญเสียจะเป็นจำนวนเงินถึง ๕๐๑,๘๗๕ ล้านบาทต่อปี นอกจากนี้รัฐยังต้องสูญเสียงบประมาณไปกับการบำบัดฟื้นฟูฯ และช่วยเหลือผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพปีละไม่ต่ำกว่า ๒,๐๐๐ ล้านบาท

๒. ผลกระทบด้านสังคม จากการสำรวจความต้องการของประชาชนในปี ๒๕๕๖ ของสำนักงานสถิติแห่งชาติพบว่า ประชาชนร้อยละ ๓๔.๒ ระบุว่า หมูบ้าน/ชุมชน ได้รับความเดือดร้อนจากปัญหาเสพติดมากที่สุด รองลงมาคือ ปัญหาน้ำท่วม ร้อยละ ๒๖.๘ และความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ร้อยละ ๒๕.๖ ผลการสำรวจติดตามการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์พลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด ในปี ๒๕๕๖ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒพบว่า ปัญหาที่สร้างความเดือนร้อนให้แก่ คนในชุมชนหรือหมู่บ้านมากที่สุด ได้แก่ ปัญหาการมั่วสุมของกลุ่มวัยรุ่น รองลงมาคือ ปัญหาเสพติด และปัญหาเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังมีผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติดแล้ว ไปก่ออาชญากรรมต่างๆ ในปี ๒๕๕๖ มีถึง ๑๒๗,๔๘๑ คน โดย ๕ อันดับแรกของผู้กระทำความผิดคดียาเสพติดแล้วไปก่ออาชญากรรม อื่นๆ ได้แก่ ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน ไม่ว่าจะเป็นการฉ้อ ปล้น ชิงทรัพย์ การทำร้ายร่างกาย การพนัน พ.ร.บ. อาวุธปืน และ พ.ร.บ. จราจร

๓. ผลกระทบด้านการบริหารจัดการภาครัฐ เนื่องจากปริมาณคดียาเสพติดที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ส่งผลกระทบโดยตรงต่อกระบวนการยุติธรรมทั้งระบบตั้งแต่ตำรวจ อัยการ ศาล ราชทัณฑ์ และ คุมประพฤติ กลายเป็นภาระค่าใช้จ่ายของรัฐเพิ่มสูงขึ้น และส่งผลกระทบต่อต้นทุนของกระบวนการยุติธรรมด้วย

ประเด็นท้าทาย

๑. ด้านอุปทานยาเสพติด ด้วยยาเสพติดผลักดันให้เกิดวงจรปัญหาเสพติดทั้งการผลิต นำเข้า ส่งออก ค้า และแพร่ระบาด ในขณะที่ผู้ค้ายาเสพติดมีทั้งองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ เครือข่ายการสำนักยุทธศาสตร์ สำนักงาน ป.ป.ส. ๑๗ แผนยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๒ ค้ายาเสพติดระดับชาติ ระดับภาค ระดับจังหวัด และระดับพื้นที่ การที่เครือข่ายการค้ายาเสพติดมีความเชื่อมโยงกันทั้งในประเทศต้นน้ำ ประเทศกลางน้ำ และประเทศปลายน้ำกลายเป็นโจทย์ปัญหาด้านการลดอุปทานยาเสพติดที่ทำนายทุกประเทศที่เกี่ยวข้อง

๒. ด้านต่างประเทศ การดำรงอยู่ของแหล่งผลิตยาเสพติดนอกประเทศที่ส่งผลกระทบโดยตรงต่อสถานการณ์ปัญหาเสพติดในประเทศไทยจะดำเนินการเชิงรับและเชิงรุกอย่างไร รวมทั้งมาตรการดำเนินงานระดับอาเซียนเพื่อให้เป็นไปตามกฎบัตรอาเซียนและบรรลิวิสัยทัศน์เขตปลอดยาเสพติดอาเซียน

๓. ด้านอุปสงค์ยาเสพติด ยังมีปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์ยาเสพติดหลายประการด้วยกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง มีผู้ใช้ ผู้เสพ ผู้ติดยาเสพติดจำนวนมากที่ยังไม่เข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษาฟื้นฟู ยังมีการขยายตัวของผู้เสพ ผู้ติดยาเสพติดรายใหม่เกิดขึ้นเรื่อยๆ ก่อให้เกิดความต้องการใช้ยาเสพติดอย่างต่อเนื่อง ความต้องการในการเสพยาเสพติดยังไม่มีแนวโน้มลดลง และกลายเป็นตลาดรองรับปริมาณยาเสพติด ปัญหาผู้ติดยาเสพติดส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติ ทำให้สูญเสียความสามารถทางการแข่งขัน และสูญเสียโอกาสในการพัฒนาประเทศ การบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดเป็นเรื่องสำคัญและจำเป็นเร่งด่วนที่ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องเร่งรีบดำเนินการให้สำเร็จจลุล่วงไปโดยเร็วที่สุดเพื่อลดอุปสงค์ของยาเสพติดในประเทศไทย

๔. ด้านกลุ่มผู้มีโอกาสเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด จะมีมาตรการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างไรในการสร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันยาเสพติดในกลุ่มเป้าหมายที่มีโอกาสเสี่ยงสูงต่อการเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมด้านยาเสพติด รวมทั้งการป้องกันมิให้ผู้เข้าสู่วงจรการใช้ยาเสพติด

๕. ด้านปัจจัยสภาพแวดล้อม จะปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาสภาพแวดล้อมอย่างไร เพื่อให้เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาศักยภาพของผู้ที่ผ่านกระบวนการยุติธรรมและผู้ผ่านกระบวนการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ มิให้เป็นเหตุปัจจัยและเงื่อนไขของการดำรงอยู่และการขยายตัวของปัญหายาเสพติด รวมทั้งจะสร้างความเข้มแข็งและความยั่งยืนในการแก้ปัญหายาเสพติดระยะยาวได้อย่างไร

๖. ด้านการมีส่วนร่วม ปัญหายาเสพติดเป็นปัญหาที่ประชาชนทุกคนได้รับผลกระทบไม่ทางตรงก็ทางอ้อม จะส่งเสริมสนับสนุนให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดได้อย่างไร จะสร้างกระบวนการเห็นชอบร่วมกันของทุกฝ่ายหรือเป็นที่ยอมรับร่วมกันของทุกภาคส่วนได้หรือไม่ จะบริหารจัดการการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของทุกภาคีที่เกี่ยวข้องได้อย่างไร

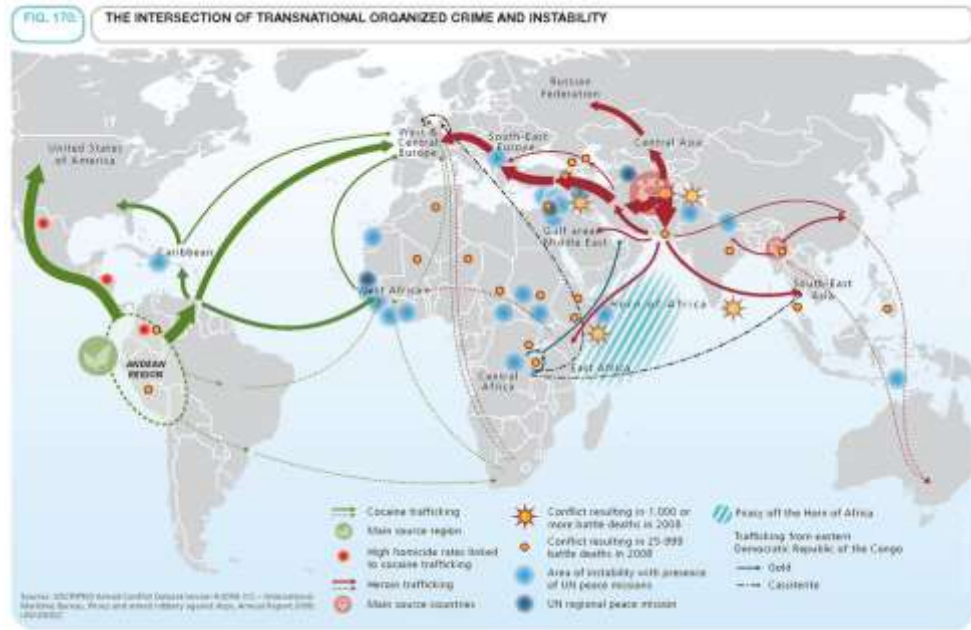
๗. ด้านการบริหารจัดการเพื่อแก้ไขปัญหายา จะทำอย่างไรให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตัดสินใจตั้งแต่ต้น และจะบริหารจัดการเพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดให้มีเอกภาพ เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลได้อย่างไร

ปัญหาภัยคุกคาม และผลกระทบด้านความมั่นคงของประเทศโดยทั่วไป

อาชญากรรมข้ามชาติเป็นปัญหาความมั่นคงที่สำคัญในกระแสโลกาภิวัตน์ที่มีการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมที่รวดเร็ว มีการพัฒนาทั้งในด้านเทคนิคและวิธีในการปฏิบัติ ตลอดจนมีการเชื่อมโยงเป็นเครือข่ายทั้งในระดับโลก ภูมิภาค และระดับประเทศ มีการสนับสนุนอย่างเป็นระบบ อาชญากรรมข้ามชาติจึงเป็นปัญหาใหญ่ของประเทศไทย และกลุ่มประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เนื่องจากภาครัฐในหลายประเทศไม่สามารถจัดการปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงและเศรษฐกิจ โดยปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติที่สำคัญ ได้แก่ การค้ำมนุษย์ การค้ายาเสพติด การค้าพืชพันธุ์และสัตว์ป่า และการค้าสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์ และจากปัจจัยเกี่ยวพันจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ซึ่งสร้างความเสียหายและแพร่ระบาดในประเทศไทย โดยเฉพาะพื้นที่ตามแนวชายแดน เป็นพื้นที่ล่อแหลมและอันตรายอย่างมากต่อปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ มีความเกี่ยวพันอย่างใกล้ชิดกับขบวนการมาเฟียข้ามชาติ โดยเฉพาะในเอเชียตะวันออกเฉียงที่เข้ามาทำธุรกิจยาเสพติด การค้ำมนุษย์ การค้าอาวุธเถื่อน สำหรับขบวนการมาเฟียที่มีบทบาทสูงในประเทศไทย ประกอบด้วย

๑. แก๊งยาสูบ ธุรกิจหลักคือการพนัน และฟอกเงิน พบในพื้นที่กรุงเทพฯ พัทยา สมุย และภูเก็ต
๒. มาเฟียยุโรป อาทิ มาเฟียรัสเซีย มาเฟียอังกฤษ มาเฟียเยอรมัน มักทำธุรกิจฟอกเงิน กระไรชกทรัพย์ ยาเสพติด ค้ำมนุษย์ พื้นที่อิทธิพลคือ พัทยา ภูเก็ต และสมุย
๓. แก๊งเงินดำ ผลิตธนบัตรปลอมในพื้นที่สุโขทัยและสมุทรปราการ
๔. แก๊งอั้งยี่ชาวจีน การค้ายาเสพติด ค้าบริการทางเพศ ค้ำมนุษย์และขนแรงงานเถื่อนในพื้นที่หลักกรุงเทพฯ
๕. แก๊งคอลล์เซ็นเตอร์ ก่ออาชญากรรมทางเศรษฐกิจในพื้นที่ กรุงเทพฯ พัทยา เชียงใหม่ และภูเก็ต ส่วนมากเป็นชาวไต้หวัน กลุ่มนี้เชื่อมโยงกับกลุ่มม้าถอนเงิน ชาวไต้หวัน มาเลเซีย
๖. มาเฟียเอเชียกลาง เช่น ซีเรีย เกี่ยวกับการปลอมแปลงเอกสารหนังสือเดินทาง ยาเสพติด และค้ำมนุษย์
๗. แก๊งลูกแมว เน้นการโจรกรรมของมีค่าและล้างกระเป๋
๘. แก๊งมาเฟียค้าอาวุธในพื้นที่พัทยา
๙. ขบวนการมิจลาซีฟ ขอตาน ตัดไม้หวงห้าม
๑๐. แก๊งอาชญากรรมพม่า ค้ำมนุษย์ และยาเสพติด

แผนภาพที่ ๓ - ๑ เส้นทางขององค์การอาชญากรรมข้ามชาติที่มีความเชื่อมโยง
ติดต่อกันรอบโลก

ที่มา: www.preventionweb.net

ผลกระทบจากอาชญากรรมข้ามชาติ

ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ

๑. ก่อให้เกิดความเสียหายทางด้านเศรษฐกิจแก่ผู้ที่ตกเป็นเหยื่อ สูญเสียกำลังเงิน และ สูญเสียโอกาส

๒. ก่อให้เกิดภาวะค่าครองชีพที่เพิ่มสูงขึ้น โดยประชาชนต้องรับผิชอบต่อภาวะ ค่าใช้จ่ายที่เพิ่มสูงขึ้น

๓. ก่อให้เกิดภาพลักษณ์ที่ไม่ดีของประเทศชาติ ทำให้ต่างชาติไม่กล้าเข้ามาลงทุน อันนำไปสู่การขาดรายได้ และโอกาสในด้านต่าง ๆ

ผลกระทบทางด้านสังคม

๑. แสดงให้เห็นถึงค่านิยม คุณธรรม ของสังคมนั้นมีความเสื่อมโทรม

๒. ทำให้เกิดปัญหาอื่นๆ ตามมา ได้แก่ ปัญหาความยากจน ปัญหาความเครียด ปัญหา การฆ่าตัวตาย ปัญหาการว่างงาน ปัญหาครอบครัวล่มสลาย

๓. ก่อให้เกิดปัญหาอาชญากรรมประเภทต่าง ๆ อาทิ การปล้นทรัพย์ การค้ายาเสพติด การทำร้ายร่างกาย และการฆ่าผู้อื่น

ผลกระทบด้านการเมือง

๑. ก่อให้เกิดผลกระทบต่อความสัมพันธ์ทางการเมืองระหว่างประเทศ เนื่องจากอาชญากรรมทางธุรกิจจำนวนมากมีลักษณะเป็นอาชญากรรมข้ามชาติ อันอาจนำไปสู่ปัญหาความขัดแย้งระหว่างประเทศก่อให้เกิดความไม่มีเสถียรภาพทางการเมืองในการบริหารประเทศ

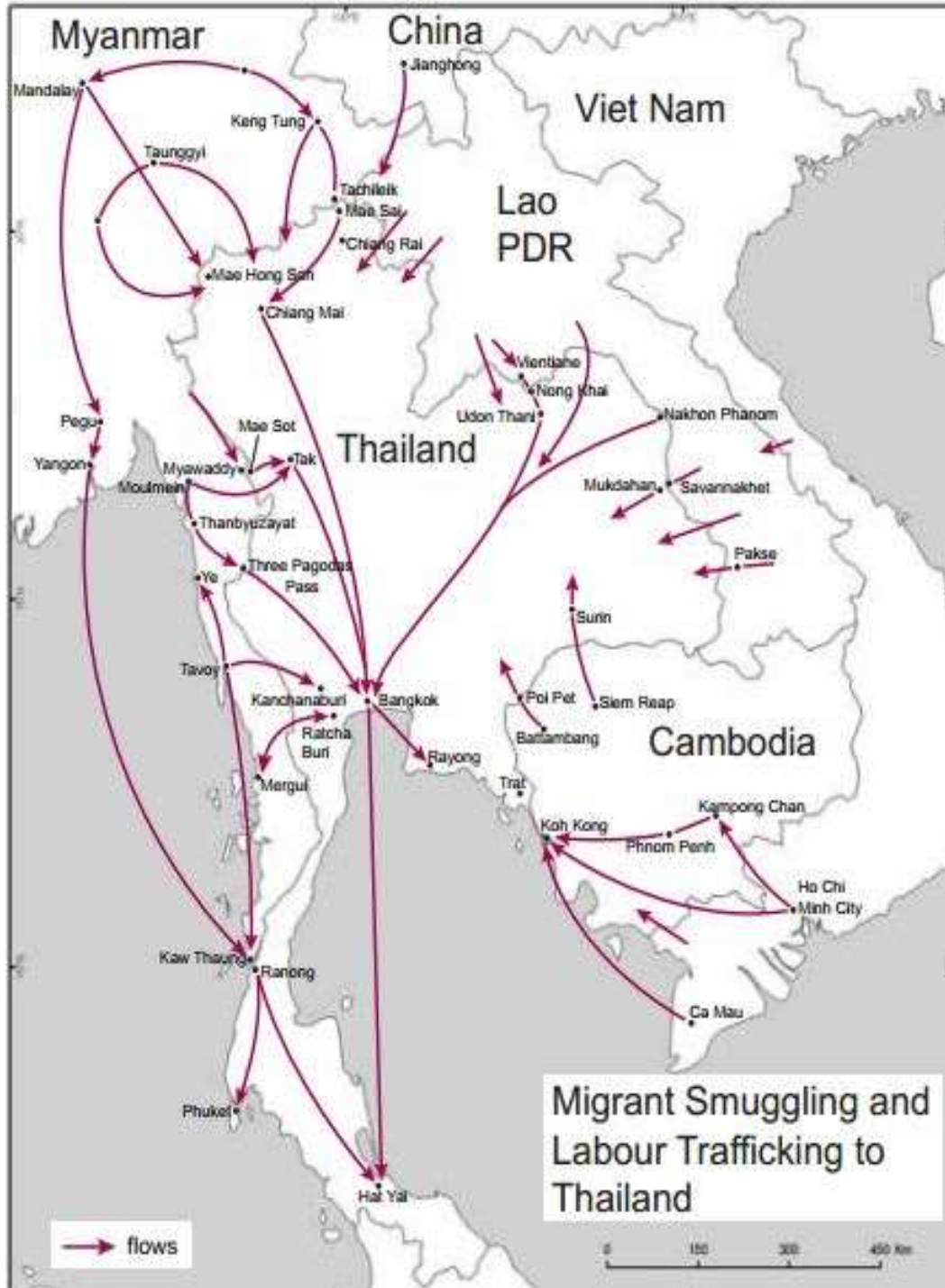
๒. ก่อให้เกิดภาพลักษณ์ที่ไม่ดีแก่การเมืองรวมทั้งประเทศชาติ

ปัญหาแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมาย จากปัจจัยความเจริญและทิศทางการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทยที่มีความต้องการแรงงานไร้ฝีมือจำนวนมากเพื่อรองรับงาน ๓ ลักษณะที่คนไทยไม่ต้องการทำงานประเภทเหล่านี้ ได้แก่ งานสกปรก งานหนัก และงานเสี่ยงภัย อีกทั้งสถานการณ์ประเทศเพื่อนบ้านมีปัญหาด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง เพื่อแสวงหาชีวิตที่ดีกว่า โดยเดินทางเข้ามาประเทศไทยเพื่อทำงานหรือเป็นเส้นทางผ่านไปยังประเทศที่สาม การลักลอบเข้ามาทำงาน จำแนกได้ ๒ แบบคือ

รูปแบบที่ ๑ แรงงานต่างด้าวที่มีใบอนุญาตที่ถูกต้องตามกฎหมาย ได้แก่ Passport, Border Pass ที่เดินทางเข้ามาเกินกำหนดที่อนุญาตไว้ และไม่เดินทางกลับ แต่เดินทางเข้าสู่พื้นที่ตอนในเพื่อทำงาน

รูปแบบที่ ๒ แรงงานต่างด้าวที่ลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย โดยใช้ช่องทางตามธรรมชาติ ลักลอบเข้าทำงานในพื้นที่ และพื้นที่ตอนใน

แผนภาพที่ ๓ - ๒ เส้นทางการลักลอบหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายและการค้ามนุษย์

ตารางที่ ๓ - ๑ จำนวนคนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตทำงาน กงเหลือ ณ เดือนธันวาคม
 จำแนกตามลักษณะการเข้าเมืองถูกกฎหมายและผิดกฎหมาย
 ที่ราชอาณาจักร ปี ๒๕๕๒ - ๒๕๕๖

ลักษณะการเข้าเมือง		๒๕๕๒	๒๕๕๓	๒๕๕๔	๒๕๕๕	๒๕๕๖
รวมทั้งสิ้น		๑,๕๔๔,๕๐๒	๑,๓๓๕,๑๕๕	๑,๕๕๐,๖๕๐	๑,๑๓๓,๗๕๑	๑,๑๗๓,๗๓๕
คนต่าง ด้าวเข้า เมืองถูก กฎหมาย	รวม	๒๑๐,๗๔๕	๓๗๕,๕๖๐	๖๗๗,๒๓๕	๕๔๐,๕๓๑	
	ตลอดชีพ	๑๔,๔๒๓	๑๔,๔๒๓	๕๗๓	๕๗๓	๑,๑๕๕,๗๒๖
	ชั่วคราว ทั่วไป	๖๗,๓๕๕	๗๐,๔๔๕	๗๓,๗๔๑	๗๒,๗๓๓	๕๗๓
	ชั่วคราวตาม MOU นำเข้า	๒๗,๔๔๗	๔๓,๐๓๒	๗๒,๓๕๖	๕๓,๒๖๕	๑๗๔,๐๔๒
	ชั่วคราวตาม MOU พิธีจน สัญชาติ	๗๗,๕๑๔	๒๒๗,๕๑๑	๕๐๕,๒๓๗	๗๓๗,๖๐๓	๗๔๗,๑๓๐
	ส่งเสริมการ ลงทุน BOI	๒๒,๕๖๒	๒๓,๒๔๕	๒๕,๗๑๗	๒๕,๗๔๗	๓๕,๗๒๑
	ชนกลุ่มน้อย					
คนต่าง ด้าวเข้า เมืองผิด กฎหมาย	รวม	๑,๓๓๔,๑๕๗	๙๕๙,๕๙๕	๑,๒๗๒,๔๑๕	๒๑๕,๒๒๐	
	ชนกลุ่มน้อย	๑๕,๗๗๕	๒๓,๓๔๐	๒๔,๓๕๑	๒๕,๗๓๒	๒๗,๐๐๕
	๓ สัญชาติ ตามมติ กรม. (พม่า ลาว กัมพูชา)	๑,๓๑๘,๓๗๒	๙๓๖,๒๕๕	๑,๒๔๗,๐๖๔	๑๘๙,๔๘๘	

ที่มา : ฝ่ายทะเบียนและข้อมูลสารสนเทศ สำนักบริหารแรงงานต่างด้าว กระทรวงแรงงาน

ผลกระทบด้านต่างๆของปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย

ผลกระทบทางสังคม ได้แก่

๑. ปัญหาด้านอาชญากรรม
๒. ปัญหาสิ่งแวดล้อม ชุมชนสกปรกขึ้น ขยะมาก ความไม่มีระเบียบของแรงงานต่างด้าวในแต่ละชุมชนน้อยมาก
๓. ปัญหาการลักลอบเข้าเมือง จากสถิติผู้ต้องขังชาวต่างชาติที่ถูกจับเนื่องจากเข้าเมืองผิดกฎหมาย และกำลังรอการส่งกลับหรือผลักดันออกนอกประเทศในแต่ละปี มีปริมาณเพิ่มสูงขึ้น
๔. ปัญหาผู้หญิงและเด็ก เสี่ยงต่อการตกเป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์และใช้แรงงานเด็ก
๕. ปัญหาด้านการศึกษา โอกาสในการศึกษาของเด็กในครอบครัวแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมายที่จะได้รับการศึกษามีอยู่ ๒ ลักษณะคือ การศึกษาจากชั้นเรียนที่ไม่เป็นทางการที่จัดขึ้นกันเอง โดย NGO และเข้าเรียนในสถานศึกษาของไทย ซึ่งปัจจุบันหลาย ๆ โรงเรียนก็ดำเนินการรับเด็กต่างด้าวเข้าศึกษา

ผลกระทบทางด้านสาธารณสุข แม้ว่าแรงงานต่างด้าวที่ขึ้นทะเบียนถูกต้องตามกฎหมาย จะได้รับการตรวจสุขภาพและค้นหาโรคจากหน่วยงานสาธารณสุขของจังหวัดและได้รับบัตรประกันสุขภาพ แต่ก็มีจำนวนน้อยมากเมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมายและไม่ขึ้นทะเบียน ส่งผลต่องานด้านสาธารณสุข ทั้งการแพร่กระจายโรคติดต่อที่สำคัญ และโรคติดต่ออุบัติซ้ำ เช่น ไข้กาฬหลังแอ่น

นอกจากนี้การเกิดโรคระบาดในเด็ก อัตราการเกิดของแรงงานสตรีต่างด้าวมีแนวโน้มสูงขึ้นทุกปี ความครอบคลุมในการรับฉีดวัคซีนไม่สามารถติดตามได้ ต้องมีการรณรงค์บ่อยครั้ง เช่น โปлио ซึ่งเป็นการเพิ่มภาระงานและงบประมาณในการดูแลสุขภาพของแรงงานต่างด้าวมากขึ้นทุกปี เช่น การประชาสัมพันธ์ หรือการจ้างงาน

ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมและภัยธรรมชาติ เป็นปัญหาใหญ่ระดับโลกที่ทุกประเทศต้องคำนึงถึง จากการที่มีการพัฒนาประเทศ มีการปล่อยก๊าซเกิดปรากฏการณ์เรือนกระจก ทำให้สภาวะโลกร้อนเป็นผลทำให้ระดับน้ำทะเลสูงขึ้น เป็นภัยคุกคามกับทุกประเทศ โดยเฉพาะประเทศที่กำลังพัฒนา โดยข้อมูลจากรายงาน ของธนาคารโลกและรอยเตอร์ส ระบุว่า หากน้ำทะเลสูงขึ้นเพียง ๑ เมตร ประชากรกว่า ๕๖ ล้านคน ในประเทศกำลังพัฒนา ๘๔ ประเทศจะไร้ที่อยู่อาศัย โดยภูมิภาคที่จะได้รับผลกระทบมากที่สุด ได้แก่ เอเชียตะวันออก ตามด้วยภูมิภาคตะวันออกกลาง และแอฟริกาเหนือ ปัญหาภัยพิบัติจากธรรมชาติยังนำไปสู่ปัญหาทางสังคมอื่นๆ เช่น การโยกย้ายถิ่นฐาน สำหรับภูมิภาคเอเชีย มีข้อมูลภัยพิบัติทางธรรมชาติ ที่เกิดมากที่สุดคือน้ำท่วมหรืออุทกภัย ในประเทศต่างๆ เฉลี่ยปีละ ๔๐ ครั้ง รองลงมาคือพายุ เฉลี่ยปีละ ๓๒ ครั้ง แผ่นดินไหว เฉลี่ย ปีละ ๑๓.๘ ครั้ง

โรคระบาด เฉลี่ยปีละ ๕.๑ ครั้ง การอพยพครั้งใหญ่จากอุทกภัยเฉลี่ยปีละ ๗.๗ ครั้ง อุณหภูมิสูง - ต่ำ ผิดปกติ เฉลี่ย ปีละ ๓.๕ ครั้ง ภัยแล้ง เฉลี่ยปีละ ๓.๒ ครั้ง ไฟป่า เฉลี่ยปีละ ๒ ครั้ง ภูเขาไฟระเบิด เฉลี่ย ปีละ ๑.๕ ครั้ง สำหรับประเทศไทยมีภัยพิบัติต่างๆ ได้แก่

อุทกภัย เกิดขึ้นเป็นประจำทุกปี และได้รับความเสียหายเป็นอย่างมาก ซึ่งมีสาเหตุจาก อิทธิพลของร่องความกดอากาศต่ำกำลังแรงพาดผ่านภาคเหนือ ภาคกลาง และภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบกับลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดปกคลุมทะเลอันดามันและอ่าวไทย ทำให้มีฝนตกหนักและเกิดน้ำท่วมในหลายจังหวัด ประชาชนได้รับความเดือดร้อน สิ่ง สาธารณประโยชน์และทรัพย์สินของประชาชนได้รับความเสียหาย และในระยะหลังปัญหาอุทกภัย เริ่มมีความรุนแรงมากขึ้น มีมูลค่าความเสียหายสูงมาก

ตารางที่ ๓ - ๒ สถิติการเกิดอุทกภัยของประเทศไทย ตั้งแต่ ปี พ.ศ. ๒๕๔๖ – ๒๕๕๖

สถานการณ์อุทกภัยของประเทศไทย ปี พ.ศ. ๒๕๔๖ – ๒๕๕๖						
ปี พ.ศ.	จำนวน (ครั้ง)	จังหวัด	ความเสียหายที่สำรวจพบ			
			ราษฎรประสบ ภัย (คน)	ราษฎรประสบ ภัย (ครัวเรือน)	ผู้เสียชีวิต	มูลค่าความเสียหาย (บาท)
๒๕๔๖	๑๓	๖๖	๑,๘๘๒,๐๑๓	๔๘๕,๔๓๖	๔๔	๒,๐๕๐,๒๖๒,๒๔๓
๒๕๔๗	๑๒	๕๕	๒,๓๒๔,๔๔๑	๖๑๕,๗๕๓	๒๘	๘๕๐,๖๕๕,๕๘๔
๒๕๔๘	๑๒	๖๓	๒,๘๗๔,๖๗๓	๗๖๓,๘๔๗	๗๕	๕,๕๘๒,๒๘๓,๒๗๖
๒๕๔๙	๖	๕๘	๖,๐๕๐,๖๗๔	๑,๖๗๓,๘๒๒	๔๔๖	๕,๖๒๗,๔๑๘,๖๒๐
๒๕๕๐	๑๓	๕๔	๒,๓๒๖,๑๗๕	๕๗๑,๕๖๖	๓๖	๑,๖๘๗,๘๖๕,๕๘๒
๒๕๕๑	๖	๖๕	๗,๕๒๑,๑๒๗	๒,๐๓๑,๕๔๓	๑๑๕	๗,๖๐๑,๗๕๖,๓๐๒
๒๕๕๒	๕	๖๔	๘,๘๘๑,๗๕๘	๒,๓๐๘,๕๖๕	๕๓	๕,๒๕๒,๖๑๓,๕๗๖
๒๕๕๓	๗	๗๔	๑๓,๔๘๕,๕๖๓	๓,๕๑๗,๓๓๓	๒๖๖	๑๖,๓๓๘,๗๗๒,๓๔๑
๒๕๕๔	๔	๗๔	๑๖,๒๒๔,๓๐๒	๕,๒๔๗,๑๒๕	๑,๐๒๖	๒๓,๘๓๕,๒๑๕,๓๕๖
๒๕๕๕	-	-	-	-	-	-
๒๕๕๖	๕	๗๔	๕,๕๒๓,๓๘๐	๑,๕๐๗,๔๗๒	๑๓๔	๑,๘๔๑,๒๑๗,๑๔๘

ที่มา : ฝ่ายทะเบียนและข้อมูลสารสนเทศ สำนักบริหารแรงงานต่างด้าว กระทรวงแรงงาน, ปี ๒๕๕๗

วาทภัย เป็นปรากฏการณ์ธรรมชาติที่มีผลกระทบต่อพื้นที่กว้างนับร้อยตารางกิโลเมตร โดยเฉพาะอย่างยิ่งอาณาบริเวณที่ศูนย์กลางของพายุเคลื่อนที่ผ่านจะได้รับผลกระทบมากที่สุด ซึ่งความเสียหายมักผันแปรไปตามความรุนแรง เมื่อพายุมีกำลังแรงในชั้นดีเปรสชันจะทำให้เกิดฝนตกหนักและมักมีอุทกภัยตามมา หากพายุมีกำลังแรงขึ้นเป็นพายุโซนร้อน หรือพายุไต้ฝุ่น จะก่อให้เกิดภัยหลายอย่างพร้อมกัน ทั้งวาทภัย อุทกภัย และคลื่นพายุซัดฝั่ง ซึ่งเป็นอันตรายและอาจก่อให้เกิดความเสียหายถึงขั้นรุนแรง ทำให้ประชาชนเสียชีวิตเป็นจำนวนมากได้ สำหรับประเทศไทยได้เกิดภัยพิบัติจากวาทภัยหลายครั้ง

ตารางที่ ๓ - ๓ สถิติการเกิดวาทภัยของประเทศไทย ปี พ.ศ.๒๕๔๖ - ๒๕๕๖

สถานการณ์วาทภัยของประเทศไทย ปี พ.ศ. ๒๕๔๖ - ๒๕๕๖						
ปี พ.ศ.	จำนวน (ครั้ง)	จังหวัด	ความเสียหายที่สำรวจพบ			
			ราษฎร ประสบภัย (คน)	ราษฎร ประสบภัย (ครัวเรือน)	พื้นที่ การเกษตร (ไร่)	มูลค่าความ เสียหาย(บาท)
๒๕๔๖	๓,๒๑๓	๓๖	๔๕๔,๓๑๘	๑๔๖,๐๒๔	๕๐,๘๓๔	๔๕๓,๔๒๕,๓๘๒
๒๕๔๗	๓,๘๓๔	๓๖	๑๘๑,๕๑๒	๓๐,๘๑๘	๓๒,๑๕๘	๓๕๘,๔๑๖,๘๘๗
๒๕๔๘	๑,๓๑๓	๕๓	๖๑,๔๒๕	๓๒,๔๔๕	๓๓,๐๔๘	๑๔๘,๘๗๑,๓๕๐
๒๕๔๙	๑,๘๘๓	๖๕	๑๔๒,๘๔๕	๓๐,๒๕๖	๖๘,๒๘๖	๕๒,๒๔๔,๑๐๘
๒๕๕๐	๒,๒๓๓	๖๓	๒๔๕,๖๑๕	๓๒,๗๘๓	๑๘,๑๖๓	๒๓๔,๕๔๗,๑๕๔
๒๕๕๑	๑,๕๕๕	๖๕	๒๔๒,๕๔๔	๓๘,๖๐๖	๕๘,๖๑๕	๒๒๗,๕๔๕,๗๔๑
๒๕๕๒	๑,๓๔๘	๖๘	๓๖๐,๑๕๒	๑๑๐,๓๕๗	๑๓๕,๓๕๑	๒๐๗,๓๗๓,๕๗๕
๒๕๕๓	๒,๑๕๒	๖๕	๔๐๗,๒๗๑	๑๒๖,๘๖๖	๑๐๕,๐๒๗	๑๕๘,๘๔๕,๓๑๐
๒๕๕๔	๓,๒๑๓	๓๖	-	-	๑๑๘,๑๒๑	๑๐๕,๐๕๕,๔๒๔
๒๕๕๕	-	-	-	-	-	-
๒๕๕๖	๔๘๓	๖๖	๑๓๓,๔๒๓	๕๕,๖๕๑	๓๔,๘๑๕	๓๗,๕๔๕,๗๕๑

ที่มา : ฝ่ายทะเบียนและข้อมูลสารสนเทศ สำนักบริหารแรงงานต่างด้าว กระทรวงแรงงาน,
ปี ๒๕๕๗

ภัยแล้ง ประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรม การขาดแคลนน้ำจึงส่งผลกระทบต่อประชาชนที่ประกอบอาชีพการเกษตร และจากสภาวะการเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศทำให้ฤดูฝนสั้นขึ้น ซึ่งหมายความว่า ฤดูแล้งจะยาวนานขึ้น และในพื้นที่ตอนบนของประเทศไทยจะมีปริมาณฝนตกน้อยลง ส่งผลให้ปริมาณน้ำในเขื่อนและอ่างเก็บน้ำทั่วประเทศมีปริมาณไม่เพียงพอสำหรับประชาชนใช้อุปโภคบริโภคและการเกษตร โดยเฉพาะพื้นที่นอกเขตชลประทาน สิ่งที่จะ เป็นปัญหาตามมา คือ ภาวะแห้งแล้งและการขาดแคลนน้ำ ทำให้ประชาชนต้องประสบกับความเดือดร้อนในหลายพื้นที่

ตารางที่ ๓ - ๔ สถิติการเกิดภัยแล้งของประเทศไทย ปี พ.ศ.๒๕๔๖ – ๒๕๕๖

สถานการณ์ภัยแล้งของประเทศไทย ปี พ.ศ. ๒๕๔๖ – ๒๕๕๖					
ปี พ.ศ.	จังหวัด	ความเสียหายที่สำรวจพบ			
		ราษฎรประสบภัย (คน)	ราษฎรประสบภัย (ครัวเรือน)	พื้นที่ การเกษตร(ไร่)	มูลค่าความเสียหาย(บาท)
๒๕๔๖	๖๓	๕,๕๓๕,๒๘๒	๑,๓๕๕,๕๓๖	๔๘๔,๑๘๕	๑๓๔,๓๒๕,๔๑๐
๒๕๔๗	๖๔	๘,๓๘๘,๓๒๘	๑,๕๓๐,๕๑๖	๑,๔๘๐,๒๐๕	๑๕๐,๖๖๘,๘๘๔
๒๕๔๘	๗๑	๑๑,๑๔๗,๖๒๗	๒,๗๖๘,๕๑๕	๑๓,๗๓๖,๖๖๐	๗,๕๖๕,๘๖๑,๑๓๕
๒๕๔๙	๖๑	๑๑,๘๖๒,๓๕๘	๒,๕๖๐,๘๒๔	๕๗๘,๓๕๓	๔๕๕,๒๗๕,๗๓๘
๒๕๕๐	๖๖	๑๖,๓๕๔,๕๘๐	๔,๓๗๘,๒๒๕	๑,๓๕๐,๑๑๘	๑๕๘,๓๐๔,๗๓๒
๒๕๕๑	๖๑	๑๓,๒๕๘,๘๕๕	๓,๕๓๑,๕๗๐	๕๒๔,๕๕๕	๑๐๓,๕๐๐,๘๔๑
๒๕๕๒	๖๒	๑๓,๓๕๓,๓๕๘	๔,๕๐๐,๘๖๑	๕๕๔,๔๓๔	๑๐๘,๓๔๖,๗๑๖
๒๕๕๓	๖๔	๑๕,๗๔๐,๘๒๔	๔,๐๗๗,๔๑๑	๑,๗๑๖,๘๕๓	๑,๔๑๕,๒๒๓,๔๖๖
๒๕๕๔	๕๕	๑๖,๕๖๐,๕๖๑	๔,๘๓๕,๓๒๑	๘๑๑,๖๘๐	๑๓๑,๘๖๔,๗๓๐
๒๕๕๕	๕๓	๑๕,๒๓๕,๘๓๐	๔,๑๘๘,๕๑๖	๑,๔๘๖,๕๑๒	๓๕๕,๑๗๘,๕๔๔
๒๕๕๖	๕๘	๕,๐๗๐,๑๔๔	๒,๖๗๘,๔๘๗	-	-

ที่มา : ฝ่ายทะเบียนและข้อมูลสารสนเทศ สำนักบริหารแรงงานต่างด้าว กระทรวงแรงงาน, ปี ๒๕๕๗

ภัยหนาว ในช่วงเดือนตุลาคมถึงเดือนกุมภาพันธ์ของทุกปี ความกดอากาศสูงจากประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนจะแผ่ลงมาปกคลุมประเทศไทย ส่งผลให้เกิดความหนาวเย็นทั่วไป โดยเฉพาะในพื้นที่บนภูเขาหรือยอดดอยสูงจะหนาวเย็นมาก ซึ่งส่งผลต่อการใช้ชีวิตประจำวัน อีกทั้งทำให้เกิดโรคระบาดที่มีสาเหตุมาจากสภาพความหนาวเย็น เช่น โรคติดต่อทางเดินหายใจ โรคไข้หวัดใหญ่ และโรคระบาดสัตว์ เป็นต้น ส่งผลกระทบให้ประชาชนได้รับความเดือดร้อนจำนวนมาก

ตารางที่ ๓ - ๕ สถิติการเกิดภัยหนาวของประเทศไทย ปี พ.ศ.๒๕๔๖ - ๒๕๕๖

สถานการณ์ภัยหนาวของประเทศไทย ปี พ.ศ. ๒๕๔๖ - ๒๕๕๖			
ปี พ.ศ.	จังหวัด	ความเสียหายที่สำรวจพบ	
		ราษฎรประสบภัย (คน)	ราษฎรประสบภัย (ครัวเรือน)
๒๕๔๖	๒๒	๑,๑๐๐,๕๒๐	๓๑๖,๕๗๓
๒๕๔๗	๓๒	๑,๒๔๖,๑๑๒	๕๒๑,๒๒๕
๒๕๔๘	๒๕	๓,๗๔๒,๗๕๓	๑,๑๓๑,๓๑๓
๒๕๔๙	๔๗	๒,๓๐๓,๗๐๓	๘๒๑,๕๕๕
๒๕๕๐	๔๘	๕,๕๑๐,๓๓๕	๑,๕๕๒,๕๑๒
๒๕๕๑	๔๕	๕,๕๕๔,๕๕๒	๓,๗๘๐,๐๕๑
๒๕๕๒	๕๒	๑๐,๕๘๘,๘๘๑	๔,๕๖๑,๕๐๕
๒๕๕๓	๕๒	๑๐,๖๐๕,๓๐๑	๔,๕๖๑,๕๒๕
๒๕๕๔	๔๐	๒๘,๕๓๐,๒๕๕	๘,๗๒๓,๔๒๑
๒๕๕๕	๑๔	๓,๔๔๑,๕๖๑	๑,๓๕๕,๗๕๘
๒๕๕๖	๔๕	๒๖,๕๔๒,๖๔๖	๘,๑๕๔,๑๒๑

ที่มา : ฝ่ายทะเบียนและข้อมูลสารสนเทศ สำนักบริหารแรงงานต่างด้าว กระทรวงแรงงาน,
ปี ๒๕๕๗

ภัยจากดินโคลน ภัยจากดินโคลนถล่มที่เกิดขึ้นในประเทศไทยในอดีตมีความรุนแรงไม่มากนัก โดยทั่วไปดินโคลนถล่มมักเกิดขึ้นพร้อมกัน หรือเกิดตามมาหลังจากเกิดน้ำป่าไหลหลาก อันเนื่องมาจากพายุฝนที่ทำให้เกิดฝนตกหนักอย่างต่อเนื่องรุนแรง ส่งผลให้มวลดินและหินไม่สามารถรองรับการอุ้มน้ำได้ จึงเกิดการเคลื่อนตัวตามอิทธิพลของแรงโน้มถ่วงของโลก ปัจจุบันปัญหาดินโคลนถล่มเริ่มเกิดขึ้นในประเทศไทยบ่อยมากขึ้นและมีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น อันมีสาเหตุมาจาก พฤติกรรมของมนุษย์ เช่น การตัดไม้ทำลายป่า การทำการเกษตรในพื้นที่ลาดชัน การทำลายหน้าดิน เป็นต้น ส่งผลให้เกิดปัญหาดินโคลนถล่มเพิ่มมากขึ้น

ภัยจากไฟฟ้า ส่วนใหญ่ไฟป่ามักเกิดจากฝีมือมนุษย์ที่ก่อให้เกิดไฟเพื่อประโยชน์ของมนุษย์เอง เช่น เพื่อทำการเกษตร เพื่อการล่าสัตว์ และจากความประมาท โดยทิ้งเศษบุหรี่หรือเศษไฟที่ยังไม่ดับให้สนิท สถิติการเกิดไฟไหม้ป่าในประเทศไทยในแต่ละปีมีความถี่ค่อนข้างสูง มีพื้นที่ได้รับความเสียหายมาก

ภัยจากคลื่นสึนามิ ประเทศไทยได้รับผลจากคลื่นสึนามิซึ่งเกิดเป็นครั้งแรกเมื่อวันที่อาทิตย์ที่ ๒๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๗ สาเหตุมาจากแผ่นดินไหวใต้ทะเลครั้งใหญ่ขนาด ๙.๓ ริกเตอร์ที่หมู่เกาะสุมาตรา ส่งผลให้ ๑๑ ประเทศในทวีปเอเชียและทวีปแอฟริกาได้รับผลกระทบอย่างรุนแรง มีผู้เสียชีวิตมากกว่า ๒๑๖,๐๐๐ คน สำหรับประเทศไทยได้รับผลกระทบบริเวณ ๖ จังหวัดชายฝั่งทะเลอันดามัน คือ จังหวัดพังงา กระบี่ ภูเก็ต ตรัง และสตูล ส่งผลกระทบให้เกิดความเสียหายทั้งชีวิตและทรัพย์สิน มีผู้เสียชีวิต บาดเจ็บ และสูญหายเป็นจำนวนมาก อาคารสถานที่ และสาธารณูปโภค เช่น ไฟฟ้า ถนนต่างๆ ถูกทำลายเสียหายมูลค่าหลายพันล้านบาท รวมทั้งส่งผลต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยวโดยตรง สูญเสียรายได้มหาศาล นอกจากนี้แหล่งทรัพยากรธรรมชาติที่สวยงามยังถูกทำลาย ซึ่งไม่สามารถประเมินค่าได้

ผลกระทบด้านต่างๆที่เกิดจากภัยด้านสิ่งแวดล้อมและภัยธรรมชาติ ผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ ทรัพย์สิน และความปลอดภัยของประชาชน ทำให้ผู้คนเสียชีวิต ได้รับบาดเจ็บจากภัยพิบัติต่างๆที่เกิดขึ้นเป็นจำนวนมาก ผลกระทบต่อระบบโครงสร้างพื้นฐาน และสาธารณูปโภค ได้แก่ ระบบผลิตและจ่ายไฟฟ้า น้ำประปา โทรศัพท์ เครือข่ายอินเทอร์เน็ต ระบบกำจัดขยะ ระบบระบายน้ำ ระบบบำบัดน้ำเสีย ระบบขนส่งทางบกและทางราง (เช่น ถนน สะพาน รถไฟ รถไฟฟ้า รถไฟใต้ดิน) ระบบขนส่งทางอากาศ (เช่น สนามบิน) และระบบขนส่งทางน้ำ (เช่น เรือ ท่าเรือ)

ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ รัฐบาลต้องใช้งบประมาณในการเผชิญสถานการณ์ฉุกเฉินช่วยเหลือบรรเทาทุกข์ จ่ายค่าชดเชย และยังมีค่าใช้จ่ายจำนวนมากในการฟื้นฟูและซ่อมแซมระบบสาธารณูปโภค ส่งผลต่อสถานภาพทางเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ ส่งผลให้แผนการพัฒนาประเทศที่กำหนดไว้ ถูกปรับลดงบประมาณ หรือเลื่อนออกไป หรืออาจต้องยกเลิกไป ผลกระทบต่อสังคม เกิดปัญหาขาดแคลนสินค้าและวัตถุดิบ เกิดการกักตุนสินค้า และทำให้สินค้ามีราคาแพง

อาชญากรรมไซเบอร์ Cyber crime หรือ อาชญากรรมด้านไซเบอร์มีความหมายที่หลากหลาย ขึ้นกับจุดมุ่งหมายและสถานการณ์ที่ใช้ แต่โดยทั่วไปแล้วจะหมายถึง กิจกรรมที่ผิดกฎหมายใดๆ ที่ใช้หรือรุกรานระบบและเครือข่ายคอมพิวเตอร์ รวมไปถึงอินเทอร์เน็ต อาชญากรรมด้านไซเบอร์จัดแบ่งเป็น ๓ รูปแบบด้วยกัน คือ

๑. การทำให้ธุรกิจหยุดชะงักหรือล่ว่งละเมิด (Business disruption and misuse) เช่น การทำให้ระบบคอมพิวเตอร์หยุดการทำงานหรือทำงานได้ไม่เต็มประสิทธิภาพ เป็นต้น

๒. การหลอกลวงทางออนไลน์ (Online scam) เช่น การทำให้ผู้ใช้หลงเชื่อเพื่อที่จะเข้าถึงข้อมูลส่วนตัวและข้อมูลสำคัญทางการเงิน และการหลอกขายสินค้าออนไลน์ เป็นต้น

๓. การลักขโมยและฉ้อฉล นื้อ โกงเพื่อผลประโยชน์ (Theft and fraud) เช่น การขโมยอัตลักษณ์ของผู้ใช้ เพื่อใช้ในการเปิดบัญชีกับธนาคาร การขโมยทรัพย์สินทางปัญญา หรือความลับทางธุรกิจ หรือการทำให้เกิดความเสียหายกับหน่วยงานภาครัฐ เป็นต้น

จากสถานการณ์ความเสี่ยงด้านไซเบอร์ของประเทศไทย และการติดตามถึงลักษณะของภัยคุกคามด้านไซเบอร์ ตลอดจนถึงมูลค่าความเสียหายที่เกิดขึ้นในประเทศไทย ถึงแม้ยังมิได้มีการรวบรวมและประเมินอย่างเป็นรูปธรรมเท่าใด แต่จากสถิติที่ได้รับจากศูนย์ประสานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยระบบ คอมพิวเตอร์ประเทศไทย (ไทยเซิร์ต) แสดงให้เห็นว่ารูปแบบของภัยคุกคามด้านไซเบอร์ที่เกิดขึ้นในประเทศไทยมีลักษณะที่คล้ายคลึงกับที่พบในประเทศอื่นๆ ทั่วโลก ไทยเซิร์ตได้จัดแยกประเภทของภัยคุกคามด้านไซเบอร์ออกเป็น ๕ ประเภท คือ

๑. ภัยคุกคามจากการ ฉ้อฉล นื้อ โกง หรือหลอกลวงเพื่อผลประโยชน์ (Fraud)

๒. ภัยคุกคามจากโปรแกรมที่ถูกพัฒนาขึ้น เพื่อให้เป็นอันตรายต่อระบบ (Malicious code)

๓. ภัยคุกคามจากการบุกรุก (Intrusion)

๔. ภัยคุกคามจากความพยายามบุกรุก (Intrusion attempts)

๕. ภัยคุกคามจากการรวบรวมข้อมูล (Information gathering)

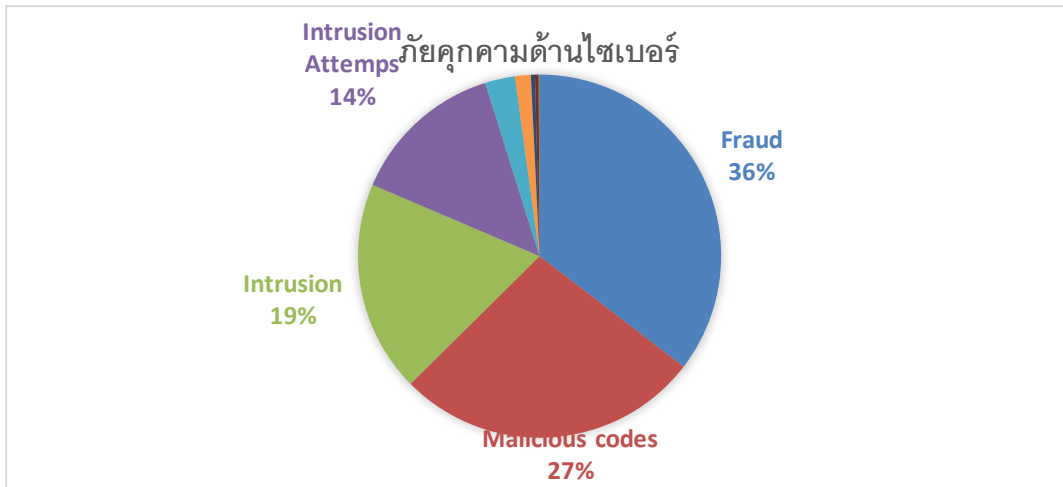
๖. ภัยคุกคามที่เกิดจากการใช้หรือเผยแพร่ข้อมูลที่ไม่เหมาะสม หรือไม่จริง (Abusive content)

๗. ภัยคุกคามต่อการพร้อมใช้ (Availability)

๘. ความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูล (Information security)

๙. ภัยคุกคามประเภทอื่นๆ (Other)

แผนภาพที่ ๓ – ๓ ภัยคุกคามด้านไซเบอร์ประเภทต่างๆ

ที่มา : ไทยเซิร์ต สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ
กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

โดยจากข้อมูลตั้งแต่ ปี ๒๕๕๔ จนถึง ๒๕๕๗ ภัยสามอันดับแรกที่ได้กล่าวมาเบื้องต้น จัดว่าเป็นภัยคุกคามที่ได้รับการรายงานมากที่สุด คิดเป็นสัดส่วนรวมกันสูงถึง 81% ของภัยที่ได้รับ การรายงานทั้งหมด และจากสถิติล่าสุดของปี ๒๕๕๘ ซึ่งให้เห็นว่าความเสี่ยงจากการโจมตีด้วยโปรแกรมไม่พึงประสงค์ หรือ Malicious code ได้เพิ่มสูงขึ้นเป็นอย่างมาก ซึ่งภัยดังกล่าวได้รับการรายงานคิดเป็นสัดส่วนสูงถึง ๒๗% ของรูปแบบการโจมตีทางไซเบอร์ทั้งหมดในไทยในช่วงระยะเวลา ๒ เดือนแรกของปี ซึ่งก็เป็นแนวโน้มเดียวกันกับของโลก

ข้อมูลสำคัญที่พอจะบ่งบอกถึงสถานการณ์ความเสี่ยงด้านไซเบอร์ในไทยว่าเป็นอย่างไรนั้น เมื่อพิจารณาได้จากอันดับของประเทศที่มีความเสี่ยงจากการโจมตีด้านไซเบอร์ที่จัดทำขึ้นโดย Sophos ซึ่งเป็นบริษัทที่มีความเชี่ยวชาญด้านความปลอดภัยของระบบคอมพิวเตอร์สัญชาติสหราชอาณาจักร จากการคำนวณอัตราของเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ถูกโจมตีด้วยโปรแกรมที่ไม่พึงประสงค์ (Threat exposure rate, TER) ของ Sophos พบว่า ในปี ๒๕๕๕ ประมาณ ๑ ใน ๕ ของคอมพิวเตอร์ในประเทศไทยประสบกับการถูกโจมตีของโปรแกรมที่ไม่พึงประสงค์ ซึ่งระดับดังกล่าวทำให้ ประเทศไทย ถูกจัดเป็นประเทศที่มีความเสี่ยงต่อภัยคุกคามด้านไซเบอร์สูงเป็นอันดับที่ ๓ ของโลก โดยประเทศที่มีความเสี่ยงสูงที่สุดคือประเทศอินโดนีเซีย รองลงมาคือประเทศจีน นอกจากจะเป็นเป้าจากการโจมตีแล้ว การให้ความสำคัญกับความปลอดภัยด้านไซเบอร์ขององค์กรในประเทศไทยเองก็ยังอยู่ในระดับที่น่าเป็นห่วงอีกด้วยเช่นกัน IMD ซึ่งเป็นสถาบันการศึกษาชั้นนำของประเทศสวิตเซอร์แลนด์ได้จัดอันดับ การให้ความสำคัญกับความปลอดภัยด้านไซเบอร์ขององค์กรไทยอยู่ในอันดับที่ ๔๘ จาก ๖๐ ประเทศ ซึ่งเป็นอันดับที่ยังห่างชั้นกับประเทศชั้นนำอื่นๆ ในกลุ่ม AEC ด้วยกันอย่างมาก เช่น มาเลเซีย และสิงคโปร์ ที่ได้รับการจัดอันดับที่ ๕ และ ๑๓ ตามลำดับ

นอกจากนี้ประเด็นด้านความมั่นคงทางไซเบอร์มีนัยสำคัญมากยิ่งขึ้นในอนาคต ทำให้มีการความเสี่ยงที่เกิดภัยคุกคามทางไซเบอร์ต่อสังคมและความเป็นอยู่ของประชาชนทั่วไป นอกจากนี้ยังมีกลุ่มหรือเครือข่ายการก่อการร้าย จะใช้พื้นที่หรือกลไกในโลกไซเบอร์ขับเคลื่อนและวิธีการการก่อการร้ายให้มีความหลากหลายขึ้น รวมถึงการโจมตีเครือข่าย หรือสิ่งอำนวยความสะดวกทางกายภาพของประเทศต่างๆ เช่น ระบบคอมพิวเตอร์ เครือข่ายโทรคมนาคม โดยสามารถดำเนินการจากที่ใดในโลกก็ได้ ทำให้เกิดความเสียหายต่อเศรษฐกิจและสังคม ได้แก่ การโจรกรรมข้อมูลส่วนบุคคล ข้อมูลลับทางธุรกิจและทรัพย์สินทางปัญญา การเจาะข้อมูลที่สำคัญที่มีผลต่อความมั่นคงของประเทศ และการทำให้เกิดความชะงักของการให้บริการสาธารณะและโครงสร้างพื้นฐานต่างๆ รวมถึงการใช้สื่อสังคมออนไลน์ที่กระทบกับด้านความมั่นคงของชาติด้านต่างๆ โดยการโพสต์ข้อความ หรือการนำภาพคลิป ลงใน YouTube, Facebook, Twitter และ Hi5 ที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงทางด้านการเมือง โดยมีเนื้อหาสำคัญมีการแสดงถึงความไม่เชื่อมั่นในสถาบันทางการเมืองและก่อให้เกิดความแตกแยกระหว่างคนในชาติ ด้านความมั่นคงทางด้านสังคมนั้น จะเป็นตัวเร่งเชิงลบต่อภาพลักษณ์ความสงบ เรียบร้อยและวัฒนธรรมอันดีของประเทศ เช่น การเผยแพร่ภาพคลิปอนาจาร การพนันออนไลน์และ การขายบริการทางเพศผ่านระบบออนไลน์ เป็นต้น และด้านความมั่นคงทางทหาร มีการโจมตีเว็บไซต์ของ เหล่าทัพ การเผยแพร่ภาพคลิปไม่เหมาะสมของทหาร เช่น ภาพการใช้ความรุนแรงของทหาร หรือ การเผยแพร่ภาพคลิปการสูญเสียของทหาร เป็นต้น

บทสัมภาษณ์ของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่รับผิดชอบของกองกำลังบูรพา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพที่ทางผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากบทความเอกสารทางวิชาการ และสถิติข้อมูลต่างๆที่เกิดขึ้น รวมถึงความรู้ของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่รับผิดชอบของกองกำลังบูรพาที่มีประสบการณ์จากการทำงานแก้ปัญหาภัยคุกคามที่เกิดขึ้นสำหรับผู้ทรงคุณวุฒิและผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่รับผิดชอบของกองกำลังบูรพา ได้แก่

๑. นายกล้าณรงค์ พงษ์เจริญ ผู้ว่าราชการจังหวัดสระแก้ว
๒. พลตรี เจริญชัย หินเสาวั ผู้บัญชาการกองกำลังบูรพา/ผู้บัญชาการกองพลทหารราบที่ ๒ รักษาพระองค์
๓. พลตำรวจตรี ยิงยศ เทพจันทร์ ผู้บังคับการตำรวจจังหวัดสระแก้ว
๔. พันเอก ไกรภพ ไชยพันธุ์ ผู้บังคับการกรมทหารปืนใหญ่ที่ ๒ รักษาพระองค์
๕. พันเอก ชัยณุกพงษ์ รอดศิริ ผู้บังคับการกรมทหารราบที่ ๑๒ รักษาพระองค์

๖. พันเอก จิรสิทธิ์ จันทรมิ ผู้บังคับการกรมทหารราบที่ ๒ รักษาพระองค์

๗. นายอารยันต์ ท่าใหญ่ นายอำเภอตาพระยา

๘. นายวรภัทร ขำสุวรรณ นายอำเภอโคกสูง

๙. นายสวณิต สุริยะกุล ณ อยุธา นายอำเภอรัฐประเศ

๑๐. นายชัยพร แพภิรมย์รัตน์ นายอำเภอคลองหาด

คำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่รับผิดชอบของกองกำลังบูรพาและผู้ทรงคุณวุฒิ มี ๕ ข้อดังนี้

๑. สถานการณ์และความเปลี่ยนแปลงทั้งในระดับโลก ภูมิภาค และระดับประเทศมีผลต่อภัยคุกคามด้านความมั่นคงที่เกิดขึ้นในปัจจุบันและอนาคตอย่างไร

๒. ประเด็นท้าทายและแนวโน้มของภัยคุกคามที่สำคัญของประเทศไทย โดยพิจารณาถึงความเสี่ยงด้านความมั่นคงต่างๆ อย่างรอบด้าน สามารถจัดลำดับความสำคัญที่กระทบต่อความมั่นคงของประเทศชาติได้อย่างไรบ้าง รวมทั้งผลกระทบที่เกิดขึ้นจากภัยคุกคามเป็นอย่างไร

๓. เมื่อพิจารณาถึงขีดความสามารถของส่วนราชการที่รับผิดชอบ โดยตรงต่อการแก้ปัญหาภัยคุกคามที่เกิดขึ้นนั้น เพียงพอต่อการรับมือที่เกิดจากภัยคุกคามและผลกระทบที่เกิดขึ้นหรือไม่

๔. ปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญในการดำเนินการกับภัยคุกคามและผลกระทบด้านต่างๆมีอะไรบ้าง

๕. ปัจจัยที่ประสบความสำเร็จในการรับมือกับปัญหาด้านความมั่นคงต่างๆคืออะไร และแนวทางในการป้องกันและแก้ไขต่อปัญหาความมั่นคงที่มีความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วอย่างไร

บทสัมภาษณ์ นาย กล้าณรงค์ พงษ์เจริญ ผู้ว่าราชการจังหวัดสระแก้ว

๑. สถานการณ์และความเปลี่ยนแปลงทั้งในระดับโลก ภูมิภาค และระดับประเทศมีผลต่อภัยคุกคามด้านความมั่นคงที่เกิดขึ้นในปัจจุบันและอนาคตอย่างไร

ตอบ สถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว จากผลของกระแสโลกาภิวัตน์ที่ทำให้สามารถติดต่อและรับข่าวสารได้อย่างรวดเร็ว ส่งผลกระทบต่อประเทศไทยทั้งทางตรงและทางอ้อม ทำให้ภัยคุกคามต่างๆ มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น โดยเฉพาะด้านสิทธิมนุษยชน และอาชญากรรมข้ามชาติ อีกทั้งการใช้สังคมเครือข่ายทางอินเทอร์เน็ตที่สามารถโจมตีทางเศรษฐกิจ และสถาบันหลักของชาติจากต่างประเทศซึ่งประเทศไทยไม่สามารถดำเนินการทางกฎหมายได้

๒. ประเด็นท้าทายและแนวโน้มของภัยคุกคามที่สำคัญของประเทศไทย โดยพิจารณาถึงความเสี่ยงด้านความมั่นคงต่างๆ อย่างรอบด้าน สามารถจัดลำดับความสำคัญที่กระทบต่อความมั่นคงของประเทศชาติได้อย่างไรบ้าง รวมทั้งผลกระทบที่เกิดขึ้นจากภัยคุกคามเป็นอย่างไร

ตอบ ๑. ความมั่นคงของสถาบันพระมหากษัตริย์ ความเคลื่อนไหวที่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสถาบันฯ ได้เพิ่มระดับและขอบเขตที่กว้างขวาง ทั้งที่มีลักษณะเชื่อมโยงสถาบันฯ มาแสวงหาผลประโยชน์ทางการเมือง ตลอดจนการกล่าวอ้างความเท็จเพื่อดูหมิ่นใส่ร้ายอันเป็นการบ่อนทำลายต่อสถาบัน

๒. ความขัดแย้งของคนในประเทศ พัฒนาการทางการเมืองของไทยที่ผ่านมา มีทิศทางที่น่าสังคมนไทยวิวัฒนาการไปสู่วัฒนธรรมการเมืองที่ประชาชนต้องการมีส่วนร่วมตัดสินใจในนโยบายของรัฐมากขึ้น โดยเฉพาะการกระจายความมั่นคงและอำนาจจัดการทรัพยากรสำคัญ

๓. ความไม่สงบในจังหวัดชายแดนใต้ ปัญหาความรุนแรงในจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่เกิดขึ้นมาอย่างยาวนานเป็นปัญหาที่มีพัฒนาการความซับซ้อน ละเอียดย่อย และมีความเชื่อมโยงกันหลายมิติ

๔. ความไม่เชื่อมั่นในการบริหารประเทศตามหลักนิติธรรม ประเทศไทยยังคงมีปัญหาเชิงโครงสร้างที่ไม่เอื้อต่อการบริหารตามหลักนิติธรรม ความไม่เชื่อมั่นในการบริหารประเทศและวิกฤติศรัทธาของผู้นำ รวมถึงโครงสร้างทางการเมือง การบริหาร ซึ่งแม้จะมีการกระจายอำนาจมากขึ้นแต่ในภาพรวมยังคงมีลักษณะรวมศูนย์อำนาจที่ส่วนกลาง

๕. ปัญหายาเสพติด ปัจจุบันสถานการณ์ยาเสพติดของประเทศไทยมีแนวโน้มรุนแรงเพิ่มขึ้น โดยต่อเนื่องโดยเฉพาะการแพร่ระบาดของยาเสพติดในกลุ่มเยาวชน

๖. ความเสี่ยงของภัยพิบัติทางธรรมชาติ สภาพการเปลี่ยนแปลงของโลกที่เกิดการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสภาวะโลกร้อนเกิดขึ้นพร้อมกับการเพิ่มจำนวนของประชากรโลก

๗. เมื่อพิจารณาถึงขีดความสามารถของส่วนราชการที่รับผิดชอบโดยตรงต่อการแก้ปัญหาภัยคุกคามที่เกิดขึ้นนั้น เพียงพอต่อการรับมือที่เกิดจากภัยคุกคามและผลกระทบที่เกิดขึ้นหรือไม่

ตอบ ไม่เพียงพอ เพราะอยากให้กองทัพเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพการป้องกันภัยคุกคาม

๑. พัฒนากองทัพให้มีโครงสร้างกำลังกองทัพที่เหมาะสมมีความพร้อม และมีขีดความสามารถในการป้องกัน ป้อมปราม และต่อต้านภัยคุกคามที่มีต่ออธิปไตยของดินแดน น่านน้ำและน่านฟ้า

๒. ระบบอาวุธ และระบบการแจ้งเตือนภัยทางทหารให้มีความสามารถในการป้อมปรามทางยุทธศาสตร์

๓. ผนึกกำลังจากทุกฝ่าย ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนเข้าด้านภัย

๔. ปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญในการดำเนินการกับภัยคุกคามและผลกระทบด้านต่างๆ มีอะไรบ้าง

ตอบ การนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติในบางเรื่อง มีปัญหาจากผู้ปฏิบัติขาดความเข้าใจ เป้าหมายของนโยบาย และปัญหาการจัดสรรงบประมาณที่ยังไม่ตอบสนองการปฏิบัตินโยบายไว้เป็นการเฉพาะ นอกจากนี้การนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติยังมีอุปสรรคจากสถานการณ์ความมั่นคงที่แปรเปลี่ยนไปตามความผันผวนของปัจจัยภายในและภายนอกประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งได้เกิดสถานการณ์ความมั่นคงที่อยู่นอกเหนือการคาดการณ์ เป็นปัจจัยแทรกซ้อนปัญหาเดิมที่มีอยู่ อาทิเช่น

๑. ปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้
๒. ปัญหาวิกฤติความขัดแย้งทางด้านการเมืองและสังคม
๓. การนำสถาบันพระมหากษัตริย์มาแอบอ้างเพื่อผลประโยชน์เฉพาะกลุ่ม
๔. ปัญหางบประมาณ

๕. ปัจจัยที่ประสบความสำเร็จในการรับมือกับปัญหาด้านความมั่นคงต่างๆ คืออะไร และแนวทางในการป้องกันและแก้ไขต่อปัญหาความมั่นคงที่มีความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วอย่างไร

ตอบ ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

๑. รัฐบาลให้ความสำคัญและสนับสนุนการดำเนินนโยบายความมั่นคงแห่งชาติอย่างต่อเนื่อง
๒. กระทรวง กรม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเตรียมความพร้อมในการดำเนินนโยบายความมั่นคงแห่งชาติ ในการกำหนดจุดประสานหรือผู้รับผิดชอบงานด้านความมั่นคงทั้งในระดับบริหาร
๓. ภาคประชาสังคมยอมรับและให้การสนับสนุน เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทความมั่นคงที่เปลี่ยนแปลงไป โดยที่ปัจจุบันได้ให้ความสำคัญกับความมั่นคงในชีวิตของประชาชน ความมั่นคงของมนุษย์ และความมั่นคงรูปแบบใหม่

แนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคง

๑. พัฒนาระบบ กลไก กฎหมาย กฎระเบียบ และการบริหารจัดการนโยบายความมั่นคงแห่งชาติ โดยการปรับปรุงกลไกรับผิดชอบให้มีความพร้อมต่อการดำเนินงาน การทบทวนกฎหมาย กฎระเบียบประกาศคำสั่งที่เกี่ยวข้อง
๒. สร้างความเชื่อมโยงระหว่างนโยบายความมั่นคงแห่งชาติกับนโยบายรัฐบาล แผนการบริหารราชการแผ่นดิน แผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณยุทธศาสตร์ และแผนที่เกี่ยวข้องอื่นๆ

๓. พัฒนาระบบการติดตามประเมินผลในระดับนโยบายอย่างต่อเนื่อง โดย สมช. เป็นหน่วยรับผิดชอบในการกำกับ อำนวยการ ติดตามและประสานเชิงนโยบาย เพื่อให้มีการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ และให้มีกลไกติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงาน และการประเมินผลสำเร็จและผลกระทบ

๔. เสริมสร้างบทบาทภาคีความมั่นคง รวมถึงภาคีนอก ภาครัฐสนับสนุนการดำเนินงานตามนโยบายความมั่นคงแห่งชาติ โดยการประสานความร่วมมือ และพัฒนาระบบการเชื่อมโยงเครือข่ายประชาคมความมั่นคงให้ครอบคลุมหน่วยงาน

**บทสัมภาษณ์ พลตรี เจริญชัย หินเธาว์ ผู้บัญชาการกองกำลังบูรพา/
ผู้บัญชาการกองพลทหารราบที่ ๒ รักษาพระองค์**

๑. สถานการณ์และความเปลี่ยนแปลงทั้งในระดับโลก ภูมิภาค และระดับประเทศมีผลกระทบต่อความมั่นคงที่เกิดขึ้นในปัจจุบันและอนาคตอย่างไร

ตอบ ความเปลี่ยนแปลงทางความคิดของมนุษย์เป็นสิ่งสำคัญที่สุดถ้ามนุษย์ไม่ยึดหลักศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม แล้วอาจทำให้โลกนี้ไม่มีความน่าอยู่ และเป็นอันตรายอย่างยิ่งต่อการพัฒนาประเทศจำเป็นต้องสร้างกลไกของมนุษย์ด้านความคิดและแนวทางให้ไปในทิศทางเดียวกันตั้งแต่เด็ก โดยอาศัยปัจจัยทางครอบครัว สังคม ชาติในอนาคต

ภัยจากโลกไซเบอร์มีเดีย นับว่าเป็นอันตรายมากในปัจจุบัน จำเป็นต้องควบคุมสื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ รวมถึงสร้างแนวคิดใหม่ให้กับเด็กๆ เพื่อก้าวไปสู่ผู้ใหญ่ที่ดีในอนาคต โดยเฉพาะความซื่อสัตย์ ความสามัคคี ความซื่อตรง ความกตัญญูต่อบุคคลและประเทศชาติ ระลึกถึงประวัติศาสตร์ ศาสนา ขนบธรรมเนียมประเพณี การคอร์รัปชัน การบ่อนทำลายความมั่นคงและการพัฒนาประเทศอย่างยิ่ง ความซื่อสัตย์ ความซื่อตรง และความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

๒. ประเด็นท้าทายและแนวโน้มของภัยคุกคามที่สำคัญของประเทศไทย โดยพิจารณาถึงความเสี่ยงด้านความมั่นคงต่างๆ อย่างรอบด้าน สามารถจัดลำดับความสำคัญที่กระทบต่อความมั่นคงของประเทศไทยได้อย่างไรบ้าง รวมทั้งผลกระทบที่เกิดขึ้นจากภัยคุกคามเป็นอย่างไร

ตอบ ๑. ยาเสพติด	๒. แรงงานต่างด้าว
๓. ผู้มีอิทธิพล	๔. ภัยที่เกิดจากธรรมชาติ แผ่นดินไหว น้ำท่วม ภัยแล้ง
๕. ภัยที่เกิดจากไซเบอร์มีเดีย อินเทอร์เน็ต	
๖. การค้ามนุษย์	๗. ความคิดเห็นที่แตกต่าง
๘. การก่อการร้าย	๘. อาชญากรรมข้ามชาติ

๓. เมื่อพิจารณาถึงขีดความสามารถของส่วนราชการที่รับผิดชอบโดยตรงต่อการแก้ปัญหา ภัยคุกคามที่เกิดขึ้นนั้นเพียงพอต่อการรับมือที่เกิดจากภัยคุกคามและผลกระทบที่เกิดขึ้นหรือไม่

ตอบ ส่วนราชการที่รับผิดชอบโดยตรงต่อปัญหาภัยคุกคาม มีขีดความสามารถในการรับมือต่อปัญหาโดยตรงในระดับหนึ่ง แต่เนื่องจากปัญหามีความซับซ้อน ทำให้หน่วยงาน อาจจะไม่มีความสามารถครอบคลุมได้ทุกอย่างจึงต้องมีการบริหารจัดการ การบูรณาการร่วมกับ หน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างแน่นแฟ้นและต่อเนื่อง กระทรวง ทบวง กรม จะต้องมีการมีแผน แม่บทที่ชัดเจนและเื้อออำนาจต่อกันในยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศรอบด้าน ด้านความมั่นคง ทั้งภายในและภายนอกประเทศ ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านสังคม ด้านทรัพยากรน้ำ ป่าไม้ ด้านทรัพยากรธรรมชาติ ฯลฯ

๔. ปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญในการดำเนินการกับภัยคุกคามและผลกระทบด้าน ต่างๆ มีอะไรบ้าง

ตอบ ๑. งบประมาณ

๒. บุคลากรของรัฐ

๓. การประสานงานระหว่างหน่วยงาน

๔. การบริหารจัดการ การบูรณาการร่วมกันของภาครัฐ

๕. การบังคับใช้กฎหมาย และความปรองดองของคนในชาติ

๖. วินัยประชาชน

๗. ศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม

๘. ความรักความสามัคคีของคนในชาติ

๕. ปัจจัยที่ประสบความสำเร็จในการรับมือกับปัญหาด้านความมั่นคงต่างๆ คืออะไร และ แนวทางในการป้องกันและแก้ไขต่อปัญหาความมั่นคงที่มีความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วอย่างไร

ตอบ ๑. ความรักความสามัคคีและความปรองดอง ของคนในชาติ

๒. สร้างความสามัคคี

๓. กฎหมายต้องศักดิ์สิทธิ์และเป็นธรรม

๔. การพัฒนาบุคคลของรัฐและรูปแบบการทำงานของรัฐให้เกิดความทันสมัย

และเที่ยงธรรม

๕. กำจัดคอร์รัปชัน และความเหลื่อมล้ำทางสังคม

๖. ปัญหาการว่างงาน

๗. ปัญหาที่ดินทำกิน และที่อยู่อาศัย

๘. พัฒนาคุณภาพชีวิตของประชากร

บทสัมภาษณ์ พลตำรวจตรี ยิงยศ เทพจันทร์ ผู้บังคับการตำรวจจังหวัดสระแก้ว

๑. สถานการณ์และความเปลี่ยนแปลงทั้งในระดับโลก ภูมิภาค และระดับประเทศมีผลต่อภัยคุกคามด้านความมั่นคงที่เกิดขึ้นปัจจุบันและอนาคตอย่างไร

ตอบ ผลต่อภัยคุกคามด้านความมั่นคงที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ดังนี้

รูปแบบของภัยคุกคามมีความหลากหลายเพิ่มมากขึ้น ทำให้ต้องเพิ่มมาตรการในการป้องกันมากขึ้น เนื่องจากไม่สามารถคาดเดาได้ว่าภัยคุกคามจะเกิดขึ้นในรูปแบบใดเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมอย่างไรบ้าง

ระดับความรุนแรงของภัยคุกคามเพิ่มขึ้นเนื่องจากเทคโนโลยีต่างๆ ที่ทันสมัย ช่วยเพิ่มระดับความรุนแรง ก่อความเสียหายต่อเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดจากภัยคุกคาม ผลต่อภัยคุกคามด้านความมั่นคงที่เกิดขึ้นในอนาคตรูปแบบภัยคุกคาม มีความหลากหลายเพิ่มมากขึ้นกว่าในปัจจุบันและจะยิ่งเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ตามวิวัฒนาการที่เปลี่ยนแปลงไประดับความรุนแรงก็จะยังทวีความรุนแรงเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ

๒. ประเด็นท้าทายและแนวโน้มของภัยคุกคามที่สำคัญของประเทศไทย โดยพิจารณาจากความเสี่ยงด้านความมั่นคงต่างๆ อย่างรอบด้าน สามารถจัดลำดับความสำคัญ ที่กระทบต่อความมั่นคงของประเทศไทยได้อย่างไรบ้าง รวมทั้งผลกระทบที่เกิดขึ้นจากภัยคุกคามเป็นอย่างไร

ตอบ การบ่อนทำลายสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ซึ่งเป็นสถาบันหลักของประเทศไทย โดยผลกระทบที่เกิดขึ้นจากภัยคุกคาม คือ

เกิดการแบ่งแยกของประชาชนในประเทศ

ทำให้เกิดการแตกความสามัคคีของประชาชนในประเทศ

กลุ่มผลประโยชน์เข้ามาจกฉวยโอกาส

สถาบันหลักของชาติหมดความเลื่อมใส

ประเทศถูกทำลาย

๓. เมื่อพิจารณาถึงขีดความสามารถของส่วนราชการที่รับผิดชอบโดยตรงต่อการแก้ปัญหาภัยคุกคามที่เกิดขึ้นนั้น เพียงพอต่อการรับมือที่เกิดจากภัยคุกคามและผลกระทบที่เกิดขึ้นหรือไม่

ตอบ ปัจจุบันกองทัพ ยังไม่มีขีดความสามารถเพียงพอต่อการรับมือกับภัยคุกคามต่างๆ ที่เกิดขึ้น เนื่องจากภัยคุกคามต่างๆ ได้ยกระดับขึ้นตามความเปลี่ยนแปลง ของเทคโนโลยีต่างๆ ที่ทันสมัย แต่พัฒนาการของกองทัพ การยกระดับขีดความสามารถ เมื่อเปรียบเทียบกับภัยคุกคามที่เกิดขึ้นแล้วถือว่ากองทัพมีพัฒนาการช้ากว่าภัยคุกคามมาก ยกตัวอย่างเช่น ปัจจุบันกองทัพอาจจะมี การเพิ่มอาวุธยุทโธปกรณ์ที่ทันสมัย แต่ในด้านกำลังพลถือว่ามีการพัฒนาที่ช้ามาก ความทันสมัยก้าวทันเทคโนโลยีของกำลังพลยังอยู่ในระดับต่ำ จึงเป็นเหตุผลที่ว่ากองทัพยังไม่มีขีดความสามารถเพียงพอต่อการรับมือที่เกิดจากภัยคุกคาม

๔. ปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญในการดำเนินการกับภัยคุกคามและผลกระทบด้านต่างๆ มีอะไรบ้าง

ตอบ ปัญหาและอุปสรรค มีดังนี้
 ยุทธศาสตร์ ยังล่าสมัย
 กำลังพล ขีดความสามารถยังไม่สูงพอ

๕. ปัจจัยที่ประสบความสำเร็จในการรับมือปัญหาด้านความมั่นคงต่างๆ คืออะไร และแนวทางในการป้องกันและแก้ไขต่อปัญหาความมั่นคงที่มีความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วอย่างไร

ตอบ ปลุกฝังอุดมการณ์ความรักในสถาบันหลักของประเทศ ได้แก่ ชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

ลดความเหลื่อมล้ำของประชาชนในประเทศระหว่าง คนจน – คนรวย ให้น้อยลง
 พัฒนาประเทศให้ถึงประชาชนชั้นรากหญ้าให้ได้รับผลประโยชน์

บทสัมภาษณ์ พันเอก ไกรภพ ไชยพันธุ์ ผู้บังคับการกรมทหารปืนใหญ่ที่ ๒ รักษาพระองค์

๑. สถานการณ์และความเปลี่ยนแปลงทั้งในระดับโลก ภูมิภาค และระดับประเทศมีผลต่อภัยคุกคามความมั่นคงที่เกิดขึ้นในปัจจุบันและอนาคตอย่างไร

ตอบ มีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นหลายอย่าง ในด้านของสังคม เศรษฐกิจ การเมือง รวมถึงภัยคุกคาม ส่วนมากจะเป็นภัยคุกคามของด้านเทคโนโลยี การพัฒนาเศรษฐกิจการค้าขายระหว่างประเทศหรือการลักลอบสิ่งผิดกฎหมาย ยาเสพติด การค้ามนุษย์ ลักลอบตัดไม้สงวน

๒. ประเด็นท้าทายและแนวโน้มของภัยคุกคามที่สำคัญของประเทศ โดยพิจารณาถึงความเสี่ยงด้านความมั่นคงต่างๆ อย่างรอบด้าน สามารถจัดลำดับความสำคัญที่กระทบต่อ ความมั่นคงของประเทศชาติได้อย่างไรบ้าง รวมทั้งผลกระทบที่เกิดขึ้นภัยจากคุกคามเป็นอย่างไร

ตอบ การบ่อนทำลายสถาบันชาติ ศาสนาพระมหากษัตริย์ ซึ่งสถาบันหลักของประเทศไทย โดยผลกระทบที่เกิดจากภัยคุกคาม คือ

๑. การเกิดการแบ่งแยกของประชาชนในประเทศ
๒. ทำให้เกิดการแตกแยกความสามัคคีของประชาชนในประเทศ
๓. กลุ่มผลประโยชน์เข้ามาฉกฉวยโอกาส
๔. สถาบันหลักชาติหมดความเลื่อมใส
๕. ประเทศถูกทำลาย

๓. เมื่อพิจารณาถึงขีดความสามารถของส่วนราชการที่รับผิดชอบโดยตรงต่อการแก้ปัญหา ภัยคุกคามที่เกิดขึ้นนั้น เพียงพอต่อการรับมือที่เกิดจากภัยคุกคามและผลกระทบที่เกิดขึ้นหรือไม่

ตอบ โดยเฉพาะขีดความสามารถของกองทัพอาจไม่มีประสิทธิภาพครอบคลุมได้ทุกเรื่อง จึงต้องมีการบริหารจัดการอย่างบูรณาการร่วมกันกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง อย่างแน่นแฟ้น และต่อเนื่อง กระทรวง ทบวง กรม จะต้องมีแผนแม่บทที่ชัดเจนและเอื้ออำนวยกันในยุคศาสตร์การพัฒนา ประเทศ ด้านความมั่นคงภายในและภายนอกประเทศ เศรษฐกิจ เป็นสงครามที่ยิ่งใหญ่ที่จะต้องต่อสู้ ในอนาคตสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรน้ำ ป่าไม้ ทรัพยากรธรรมชาติ

๔. ปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญในการดำเนินการกับภัยคุกคามและผลกระทบด้าน ต่างๆ มีอะไรบ้าง

ตอบ การนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติขาดความเข้าใจเป้าหมายของนโยบาย และ ปัญหาการจัดการจัดสรรงบประมาณที่ยังไม่ตอบสนองการปฏิบัตินโยบายไว้เป็นการเฉพาะ นอกจากนั้นการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติยังมีอุปสรรคจากสถานการณ์ความมั่นคงที่เปลี่ยนแปลง ไปตามความผันผวนปัจจัยภายในและนอกประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ได้เกิดสถานการณ์ความ มั่นคงที่อยู่นอกเหนือการคาดการณ์เป็นปัจจัยปัญหาเดิมที่อยู่ อาทิเช่น

๑. ปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้
๒. ปัญหาวิกฤตความขัดแย้งด้านการเมืองและสังคม
๓. การนำสถาบันพระมหากษัตริย์เอาอย่างเพื่อเพื่อผลประโยชน์เฉพาะกลุ่ม
๔. ปัญหางบประมาณ

๕. ปัจจัยที่ประสบความสำเร็จในการรับมือกับปัญหาด้านความมั่นคงต่างๆ คืออะไร และแนวทางในการป้องกันและแก้ไขต่อปัญหาความมั่นคงที่มีความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว อย่างไร

ตอบ ปัจจัยที่ประสบผลสำเร็จในการรับมือภัยปัญหา คือ การฝึกกำลังพลให้มีความ ชำนาญในการปฏิบัติงาน ทำให้ประสบการณ์และสามารถแก้ปัญหาสิ่งต่างๆ ได้อย่างถูกต้องและ รวดเร็ว และต้องมีการสนับสนุนจากรัฐบาล ทั้งงบประมาณ ยุทธโศปกรณ์ และกำลังพลให้เพียงพอ กับความต้องการ และต้องประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับทราบถึงปัญหาต่าง เพื่อให้เกิดความ ร่วมมือกับหน่วยราชการในการให้ข้อมูล หรือรายงานสิ่งผิดปกติให้ถึงหน่วยงานได้รับทราบ

**บทสัมภาษณ์ พันเอก ชิชณุพงษ์ รอดศิริ ผู้บังคับการกรมทหารราบที่ ๑๒
รักษาพระองค์**

**๑. สถานการณ์และความเปลี่ยนแปลงทั้งในระดับโลก ภูมิภาค ระกัับประเทศมีผลต่อ
ภัยคุกคามด้านความมั่นคงที่เกิดขึ้นในปัจจุบันและอนาคตอย่างไร**

ตอบ ปัจจุบันสถานการณ์ด้านความมั่นคงมีอยู่และมีความรุนแรงมากขึ้นในรูปแบบต่างๆ เช่นการก่อการร้ายข้ามชาติ ยาเสพติด ค้าอาวุธ และอื่นๆ ซึ่งปัจจุบันภัยคุกคามในรูปแบบต่างๆ ได้เปลี่ยนไปตามการดำเนินการไปตามสิ่งแวดล้อมและอุปสรรคที่ดียิ่งขึ้น เช่น การก่อการร้ายข้ามชาติ ได้เปลี่ยนรูปแบบใหม่โดยไม่ได้สนใจแต่ประเทศที่เป็นผู้นำโลกเท่านั้น ซึ่งประเทศที่เป็นประเทศกำลังพัฒนา นั้นยังมีแนวโน้มที่จะถูกกลุ่มผู้ก่อการร้ายข้ามชาติเล็งเป็นเป้าหมายด้วย ซึ่งประเทศไทยก็ติดเป็นอันดับ ๘ ของโลก ที่มีเกณฑ์เสี่ยงโดยไม่คำนึงถึงกลุ่มเป้าหมาย คือประชาชนส่วนใหญ่ โดยการแทรกซึมเข้าสู่ประเทศ โดยใช้กลุ่มผู้ก่อการร้ายหน้าใหม่เพื่อหลบเลี่ยงการตรวจจับจากเจ้าหน้าที่รัฐ และเข้าแฝงตัวกับองค์กรต่างๆ ของประเทศนั้นๆ ในส่วนของยาเสพติดก็มีการเปลี่ยนแปลงยิ่งขึ้น

สรุปภัยคุกคามด้านความมั่นคง มีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น และมีความรู้มาก ยิ่งขึ้นมีการแทรกซึมเข้ามาในหน่วยงานของภาครัฐของประเทศต่างๆ มีอุปสรรคที่ดียิ่งขึ้น มีการผลิตยาเสพติด ในรูปแบบต่างๆ ที่เป็นชนิดใหม่ๆ เสมอ มีการหาช่องทางทางกฎหมายมากยิ่งขึ้น สถานการณ์ ในปัจจุบันยังคงมีอยู่ และรุนแรงมากยิ่งขึ้น แนบเนียนมากขึ้น

๒. ประเด็นท้าทายและแนวโน้มของภัยคุกคามที่สำคัญของประเทศไทย โดยพิจารณาถึงความเสี่ยงด้านความมั่นคงต่างๆ อย่างรอบด้าน สามารถจัดลำดับด้านความสำคัญที่กระทบต่อความมั่นคงของประเทศชาติได้อย่างไรบ้าง รวมทั้งผลกระทบที่เกิดขึ้นจากภัยคุกคามที่เกิดขึ้นเป็นอย่างไร

ตอบ ความมั่นคงด้านเศรษฐกิจ การค้าขาย รายได้เกษตรกร ประชาชนที่มีรายได้น้อย มีปัญหาหลักในการดำรงชีวิตของประชาชน ต้องมีความมั่นคงของประชาชนก่อน

ความมั่นคงด้านการก่อการร้าย ในการเข้า – ออก ของชาวต่างชาติ ปัญหาเข้ามาทำงานในประเทศ

ปากท้องของประชาชน เรื่องน้ำที่ขาดแคลนในฤดูร้อนในพื้นที่เกิดปัญหา

๓. เมื่อพิจารณาขีดความสามารถของส่วนราชการที่รับผิดชอบโดยตรงต่อการแก้ปัญหาภัยคุกคามที่เกิดขึ้นนั้น เพียงพอต่อการรับมือที่เกิดจากภัยคุกคามและผลกระทบที่เกิดขึ้นหรือไม่

ตอบ ขีดความสามารถของกองทัพไม่เพียงพอต่อการรับมือจากภัยคุกคาม เพราะในปัจจุบัน ภัยคุกคามที่เกิดขึ้นมีหลายด้านหลายรูปแบบ และหลากหลายช่องทาง ส่วนความรุนแรงของภัยคุกคามจะแตกต่างกันไปตามกาลเวลา อดีตภัยคุกคามจะมาจากนอกประเทศในหลายด้าน ส่วนภัยคุกคามที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศโดยตรงทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม จิตวิทยา และการทหาร ทวีความรุนแรงเพิ่มขึ้นตามลำดับ

๔. ปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญในการดำเนินการกับภัยคุกคามและผลกระทบด้านต่างๆ มีอะไรบ้าง

ตอบ ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการกับภัยคุกคาม ได้แก่ ข้อจำกัดทางด้านกฎหมายในประเทศ ความร่วมมือระหว่างประเทศ ทรัพยากรของประเทศ และเจ้าหน้าที่ทุกภาคส่วน ที่เกี่ยวข้องกับภัยคุกคามรูปแบบใหม่มีการตื่นตัวน้อย ขาดความรู้และประสบการณ์

๕. ปัจจัยที่ประสบความสำเร็จในการรับมือกับปัญหาด้านความมั่นคงต่างๆ คืออะไร และแนวทางในการป้องกันและแก้ไขต่อปัญหาความมั่นคงที่มีความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วอย่างไร

ตอบ ปัจจัยที่ประสบความสำเร็จในการรับมือกับปัญหาความมั่นคงต่างๆ

๑. ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ
๒. ปัจจัยทางการเมือง
๓. ปัจจัยทางด้านสังคม

แนวทางการป้องกันและแก้ไขต่อปัญหาความมั่นคงที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

๑. แนวทางการพัฒนาคุณภาพคน และสังคมไทยสู่สังคมแห่งปัญญา และการเรียนรู้
๒. แนวทางสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและสังคมให้เป็นรากฐานที่มั่นคงของประเทศ
๓. แนวทางการสร้างเศรษฐกิจให้สมดุลและยั่งยืน
๔. แนวทางการพัฒนาด้านชีวภาพ และสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากร และ

สิ่งแวดล้อม

๕. การส่งเสริมธรรมาภิบาลในการจัดระเบียบประเทศ

บทสัมภาษณ์ พันเอก จิรติทธิ์ จันทรมี ผู้บังคับการกรมทหารราบที่ ๒ รักษาพระองค์

๑. สถานการณ์และความเปลี่ยนแปลงทั้งในระดับโลก ภูมิภาค และระดับประเทศมีผลต่อภัยคุกคามด้านความมั่นคงที่เกิดขึ้นปัจจุบันและอนาคตอย่างไร

ตอบ เป็นเรื่องปกติเมื่อมีการเปลี่ยนแปลง ย่อมมีผลกระทบในทุกๆด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านความมั่นคง ด้านเศรษฐกิจ การเมืองหรือแม้กระทั่งการดำรงความเป็นอยู่ของประชากรในโลก สำหรับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงระดับโลก ภัยคุกคามในปัจจุบันจึงมีผลต่อความมั่นคงและเสถียรภาพของโลก มีความเสี่ยงที่จะเกิดสงครามร้ายแรงทำให้ทุกประเทศเกิดความหวาดระแวงกัน มีการสะสมอาวุธนิวเคลียร์ โลกเข้าสู่โหมดแห่งความตึงเครียด มีขบวนการก่อการร้ายข้ามชาติ มีเครือข่าย ไปได้ทั่วโลก มีการปั่นความเกลียดชังในเรื่องเชื้อชาติ ศาสนา การสนับสนุนของประเทศมหาอำนาจทั้งในการทหารและเศรษฐกิจต่อประเทศกำลังพัฒนา ทำให้เกิดความขัดแย้ง ทำให้มหาอำนาจอีกฝ่าย ไม่พอใจ เกิดการแข่งขันกันทุกด้าน ในอนาคตอาจทำให้เกิดสงครามโลกขึ้นอีก โดยมีจุดเริ่มต้นจากการเปลี่ยนแปลงของขั้วอำนาจ และส่งผลไปยังประเทศพันธมิตรของตน เกิดยุคสงครามเย็น การก่อการร้ายที่รุนแรงขึ้นตามลำดับ

๒. ประเด็นท้าทายและแนวโน้มของภัยคุกคามที่สำคัญของประเทศไทย โดยพิจารณาจากความเสี่ยงด้านความมั่นคงต่างๆ อย่างรอบด้าน สามารถจัดลำดับความสำคัญที่กระทบต่อความมั่นคงของประเทศชาติได้อย่างไรบ้าง รวมทั้งผลกระทบที่เกิดขึ้นจากภัยคุกคามเป็นอย่างไร

ตอบ ภัยคุกคามที่สำคัญของประเทศไทย คือภัยคุกคามจากการก่อการร้าย การล้มล้างสถาบันพระมหากษัตริย์ การทำลายล้างระบบเศรษฐกิจ การเมืองการปกครองของกลุ่มบางกลุ่มที่ต้องการเปลี่ยนแปลงระบบการปกครองเป็นแบบประชาธิปไตย หรือสหพันธรัฐ ผลกระทบจากภัยคุกคามนี้จะทำให้ประเทศไทยมีระบบเศรษฐกิจแย่ลง เพราะเกิดความไม่ไว้วางใจจากกลุ่มนักลงทุนจากต่างประเทศ ทำให้เศรษฐกิจชะลอตัว เกิดความวุ่นวายด้านการเมือง ความปลอดภัยของประชาชน มีความแตกแยกทางความคิด การทำลายฝ่ายตรงข้ามทั้งในด้านความรุนแรง และด้านข่าวสาร

๓. เมื่อพิจารณาถึงขีดความสามารถของส่วนราชการที่รับผิดชอบโดยตรงต่อการแก้ปัญหาภัยคุกคามที่เกิดขึ้นนั้น เพียงพอต่อการรับมือที่เกิดจากภัยคุกคามและผลกระทบที่เกิดขึ้นหรือไม่

ตอบ กองทัพในปัจจุบันมีกำลังพลที่เพียงพอ และสามารถรับมือจากภัยคุกคามได้ แต่ขึ้นอยู่กับข่าวสารและระบบข่าวกรองของกองทัพกับความร่วมมือของภาคประชาชน

๔. ปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญในการดำเนินการกับภัยคุกคามและผลกระทบด้านต่างๆ มีอะไรบ้าง

ตอบ การให้ความร่วมมือของภาคประชาชน การข่าวและระบบข่าวกรอง การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่รัฐและการบังคับใช้กฎหมาย

๕. ปัจจัยที่ประสบความสำเร็จในการรับมือปัญหาด้านความมั่นคงต่างๆ คืออะไร และแนวทางในการป้องกันและแก้ไขต่อปัญหาความมั่นคงที่มีความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วอย่างไร

ตอบ การทำงานด้านการข่าวให้มีคุณภาพ ถูกต้อง แม่นยำ รวดเร็ว

การร่วมมือของคนในประเทศชาติต้องช่วยกัน

การให้ความเคารพกฎหมายรัฐธรรมนูญ

การรู้จักหน้าที่ของพลเมืองที่ดี

ให้ความร่วมมือ ปรับทัศนคติ มีความรักความสามัคคี

บทสัมภาษณ์ นาย อารยันต์ ทำใหญ่ นายอำเภอตาพระยา

๑. สถานการณ์และความเปลี่ยนแปลงทั้งในระดับโลก ภูมิภาค และระดับประเทศมีผลต่อภัยคุกคามด้านความมั่นคงที่เกิดขึ้นในปัจจุบันและอนาคตอย่างไร

ตอบ สถานการณ์ความเปลี่ยนแปลงของโลกส่งผลต่อภัยคุกคามที่เกิดขึ้น หลังจากเข้าสู่ประชาคมอาเซียน มีการสร้างความสัมพันธ์ต่างๆ ทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม เกิดการเคลื่อนย้ายแรงงาน และนักท่องเที่ยวโดยเสรี ระบบกีดกันทางภาษี และมีการส่งเสริมการเชื่อมต่อกันมากขึ้นทำให้การเดินทางสะดวกขึ้นส่งผลต่อการควบคุมโรคติดต่อ แรงงานต่างด้าวที่หลบหนีเข้ามาทำงานในประเทศไทย ปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ อาทิ การค้ามนุษย์ ยาเสพติด ที่มีแนวโน้มที่สูงขึ้น และการแย่งทรัพยากรธรรมชาติเพื่อการพัฒนาประเทศ

๒. ประเด็นท้าทายและแนวโน้มของภัยคุกคามที่สำคัญของประเทศไทย โดยพิจารณาถึงความเสี่ยงด้านความมั่นคงต่างๆ อย่างรอบด้าน สามารถจัดลำดับความสำคัญที่กระทบต่อความมั่นคงของประเทศชาติได้อย่างไรบ้าง รวมทั้งผลกระทบที่เกิดขึ้นจากภัยคุกคามเป็นอย่างไร

ตอบ แนวโน้มของภัยคุกคามซึ่งประเมินจากการปฏิบัติงานในพื้นที่ ปัญหาภัยธรรมชาติ การลักลอบหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย โรคระบาด การลักลอบตัดไม้ทำลายป่า และยาเสพติด

๓. เมื่อพิจารณาถึงขีดความสามารถของส่วนราชการที่รับผิดชอบโดยตรงต่อการแก้ปัญหาภัยคุกคามที่เกิดขึ้นนั้น เพียงพอต่อการรับมือที่เกิดจากภัยคุกคามและผลกระทบที่เกิดขึ้นหรือไม่

ตอบ ยังไม่เพียงพอ ที่ขาดแคลน ได้แก่ เครื่องมือ บุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ และในการรับมือกับปัญหาที่เกิดขึ้น ไม่ว่าจะเป็นแรงงานต่างด้าวลักลอบหลบหนีเข้าเมือง ภัยธรรมชาติต่างๆ โรคระบาดในพื้นที่

๔. ปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญในการดำเนินการกับภัยคุกคามและผลกระทบด้านต่างๆ มีอะไรบ้าง

ตอบ ปัญหาสภาพภูมิประเทศชายแดน เนื่องจากเป็นที่ราบ ไม่มีพรมแดนธรรมชาติ ทำให้มีการเข้า-ออกของประชาชนทั้งสองประเทศได้โดยง่าย ส่งผลต่อแรงงานต่างด้าวลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย และปัญหาแหล่งน้ำ และที่กักเก็บน้ำไม่เพียงพอ ทำให้ประสบปัญหาภัยแล้ง

๕. ปัจจัยที่ประสบความสำเร็จในการรับมือกับปัญหาด้านความมั่นคงต่างๆคืออะไร และแนวทางในการป้องกันและแก้ไขต่อปัญหาความมั่นคงที่มีความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วอย่างไร

ตอบ ความร่วมมือด้านการปฏิบัติงาน ของหน่วยงานต่างๆในการบูรณาการในพื้นที่ ในการรักษาความมั่นคงตามแนวชายแดน และการรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ และความร่วมมือระหว่างท้องถิ่นชายแดนของทั้งสองประเทศ ที่มีการพบปะพัฒนาสัมพันธ์และให้ความร่วมมือต่อกันในระดับท้องถิ่น ทั้งวัฒนธรรม กีฬา สาธารณสุข และการศึกษา

บทสัมภาษณ์ นายวรภัทร ขำสุวรรณ นายอำเภอโคกสูง

๑. สถานการณ์และความเปลี่ยนแปลงทั้งในระดับโลก ภูมิภาค และระดับประเทศมีผลต่อภัยคุกคามด้านความมั่นคงที่เกิดขึ้นในปัจจุบันและอนาคตอย่างไร

ตอบ ภัยคุกคามต่อความมั่นคงของชาติที่สำคัญ ได้แก่ ภัยคุกคามจากภายใน เช่น ปัญหาการเมืองภายในประเทศ ปัญหาเศรษฐกิจ ปัญหาพื้นที่ด้อยพัฒนา ปัญหาชายแดน ปัญหาทางสังคมและจิตวิทยา และปัญหาทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม ในขณะที่ภัยคุกคามจากนอกประเทศ เช่น ปัญหาความขัดแย้งของสังคมโลก ปัญหากลุ่มมุสลิม และปัญหาความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน เป็นต้น ซึ่งพลังอำนาจของชาติ จะเป็นขีดความสามารถทำให้ประเทศชาติมีความมั่นคง ผ่านพ้นจากภัยคุกคามได้

เมื่อจำแนกความมั่นคงออกเป็นมิติต่างๆ กล่าวได้ประกอบด้วย ความมั่นคงทางทหาร หมายถึง ความพร้อมทางทหารเพื่อป้องกันการรุกราน ความมั่นคงทางการเมือง หมายถึง การมีระบบการเมืองที่มั่นคง มีการเปลี่ยนแปลงการเมืองอย่างเป็นระเบียบเรียบร้อย ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ หมายถึง การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจสูง มีอัตราการส่งออกสูง ประชาชนมีรายได้ต่อหัวสูง และความมั่นคงทางสังคม หมายถึง คุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน โดยได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงมีระบบสาธารณสุขที่ดี ปลอดภัยไร้ไข้เจ็บ และมีความกินดีอยู่ดี เป็นต้น ความหมายของความมั่นคงที่ขยายตัวที่กว้างขึ้น ทำให้ปัญหาด้านความมั่นคงของชาติอาเซียนเป็นปัญหาที่มีอยู่หลากหลายด้าน และการจัดการกับปัญหาที่ต้องใช้พลังความร่วมมือระหว่างกัน โดยเฉพาะกับการจัดการปัญหาความมั่นคงในการก่อการร้ายรูปแบบใหม่

๒. ประเด็นท้าทายและแนวโน้มของภัยคุกคามที่สำคัญของประเทศไทย โดยพิจารณาถึงความเสี่ยงด้านความมั่นคงต่างๆอย่างรอบด้าน สามารถจัดลำดับความสำคัญที่กระทบต่อความมั่นคงของประเทศชาติได้อย่างไรบ้าง รวมทั้งผลกระทบที่เกิดขึ้นจากภัยคุกคามเป็นอย่างไร

ตอบ ภัยคุกคามต่อความมั่นคงของชาติไทยเกิดจากภัยความมั่นคงภายใน หรือเกิดจากคนไทยด้วยกัน ถือเป็นภัยที่เร่งด่วนเฉพาะหน้า ที่เห็นได้ชัดเจนที่สุดเป็นภัยคุกคามที่มีความกว้างและลึกเกี่ยวพันกันในทุกมิติ หลายปัญหาของภัยคุกคามได้พักตัวมานาน บางปัญหาที่เพิ่งเกิดขึ้น เมื่อพิจารณาถึง สถานการณ์ของปัญหา สาเหตุสำคัญที่ทำให้ความมั่นคงของชาติสั่นคลอนและเกิดปัญหาทุกวันนี้ คือ

๑. ปัญหาความขัดแย้งด้านการเมือง การต่อสู้เพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจของคนหมู่เดียวให้ประเทศไม่พัฒนา

๒. ความไม่ยุติธรรมในสังคม เกิดจากการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมและเหลื่อมล้ำ การบังคับใช้กฎหมายที่หย่อนยาน หลายมาตรฐาน เจ้าหน้าที่ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ มีการละเมิดสิทธิมนุษยชน

๓. การทุจริตคอร์รัปชัน เกิดจากความโลภ ไม่พอเพียง ขาดจริยธรรม ความไร้วินัยของคนในสังคมไม่ว่าจะเป็นนักการเมือง เจ้าหน้าที่รัฐ ภาคธุรกิจเอกชน มีการคอร์รัปชันอำนาจ เวลา ทรัพย์สินเงินทอง คอร์รัปชันภาษี คอร์รัปชันนโยบาย

๔. ความยากจนของคนในสังคม ความไม่มั่นคงของมนุษย์ การขาดที่พักอาศัย ขาดที่ดินทำกิน ขาดการดูแลที่เหมาะสมจากรัฐ เกิดการบริหารที่ไร้ประสิทธิภาพอันเกิดจากการคอร์รัปชันเมื่อปัญหาหลักทั้งสี่ข้อข้างต้นสะสมเป็นเวลานาน เป็นภัยที่ใหญ่หลวงและส่งผลกระทบต่อสังคมอย่างรุนแรงและไม่เคยปรากฏมาก่อน

๓. เมื่อพิจารณาถึงขีดความสามารถของส่วนราชการที่รับผิดชอบโดยตรงต่อการแก้ปัญหาภัยคุกคามที่เกิดขึ้นนั้น เพียงพอต่อการรับมือที่เกิดจากภัยคุกคามและผลกระทบที่เกิดขึ้นหรือไม่

ตอบ ไม่เพียงพอ ที่ขาดได้แก่ ความรู้ความชำนาญ เครื่องมือ และประสบการณ์ในการรับมือต่อภัยคุกคามที่มีการเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติอยู่ตลอดเวลา อย่างไรก็ตามในพื้นที่ได้มีการประสานความร่วมมือระหว่างฝ่ายปกครอง ทหาร และตำรวจ ในการรับมือและแก้ไขปัญหาในพื้นที่

๔. ปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญในการดำเนินการกับภัยคุกคามและผลกระทบด้านต่างๆ มีอะไรบ้าง

ตอบ การขาดความรักสามัคคีของคนในชาติ มุ่งเน้นผลประโยชน์ส่วนตน พวกพ้องโดยไม่คำนึงถึงความเสียหายของประเทศชาติ

๕. ปัจจัยที่ประสบความสำเร็จในการรับมือกับปัญหาด้านความมั่นคงต่างๆคืออะไร และแนวทางในการป้องกันและแก้ไขต่อปัญหาด้านความมั่นคงที่มีความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วอย่างไร

ตอบ การเตรียมความพร้อมของทุกภาคส่วนในการรับมือกับปัญหาด้านความมั่นคงด้านต่างๆ และเร่งสร้างความสามัคคีของคนภายในชาติ สร้างจิตสำนึกให้เกิดความรักชาติ ตระหนักถึงประโยชน์ของชาติ

บทสัมภาษณ์ นาย สวณิต สุริยะกุล ณ อยุธยา นายอำเภอรัฐประเทศ

๑. สถานการณ์และความเปลี่ยนแปลงทั้งในระดับโลก ภูมิภาค และระดับประเทศมีผลต่อภัยคุกคามด้านความมั่นคงที่เกิดขึ้นในปัจจุบันและอนาคตอย่างไร

ตอบ จากสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในยุคปัจจุบันซึ่งเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม เมื่อโลกเข้าสู่ยุคโลกาภิวัตน์ ทำให้การเดินทางและการติดต่อสื่อสารมีความสะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้น เป็นปรากฏการณ์ที่หลอมรวมความสัมพันธ์ต่างๆ ทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ส่งผลทั้งในด้านบวก และด้านลบแก่ประเทศต่างๆ ทั่วโลก เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในที่ต่างสามารถรับรู้ได้ทันที ข้อมูลข่าวสาร ที่รับรู้อาจเป็นจริง และข้อมูลเท็จที่จะถูกใช้เป็นเครื่องมือต่างๆ ที่แสวงหาประโยชน์จากทั้งภายนอกประเทศและภายในประเทศ ซึ่งสามารถบ่อนทำลาย ยุบ หรือเผยแพร่แนวคิดความเชื่อต่างๆ สร้างความแตกแยก เป็นภัยต่อความมั่นคงของชาติ นอกจากนี้สถานการณ์ต่างๆ ที่มีการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว มีการเชื่อมโยงปัญหาต่างๆ เข้าด้วยกัน ทำให้มีความซับซ้อนของปัญหามากยิ่งขึ้น ไม่ว่าจะเป็นความขัดแย้งด้านการเมือง เศรษฐกิจสังคม ความไม่มั่นคงทางพลังงาน อาหารและทรัพยากรธรรมชาติ โรคระบาด อาชญากรรมข้ามชาติ

๒. ประเด็นท้าทายและแนวโน้มของภัยคุกคามที่สำคัญของประเทศไทย โดยพิจารณาถึงความเสี่ยงด้านความมั่นคงต่างๆ อย่างรอบด้าน สามารถจัดลำดับความสำคัญที่กระทบต่อความมั่นคงของประเทศชาติได้อย่างไรบ้าง รวมทั้งผลกระทบที่เกิดขึ้นจากภัยคุกคามเป็นอย่างไร

ตอบ องค์ประกอบของความมั่นคงของชาติใหญ่ๆ นั้น ประกอบด้วย การเมือง เศรษฐกิจ สังคม การป้องกันประเทศ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี พลังงานและสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ และการบริหารจัดการข้อมูลข่าวสารสาธารณะ ซึ่งในสถานการณ์ปัจจุบันประเด็นที่ท้าทายคงหนีไม่พ้น ปัญหาความขัดแย้งทางความคิดด้านการเมือง ที่เป็นจุดเริ่มต้นขององค์ประกอบอื่นๆ ที่จะกำหนดทิศทาง นโยบาย และการบริหารจัดการ ควบคุม และป้องกันจากภัยคุกคามในด้านอื่นๆ ตามที่กล่าวมาแล้วให้เกิดมีความมั่นคงของชาติในทุกๆ ด้าน ซึ่งในปัจจุบันรัฐบาลพยายามสร้างความเข้าใจ ปรับปรุง ให้มีการปฏิรูปประเทศในด้านต่างๆ ให้ทันสมัย รองรับสถานการณ์ในปัจจุบันและอนาคต ซึ่งทุกๆด้านจะต้องอาศัยความมั่นคงทางการเมืองที่มีความ

เข้มแข็ง มีเสถียรภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม ที่เสียสละ มุ่งมั่นที่จะทำงานเพื่อประเทศชาติอย่างแท้จริง มีความโปร่งใส และได้รับความไว้วางใจจากประชาชน สามารถกำหนดนโยบายที่มีประสิทธิภาพต่อการพัฒนาประเทศ พัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ให้ประชาชนกินดีอยู่ดีมีความสุข ทั้งนี้ประเทศไทยผ่านระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เป็นระยะเวลากว่า ๘๕ ปี ซึ่งจากอดีตที่ผ่านมายังขาดความมีเสถียรภาพจนมาถึงรัฐธรรมนูญ ฉบับที่ ๑๐ จึงเป็นสิ่งที่ท้าทายในการบริหารจัดการ และบังคับใช้ที่จะนำมาซึ่งความมั่นคงของชาติในอนาคต

๓. เมื่อพิจารณาถึงขีดความสามารถของส่วนราชการที่รับผิดชอบโดยตรงต่อการแก้ปัญหาภัยคุกคามที่เกิดขึ้นนั้น เพียงพอต่อการรับมือที่เกิดจากภัยคุกคามและผลกระทบที่เกิดขึ้นหรือไม่

ตอบ ยังไม่เพียงพอ เนื่องจากภัยคุกคามในปัจจุบันมีความซับซ้อนมีการเชื่อมโยงกันระหว่างปัญหาภัยคุกคามด้านต่างๆ ต้องมีการบูรณาการระหว่างหน่วยงานเพื่อให้ทันต่อการแก้ไขปัญหาที่มีความเกี่ยวพันกับข้อกฎหมาย ความรู้เฉพาะด้านภาษา รวมถึงขาดแคลนกำลังพลในการปฏิบัติ การที่สามารถปฏิบัติงานร่วมกันของทุกภาคส่วนหรือประจักษ์จะช่วยเหลือเพิ่มความสามารถของหน่วยงานที่จะรับมือกับภัยคุกคามและผลกระทบที่เกิดขึ้นได้

๔. ปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญในการดำเนินการกับภัยคุกคามและผลกระทบด้านต่างๆ มีอะไรบ้าง

ตอบ การดำเนินการกับภัยคุกคามในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นภัยคุกคามทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคมจิตวิทยา การทหาร และด้านอื่นๆ มีปัญหาหลักที่สำคัญ คือ แนวทางนโยบายที่เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ไม่เปลี่ยนแปลงและมีผลบังคับใช้ อาจกล่าวได้ว่าประเทศไทยไม่เคยมีการวางยุทธศาสตร์ชาติเพื่อเป็นการที่เป็นแนวทางในการพัฒนาประเทศไทย ป้องกันภัยคุกคามด้านความมั่นคงของชาติที่ต่อเนื่องในการดำเนินการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด รวมถึงอุปสรรคคืออย่างที่สำคัญคือ ความสามัคคี ประองคองของคนในชาติที่เป็นตัวแปรที่สำคัญในการทำให้ประเทศเกิดความสงบสุข โดยเฉพาะทางด้านการเมืองที่ยังขาดเสถียรภาพในระยะยาวและเกิดผลกระทบต่อความมั่นคงด้านอื่นตามมา

๕. ปัจจัยที่ประสบความสำเร็จในการรับมือกับปัญหาด้านความมั่นคงต่างๆคืออะไร และแนวทางในการป้องกันและแก้ไขต่อปัญหาความมั่นคงที่มีความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วอย่างไร

ตอบ ปัจจัยที่ประสบผลสำเร็จในการรับมือกับปัญหาความมั่นคงด้านต่างๆ นั้น มีแนวทางตามพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ ได้ทรงพระราชทาน “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” ซึ่งเป็นหลักทรงงานในการแก้ไขปัญหาต่างๆ ของประชาชนชาวไทย

ที่จะนำมาประยุกต์ใช้ในการป้องกัน และแก้ไขภัยคุกคามจากทั้งภายในและภายนอกประเทศ โดยหน่วยงานที่รับผิดชอบยึดถือผลประโยชน์ของประเทศชาติเป็นสำคัญ ซึ่งต้องมีการศึกษาให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ และนำไปใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ในพื้นที่ต่างๆ ของประเทศ นอกจากนี้ปัญหาความมั่นคงที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาอย่างรวดเร็วที่เกิดจากเทคโนโลยีสารสนเทศนั้น ต้องมีการบริหารจัดการข้อมูล และปรับแก้ข้อกำหนดให้ทันต่อสถานการณ์และวิธีการของกลุ่มต่างๆ ที่เข้ามาแสวงหาประโยชน์

บทสัมภาษณ์ นาย ชัยพร แพภิรมย์รัตน์ นายอำเภอคลองหาด

๑. สถานการณ์และความเปลี่ยนแปลงทั้งในระดับโลก ภูมิภาค และระดับประเทศมีผลต่อภัยคุกคามความมั่นคงที่เกิดขึ้นในปัจจุบันและอนาคตอย่างไร

ตอบ จากสถานการณ์ในอดีตจนถึงปัจจุบัน มีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นหลายอย่างทั้งทางสังคม เศรษฐกิจ การเมือง รวมถึงภัยคุกคามต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากในอดีตภัยคุกคามส่วนมากจะเป็นทางด้านสงครามเป็นหลัก แต่ปัจจุบันมีภัยคุกคามรูปแบบใหม่เกิดขึ้นมาที่สำคัญ คือ ยาเสพติด และปัญหาการก่อการร้ายที่ได้ขยายวงกว้างไปทั่วโลก ซึ่งในส่วนของยาเสพติดเป็นปัญหาที่ร้ายแรงและแก้ไขได้ยากมาก เพราะมีผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติดเป็นจำนวนมาก ทั้งผู้ผลิต ผู้จำหน่ายและผู้เสพ มีตั้งแต่ระดับขบวนการใหญ่ๆ จนถึงผู้ค้ารายย่อย ทำให้เกิดปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงเป็นอย่างมากทั้งปัญหาด้านอาชญากรรมที่เกิดขึ้นทุกวัน ทำให้หน่วยงานความมั่นคงต้องหันมาให้ความสำคัญ และแก้ไขเป็นลำดับแรกๆ ต้องใช้ทั้งงบประมาณและกำลังพลในการแก้ไขปัญหาด้านยาเสพติดจำนวนมาก

๒. ประเด็นท้าทายและแนวโน้มของภัยคุกคามที่สำคัญของประเทศ โดยพิจารณาถึงความเสี่ยงด้านความมั่นคงต่างๆ อย่างรอบด้านสามารถจัดลำดับความสำคัญที่กระทบต่อความมั่นคงของประเทศชาติได้อย่างไรบ้าง รวมทั้งผลกระทบที่เกิดขึ้นภัยจากคุกคามเป็นอย่างไร

ตอบ ๑. ปัญหายาเสพติด เป็นปัญหาที่ก่อให้เกิดปัญหาด้านต่างๆ ตามมาทั้งอาชญากรรม การฟอกเงิน ทำให้รัฐบาลต้องใช้งบประมาณเป็นจำนวนมากเพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหา

๒. ปัญหาการค้ามนุษย์และแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง เนื่องจากปัจจุบันความต้องการแรงงานในกิจการต่างๆ มีเป็นจำนวนมาก ทำให้เกิดปัญหาแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้ามาในประเทศไทยโดยกฎหมายเพื่อหางานทำเป็นจำนวนมาก

๓. เมื่อพิจารณาถึงขีดความสามารถของส่วนราชการที่รับผิดชอบโดยตรงต่อการแก้ปัญหา ภัยคุกคามที่เกิดขึ้นนั้น เพียงพอต่อการรับมือที่เกิดจากภัยคุกคามและผลกระทบที่เกิดขึ้นหรือไม่

ตอบ ยังไม่เพียงพอ เพราะภารกิจของกองทัพมีหลากหลาย ทั้งรักษาความมั่นคง การพัฒนา จึงต้องอาศัยความร่วมมือจากหน่วยงานต่างๆ ในการร่วมมือกับภัยคุกคามต่างๆ ที่เกิดขึ้น อีกทั้งกำลังพลยังไม่เพียงพอที่จะปฏิบัติงานในด้านต่างๆ ได้อย่างครบถ้วน

๔. ปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญในการดำเนินการกับภัยคุกคามและผลกระทบด้านต่างๆ มีอะไรบ้าง

ตอบ ๑. ขาดความเชี่ยวชาญ ความชำนาญ

๒. งบประมาณไม่เพียงพอ

๓. กำลังพลไม่เพียงพอ

๔. ขาดความร่วมมือของภาคประชาชน

๕. การประชาสัมพันธ์

๕. ปัจจัยที่ประสบความสำเร็จในการรับมือกับปัญหาด้านความมั่นคงต่างๆ คืออะไร และแนวทางในการป้องกันและแก้ไขต่อปัญหาความมั่นคงที่มีความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วอย่างไร

ตอบ ปัจจัยที่ประสบผลสำเร็จในการรับมือกับปัญหา คือ การฝึกกำลังพลให้มี ประสิทธิภาพและแก้ไขปัญหาดังกล่าว ได้อย่างถูกต้องและรวดเร็วและต้องมีการสนับสนุนจากรัฐบาลทั้งงบประมาณ ยุทธวิธี และกำลังพลให้เพียงพอกับความต้องการ และต้องมีการรักษา ความสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับทราบถึงปัญหาต่างๆ เพื่อให้เกิดความร่วมมือกับหน่วยงาน ราชการ ในการให้ข้อมูล หรือรายงานสิ่งผิดปกติ ให้กับหน่วยงานราชการได้รับทราบ

บทที่ ๔

ผลการศึกษาและวิเคราะห์แนวทางการรับมือต่อ

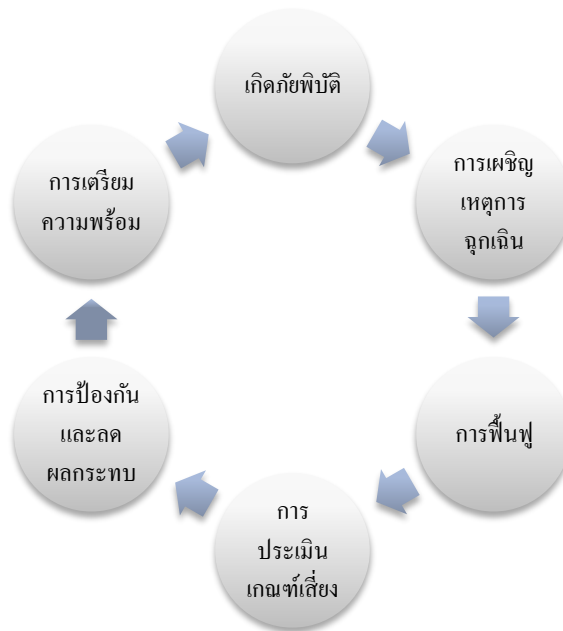
ผลกระทบด้านความมั่นคงของชาติจากภัยคุกคามรูปแบบต่างๆ

ตามบทที่ ๓ ได้กล่าวถึงปัญหาภัยคุกคาม และผลกระทบด้านความมั่นคงจากภัยคุกคามต่างๆ ที่เกิดขึ้น ทำให้เกิดความไม่มั่นคง เสี่ยงต่อภัยคุกคามด้านต่างๆ โดยในการดำเนินการที่ผ่านมา มีปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น และนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เป็นแนวทางการรับมือต่อผลกระทบด้านความมั่นคงของชาติจากภัยคุกคาม โดยทำการศึกษาในพื้นที่รับผิดชอบของกองกำลังบูรพา ซึ่งเมื่อพิจารณาจากปัญหาภัยคุกคามที่เกิดขึ้น มีปัญหาที่สำคัญที่นำมาศึกษาเป็นแนวทาง ได้แก่ ภัยพิบัติและสาธารณภัย ยาเสพติด แรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย การจำหน่ายสินค้าการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา และอาชญากรรมข้ามชาติ

แนวทางการรับมือต่อผลกระทบความมั่นคงต่อภัยพิบัติและสาธารณภัย

ภัยธรรมชาติที่เกิดขึ้นในประเทศไทยมีอยู่หลายรูปแบบ ที่สำคัญและสามารถสร้างความเสียหายได้เป็นอย่างมาก ได้แก่ ภัยพิบัติ อุทกภัย อัคคีภัย และแผ่นดินไหว ซึ่งต้องการหาทางป้องกันและลดความสูญเสียให้มากที่สุด การลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติในอดีตนั้นจะใช้การปฏิบัติการเชิงรับ แต่เมื่อตระหนักถึงผลกระทบ ที่เกิดขึ้นจากภัยพิบัติแล้วเราสามารถบริหารจัดการได้โดยไม่ต้องรอให้เกิดเหตุการณ์ภัยพิบัติขึ้นก่อน โดยการจัดการกับปัจจัยความเสี่ยงจากภัยพิบัติอย่างเป็นระบบตั้งแต่ก่อนเกิดภัย ระหว่างเกิดภัย และหลังจากเกิดภัยอย่างครบวงจร คือ การประเมินความเสี่ยงจากภัยพิบัติ (disaster risk assessment) การป้องกันและลดผลกระทบ (prevention & mitigation) และการเตรียมความพร้อม (preparedness) ก่อนเกิดภัย การเผชิญเหตุการณ์ฉุกเฉิน (response) เมื่อเกิดภัย และการฟื้นฟู (recovery) ภายหลังจากเกิดภัย

แผนภาพที่ ๔ – ๑ วงรอบของการบริหารจัดการภัยพิบัติ

การปฏิบัติก่อนเกิดภัยพิบัติหรือสาธารณภัย

๑. การป้องกันและลดผลกระทบ ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเป็นหน่วยรับผิดชอบหลักในการปฏิบัติ

๑.๑ การจัดระบบข้อมูลสารสนเทศด้านการบริหารจัดการต่อภัยพิบัติต่างๆ หน่วยรับผิดชอบหลักจัดตั้งศูนย์ข้อมูลด้านสาธารณภัย ประกอบด้วยฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องการวางแผน เตรียมการ ป้องกันและการบริหารจัดการเมื่อเกิดภัยพิบัติ เช่น สถานภาพบุคลากร ยานพาหนะเครื่องมือ สิ่งอุปกรณ์ในการช่วยเหลือประชาชนของทุกภาคส่วน ส่วนหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องให้การสนับสนุนการสำรวจฐานข้อมูล

๑.๒ การประเมินความเสี่ยงภัยและจัดทำแผนที่เสี่ยงเกิดภัยพิบัติ หน่วยรับผิดชอบหลัก ทำการวิเคราะห์และประเมินระดับความเสี่ยงในแต่ละพื้นที่ กำหนดความเร่งด่วนในการใช้ทรัพยากร ส่วนหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องให้การสนับสนุนการสำรวจและรวบรวมข้อมูล

๑.๓ การจัดทำแผนการปฏิบัติการป้องกันและแผนเผชิญเหตุ หน่วยรับผิดชอบหลัก ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำแผนป้องกันและแผนเผชิญเหตุ แผนประจำปี รวมทั้งแผนอื่นๆที่เกี่ยวข้อง เช่น แผนการอพยพประชาชน

๑.๔ การส่งเสริมให้ความรู้ ความเข้าใจ และการปฏิบัติตนให้ปลอดภัยแก่ประชาชน โดยจัดทำคู่มือ ประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ความรู้ที่เกี่ยวข้องเมื่อเกิดภัย สร้างความรู้ ความเข้าใจ

๑.๕ การป้องกันภัยพิบัติต่างๆ โดยใช้มาตรการด้านโครงสร้าง หน่วยงานต่างๆ ร่วมกันพิจารณาจัดทำแผนต่างๆ การกำหนดผังเมือง โครงสร้างพื้นฐานที่แข็งแรง ทนทานต่อภัยพิบัติ เช่น ระบบไฟฟ้า ประปา สุขาภิบาล การคมนาคมขนส่ง ช่วยลดความเสียหายจากสาธารณภัยได้

๑.๖ การป้องกันภัยพิบัติต่างๆ โดยไม่ใช้สิ่งก่อสร้าง การป้องกันโดยใช้ระบบนิเวศ เช่น การปลูกป่า เป็นต้น

๒. การเตรียมพร้อม

๒.๑ การเตรียมพร้อมด้านการป้องกัน

๒.๒ การเตรียมพร้อมด้านเครื่องมือและอุปกรณ์ในการช่วยเหลือประชาชน

๒.๓ การเตรียมพร้อมด้านการบริการด้านการแพทย์

๒.๔ การเตรียมความพร้อมของแผนอพยพ

๒.๕ การจัดเตรียมระบบการติดตามสถานการณ์ การเฝ้าระวัง และการแจ้งเตือนภัย

๒.๖ การเตรียมระบบการติดต่อสื่อสาร จัดตั้งศูนย์การสื่อสาร เครื่องมือสื่อสารหลัก รอง ทูกระบบให้สามารถติดต่อได้ทุกภาคส่วนได้อย่างทั่วถึง

๒.๗ การเตรียมความพร้อมด้านบุคลากรของทุกภาคส่วน การจัดเตรียมบุคลากรและทำการฝึกอบรมบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกระดับ

๒.๘ การเตรียมความพร้อมของท้องถิ่น ภาคประชาชน ชุมชน เอกชน

๒.๙ การจัดเตรียมพื้นที่ศูนย์พักพิงผู้ประสบภัย

การปฏิบัติระหว่างเกิดภัยพิบัติต่างๆ

๑. การบริหารจัดการภัยพิบัติระหว่างเกิดภัยพิบัตินั้น เพื่อลดผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนให้น้อยที่สุดโดยเน้นการจำกัดและควบคุมสถานการณ์ได้ ที่ต้องมีการจำกัดพื้นที่ของการเกิดภัยพิบัติ ด้วยมาตรการต่างๆ ที่วางไว้ และมีบูรณาการใช้ทรัพยากรต่อภัยพิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการจัดตั้งเครือข่ายเฝ้าระวังจากหน่วยงานต่างๆ

๒. การจัดการช่วยเหลือประชาชน

๒.๑ การกู้ชีพ กู้ภัย และการช่วยเหลือชีวิต หน่วยงานทุกหน่วยงานรับผิดชอบในการปฏิบัติการค้นหา โดยแบ่งการค้นหาออกเป็น ๔ ระยะ คือ

๒.๑.๑ ระยะ ๒๔ ชั่วโมงแรก เน้นค้นหาผู้รอดชีวิต การรักษาพยาบาล ผู้บาดเจ็บ การสนับสนุนอาหาร น้ำดื่ม เสื้อผ้า

๒.๑.๒ ระยะ ๒๔ – ๔๘ ชั่วโมง เน้นค้นหาผู้รอดชีวิตและทรัพย์สิน สืบหาญาติจัดตั้งบ้านพักชั่วคราว การรักษาพยาบาล การจัดการศพ อาหาร น้ำดื่ม ยารักษาโรค

๒.๑.๓ ระยะ ๔๘ – ๗๒ ชั่วโมง เน้นการค้นหาผู้รอดชีวิต การสืบหาญาติ การรักษาพยาบาล การจัดการศพ การสงเคราะห์เบื้องต้น การค้นหาทรัพย์สิน

๒.๑.๔ การค้นหาหลังระยะ ๗๒ ชั่วโมงขึ้นไป

๒.๒ การอพยพประชาชน กรณีสถานการณ์วิกฤตที่มีความจำเป็นต้องอพยพประชาชนออกจากพื้นที่ อำเภอ และจังหวัด เป็นผู้รับผิดชอบหลักในการประสานหน่วยงานต่างๆ ตามแผนการอพยพที่ได้จัดทำไว้ ไปยังศูนย์พักพิง

๒.๓ การจัดตั้งศูนย์พักพิงผู้ประสบภัย ป้องกันจังหวัด ร่วมกับหน่วยงานในการจัดเตรียมพื้นที่ศูนย์พักพิงให้เพียงพอต่อผู้ประสบภัยให้มีพื้นที่ปลอดภัย สิ่งอำนวยความสะดวก ระบบสาธารณูปโภค และพื้นที่ให้บริการผู้ประสบภัย เช่น การรักษาพยาบาล และนันทนาการต่างๆ

๒.๔ การสนับสนุนประชาชนในพื้นที่ประสบภัย การย้ายสิ่งของ รับ-ส่งประชาชน ออกจากพื้นที่ แจกจ่ายสิ่งของจำเป็นในการดำรงชีพ การรักษาความปลอดภัย เป็นต้น

๓. การบูรณาการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับทุกภาคส่วน เป็นการสร้างความเข้มแข็งแก่ภาคส่วนราชการ และผู้นำท้องถิ่นให้สามารถช่วยเหลือประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีการปฏิบัติที่สำคัญ การจัดทำแผนและซักซ้อมแผนเผชิญเหตุตั้งแต่ยามปกติ การจัดตั้งศูนย์อำนวยการร่วมช่วยเหลือผู้ประสบภัย การบูรณาการใช้ทรัพยากรในระหว่างเกิดภัยพิบัติ การสนับสนุนมาตรการฟื้นฟูเร่งด่วน ที่อยู่อาศัยและคุณภาพชีวิต

การปฏิบัติหลังภัยพิบัติ และการบริหารจัดการหลังเกิดภัย

๑. การฟื้นฟูเร่งด่วนด้านที่อยู่อาศัย ประกอบด้วย การสำรวจความเสียหาย ซ่อมแซมสถานที่ต่างๆ

๒. การอพยพประชาชนกลับภูมิลำเนาที่พักอาศัยอย่างปลอดภัย โดยผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้สั่งการ

๓. การฟื้นฟูอาชีพ ทำการฝึกฝนวิชาชีพให้ประชาชน

๔. การฟื้นฟูสภาพจิตใจ สำรวจตรวจสอบสภาวะจิตใจผู้ประสบภัย ให้การรักษาพยาบาล ให้คำแนะนำ

๕. การสำรวจ/ซ่อมแซมยานพาหนะและสิ่งอุปกรณ์

การดำเนินการต่อสาธารณภัยได้กำหนดผู้รับผิดชอบตามระดับความรุนแรงของสาธารณภัย โดยแบ่งได้ตามตารางที่ ๔ - ๑ ดังนี้

ตารางที่ ๔ - ๑ ตารางแบ่งมอบผู้รับผิดชอบตามระดับความรุนแรงของสาธารณภัย

ระดับ	ความรุนแรง	การจัดการ
๑.	สาธารณภัยที่เกิดขึ้นทั่วไป หรือมีขนาดเล็ก	ผู้อำนวยการท้องถิ่น ผู้อำนวยการอำเภอ หรือผู้ช่วยผู้อำนวยการกรุงเทพฯสามารถควบคุมสถานการณ์และจัดการระงับภัยโดยลำพัง
๒.	สาธารณภัยขนาดกลาง	ผู้อำนวยการในระดับ ๑ ไม่สามารถควบคุมสถานการณ์ได้ ผู้อำนวยการจังหวัด หรือผู้อำนวยการกรุงเทพฯเข้าควบคุมสถานการณ์ได้
๓.	สาธารณภัยขนาดใหญ่ที่มีผลกระทบรุนแรงกว้างขวางที่จำเป็นต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญหรืออุปกรณ์พิเศษ	ผู้อำนวยการในระดับ ๒ ไม่สามารถควบคุมสถานการณ์ได้ ผู้อำนวยการกลางหรือผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ เข้าควบคุมสถานการณ์
๔.	สาธารณภัยขนาดใหญ่ที่มีผลกระทบร้ายแรงยิ่ง	นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรี ที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย ควบคุมสถานการณ์

นอกจากนี้การวางแผนในการป้องกันโดยการพัฒนาระบบสาธารณูปโภคต่างๆ ทางด้าน เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ที่มีการคำนึงถึงปัจจัยที่ก่อให้เกิดภัยพิบัติ ช่วยลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติได้ โดยเฉพาะการพัฒนาที่มีการออกแบบเพื่อลดผลกระทบจากภัย หรือ การพัฒนาที่ช่วยเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนและสังคมในการบริหารจัดการภัย และลดปัจจัยต่างๆ ที่ก่อให้เกิดความเปราะบาง และความล่อแหลม ได้แก่

๑. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่แข็งแรง ทนทานต่อภัยพิบัติ เช่น ระบบไฟฟ้า ประปา สุขาภิบาล การคมนาคมขนส่ง ทำให้ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดี เข้าถึง บริการที่จำเป็นได้อย่างทั่วถึง และรวดเร็วยิ่งขึ้น แม้อันตรายเกิดภัยก็ไม่ได้รับ ความเสียหายและสามารถให้บริการได้อย่างต่อเนื่อง

๒. การพัฒนาระบบชลประทาน และการบริหารจัดการน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ ช่วยลดผลกระทบจากภัยแล้งและอุทกภัย

๓. การพัฒนาระบบสื่อสารที่รวดเร็ว ทันสมัย มีความเสถียรแม้ในสถานการณ์วิกฤต ทำให้สามารถเชื่อมโยงคนในพื้นที่ต่าง ๆ เข้าด้วยกัน เป็นประโยชน์อย่างมากใน การให้ข่าวสาร แจ้งเตือนภัย และขอความช่วยเหลือในกรณีฉุกเฉินต่าง ๆ

๔. การพัฒนาระบบการสาธารณสุขที่ทันสมัย มีเครื่องมือ อุปกรณ์ และบุคลากรทางการแพทย์ที่สามารถดำเนินการได้อย่างปลอดภัยเมื่อเกิดภัยพิบัติ ทำให้การรักษาพยาบาลผู้บาดเจ็บในสถานการณ์ฉุกเฉินทำได้อย่างทันที่

๕. การออกกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ และการบังคับใช้ เพื่อสร้างระเบียบในการอยู่ร่วมกันและส่งเสริมให้เกิดวัฒนธรรมความเป็นอยู่อย่างปลอดภัย

๖. การส่งเสริมการรวมกลุ่มของชุมชน เช่น สหกรณ์ชุมชน กลุ่มส่งเสริมสุขภาพชุมชน กลุ่มแม่บ้าน เป็นการสร้างเครือข่ายภายในชุมชนให้เข้มแข็ง เรียนรู้การทำงานและแก้ไขปัญหา

๗. การส่งเสริมให้ประชาชนมีการศึกษา อ่านออกเขียนได้ ช่วยเพิ่มโอกาสในการทำมาหาเลี้ยงชีพ ทำให้เกิดความมั่นคงทางเศรษฐกิจทั้งในระดับปัจเจกบุคคล และเพิ่มขีดความสามารถในการลดความเสี่ยงและรับมือกับภัยได้

๘. การเรียนรู้จากบทเรียนสาธารณภัยที่ผ่านมา (Lesson Learnt) จากการศึกษาการป้องกันและแก้ไขผลกระทบจากภัยพิบัติและสาธารณภัยของคณะทำงานแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงและการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงในพื้นที่ชายแดนไทย – กัมพูชา จังหวัดสระแก้ว ได้บูรณาการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติและสาธารณภัยมีการดำเนินการ ดังนี้

ตารางที่ ๔ – ๒ การบูรณาการระหว่างหน่วยงาน ส่วนราชการทุกหน่วย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น/อำเภอทุกอำเภอในพื้นที่ประชาชน /ผู้นำ ชุมชน

มาตรการดำเนินการ (๓ มาตรการ)	แนวทางการแก้ไขปัญหา	ผลสัมฤทธิ์
๑. การมุ่งเน้นการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย : เป็นการลดโอกาสที่จะได้รับผลกระทบจากสาธารณภัยอย่างเป็นระบบโดยการวิเคราะห์ และจัดการกับปัจจัยที่เป็นสาเหตุและผลกระทบของสาธารณภัยเพื่อลดความล่อแหลมลดปัจจัยที่ทำให้เกิดความเปราะบาง และเพิ่มศักยภาพของบุคคล ชุมชน และสังคม ให้เข้มแข็งในการจัดการปัญหาในปัจจุบันรวมถึงความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต	-แนวทางปฏิบัติที่ใช้โครงสร้างการสร้างเส้นทางคมนาคม ถนน และสะพานที่ได้มาตรฐาน การก่อสร้างเขื่อน อ่างเก็บน้ำ หรือแก้มลิงเพื่อกักเก็บน้ำ ระบบผันน้ำ ฝ่ายทดน้ำ การสร้างทางและระบบระบายน้ำเพื่อเป็นการช่วยระบายน้ำ -แนวทางปฏิบัติที่ไม่ใช่โครงสร้าง การวางแผนการใช้ประโยชน์ที่ดิน การจัดผังเมือง ผังชุมชน หรือหมู่บ้าน ไม่ให้สร้างบ้านอยู่ในพื้นที่ล่อแหลม -การจัดการควบคุมเสี่ยงโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน	เพื่อหลีกเลี่ยงภัยอันตรายและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นโดยการลดความเปาะบาง และความล่อแหลมพร้อมทั้งเพิ่มขีดความสามารถในการเตรียมพร้อมกับการเตรียมพร้อมกับสาธารณภัยที่เกิดขึ้นและเพื่อให้มี มาตรการ/แนวทางปฏิบัติในการป้องกันและลดผลกระทบ รวมทั้งการเตรียมความพร้อมที่มี

ตารางที่ ๔ – ๒ การบูรณาระหว่างหน่วยงานส่วนราชการทุกหน่วย องค์กรปกครองส่วน
ท้องถิ่น/อำเภอทุกอำเภอในพื้นที่/ประชาชน /ผู้นำ ชุมชน (ต่อ)

มาตรการดำเนินการ (๓ มาตรการ)	แนวทางการแก้ไขปัญหา	ผลสัมฤทธิ์
	<p>(community Based Disaster Risk Management : CBDRM)ลดความเสี่ยงภัยของชุมชน และเพิ่มขีดความสามารถให้คนในชุมชนมีศักยภาพในการระงับบรรเทาภัยได้ด้วยตนเองในระดับหนึ่ง ก่อนที่หน่วยงานภายนอกจะเข้าไปให้ความช่วยเหลือ</p> <p>-การฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยการสร้างความพร้อมและเพิ่มศักยภาพของหน่วยงานและบุคลากร รวมทั้งเป็นการทดสอบการประสานงาน และการบูรณาการความร่วมมือทำให้ทราบจุดบกพร่องและช่องว่างในการปฏิบัติงานในภาวะฉุกเฉิน</p>	<p>ประสิทธิภาพ</p>
<p>๒. การบริหารจัดการในสภาวะฉุกเฉิน: เพื่อเตรียมการที่จำเป็นให้สามารถเผชิญและจัดการสาธารณภัยที่เกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็ว และ เพื่อให้การปฏิบัติงานในสภาวะฉุกเฉินเป็นไปอย่างมีระบบชัดเจน ไม่สับสนและลดความสูญเสียจากสาธารณภัยให้มึน้อยที่สุด</p>	<ul style="list-style-type: none"> - การจัดตั้งศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ทุกระดับ - การเชื่อมโยงระบบติดต่อสื่อสารระหว่างหน่วยงานให้ใช้งานได้ขณะเกิดภัย - การสนธิกำลังเข้าช่วยเหลือและควบคุมสถานการณ์ โดยเน้นการปฏิบัติการค้นหาและช่วยชีวิต และจัดตั้งศูนย์ข้อมูลผู้ประสบภัย รวมทั้งการซ่อมแซมฉุกเฉิน - การรักษาพยาบาลผู้ประสบภัยโดยการจัดระบบการแพทย์ 	

ตารางที่ ๔ - ๒ การบูรณาระหว่างหน่วยงานส่วนราชการทุกหน่วย องค์กรปกครองส่วน
ท้องถิ่น/อำเภอทุกอำเภอในพื้นที่/ประชาชน /ผู้นำ ชุมชน (ต่อ)

มาตรการดำเนินการ (๓ มาตรการ)	แนวทางการแก้ไขปัญหา	ผลสัมฤทธิ์
	<p>และการสาธารณสุขฉุกเฉินอย่างมี ประสิทธิภาพ</p> <ul style="list-style-type: none"> - การจัดการศพโดยการจัดเตรียม สถานที่และอุปกรณ์เก็บรักษาศพ และ การตรวจพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคล - การประชาสัมพันธ์โดยการจัดตั้งศูนย์ ประชาสัมพันธ์และจัดทำข่าว สถานการณ์ภัยพิบัติที่ถูกต้อง เผยแพร่ ให้สาธารณชนทราบทุกระยะ เพื่อลด ความตื่นเต้น ตระหนก 	
<p>๓. การจัดการหลังเกิดภัย : เพื่อ บรรเทาทุกข์ขั้นต้นแก่ ผู้ประสบภัยโดยเร็ว ต่อเนื่อง และมีประสิทธิภาพรวมทั้งการ สงเคราะห์ช่วยเหลือผู้ประสบภัย และฟื้นฟูบูรณะการพื้นที่ ประสบภัยให้กลับสู่สภาวะปกติ โดยเร็ว</p>	<ul style="list-style-type: none"> - การให้ความช่วยเหลือและสงเคราะห์ ผู้ประสบภัย - การฟื้นฟูผู้ประสบภัย สัตว์เลี้ยง และ สัตว์ป่า - การบูรณะสิ่งสาธารณูปโภคและ สาธารณูปการที่เสียหาย - การฟื้นฟูโครงสร้างพื้นฐานที่เสียหาย - การจัดการสภาพแวดล้อมในพื้นที่ ประสบภัย - การรายงานและติดตามประเมินผล โดย การจัดทำรายงานความเสียหายจากสา ธารณภัย และติดตามประเมินผลการ สงเคราะห์ผู้ประสบภัยและการฟื้นฟู บูรณะพื้นที่ประสบภัย - การประสานกับองค์กรระหว่าง ประเทศในการฟื้นฟูบูรณะ โดยการ จัดทำโครงการขอรับความช่วยเหลือจาก ต่างประเทศ - การเรียนรู้จากบทเรียนสาธารณภัยที่ ผ่านมา (Lesson Learnt) 	

ผู้รับผิดชอบ หน.คณะทำงาน : หน.ปภ.จว.สก., เลขาคณะทำงาน : จนท.ปภ.จว.สก.

คณะทำงาน : กอ.รมน.จว.สก., มทบ.๑๕, กก.ล.บูรพา, บก.ตร.ภ.จว.สก., ป้องกัน จว.สก., เกษตร จว.สก.,
ปศุสัตว์ จว.สก., ปชส. จว.สก., : โครงการชลประทาน จว.สก., สธ. จว.สก.

แนวทางการรับมือต่อผลกระทบด้านความมั่นคงเกี่ยวกับยาเสพติด

ปัญหาเสพติด แหล่งผลิตใหญ่อยู่ในประเทศพม่าบริเวณสามเหลี่ยมทองคำ ประเทศไทยเป็นเส้นทางผ่านและเป็นผู้บริโภค การแพร่ระบาดของยาเสพติด มักพบในผู้ใช้แรงงาน นักศึกษา แหล่งชุมชนแออัด ชุมชนเมือง และชนบท ขบวนการค้ายาเสพติด จากแผนการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดได้มีการพิจารณาโครงสร้างยาเสพติด ประกอบด้วย

๑. โครงสร้างปัญหาเสพติดด้านตัวคน ได้แก่ องค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ เครือข่ายการค้ายาเสพติด นักค้ายาเสพติด และเจ้าหน้าที่รัฐ และด้านอุปสงค์ยาเสพติด ได้แก่ ผู้เสพยาเสพติด ด้านตัวยา และด้านสิ่งแวดล้อม

๒. โครงสร้างปัญหาเสพติดด้านตัวยา พิจารณา แหล่งผลิตนอก เช่น สถานการณ์การผลิตในประเทศเมียนมา และ สปป.ลาว แหล่งผลิตภายใน และสารเคมีและสารตั้งต้นในการผลิตยาเสพติด

๓. โครงสร้างปัญหาเสพติดด้านสภาพแวดล้อม ได้แก่ หมู่บ้านชุมชน พื้นที่เสี่ยงปัจจัยเสี่ยง และกาเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม

การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด ได้วางกรอบแผนการปฏิบัติมี ๘ ยุทธศาสตร์ ตามแผนยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด พ.ศ.๒๕๕๘ – ๒๕๖๒

๑. ยุทธศาสตร์การป้องกันกลุ่มผู้มีโอกาสเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด
๒. ยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหายูสเวยาเสพติด
๓. ยุทธศาสตร์การสร้างและพัฒนาระบบรองรับการคืนคนดีในสังคม
๔. ยุทธศาสตร์การควบคุมตัวยาและผู้ค้ายาเสพติด
๕. ยุทธศาสตร์ความร่วมมือระหว่างประเทศ
๖. ยุทธศาสตร์สร้างสภาพแวดล้อมเพื่อป้องกันปัญหาเสพติด
๗. ยุทธศาสตร์มีส่วนร่วมภาคประชาชน
๘. ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการอย่างบูรณาการ

จากยุทธศาสตร์ที่กล่าวมาแล้ว สามารถจัดหมวดหมู่ที่ดำเนินงานเกี่ยวข้องเชื่อมโยงสัมพันธ์กันเป็น ๔ ด้าน ดังนี้

๑. ด้านการป้องกันยาเสพติดประกอบด้วยยุทธศาสตร์การป้องกันกลุ่มผู้มีโอกาส เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ยุทธศาสตร์สร้างสภาพแวดล้อมเพื่อป้องกันปัญหาเสพติด ยุทธศาสตร์ มีส่วนร่วมภาคประชาชน
๒. ด้านการบำบัดรักษาเสพติด ประกอบด้วย ยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหายูสเวยาเสพติด ยุทธศาสตร์การสร้างและพัฒนาระบบรองรับการคืนคนดีในสังคม

๓. ด้านการปราบปรามยาเสพติด ประกอบด้วย ยุทธศาสตร์การควบคุมตัวยาและผู้ค้ายาเสพติด ยุทธศาสตร์ความร่วมมือระหว่างประเทศ

๔. ด้านการบริหารจัดการ ประกอบด้วย ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการอย่างบูรณาการ จากความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ มายังแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ที่นำมาปฏิบัติจะประกอบด้วย ๔ แผน คือ

๑. แผนป้องกันยาเสพติด เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันยาเสพติดให้กับเด็กและเยาวชนทั้งในและนอกสถานศึกษา กลุ่มผู้ใช้แรงงาน และประชาชนทั่วไป

๒. แผนบำบัดการรักษายาเสพติด นำผู้เสพยาเสพติดเข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษาทุกระบบ และติดตามช่วยเหลือผู้ผ่านการบำบัดรักษาซึ่งมีทั้งแบบสมัครใจและบังคับ

๓. แผนปราบปรามยาเสพติด เพื่อปราบปรามทำลายการค้ายาเสพติดทั้งในและนอกประเทศ ตลอดจนเสริมสร้าง พัฒนาและยกระดับความร่วมมือในการแก้ไขปัญหายาเสพติดระหว่างประเทศ

๔. แผนบริหารจัดการอย่างบูรณาการ เป็นการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีการบริหาร อำนาจการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างมีเอกภาพ

จากการศึกษาการป้องกันและแก้ไขผลกระทบจากปัญหายาเสพติดของคณะทำงานแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงและการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงในพื้นที่ชายแดนไทย – กัมพูชา จังหวัดสระแก้ว ได้บูรณาการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดมีการดำเนินการ ดังนี้

ตารางที่ ๔ – ๓ การประสานความร่วมมือและการบูรณาการระหว่างหน่วยงาน

มาตรการป้องกัน	มาตรการแก้ไขปัญหายาและการปราบปราม	ผลสัมฤทธิ์ที่ต้องการ
<p>- ประสานบูรณาการด้านการรวบรวมข่าวสาร เพื่อนำไปใช้ในการป้องกันและปราบปราม ยาเสพติด ไม่ให้แพร่ระบาดในพื้นที่</p> <p>- การสร้างภูมิคุ้มกัน ให้ความรู้ ความเข้าใจชี้ให้เห็นโทษภัยของยาเสพติด ให้ช่วยกันต่อสู้/ต่อต้านยาเสพติด โดยพลังกลุ่มเป้าหมายที่มีเกณฑ์เสี่ยง เช่น เยาวชนและผู้ใช้แรงงาน การสร้างสภาพแวดล้อมเพื่อป้องกัน</p>	<p><u>มาตรการปราบปราม</u></p> <p>- ติดตามดำเนินคดี ต่อผู้ต้องหาเพื่อให้ได้รับการลงโทษสูงสุด</p> <p>- ประสานการปฏิบัติร่วมกัน เพื่อให้สามารถขยายผลการดำเนินคดีต่อนายทุน หรือผู้อยู่เบื้องหลัง</p> <p>- ทำการตรวจสอบพื้นที่ที่คาดว่าจะเป็แหล่งพักยาเสพติดในพื้นที่</p> <p>- ติดตามพฤติกรรมผู้ต้องหาคดียาเสพติดที่รับโทษอยู่ในเรือนจำ</p>	<p>การป้องกัน ปราบปราม และ แก้ไขปัญหาด้านยาเสพติด ต้องเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม โดยเฉพาะ การให้ความสำคัญต่อการเสริม สร้างศักยภาพให้กับชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดได้ด้วยตนเอง โดยมุ่งสู่</p>

ตารางที่ ๔ – ๓ การประสานความร่วมมือและการบูรณาการระหว่างหน่วยงาน (ต่อ)

<p>ปัญหาเสพติดและการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน</p> <p>- สุ่มตรวจสอบหาสารเสพติดในยาชน ผู้ใช้แรงงาน ผู้นำชุมชน และกลุ่มเสี่ยงอื่นๆ เพื่อเป็นการป้องปรามและขยายผลจากผู้เสพให้ได้ ผู้ค้าและกลุ่มขบวนการค้ายาเสพติด</p> <p>- ขยายผลการจับกุมผู้ค้ารายย่อยให้ได้ รายละเอียดกลุ่มขบวนการและเครือข่าย และทำการจับกุมขบวนการและเครือข่ายผู้อยู่เบื้องหลัง</p> <p>- เข้มงวดเคร่งครัดการ ทว.ฝ้า ตรวจสอบ แนวชายแดน และการตรวจบุคคล ยานพาหนะ และสินค้าที่เข้ามาตามจุดผ่านแดนต่างๆ เพื่อป้องกันลักลอบนำเข้ายาเสพติดตามแนวชายแดน</p> <p>- บูรณาการร่วมกับหน่วยงานในพื้นที่ ในการจัดกำลัง ทว. และตั้งด่านตรวจร่วมในพื้นที่ เส้นทางที่สำคัญให้มากขึ้น</p> <p>- ประสานผู้นำชุมชน และประชาชนในพื้นที่ ในการร่วมกันปฏิบัติงานและแจ้งเตือนข่าวสารเพื่อป้องกันการลักลอบค้ายาเสพติดในพื้นที่</p>	<p>รวมทั้งเครือข่ายของผู้ต้องหาที่อยู่ในพื้นที่</p> <p>- จัดตั้งจุดตรวจ ด่านตรวจ ตามเส้นทาง ปคมคมนาคม ที่มีเกณฑ์เสี่ยงที่จะใช้เป็นเส้นทางลำเลียงยาเสพติด <u>มาตรการฟื้นฟู</u></p> <p>- จัดตั้งศูนย์การบำบัดผู้ติดยาเสพติดในพื้นที่</p> <p>- ผู้ติดยาเสพติดจะต้องได้รับการบำบัด และมีขั้นตอนการตรวจสอบผู้ผ่านการบำบัดแล้วว่ากลับไปเสพอีกหรือไม่</p> <p>- มีการจัดหาหรือส่งเสริมให้ผู้ผ่านการบำบัดได้มีอาชีพที่เหมาะสม และไม่สร้างปัญหาให้กับสังคม</p>	<p>การปราบปรามผู้ค้าให้หมดไปจากพื้นที่</p> <p>จำนวนผู้เสพที่ต้องลดลง จนหมดไป</p> <p>ในขณะที่ไม่มีผู้เสพใหม่เพิ่มขึ้นและมี</p> <p>กระบวนการในการบำบัดในพื้นที่</p>
--	--	---

หมายเหตุ

1. หน.คณะทำงาน : ผบ.ภ.จว.สก. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มาตรการป้องกัน ป้องกัน จว.สก., แรงงาน จว.สก., กอ.รมน.จว.สก., สฟป.สก. เขต ๑, สฟป.สก. เขต ๒, สฟม.สก. เขต ๓ มาตรการปราบปราม ตร.ภ.จว.สก., กกล.บูรพา, ปปส.ภาค ๒ มาตรการฟื้นฟู สธ.จว.สก., มทบ.๑๕, ผู้อำนวยการสำนักงานคุมประพฤติ จว.สก., ร.๑๒ รอ.

2. หน่วยงานแต่ละหน่วยงานสนับสนุนการปฏิบัติในแต่ละมาตรการ

3. ปปส.ภาค ๒ สนับสนุนงบประมาณที่เกินขีดความสามารถของหน่วย

แนวทางการรับมือต่อผลกระทบด้านความมั่นคงเกี่ยวกับแรงงานต่างด้าว หลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย

ปัญหาด้านแรงงานต่างด้าวและหลบหนีเข้าเมือง จากการใช้ประเทศไทยได้ใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเป็นแนวทางในการพัฒนาประเทศได้ส่งผลกระทบต่อเปลี่ยนแปลงในรูปการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรมและกิจการด้านการบริการเพิ่มมากขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม จึงส่งผลให้ความต้องการแรงงานทั้งภาคอุตสาหกรรมและเกษตรกรรมมีเพิ่มมากขึ้น ประกอบกับความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจทำให้อัตราค่าจ้าง ค่าครองชีพของแรงงานไทยสูงขึ้นมาก กิจการธุรกิจที่ใช้แรงงานระดับล่าง เกิดปัญหาขาดแคลนแรงงาน ผู้ประกอบการจึงจำเป็นต้องหาแรงงานจากที่อื่นเข้ามาทดแทนแรงงานที่ต้องการ ขณะเดียวกันแรงงานจากประเทศเพื่อนบ้านมีอัตราค่าจ้างที่ต่ำกว่าไทย จึงมีการนำแรงงานเหล่านี้เข้ามาทดแทนแรงงานที่ขาดแคลน ทำให้มีความต้องการใช้แรงงานต่างด้าวทดแทนแรงงานไทย เป็นสาเหตุให้แรงงานถูกชักจูง หลอกลวง หรือลักลอบเข้ามาทำงานอย่างผิดกฎหมาย

การจัดระบบคนต่างด้าวที่เข้ามาทำงานในประเทศไทย รัฐบาลได้ดำเนินการจัดการแรงงาน โดยเฉพาะแรงงานต่างด้าว ๓ สัญชาติเมียนมา ลาว และกัมพูชา ที่เข้ามาทำงานแบบผิดกฎหมายเป็นจำนวนมาก โดยที่ผ่านมามีการดำเนินการดังนี้

๑. การขึ้นทะเบียนแรงงานต่างด้าว ๓ สัญชาติ มาขึ้นทะเบียน ณ ศูนย์บริการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าว (One Stop Service) และประสานประเทศต้นทางในการดำเนินการตรวจสัญชาติ

๒. การจัดระบบการจ้างคนต่างด้าว ๓ สัญชาติ ที่เข้ามาทำงานในลักษณะ ไป – กลับ หรือ ตามฤดูกาล ตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติการทำงานคนต่างด้าว พ.ศ.๒๕๕๑ โดยประเทศไทยได้เจรจาแก้ไขความตกลงว่าด้วยการข้ามแดน ซึ่งประเทศไทยและราชอาณาจักรกัมพูชาได้ลงนามความตกลงว่าด้วยการข้ามแดนไทย- กัมพูชา เมื่อวันที่ ๑๓ กรกฎาคม พ.ศ.๒๕๕๘

๓. การจัดระเบียบแรงงานต่างด้าวในพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ โดยมีการจัดตั้งศูนย์บริการจุดเดียวเบ็ดเสร็จเพื่อจัดระบบการจ้างแรงงานต่างด้าว ๓ สัญชาติ ที่เข้ามาทำงานในลักษณะ ไป – กลับ หรือตามฤดูกาล ตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติการทำงานคนต่างด้าว พ.ศ.๒๕๕๑ ในเขตเศรษฐกิจพิเศษของจังหวัดตาก มุกดาหาร ตราด สระแก้ว และสงขลา และได้มีการประกาศ “การใช้บังคับมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติการทำงานคนต่างด้าว พ.ศ.๒๕๕๑” ตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี ลงวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๘ ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๑๘ มิถุนายน พ.ศ.๒๕๕๘ และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๘ เป็นต้นไป

๔. การจัดตั้งศูนย์แรกรับเข้าทำงานและสิ้นสุดการจ้าง เพื่อมุ่งเน้นให้เป็นศูนย์อบรมสื่อ ความความรู้แก่แรงงานต่างด้าวที่จะเข้ามาทำงานในเรื่องการดำเนินชีวิตอยู่ในประเทศไทย ความรู้ ด้านภาษาไทยพื้นฐาน ข้อกฎหมาย ขนบธรรมเนียมประเพณี นอกจากนี้ยังเป็นศูนย์ตรวจสอบ คัด กรองก่อนอนุญาตให้เดินทางเข้ามาทำงานตามระบบ MOU ซึ่งได้มีข้อตกลงร่วมกันกับประเทศ เพื่อนบ้านเพื่อเข้าสู่ระบบการจ้างงานตามกฎหมาย เป็นการป้องกันการค้ำมนุษย์ด้านแรงงาน การถูก หลอกลวง และลักลอบเข้ามาทำงานโดยผิดกฎหมาย อีกทั้งเป็นศูนย์พักรอกรณีนายจ้างมารับเพื่อ เดินทางไปทำงานและเดินทางกลับกรณีสิ้นสุดการจ้าง และเป็นศูนย์ตรวจสอบเพื่อรอรับสิทธิอันพึง ได้รับความของแรงงาน เช่น สิทธิในการขอรับเงินส่งกลับจากเงินกองทุนเพื่อการส่งคนต่างด้าวกลับ ออกไปนอกราชอาณาจักร เป็นต้น ในปัจจุบันมี ๒ แห่ง ได้แก่ ศูนย์แรกรับเข้าทำงานและสิ้นสุดการ จ้างจังหวัดตาก และศูนย์แรกรับเข้าทำงานและสิ้นสุดการจ้างจังหวัดสระแก้ว โดยศูนย์ดังกล่าวมี หน้าที่ให้บริการแก่แรงงานต่างด้าวที่เข้ามาทำงานตามบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้าน การจ้างแรงงานระหว่างรัฐ (MOU) แรงงานต่างด้าวจะได้รับการตรวจลงตรา (VISA) เพื่อการทำงาน (Non Immigrant L-A) ของสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง

แนวทางการดำเนินการแก้ไขปัญหาแรงงานต่างด้าวเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายของ จังหวัดสระแก้ว

๑. การดำเนินงานของศูนย์ประสานการรับแรงงานกัมพูชาเดินทางกลับ ประเทศแบบ จุดเดียวเบ็ดเสร็จ(One Stop Service)

๑.๑ ข้อมูลการจัดทำเอกสารของแรงงานกัมพูชาก่อนเข้าประเทศไทย มีรายละเอียด การปฏิบัติดังนี้.-

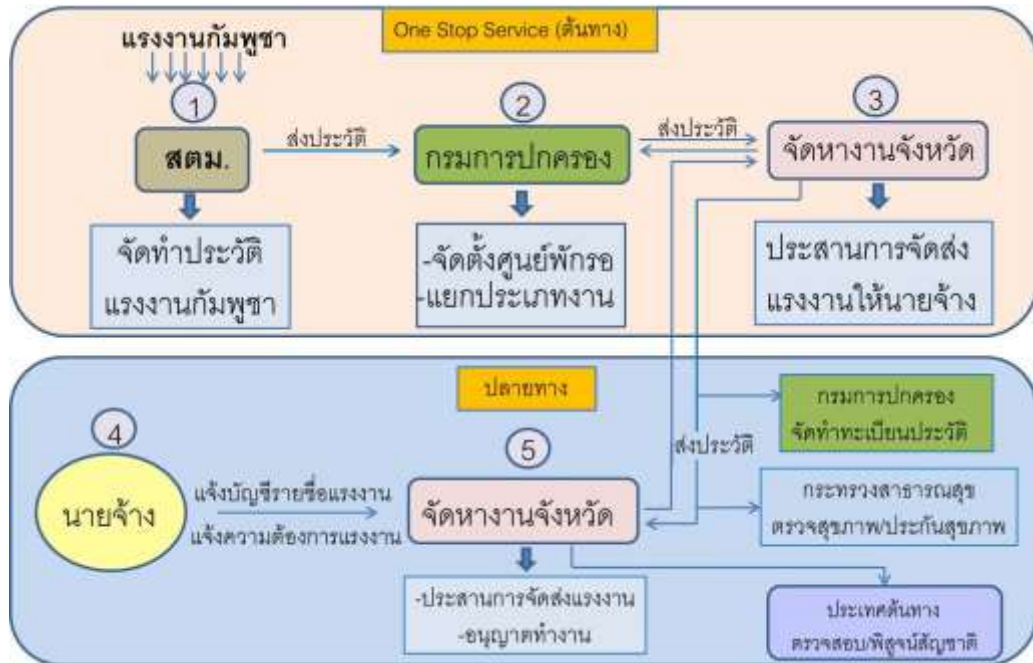
๑.๑.๑ การดำเนินการจัดทำ Passport ของแรงงานกัมพูชา มีการจัดทำที่ จ.พนมเปญ และ จ.พระตะบอง ประเทศกัมพูชา

๑.๑.๒ การลดราคาจัดทำ Passport โดยทางกัมพูชามีประกาศอนุญาตให้กา ยกเว้นค่าธรรมเนียมการจัดทำ Passport ตั้งแต่วันที่ ๒๐ มิ.ย.๕๗ (โดยมิได้กำหนดวันสิ้นสุดการ ยกเว้นค่าธรรมเนียม) แต่แรงงานต้องเสียค่าถ่ายรูปในการทำ Passport จำนวน ๔ USD (หากนำรูป ถ่ายมาเองไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย)

๑.๑.๓ การเข้าทำงานในประเทศไทยของแรงงานกัมพูชาที่จะต้องทำวีซ่าการเข้า ทำงานในประเทศไทย ๒๐ USD และเสียค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับบริษัทจัดหางานอีกเป็นเงินไม่เกิน ๕๐ USD

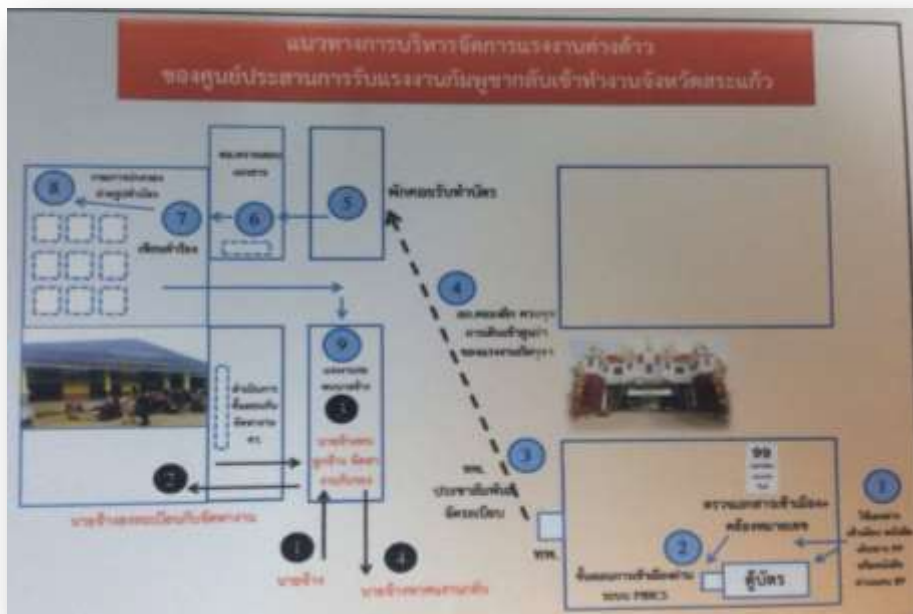
๒. การดำเนินงานการบริการแบบจุดเดียวเบ็ดเสร็จ หรือ One Stop Service โดย มีรายละเอียดการปฏิบัติ ดังนี้

แผนภาพที่ ๔ – ๒ การบริการแบบจุดเดียวเบ็ดเสร็จ หรือ One stop service

ที่มา : ศูนย์ประสานการรับแรงงานกัมพูชากลับเข้าทำงาน จังหวัดสระแก้ว

แผนภาพที่ ๔ – ๓ การปฏิบัติ ณ ศูนย์ประสานการรับแรงงานกัมพูชา
กลับเข้ามาทำงานจังหวัดสระแก้ว

ที่มา : ศูนย์ประสานการรับแรงงานกัมพูชากลับเข้าทำงาน จังหวัดสระแก้ว

๓.๑ แนวทางการจัดการแรงงานต่างด้าวชาวกัมพูชา

๓.๑.๑ แรงงานชาวกัมพูชาที่เดินทางเข้าประเทศผ่านจุดผ่านแดนถาวร บ.คลองลึก โดยใช้ Passport หรือ Border Pass ตามขั้นตอนการเข้าเมืองของสำนักงานตำรวจตรวจคนเข้าเมือง

๓.๑.๒ ตรวจบัตรเข้าเมืองและคําสั่งหมายเลขตามขั้นตอนการเข้าเมืองผ่านระบบ PIBICS

๓.๑.๓ กกต.บูรพา ทำการประชาสัมพันธ์และจัดระเบียบการเดินทางไปยัง “ศูนย์ประสานการรับแรงงานกัมพูชากลับเข้าทำงาน จังหวัดสระแก้ว”

๓.๑.๔ สภ.คลองลึก ควบคุมการเดินทางของแรงงานชาวกัมพูชาไปยัง “ศูนย์ประสานการรับแรงงานกัมพูชากลับเข้าทำงาน จังหวัดสระแก้ว”

๓.๑.๕ เมื่อแรงงานเดินทางถึง “ศูนย์ประสานการรับแรงงานกัมพูชากลับเข้าทำงานจังหวัดสระแก้ว” ทำการรอคิว บริเวณจุดพักรอรับการทำบัตร

๓.๑.๖ ตำรวจตรวจคนเข้าเมืองทำการตรวจสอบเอกสารการเข้าเมือง (1 นาที)

๓.๑.๗ แรงงานชาวกัมพูชาเขียนคำร้องขอทำบัตรประจำตัว (บัตรของกรมการปกครอง “บัตรประจำตัว คนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย”)

๓.๑.๘ แรงงานชาวกัมพูชาถ่ายรูปทำบัตรประจำตัวและรับบัตรประจำตัว (บัตรของกรมการปกครอง “บัตรประจำตัวคนซึ่งไม่มี สัญชาติไทย”) และ ทร.๓๔/๑ ซึ่งจะถูเก็บไว้ในระบบคอมพิวเตอร์ของกรมการปกครอง

๓.๑.๙ แรงงานชาวกัมพูชาดำเนินการตามขั้นตอนกับจัดหางานจังหวัด และรอพบนายจ้างเพื่อรับเข้าทำงาน

๓.๑.๙.๑ แรงงานชาวกัมพูชาแจ้งความประสงค์เข้าทำงานในประเทศไทย

๓.๑.๙.๒ เมื่อจัดหางานจังหวัดเลือกนายจ้างและแรงงานชาวกัมพูชาได้เรียบร้อยแล้ว จึงจะออกหนังสืออนุญาตให้นายจ้างแรงงานกัมพูชา

๓.๒ ขั้นตอนการขอรับแรงงานกัมพูชากลับเข้าทำงาน (การดำเนินการของนายจ้าง)

๓.๒.๑ นายจ้างต้องยื่นลงทะเบียนความต้องการแรงงานกับจัดหางานจังหวัด และดำเนินการ เรื่องหนังสือรับรอง สถานประกอบการ ณ จังหวัดที่ตั้งของสถานประกอบการ (จังหวัดปลายทาง)

๓.๒.๒ นายจ้างลงทะเบียนและแจ้งเสนอความต้องการกับจัดหางานจังหวัด สระแก้ว ณ ศูนย์ประสานการรับแรงงานกัมพูชาเดินทางกลับ ประเทศแบบจุดเดียวเบ็ดเสร็จ (One Stop Service) โดยจัดเตรียมเอกสารดังนี้

๓.๒.๒.๑ หนังสือแสดงความต้องการแรงงานสัญชาติกัมพูชาจังหวัดต่างๆ

๓.๒.๒.๒ สำเนาบัตรประชาชนผู้ที่มารับแรงงานกัมพูชา

๓.๒.๓ นายจ้างพบปะคัดเลือกรับทำการตกลงกับแรงงานชาวกัมพูชาตามคุณสมบัติที่สถานประกอบการต้องการ

๓.๒.๔ นายจ้างนำแรงงานชาวกัมพูชากลับไปทำงานในสถานประกอบการของตนโดยแรงงานจะต้องมีเอกสารของแรงงานชาวกัมพูชา ดังนี้

แผนภาพที่ ๔ - ๔ บัตรประจำตัวคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย

ที่มา : ศูนย์ประสานการรับแรงงานกัมพูชากลับเข้าทำงาน จังหวัดสระแก้ว

แผนภาพที่ ๔ - ๕ หนังสืออนุญาตให้จ้างแรงงานกัมพูชา

ที่มา : ศูนย์ประสานการรับแรงงานกัมพูชากลับเข้าทำงาน จังหวัดสระแก้ว

แผนภาพที่ ๔ – ๖ Passport หรือ Border Pass

ที่มา : ศูนย์ประสานการรับแรงงานกัมพูชากลับเข้าทำงาน จังหวัดสระแก้ว

๔. การดำเนินของสถานประกอบการและแรงงาน ณ จังหวัดที่สถานประกอบการตั้งอยู่ (จังหวัดปลายทาง)

๔.๑ นายจ้างนำพาแรงงานกัมพูชา พร้อมเอกสารกลับถึงจังหวัด (ปลายทาง) ที่สถานประกอบการตั้งอยู่นำหลักฐานทั้ง ๓ ประเภท คือ

๔.๑.๑ บัตรประจำตัวคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย

๔.๑.๒ หนังสืออนุญาตให้จ้างแรงงานกัมพูชา

๔.๑.๓ Passport หรือ Border Pass

นำมาจัดทำทะเบียนประวัติ ณ ปกครองจังหวัด ที่สถานประกอบการตั้งอยู่ (จังหวัดปลายทาง ซึ่งจะมีข้อมูล ทร.๓๘/๑ ในระบบของกรมปกครอง)

๔.๒ จัดหางานจังหวัดที่สถานประกอบการตั้งอยู่ (จังหวัดปลายทาง) ออกหนังสืออนุญาตทำงานชั่วคราวให้กับ แรงงาน (มีอายุ ๖๐ วัน) ซึ่งสามารถทำงานในสถานประกอบการที่แจ้งไว้ได้

๔.๓ แรงงานชาวกัมพูชาต้องดำเนินการตามข้อ ๓.๑ และดำเนินการตรวจสุขภาพ และทำการประกันสุขภาพกับสาธารณสุข (จะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๖๐ วัน) โดยมีรายละเอียดค่าใช้จ่าย ดังนี้

๔.๓.๑ กลุ่มคนต่างด้าวทั่วไปที่ใช้แรงงานและไม่ได้อยู่ในระบบประกันสังคม เช่น รับจ้างทำงานภาคเกษตร ประมง ก่อสร้าง หรือติดตามครอบครัว อัตราคนละ ๒,๘๐๐ บาท ประกอบด้วยค่าตรวจสุขภาพ ๖๐๐ บาท และค่าประกันสุขภาพ ๒,๒๐๐ บาท มีอายุคุ้มครอง ๑ ปี

๔.๓.๒ กลุ่มผู้ใช้แรงงานในภาคอุตสาหกรรม และรอเข้าสู่ระบบการประกันสังคม กำหนดซื้อในอัตราคนละ ๑,๑๕๐ บาท ประกอบด้วยค่าตรวจ ๖๐๐ บาท และค่าประกันสุขภาพก่อนที่ระบบประกันสังคมจะสามารถใช้ได้ จำนวน ๕๕๐ บาท (มีอายุคุ้มครอง ๕๐ วัน) หลังจากนั้นจะอยู่ในความดูแลของระบบประกันสังคม

๔.๓.๓ กลุ่มเด็กอายุไม่เกิน ๗ ปีบริบูรณ์อัตราคนละ ๓๖๕ บาท มีอายุคุ้มครอง ๑ ปี นับจากวันที่ซื้อบัตรประกันสุขภาพ

๔.๔ เมื่อแรงงานชาวกัมพูชา ทำการตรวจสุขภาพและประกันสุขภาพเรียบร้อยแล้ว ให้นำเอกสารในการตรวจและประกันสุขภาพ มาแจ้งจัดหางานจังหวัดที่สถานประกอบการตั้งอยู่ (จังหวัดปลายทาง) แรงงานจังหวัดจะออกบัตรอนุญาตทำงาน (Work Permit) ซึ่งแรงงานชาวกัมพูชา จะสามารถอยู่ในราชอาณาจักรได้เป็นเวลาไม่เกิน ๒ ปี และสามารถขอต่ออายุได้อีก ๒ ปี เมื่อครบ ๓ ปี ต้องเดินทางกลับออกนอกราชอาณาจักร

สำหรับมาตรการในการป้องกันและแก้ไขผลกระทบจากปัญหาแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง โดยผิดกฎหมายเพิ่มเติมของคณะทำงานแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงและการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงในพื้นที่ชายแดน ไทย – กัมพูชา จังหวัดสระแก้ว ได้บูรณาการกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามผู้กระทำความผิดกฎหมาย ดังนี้

ตารางที่ ๔ – ๔ มาตรการในการป้องกันและแก้ไขผลกระทบจากปัญหาแรงงานต่างด้าว

มาตรการป้องกัน	มาตรการแก้ไขปัญหาและการปราบปราม	ผลสัมฤทธิ์ที่ต้องการ
<p>-บูรณาการงานด้านการข่าว เพื่อทราบถึงขบวนการในการลักลอบขนย้ายแรงงาน</p> <p>-ตรวจสอบหน่วยงานที่เกี่ยวข้องถึงแนวทางวิธีการปฏิบัติปัญหาข้อขัดข้อง และกำหนดแนวทางร่วมหาแนวทางและกำหนดมาตรการปฏิบัติ</p> <p>- การป้องกันการลักลอบตามแนวชายแดน ด้วยการเพิ่มมาตรการในการ ลว. และฝ้าตรวจ</p> <p>- การตรวจสอบการผ่านเข้าออกตามช่องทางผ่านแดน ให้ถูกต้องตามกฎหมาย</p> <p>- การตรวจสอบแรงงานสถานประกอบการ พื้นที่ทำการเกษตร โรงงานอุตสาหกรรม อย่างต่อเนื่อง</p> <p>- การจัดตั้งจุดตรวจ ด่านตรวจในพื้นที่ตอนใน ตามเส้นทางปมคมนาคม และการตั้งด่านไม่ประจำที่ในเส้นทางรอง</p>	<p>มาตรการการแก้ไขปัญหา</p> <p>-ปิดช่องทาง ทุกช่องทาง หรือ เริ่มปิดทีละช่องทาง โดยให้ออกทางช่องทางที่ถูกต้องเท่านั้น</p> <p>- ยกเลิกหนังสือผ่านแดน (Border Pass) โดยให้แรงงานทุกคนทำหนังสือเดินทาง (PassPort)ทุกคน</p> <p>-จัดการประชุมส่วนราชการ, ท้องถิ่นหน่วยเกี่ยวข้อง กำหนดมาตรการดำเนินการในการปฏิบัติ โดยมอบให้จัดหางานจังหวัดเป็น, แรงงานจังหวัด เป็นส่วนผลักดันหลัก</p> <p>- จัดระเบียบรถตู้โดยสาร ให้จดทะเบียนให้ถูกต้องประเภท และถูกต้องตามกฎหมาย และจัดจุดจอดรถให้เป็นระเบียบ</p> <p>มาตรการปราบปราม</p> <p>-เพิ่มบทลงโทษ ทั้งผู้ประกอบการและแรงงานที่ผิดกฎหมาย เพื่อไม่ให้กระทำผิดในครั้งต่อไป</p> <p>-หาแนวทางการใช้กฎหมายทางการเงินต่อกลุ่มนายทุน พร้อมทั้งผู้ร่วมกระบวนการสอบสวนขยายผล และการติดตามข้อมูล</p> <p>-ยกเลิกกิจการของผู้ประกอบการรถตู้โดยสาร (รถตู้)</p>	<p>ด้านแรงงานต่างด้าว : สามารถที่จะควบคุม จำกัด บริเวณและตรวจสอบ แรงงานต่างด้าวในพื้นที่ที่ทำงานในภาคการเกษตร อุตสาหกรรม และอื่นๆ ได้ และดำเนินการแก้ไขการใช้แรงงาน</p>

แนวทางการรับมือต่อผลกระทบด้านความมั่นคงจากภัยการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา

สถานการณ์โดยทั่วไปจากการที่ประเทศไทย ได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกองค์การการค้าโลก ทำให้ต้องปฏิบัติตามข้อตกลงในการหยุดยั้งสินค้าละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา ซึ่งเป็นประเด็นที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง ปัจจุบันพบว่า มีมูลค่าความเสียหายจากสินค้าปลอมและสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์ทั่วโลกสูงถึง ๓๕๐ พันล้านเหรียญสหรัฐ ทำให้ประเทศไทยถูกจับตามองเป็นพิเศษ ตามตลาดการค้าชายแดนซึ่งเป็นแหล่งจำหน่ายสินค้าการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา โดยเฉพาะบริเวณตลาดโรงเกลือ ได้มีการกำหนดยุทธศาสตร์การป้องกันและปราบปรามการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาดังนี้

๑. บูรณาการการทำงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องการป้องกันและปราบปรามการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา ในเขตพื้นที่สระแก้ว

๒. การดำเนินการกฎหมายต่อผู้กระทำผิดละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาและนำกฎหมายที่เกี่ยวข้องมาดำเนินคดีได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓. ปรับเปลี่ยนสินค้าในเขตพื้นที่จังหวัดสระแก้ว และจังหวัดใกล้เคียงจากสินค้าละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา เป็นสินค้าของแท้มือสอง สินค้าโอท็อป สินค้าทางการเกษตร

๔. ประสานทำความเข้าใจกับประเทศเพื่อนบ้านเกี่ยวกับการจำหน่ายสินค้าละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา เพื่อให้เกิดผลกระทบความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

ทางคณะทำงานแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงและการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงในพื้นที่ชายแดน ไทย – กัมพูชา จังหวัดสระแก้ว ได้บูรณาการกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามการสินค้าละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา

ตารางที่ ๔ – ๕ มาตรการป้องกันและปราบปรามสินค้าละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา

มาตรการป้องกัน	มาตรการแก้ไขปัญหาและการปราบปราม	ผลสัมฤทธิ์ที่ต้องการ
<ul style="list-style-type: none"> - จัดตั้งจุดตรวจ ค้านตรวจตามเส้นทางที่คาดว่าจะมีการนำสินค้ามาหน่าย หรือซื้อมาเพื่อเตรียมตัวนำไปจำหน่าย และเพิ่มความเข้มในการตรวจด่านบริเวณชายแดน หรือช่องทางทุกจุด - จัดชุดตรวจร่วมระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อกดดันผู้ขายสินค้าละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา - จัดตั้งชุด ชป.ข่าวลับหาข้อมูลเกี่ยวกับผู้ค้าขายที่ยังลักลอบขาย - สร้างเครือข่ายในการเฝ้าระวังไม่ให้มีการจำหน่ายสินค้าละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา - จัดทำบันทึกข้อตกลง (MOU) กับเจ้าของตลาดและผู้ค้ารายใหญ่ ในการไม่จำหน่ายสินค้าละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา 	<ul style="list-style-type: none"> - รณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้ผู้ขาย และประชาชนทราบนโยบาย กฎหมาย เกี่ยวกับการซื้อขายสินค้าละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา - จัดทำป้ายประชาสัมพันธ์ และประชุม/ชี้แจงเจ้าของตลาดและผู้ค้า เพื่อปรับเปลี่ยนทัศนคติในการจำหน่ายสินค้าละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาให้เป็นสินค้าถูกกฎหมาย เช่นสินค้ามือสอง - จัดตั้งศูนย์ประสานงาน เพื่อประสานงาน และรวบรวมสถิติข้อมูลการค้าและการรวบรวมข้อมูลต่างๆที่เกี่ยวข้องกับบัญชีนายทุน และผู้มีอิทธิพลที่เกี่ยวข้อง - การประสานความร่วมมือระหว่างประเทศไทย-กัมพูชา <p>การปราบปรามการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา</p> <ul style="list-style-type: none"> - บูรณาการหน่วยงานด้านปราบปรามที่เกี่ยวข้องในการตรวจค้น จับกุม ผู้ที่ลักลอบขายสินค้า ฯ - จัดชุด ลว.ตามร้านค้าที่ขายของบริเวณตลาดโรงเกลือ - เพิ่มมาตรการในการบังคับใช้กฎหมายกับผู้ขาย และผู้ซื้อ - ดำเนินการตรวจสอบ โกงดังในพื้นที่ทั้งหมด เพื่อป้องกันการลักลอบนำสินค้าละเมิดฯ เข้ามาเก็บหากตรวจพบเข้าดำเนินการจับกุมโดยทันที 	<p>จะต้อง ไม่มีการลักลอบสินค้าหนีศุลกากรและสินค้าละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาตามแนวชายแดน รวมทั้งสินค้าผิดกฎหมายที่จะลักลอบเข้ามาจากพื้นที่ตอนใน</p>

แนวทางการรับมือต่อผลกระทบด้านความมั่นคงเกี่ยวกับการก่อการร้าย และ อาชญากรรมข้ามชาติ

ปัจจุบันภัยคุกคามข้ามชาติได้ขยายตัวอย่างรวดเร็วส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจ การเมือง สังคม และความมั่นคงของชาติ ในภาพรวม โดยเฉพาะอย่างยิ่งผลกระทบจากการ อาชญากรรมข้ามชาติ เช่น มาเฟียต่างๆในพื้นที่ และการผู้ก่อการร้าย โดยมีการพัฒนารูปแบบและ วิธีการที่ซับซ้อน ในการแก้ปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติในอาเซียนที่ผ่านมา ดำเนินการ ดังนี้

๑. การประชุมระดับรัฐมนตรีด้านอาชญากรรมข้ามชาติ(ASEAN Ministerial Meeting on Transnational Crime: AMMTC)
๒. ปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยอาชญากรรมข้ามชาติ (ASEAN Declaration on Transnational Crime)
๓. เจ้าหน้าที่อาวุโสอาเซียนว่าด้วยอาชญากรรมข้ามชาติ (ASEAN Senior Officials on Transnational Crime: SOMTC)
๔. แผนปฏิบัติการเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ(Work Programme to Implement the ASEAN Plan of Action to Combat Transnational Crime)

นอกจากนี้ทางสภาความมั่นคงแห่งชาติ ได้ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำร่าง ยุทธศาสตร์ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ – ๒๕๖๔ เพื่อใช้ เป็นกรอบแนวทางการดำเนินงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติให้กับส่วน ราชการที่เกี่ยวข้องนำไปปฏิบัติให้สอดคล้องกับสถานการณ์และปัญหาภัยคุกคาม ความมั่นคง โดยเฉพาะปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติซึ่งทวีความรุนแรงขึ้น โดยประกอบด้วย ๓ ยุทธศาสตร์ ได้แก่

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การเสริมสร้างความเข้มแข็งภาครัฐด้านกฎหมาย ข้าราชการ เสริมศักยภาพ องค์ความรู้

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การเสริมสร้างความร่วมมือนอกภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน ภาควิชาการ

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การเสริมสร้างความร่วมมือกับต่างประเทศทั้งในระดับผู้นำและ เจ้าหน้าที่ระดับสูง

ความร่วมมือของทุกภาคส่วน และความร่วมมือประเทศ กลไกทวิภาคีและพหุภาคี องค์การระหว่างประเทศที่เสริมสร้างความเข้มแข็งทั้งทางด้านกฎหมาย ข้าราชการ ศักยภาพบุคลากร และองค์กร และเสริมสร้างความร่วมมือของภาครัฐ โดยเฉพาะภาคประชาชนและการเสริมสร้างความร่วมมือกับต่างประเทศ รวมถึงการบริหารจัดการฐานข้อมูลและสารสนเทศ โดยมีการอบ

แนวคิดที่เน้นป้องกัน(Prevention) การตอบโต้(Response) และการเตรียมพร้อม(Preparedness) เพื่อรับมือกับปัญหาภัยพิบัติความเชื่อสุดโต่ง โดยหามาตรการควบคุมและบริหารจัดการ อาวุธ สิ่งของ วัสดุ พรมแดน และการรักษาความปลอดภัย ตลอดจนสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่ประชาชน และมีความตื่นตัวกับปัญหาการก่อการร้าย ซึ่งมาตรการที่สำคัญในการสนับสนุนการป้องกันและแก้ไขปัญหาการก่อการร้ายและอาชญากรรมข้ามชาติ ได้แก่

๑. การดำเนินการเชื่อมโยงฐานข้อมูลความมั่นคงด้านอาชญากรรมข้ามชาติ ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมาย

๒. ร่วมมือกับต่างประเทศในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการก่อการร้ายและอาชญากรรมข้ามชาติ โดยจัดตั้งคณะทำงานร่วมว่าด้วยความร่วมมือด้านความมั่นคงและจัดทำบันทึกความเข้าใจด้านความมั่นคงกับประเทศต่างๆ

๒.๑ จัดตั้งคณะทำงานร่วมว่าด้วยความร่วมมือด้านความมั่นคงกับประเทศต่างๆ ได้แก่ อินเดีย เวียดนาม ปากีสถาน และรัสเซีย รวมทั้งมีการหารือด้านความมั่นคง (Security Dialogue) กับอิสราเอล

๒.๒ จัดทำข้อตกลงความร่วมมือด้านความมั่นคงในรูปแบบบันทึกความเข้าใจได้จัดทำและลงนามบันทึกความเข้าใจด้านความมั่นคงกับ ๓ ประเทศ ได้แก่ ปากีสถาน รัสเซีย และจีน

ตารางที่ ๔ – ๖ แนวทางการรับมือด้านความมั่นคง

มาตรการป้องกัน	มาตรการแก้ไขปัญหาและการปราบปราม	ผลสัมฤทธิ์ที่ต้องการ
<p>มาตรการในการป้องกันที่มีอยู่แล้ว</p> <p>- พัฒนาระบบ กลไก และมาตรการที่เข้มแข็งในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการก่อการร้ายและอาชญากรรมข้ามชาติในการเสริมสร้างศักยภาพของหน่วยงาน กลไกภาครัฐ โดยเฉพาะการข่าวและระบบกฎหมายให้มีความเข้มแข็งรวมถึงส่งเสริมความร่วมมือและการประสานงานระหว่างหน่วยงานภาครัฐให้มีเอกภาพ</p>	<p>มาตรการในการแก้ไขปัญหามีอยู่แล้ว</p> <p>- ตรวจสอบระบบเฝ้าระวังทางอิเล็กทรอนิกส์ เช่น ทีวีวงจรปิดในสถานที่สำคัญที่เป็นจุดเสี่ยงในพื้นที่ตัวเมืองและชุมชนที่มีความเจริญ</p> <p>- บังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับโรงแรมสถานบริการ โดยเคร่งครัดในเรื่องกาตรวจสอบจัดเก็บเอกสารหลักฐานของชาวต่างชาติที่เข้ามาพำนักและใช้บริการ</p>	<p>ผลสัมฤทธิ์ที่หน่วยต้องการให้สอดคล้องกับนโยบายของหน่วยเหนือระดับ รัฐบาล, กระทรวง, จังหวัด</p> <p>- เน้นการดำเนินงานด้านการข่าวให้มีมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานข่าวและการดำเนินกรรมวิธีข่าวร่วมกัน ข่าวที่ได้มาจะต้องถูกต้องและทันเวลาโดย</p>

ตารางที่ ๔ – ๖ แนวทางการรับมือด้านความมั่นคง (ต่อ)

มาตรการป้องกัน	มาตรการแก้ไขปัญหาและการปราบปราม	ผลสัมฤทธิ์ที่ต้องการ
<p>- ดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาการก่อการร้ายฯ โดยให้ความสำคัญกับการลด ปัจจัยและเงื่อนไขที่เกื้อกูลต่อการก่อการร้ายการป้องกัน มิให้กลุ่มก่อการร้ายบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่สนับสนุนการก่อการร้ายทุกรูปแบบ ใช้พื้นที่ในอาณาเขตประเทศไทยเป็นพื้นที่พักพิงพื้นที่แสวงหา ปัจจัยเพื่อสนับสนุนการก่อการร้าย ตลอดจนเป็นพื้นที่ก่อความรุนแรงหรือกระทำการก่อการร้าย โดยมุ่งเน้นการป้องกันและรักษาความปลอดภัยในเขตเมือง</p> <p>- เสริมสร้างและพัฒนาความร่วมมือระหว่างประเทศทุกระดับรวมทั้งกับองค์กรระหว่างประเทศและภายใต้กรอบอาเซียนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการก่อการร้ายและอาชญากรรมข้ามชาติบนพื้นฐานของการกำหนดท่าทีและจุดยืนที่เหมาะสมของประเทศไทยในประเด็นการก่อการร้าย</p>	<p>- สร้างอาสาสมัครเฝ้าระวังให้มีความเข้มแข็งในการปฏิบัติหน้าที่ เสริมสร้างความเป็นหุ้นส่วนระหว่างชุมชนในการแจ้งข่าวอาชญากรรมและการป้องกันตนเอง</p> <p>- จัดชุดเฉพาะกิจเฝ้าระวังสืบสวนหาข่าวความเคลื่อนไหวของกลุ่มชาวต่างชาติที่มีพฤติการณ์การใช้ความรุนแรงการค้าอาวุธสงคราม ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - การบังคับใช้กฎหมายโดยเคร่งครัด - การตรวจตราอาวุธและสิ่งผิดกฎหมายเป็นประจำ - มีการแลกเปลี่ยนข่าวสารระหว่างหน่วยงานภายในและระหว่างประเทศ - การตรวจสอบในบริเวณด่านพรมแดนและพื้นที่ที่เป็นช่องทางเข้า – ออก ระหว่างประเทศรวมทั้งจุดเสี่ยงต่างๆ - จัดให้มีเครื่องมือป้องกันบรรเทาสาธารณภัยจากการก่อวินาศกรรมด้วยการใช้สารเคมีสารพิษต่างๆ <p>มาตรการในการปราบปรามการใน การดำเนินงานที่ผ่านมา</p> <p>- จัดตั้งหน่วยงานและกำลังพลที่มีขีดความสามารถในการดำเนินการต่อต้านและตอบโต้การก่อการร้ายโดยตรง</p>	<p>ผู้ก่อการร้าย,อาชญากรรมข้ามชาติ และผู้ค้าอาวุธสงครามจะต้อง ไม่มีแหล่งพักพิงหรือหลบซ่อนในพื้นที่ตามแนวชายแดนและพื้นที่ตอนในและไม่สามารถลักลอบเข้า-ออกประเทศตามแนวชายแดนหรือตามจุดผ่านแดนต่างๆ ในพื้นที่จังหวัดสระแก้วได้</p>

ตารางที่ ๔ – ๖ แนวทางการรับมือด้านความมั่นคง (ต่อ)

มาตรการป้องกัน	มาตรการแก้ไขปัญหาและการปราบปราม	ผลสัมฤทธิ์ที่ต้องการ
<p>- เสริมสร้างจิตสำนึกความตระหนักของภาคเอกชนภาคประชาชน และภาคประชาสังคมให้เห็นความสำคัญของปัญหาการก่อการร้ายและอาชญากรรมข้ามชาติและสร้างเครือข่ายที่เข้มแข็งในการร่วมมือกับภาครัฐป้องกันภัยคุกคามข้ามชาติทุกรูปแบบ</p> <p>มาตรการที่จะป้องกันเพิ่มเติม</p> <p>- การยับยั้งไม่ให้กลุ่มต่างๆ เปลี่ยนไปใช้วิธีการก่อการร้ายหรือสนับสนุนการก่อการร้ายเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของกลุ่ม</p> <p>- การไม่ยอมให้ผู้ก่อการร้ายมีช่องทางดำเนินการก่อการร้ายฯ</p> <p>- การป้องกันไม่ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีส่วนสนับสนุนกลุ่มก่อการร้ายฯ</p> <p>- การพัฒนาสมรรถนะของเจ้าหน้าที่ของรัฐในการป้องกันการก่อการร้ายฯ</p> <p>- การปกป้องสิทธิมนุษยชนในบริบทของการก่อการร้ายและการต่อต้านการก่อการร้ายฯ</p>	<p>- การควบคุมการแหล่งการเงินของผู้ก่อการร้ายทำให้ผู้ก่อการร้ายขาดปัจจัยในการดำเนินการและส่งผลให้ความสามารถในการก่อการร้ายลดลง สามารถกระทำได้สองวิธีคือ (๑) ยึดทรัพย์สินของผู้ก่อการร้าย และ (๒) หาแนวทางในการห้ามให้การสนับสนุนผู้ก่อการร้าย เช่น ทางการทูต การออกกฎหมาย ฯลฯ</p> <p>แนวทางในการปราบปรามและแก้ไขปัญหาเพิ่มเติม</p> <p>- ดำเนินการ โดยอาศัยความร่วมมือระหว่างประเทศ เพื่อดำเนินการต่อปัญหาการก่อการร้ายที่ไปในทิศทางเดียวกัน ทั้งระดับทวิภาคีและพหุภาคี</p> <p>- การดำเนินการทางด้านการข่าวให้ผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องในการต่อต้านและตอบโต้การก่อการร้าย สามารถกำหนดแนวทาง แผน วิธีการฯ</p> <p>- การใช้การดำเนินการทางสังคมจิตวิทยาเป็นมาตรการทางอ้อมที่สามารถช่วยในเรื่องของการป้องปรามการก่อการร้ายในระยะยาว สามารถดำเนินการ โดยใช้การประชาสัมพันธ์ และการดำเนินการทางสงครามจิตวิทยาาร่วมกันทำให้สังคมลดเงื่อนไขลดความแตกแยกในสังคม</p> <p>- การดำเนินการต่อต้านและตอบโต้การก่อการร้ายเป็นเรื่องที่มีความสลับซับซ้อนรัฐหรือประเทศไม่สามารถดำเนินการแก้ปัญหาได้โดยใช้มาตรการใดมาตรการหนึ่ง ดังนั้น มาตรการที่สัมฤทธิ์ผลที่สุดคือ การผสมมาตรการต่างๆ เข้าด้วยกัน</p>	

ปัญหาและอุปสรรคการดำเนินการที่ผ่านมา

จากการที่หน่วยงานที่รับผิดชอบในการดำเนินการแก้ไขปัญหาและภัยคุกคามที่เกิดขึ้นนั้นมีปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ดังนี้

๑. การวางแผนงานในการดำเนินการมาจากคนคนเดียวหรือจากบางหน่วยงาน ซึ่งไม่ได้มีการบูรณาการอย่างจริงจัง และมิได้เตรียมแผนงานให้ครบทุกงานที่เกิดขึ้นในแต่ละสถานการณ์

๒. มองมุมของแต่ละหน่วยงานในความเข้าใจเกี่ยวกับผลกระทบด้านความมั่นคงในการวางแผนพัฒนา โครงสร้างและระบบสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน และความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเกี่ยวกับความมั่นคง

๓. แหล่งข้อมูลข่าวสารที่ได้รับไม่ถูกต้องและไม่มีความทันสมัย รวมถึงไม่มีการจัดทำฐานข้อมูลในแต่ละภัยคุกคามที่เกิดขึ้น

๔. ความไม่มีเอกภาพในการบังคับบัญชา เมื่อทำงานร่วมกันในการบังคับบัญชาขณะเกิดภัย

๕. ชีตความสามารถของบุคลากรในหน่วยงานที่รับผิดชอบ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหาไม่มีเพียงพอ ให้ทันต่อกรรูปแบบและวิธีการของภัยคุกคามที่เปลี่ยนแปลงตามห้วงเวลา

๖. ข้อจำกัดในความร่วมมือการแลกเปลี่ยนข่าวสารด้านความมั่นคงระหว่างประเทศ
ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการรับมือกับผลกระทบด้านความมั่นคง

๑. วิสัยทัศน์ของหน่วยงานที่รับผิดชอบต่อภัยคุกคาม

๒. ทุกภาคส่วนเข้าใจเกี่ยวกับความมั่นคงของชาติ ทำให้เกิดความร่วมมือทุกภาคส่วน

๓. การบูรณาการระหว่างหน่วยงาน ที่จะใช้คน เครื่องมือเทคโนโลยี และองค์ความรู้จากภาคส่วนต่างๆในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

๔. การบังคับใช้กฎหมาย

สรุป

การประเมินสถานะแวดล้อมด้านความมั่นคงในแต่ละพื้นที่เป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้สามารถคาดการณ์ได้ที่จะรับมือกับภัยคุกคามที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ซึ่งในแต่ละพื้นที่มีปัจจัยความเสี่ยงที่จะเกิดภัยคุกคามที่แตกต่างกัน สำหรับภัยคุกคามที่สำคัญในพื้นที่กองกำลังบูรพา ได้แก่ ภัยพิบัติและสาธารณภัย ขาดเสถียรภาพ แรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง โดยผิดกฎหมาย การจำหน่ายสินค้าการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา และอาชญากรรมข้ามชาติ ที่นำมาศึกษาหาแนวทางรับมือกับผลกระทบด้านความมั่นคง เพื่อที่วางแผนการป้องกันและแก้ไขกับภัยคุกคามต่างๆ ที่เกิดขึ้น ทั้งในระยะสั้น กลาง ยาว ส่งผลต่อการเตรียมพร้อมทั้งคน ยุทโธปกรณ์ และการจัดสรรงบประมาณที่ได้รับ เนื่องจาก ภัยคุกคามในปัจจุบันมีการพัฒนารูปแบบวิธีการที่รวดเร็วจากเทคโนโลยีสารสนเทศ ข้อมูลข่าวสารจึงเป็นสิ่งสำคัญยิ่งที่ต้องมีความถูกต้อง และทันสมัย ที่ต้องมีการเตรียมพร้อมในระบบฐานข้อมูล การแจ้งเตือน รวมถึงการปรับปรุงแผนเผชิญเหตุให้ทันต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง อย่างรวดเร็ว และกำหนดมาตรการต่างๆขึ้น รวมทั้งการบูรณาการใช้ทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพจากทุกภาคส่วนที่มีความเข้าใจต่อความมั่นคงและร่วมกันรักษาผลประโยชน์ของประเทศชาติ

บทที่ ๕

สรุปและข้อเสนอแนะ

สรุป

การศึกษาวิจัยเรื่อง “แนวทางการรับมือต่อผลกระทบด้านความมั่นคงที่เกิดจากภัยคุกคาม กรณีศึกษาในพื้นที่รับผิดชอบของกองกำลังบูรพา” ได้มีการศึกษาแนวโน้มสภาพแวดล้อมและภัยคุกคามด้านต่างๆ ที่นำมาซึ่งผลกระทบด้านความมั่นคง เพื่อให้สามารถเตรียมการ และแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นให้เหมาะสมรองรับการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์โลก และการพัฒนารูปแบบวิธีการของภัยคุกคามที่เกิดขึ้น และได้แนวทางการรับมือ โดยผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้า ทฤษฎีวรรณกรรม กฎหมาย และเอกสารวิจัยที่เกี่ยวข้อง และจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิและคณะทำงานในการแก้ไขปัญหาของจังหวัดสระแก้ว ซึ่งสามารถตอบวัตถุประสงค์การวิจัยทั้ง ๓ ข้อ ดังนี้

๑. สภาพแวดล้อมด้านความมั่นคงในกระแสโลกาภิวัตน์ และมีการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างต่อเนื่องและรวดเร็ว ทำให้สามารถเชื่อมต่อทางการสื่อสารทั้งภาพและเสียงในทุกพื้นที่ในแบบ Real Time ที่ครอบคลุมไปทั่วโลก ดังนั้นสถานะแวดล้อมภายนอกทั้งในระดับโลก ภูมิภาค ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงภายในอย่างชัดเจน ทั้งจากตัวแสดงบทบาทที่เป็นรัฐ และตัวแสดงบทบาทที่มิใช่รัฐ ทำให้เกิดปัญหาภัยคุกคามมีความซับซ้อน โดยเฉพาะปัญหาภัยคุกคามรูปแบบใหม่ (Non-Traditional Threat)

๑.๑ ปัญหาภัยพิบัติและสาธารณภัย ส่วนหนึ่งเกิดจากประเทศต่างๆ แข่งขันทางเศรษฐกิจแย่งชิงทรัพยากรธรรมชาติ ทำให้เสียสมดุลย์ในระบบนิเวศ สร้างมลพิษต่างๆ ทำให้เกิดภัยธรรมชาติขนาดใหญ่ที่มีความรุนแรงและมีความถี่มากขึ้นในแต่ละปี รวมถึงการแย่งชิงทรัพยากรธรรมชาติยังส่งขยายตัวลุกลามไปสู่สงครามขนาดใหญ่ เช่น กรณีหมู่เกาะสแปรตลีย์ระหว่างจีน และกลุ่มประเทศในอาเซียน รวมทั้งความขัดแย้งในคาบสมุทรเกาหลี ซึ่งมีผลต่อประเทศไทย ทั้งทางตรงและทางอ้อม

๑.๒ ปัญหาแรงงานต่างด้าวเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย เป็นผลกระทบจากการที่ประเทศไทยเข้าสู่ประชาคมอาเซียนทำให้สามารถเคลื่อนย้ายแรงงาน สิ่งของ ได้เสรีมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะประชาชนจากประเทศยากจน ส่งผลต่อการขยายตัวของปัญหาที่เพิ่มสูงขึ้น และนำมาซึ่งปัญหาอื่นได้แก่ อาชญากรรมข้ามชาติ ที่สามารถเชื่อมโยงกับกลุ่มอาชญากรรมระหว่างประเทศได้โดยง่าย

๑.๓ ปัญหาหาเสพติด มีความสอดคล้องเกี่ยวพันกับปัญหาแรงงานต่างด้าวเข้าเมือง โดยผิดกฎหมาย และปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ ที่องค์กรอาชญากรรมยาเสพติดต้องการที่จะฟอกเงิน จากการค้ายาเสพติด ทำให้มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกับอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ และกลุ่มก่อการร้าย ที่มีความต้องการเงินทุนสนับสนุนในการก่อเหตุ นำไปสู่ปัญหาการก่อการร้ายและอาชญากรรมข้ามชาติได้

๑.๔ ปัญหาอาชญากรรมไซเบอร์ มีแนวโน้มที่สูงขึ้นอย่างชัดเจนจากการเป็นโลกของระบบสารสนเทศสมัยใหม่ เป็นโลกไร้พรมแดนที่ประเทศต่าง ๆ นำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้วางแผนเป็นศูนย์ประสานงานเครือข่ายในทุกๆ ด้าน เช่น ระบบการเงิน ระบบการป้องกันประเทศ เป็นต้น ซึ่งการก่ออาชญากรรมไซเบอร์มีทั้งตัวแสดงที่เป็นรัฐ และมีไซร์รัฐ ในการโจมตี และเจาะฐานข้อมูล ที่มีความสำคัญของประเทศจากประเทศอื่นๆ

๑.๕ ปัญหาการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา ซึ่งไม่น่าจะเป็นภัยคุกคามได้ในอดีต แต่ในปัจจุบันถูกนำมาเป็นประเด็นในการกีดกันทางการค้าระหว่างประเทศ และส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้านเมื่อมีการจับกุมในประเทศไทย เช่น ตลาดโรงเกลือ อำเภออรัญประเทศ เป็นต้น

๒. ผลกระทบที่เกิดขึ้นก่อให้เกิดความท้าทายต่อความมั่นคงในทุกด้านทั้งทางการ ทหาร การเมือง เศรษฐกิจ และสังคม ของประเทศ จากปัญหาภัยคุกคามที่เกิดขึ้นตามที่กล่าวมาแล้ว มีดังนี้

๒.๑ ผลกระทบความมั่นคงทางทหาร

๒.๑.๑ กลุ่มก่อการร้าย หรือสายลับของประเทศอื่นแฝงตัวเข้ามากับแรงงานต่างด้าวที่เข้ามาหาข่าวข้อมูลสำคัญ และก่อวินาศกรรมในประเทศและการก่อความไม่สงบในพื้นที่

๒.๑.๒ การแย่งชิงทรัพยากรธรรมชาติ ก่อให้เกิดความขัดแย้งที่ขยายตัวทำให้เกิดสงครามขึ้นได้

๒.๒ ผลกระทบด้านความมั่นคงทางเศรษฐกิจ

๒.๒.๑ เมื่อเกิดภัยคุกคามต่างๆ เช่น สาธารณภัย การก่อวินาศกรรม สร้างความเสียหายกับระบบ โครงสร้างพื้นฐาน และสาธารณูปโภค และอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

๒.๒.๒ อาชญากรรมข้ามชาติ มีการฟอกเงินธุรกรรมการเงินที่ผิดกฎหมาย ทำลายระบบเศรษฐกิจของประเทศ

๒.๒.๓ การอ้างของต่างประเทศ เช่น การใช้แรงงานเด็ก การละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา ทำให้ถูกกีดกันการค้าการลงทุนระหว่างประเทศ

๒.๒.๔ ก่อให้เกิดความเสียหายทางด้านเศรษฐกิจแก่ผู้ที่ตกเป็นเหยื่อ สูญเสียกำลังเงิน และสูญเสียโอกาส

๒.๒.๕ ก่อให้เกิดภาพลักษณ์ที่ไม่ดีของประเทศชาติ ทำให้ต่างชาติไม่กล้าเข้ามาลงทุน อันนำไปสู่การขาดรายได้ และโอกาสในด้านต่าง ๆ

๒.๒.๖ สูญเสียงบประมาณรายจ่ายการดูแลแรงงานต่างด้าวที่เข้ามาโดยผิดกฎหมาย เช่น สาธารณสุข รวมถึงงบประมาณรายจ่ายเจ้าหน้าที่รัฐที่เพิ่มขึ้นทั้งบุคลากร และเครื่องมือในการป้องกันภัยคุกคามต่างๆ

๒.๓ ผลกระทบด้านความมั่นคงทางสังคม

๒.๓.๑ ประชาชนไม่มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

๒.๓.๒ เมื่อเกิดปัญหาเศรษฐกิจ ส่งผลกระทบต่อปัญหาทางสังคมที่มีการก่ออาชญากรรมสูงขึ้น รวมถึงการก่ออาชญากรรมของแรงงานต่างด้าวที่ผิดกฎหมาย อาทิ การปล้นทรัพย์ การค้ายาเสพติด การทำร้ายร่างกาย และการฆ่าผู้อื่น

๒.๓.๓ ทำให้เกิดปัญหาอื่นๆ ตามมา ได้แก่ ปัญหาความยากจน ปัญหาความเครียด ปัญหาการฆ่าตัวตาย ปัญหาการว่างงาน ปัญหาครอบครัวล่มสลาย

๒.๓.๔ เป็นแหล่งรวมกลุ่มอาชญากรรมต่างๆ แรงงานต่างด้าวที่ผิดกฎหมาย เข้ามาก่ออาชญากรรม

๒.๓.๕ ความขัดแย้งในสังคมเกิดการทะเลาะเบาะแว้ง สร้างความเกลียดชังในสังคม

๒.๔ ผลกระทบด้านความมั่นคงทางการเมือง

๒.๔.๑ ประชาชนขาดความเชื่อมั่นในการบริหารประเทศของรัฐบาล

๒.๔.๒ ก่อให้เกิดผลกระทบต่อความสัมพันธ์ทางการเมืองระหว่างประเทศ

๒.๔.๓ ก่อให้เกิดภาพลักษณ์ที่ไม่ดีแก่การเมืองรวมทั้งประเทศชาติ

๓. แนวทางการรับมือผลกระทบด้านความมั่นคงจากภัยคุกคามต่างๆที่เกิดขึ้น ทางหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในจังหวัดสระแก้วได้กำหนดแนวทางจากยุทธศาสตร์ในด้านต่างๆที่วางไว้มาเป็นกรอบแนวทางที่หน่วยงานเปลี่ยนเป็นแผนการปฏิบัติให้สอดคล้องกับเป้าหมาย

๓.๑ แนวทางการรับมือผลกระทบภัยพิบัติและสาธารณภัย ป้องกันภัย เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบหลัก โดยมีการวางแผนก่อนเกิดภัย ระหว่างเกิดภัย และหลังเกิดภัยพิบัติขึ้น ซึ่งได้วาง ๓ มาตรการ ในการดำเนินการ

๓.๑.๑ การลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ

๓.๑.๑.๑ แนวทางด้วยการใช้โครงสร้าง เช่น การสร้างอ่างเก็บน้ำที่ช่วยอุทกภัย และภัยแล้งในพื้นที่ ตามแผนโครงการ

๓.๑.๑.๒ แนวทางด้วยการไม่ใช้โครงสร้าง เช่น การวางแผนการใช้ประโยชน์จากที่ดิน การวางผังเมือง

๓.๑.๑.๓ การจัดการควบคุมความเสี่ยง โดยใช้ชุมชนเป็นฐานการฝึกคนในชุมชนให้สามารถระงับภัยขั้นต้น

๓.๑.๑.๔ การฝึกป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของหน่วยงานที่สร้างความพร้อมและเพิ่มศักยภาพให้บุคลากร โดยศึกษาจากเหตุการณ์ที่เคยเกิดขึ้นในพื้นที่

๓.๑.๒ การบริหารจัดการในสภาวะฉุกเฉิน ที่ดำเนินการจัดตั้งศูนย์บัญชาการในทุกกระดับ ระบบการติดต่อสื่อสาร การบริการทางการแพทย์ การจัดการศพ และการประชาสัมพันธ์

๓.๑.๓ การจัดการหลังเกิดภัย ที่ดำเนินการให้ความช่วยเหลือและสงเคราะห์ผู้ประสบภัย และฟื้นฟูผู้ประสบภัย ระบบสาธารณสุขปกติ และติดตามประเมินผล

๓.๒ แนวทางการรับมือผลกระทบด้านความมั่นคงกับปัญหายาเสพติด ได้กำหนดแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ที่นำมาปฏิบัติจะประกอบด้วย ๔ แผน คือ แผนป้องกันยาเสพติด แผนบำบัดรักษายาเสพติด แผนปราบปรามยาเสพติด แผนบริหารจัดการอย่างบูรณาการและได้กำหนดเป็นมาตรการป้องกัน มาตรการปราบปราม มาตรการฟื้นฟู

๓.๒.๑ มาตรการป้องกัน

๓.๒.๑.๑ จัดชุดลาดตระเวน ป้องปรามการกระทำผิด

๓.๒.๑.๒ ตั้งจุดตรวจ จุดสกัด เส้นทางลำเลียงยาเสพติด

๓.๒.๑.๓ บูรณาการหน่วยงานในการรวบรวมข่าวสาร และข้อมูลจากส่วนกลาง

๓.๒.๑.๔ ตรวจจับประชาสัมพันธกลุ่มที่มีเสี่ยง ได้แก่ เยาวชน ผู้ใช้แรงงาน

๓.๒.๑.๕ สุ่มตรวจหาสารเสพติดในเยาวชน และผู้ใช้แรงงาน

๓.๒.๑.๖ ประสานหน่วยงานกับประเทศเพื่อนบ้าน การแลกเปลี่ยนข่าวสาร และส่งเสริมอาชีพความเป็นอยู่ให้กับชุมชน

๓.๒.๒ มาตรการปราบปราม

๓.๒.๒.๑ ตรวจสอบแหล่งพักอาศัยจากผู้เข้ารับการบำบัด และผู้ต้องหา ยาเสพติด

๓.๒.๒.๒ จัดชุดตรวจร่วมในการเข้าจับกุม ขยายผลดำเนินคดีต่อองค์กร และเครือข่ายยาเสพติด

๓.๒.๓ มาตรการฟื้นฟู

๓.๒.๓.๑ จัดตั้งศูนย์บำบัดฟื้นฟูในพื้นที่ เช่น ค่ายวิวัฒน์พลเมือง, โรงพยาบาลรัฐ

๓.๒.๓.๒ ส่งเสริมอาชีพให้ผู้ที่ผ่านการบำบัดคืนสู่สังคม

๓.๓ แนวทางการรับมือผลกระทบด้านความมั่นคงจากปัญหาแรงงานต่างด้าวเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย การจัดระบบคนต่างด้าวที่เข้ามาทำงานในประเทศไทย รัฐบาลได้ดำเนินการจัดการแรงงานโดยเฉพาะแรงงานต่างด้าว ๓ สัญชาติเมียนมา ลาว และกัมพูชา ที่เข้ามาทำงานแบบผิดกฎหมายเป็นจำนวนมาก โดยที่ผ่านมามีการดำเนินการดังนี้

๓.๓.๑ การขึ้นทะเบียนแรงงานต่างด้าว ๓ สัญชาติ มาขึ้นทะเบียน ณ ศูนย์บริการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าว (One Stop Service) และประสานประเทศต้นทางในการดำเนินการตรวจสัญชาติ

๓.๓.๒ การจัดระบบการจ้างคนต่างด้าว ๓ สัญชาติ ที่เข้ามาทำงานในลักษณะไป-กลับ หรือตามฤดูกาล ตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติการทำงานคนต่างด้าว พ.ศ.๒๕๕๑ โดยประเทศไทยได้เจรจาแก้ไขความตกลงว่าด้วยการข้ามแดน ซึ่งประเทศไทยและราชอาณาจักรกัมพูชาได้ลงนามความตกลงว่าด้วยการข้ามแดนไทย- กัมพูชา เมื่อวันที่ ๑๓ กรกฎาคม พ.ศ.๒๕๕๘

๓.๓.๓ การจัดระเบียบแรงงานต่างด้าวในพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ โดยมีการจัดตั้งศูนย์บริการจุดเดียวเบ็ดเสร็จเพื่อจัดระบบการจ้างแรงงานต่างด้าว ๓ สัญชาติ ที่เข้ามาทำงานในลักษณะไป-กลับหรือตามฤดูกาล ตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติการทำงานคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๕๑ ในเขตเศรษฐกิจพิเศษของจังหวัดตาก มุกดาหาร ตราด สระแก้ว และสงขลา

๓.๓.๔ การจัดตั้งศูนย์แรกรับเข้าทำงานและสิ้นสุดการจ้าง เพื่อมุ่งเน้นให้เป็นศูนย์อบรมสื่อความรู้แก่แรงงานต่างด้าวที่จะเข้ามาทำงานในเรื่องการดำเนินชีวิตอยู่ในประเทศไทย ความรู้ด้านภาษาไทยพื้นฐาน ข้อกฎหมาย ขนบธรรมเนียมประเพณี นอกจากนี้ยังเป็นศูนย์ตรวจสอบ คัดกรองก่อนอนุญาตให้เดินทางเข้ามาทำงานตามระบบ MOU ซึ่งได้มีข้อตกลงร่วมกันกับประเทศเพื่อนบ้านเพื่อเข้าสู่ระบบการจ้างงานตามกฎหมาย เป็นการป้องกันการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน การถูกหลอกลวง และลักลอบเข้ามาทำงานโดยผิดกฎหมาย อีกทั้งเป็นศูนย์พักรอกรณี นายจ้างมารับเพื่อเดินทางไปทำงานและเดินทางกลับกรณีสิ้นสุดการจ้าง และเป็นศูนย์ตรวจสอบเพื่อรอรับสิทธิอันพึงได้รับของแรงงาน เช่น สิทธิในการขอรับเงินส่งกลับจากเงินกองทุนเพื่อการส่งคนต่างด้าวกลับออกไปนอกราชอาณาจักร เป็นต้น ในปัจจุบันมี ๒ แห่ง ได้แก่ ศูนย์แรกรับเข้าทำงานและสิ้นสุดการจ้างจังหวัดตาก และศูนย์แรกรับเข้าทำงานและสิ้นสุดการจ้างจังหวัดสระแก้วนี้ โดยศูนย์ดังกล่าวมีหน้าที่ให้บริการแก่แรงงานต่างด้าวที่เข้ามาทำงานตามบันทึกความเข้าใจด้วยความร่วมมือด้านการจ้างแรงงานระหว่างรัฐ (MOU) แรงงานต่างด้าวจะได้รับการตรวจลงตรา (VISA) เพื่อการทำงาน (Non Immigrant L-A) ของสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองแนวทางการดำเนินการแก้ไขปัญหาแรงงานต่างด้าวเข้าเมือง โดยผิดกฎหมายของจังหวัดสระแก้ว

คณะทำงานแก้ไขปัญหาแรงงานต่างด้าวจังหวัดสระแก้ว มีมาตรการป้องกันปราบปราม
แรงงานต่างด้าวเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย

๑. มาตรการป้องกัน

๑.๑ บูรณาการงานด้านการข่าว เพื่อทราบถึงขบวนการในการลักลอบขนย้ายแรงงาน

๑.๒ การตั้งจุดตรวจ จุดสกัดและเพิ่มมาตรการลาดตระเวนและเฝ้าตรวจตามแนวชายแดน

๑.๓ รณรงค์ประชาสัมพันธ์ และตรวจสอบแรงงานสถานประกอบการเกี่ยวกับการ
ใช้แรงงานต่างด้าวที่ผิดกฎหมาย

๑.๔ การจัดระเบียบขบวนโดยสาร (รถตู้)

๒. มาตรการปราบปราม

๒.๑ การบังคับใช้กฎหมายด้านต่างๆในการดำเนินการต่อผู้กระทำความผิด เช่น พ.ร.บ.
การฟอกเงิน เป็นต้น

๒.๒ การจัดชุดตรวจร่วมในการเข้าจับกุม

๒.๓ ยกเลิกใบประกอบการเดินรถสาธารณะที่ขนส่งแรงงานต่างด้าวที่ผิดกฎหมาย

๓. มาตรการแก้ไขเพิ่มเติม

๓.๑ การเพิ่มบทลงโทษทางกฎหมาย

๓.๒ ประสานประเทศเพื่อนบ้านเกี่ยวกับการผ่านเข้า-ออกราชอาณาจักร

๓.๒.๑ ส่งเสริมการทำลงทะเบียนขึ้นแรงงานให้ถูกต้องตามกฎหมาย

๓.๒.๒ การปิดจุดช่องอนุโลม และผ่านเข้า-ออกช่องผ่านแดนที่ถูกต้องตามกฎหมาย

๓.๓ แนวทางการรับมือผลกระทบความมั่นคงจากอาชญากรรมข้ามชาติ คือความร่วมมือ
ของทุกภาคส่วนและความร่วมมือประเทศ กลไกทวิภาคีและพหุภาคี องค์การระหว่างประเทศที่เสริมสร้าง
ความเข้มแข็งทั้งทางด้านกฎหมาย ข้าราชการ ศักยภาพบุคลากรและองค์กร และเสริมสร้างความร่วมมือ
ของภาครัฐ โดยเฉพาะภาคประชาชนและการเสริมสร้างความร่วมมือกับต่างประเทศ รวมถึงการบริหารจัดการ
ฐานข้อมูลและสารสนเทศ โดยมีการออกแบบแนวคิดที่เน้นป้องกัน (Prevention) การตอบโต้ (Response) และ
การเตรียมพร้อม (Preparedness) เพื่อรับมือกับปัญหาการก่อการร้ายและอาชญากรรมข้ามชาติ ดังนั้นมาตรการ
ที่สำคัญในการสนับสนุนการป้องกันและแก้ไขปัญหาการก่อการร้ายและอาชญากรรมข้ามชาติ

๓.๓.๑ การดำเนินการเชื่อมโยงฐานข้อมูลความมั่นคงด้านอาชญากรรม
ข้ามชาติร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมาย

๓.๓.๒ ร่วมมือกับต่างประเทศในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการก่อการร้าย
และอาชญากรรมข้ามชาติ โดยจัดตั้งคณะทำงานร่วมว่าด้วยความร่วมมือด้านความมั่นคงและจัดทำ
บันทึกความเข้าใจด้านความมั่นคงกับประเทศต่างๆ

๓.๓.๓ แนวทางมาตรการป้องกันและแก้ไขของปัญหาการก่อการร้ายและอาชญากรรมข้ามชาติของจังหวัดสระแก้ว

๓.๓.๓.๑ การเสริมสร้างศักยภาพของหน่วยงาน กลไกภาครัฐ โดยเฉพาะการข่าวและระบบกฎหมายให้มีความเข้มแข็งรวมถึงส่งเสริมความร่วมมือ และการประสานงานระหว่างหน่วยงานภาครัฐให้มีเอกภาพ

๓.๓.๓.๒ เสริมสร้างและพัฒนาความร่วมมือระหว่างประเทศทุกระดับตั้งแต่ภาคประชาชน

๓.๓.๓.๓ สร้างจิตสำนึกให้ตระหนักทุกภาคส่วนถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นเมื่อเกิดการก่อการร้าย และอาชญากรรมข้ามชาติ

๓.๓.๓.๔ ตรวจสอบระบบไฟระวังทางอิเล็กทรอนิกส์ เช่น ทีวีวงจรมปิดในสถานที่สำคัญที่เป็นจุดเสี่ยงในพื้นที่ตัวเมืองและชุมชนที่มีความเจริญ

๓.๓.๓.๕ ตรวจสอบจัดเก็บเอกสารหลักฐานของชาวต่างชาติที่เข้ามาพักและใช้บริการโรงแรมสถานบริการโดยเคร่งครัด

๓.๓.๓.๖ จัดชุดเฉพาะกิจเฝ้าระวังสืบสวนหาข่าวความเคลื่อนไหวของกลุ่มชาวต่างชาติ

๓.๔ แนวทางการรับมือผลกระทบด้านความมั่นคงจากปัญหาละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา

๓.๔.๑ บูรณาการการทำงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องการป้องกันและปราบปรามการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา

๓.๔.๒ การดำเนินการกฎหมายต่อผู้กระทำผิดละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาและนำกฎหมายที่เกี่ยวข้องมาดำเนินคดีได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓.๔.๓ ปรับเปลี่ยนสินค้าในเขตพื้นที่จังหวัดสระแก้ว และจังหวัดใกล้เคียงจากสินค้าละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา เป็นสินค้าของแท้มีสอง สินค้าโอท็อป สินค้าทางการเกษตร

๓.๔.๔ จัดทำบันทึกข้อตกลง (MOU) กับเจ้าของตลาดและผู้ค้ารายใหญ่ ในการไม่จำหน่ายสินค้าละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา

๓.๔.๕ ประสานทำความเข้าใจกับประเทศเพื่อนบ้านเกี่ยวกับการจำหน่ายสินค้าละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา เพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

ข้อเสนอแนะ

๑. แนวทางการรับมือและแก้ไขปัญหาภัยคุกคามพิจารณาจากการประเมินความเสี่ยงที่เกิดภัยคุกคามในแต่ละพื้นที่ และมีแจ้งเตือน ฝ้าติดตาม เพื่อการป้องกันและลดผลกระทบ โดยการเตรียมความพร้อมทั้งบุคลากร เครื่องมือ และแผนเผชิญเหตุต่างๆที่เกิดขึ้น รวมทั้งมีการติดตามประเมินผลเป็นระยะ ด้วยการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ

๒. ภัยคุกคามในแต่ละด้านมีหน่วยงานที่รับผิดชอบหลัก ซึ่งมีการกำหนดยุทธศาสตร์เพื่อเป็นกรอบแนวทางที่ใช้วางแผนการปฏิบัติให้เกิดเป็นรูปธรรมและเหมาะสมกับภัยคุกคามที่เกิดขึ้นในแต่ละพื้นที่ และหน่วยงานที่รับผิดชอบหลักเป็นผู้รวบรวมข่าวสารข้อมูลของภัยคุกคามที่เกิดขึ้น แจ้งเตือน และ จัดตั้งศูนย์อำนวยการ และประสานงานระหว่างหน่วยงาน เมื่อเกิดเหตุขึ้น

๓. การสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศ ภายในประเทศทั้งภาครัฐ และภาคประชาชน

๓.๑ การสร้างความร่วมมือในระดับท้องถิ่นระหว่างประเทศ ที่ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ทั้งทางวัฒนธรรม เศรษฐกิจ สังคม สาธารณูปโภคและสาธารณสุข รวมทั้งส่งเสริมความรู้ด้านกฎหมายให้ประชาชนประเทศเพื่อนบ้าน โดยใช้กลไกของคณะกรรมการชายแดนส่วนภูมิภาค (RBC) และโครงการความร่วมมือทางเศรษฐกิจ เช่น โครงการพัฒนาเมืองชายแดนเพื่อรองรับการพัฒนาระหว่างประเทศ โครงการความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมและบรรเทาภัยพิบัติร่วม เป็นต้น และพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน และพัฒนาสัมพันธ์ต่างๆ ได้แก่ โครงการหมู่บ้านเข้มแข็งคู่ขนานตามแนวชายแดน โครงการกีฬาเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนตามแนวชายแดน โครงการพัฒนาร่วมระบบโครงสร้างพื้นฐานหมู่บ้านตามแนวชายแดน เพื่อร่วมกันป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยคุกคาม ที่เกิดขึ้น ดังนี้

๓.๑.๑ การก่อการร้าย และอาชญากรรมข้ามชาติ ขอให้ทั้งสองฝ่ายเพิ่มความเข้มงวดเกี่ยวกับมาตรการตรวจและการลงบันทึกหนังสือผ่านแดนและบัตรประชาชนของผู้ที่เดินทางผ่านแดนอย่างละเอียด และเข้มงวดทั้งในจุดผ่านแดนถาวรและจุดผ่อนปรนทางการค้า

๓.๑.๒ การป้องกันและปราบปรามยาเสพติด โดยระดับสำนักงานประสานงานยาเสพติดชายแดน ไทย – กัมพูชา (Border Liaison Office - BLO) ในการดำเนินการตรวจสอบผู้ต้องสงสัย การจับกุมผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด และการควบคุมการส่งผ่านสารตั้งต้นในพื้นที่ชายแดน และเพิ่มการใช้กลไก BLO ระดับจังหวัดคู่ขนาน คู่ระดับอำเภอคู่ขนาน ร่วมกันแก้ไขปัญหาเสพติดให้เกิดประสิทธิภาพ

๓.๑.๓ แรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย ให้ควบคุมคนต่างด้าวที่เข้าเมืองมาทำงานทั้ง โดยถูกและผิดกฎหมายให้เป็นไปตามแนวปฏิบัติของการเข้ามาทำงานในฝั่งไทยในแต่ละลักษณะของการเข้าเมือง

๓.๒ การสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐในประเทศ ที่เข้าใจบทบาทหน้าที่เกี่ยวกับความมั่นคงเป็นของทุกภาคส่วนที่จะรักษาผลประโยชน์ของชาติ เพื่อที่จะวางแผนตามร่วมกันในการพัฒนาประเทศที่สร้างระบบสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานบนพื้นฐานของการป้องกันภัยคุกคามที่เกิดขึ้นที่อย่างรวดเร็ว เช่น การสร้างถนนที่ไม่ทำให้เกิดอุทกภัยซ้ำซ้อน โดยมีการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงาน พบปะพัฒนาสัมพันธ์ โดยเฉพาะหัวหน้าหน่วยงานแต่ละหน่วยงาน เพื่อให้เกิดการแก้ไขปัญหาาร่วมกันและเกิดประโยชน์กันทุกฝ่าย

๓.๓ การสร้างความร่วมมือภาคประชาชน ที่เป็นแหล่งข่าวในการแจ้งเตือนให้หน่วยงานรัฐที่รับผิดชอบได้ทราบถึงความเสี่ยงที่เกิดภัยคุกคามขึ้นในพื้นที่ โดยการสร้างผู้นำชุมชนที่เข้มแข็ง และเป็นผู้นำที่ผลักดันให้เกิดความร่วมมือกับองค์กรต่างๆ และประชาชนในพื้นที่ ซึ่งหน่วยงานรัฐเป็นที่ปรึกษา ให้คำแนะนำในการปฏิบัติต่างๆ

๔. หน่วยงานที่มีอำนาจในการบังคับใช้กฎหมายดำเนินการอย่างเคร่งครัด

๕. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป การศึกษาวิจัยครั้งต่อไปอาจศึกษาการพัฒนาภัยคุกคามต่างๆที่เกิดขึ้น ที่มีความสัมพันธ์ขององค์กรอาชญากรรมต่างๆ เช่น องค์กรอาชญากรรมยาเสพติด องค์กรอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ และกลุ่มก่อการร้าย ซึ่งมีผลต่อรูปแบบและวิธีการของภัยคุกคามต่อการดำเนินการของเจ้าหน้าที่รัฐ และหน่วยงานต่างๆ

บรรณานุกรม

เอกสารที่มีชั้นความลับ

กองกำลังบูรพา. “ผลการปฏิบัติงานด้านยุทธการกองกำลังบูรพา”. เอกสารรายงาน (ลับ). ๒๕๕๕.

กองกำลังบูรพา. “สถานการณ์และการปฏิบัติงานด้านการข่าวกองกำลังบูรพา”. เอกสารรายงาน (ลับ). ๒๕๕๕.

วารสาร

จุลชีพ ชินวรรณ, “โลกในศตวรรษที่ ๒๑ กรอบการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ”, จุดสารความมั่นคงศึกษา. ๒๕๕๘

ประยุทธ์ จันทร์โอชา, พลเอก “กองทัพไทยกับภัยคุกคามรูปแบบใหม่ (NON-TRADITIONAL THREATS)”, จุดสารความมั่นคงศึกษา. ๒๕๕๑.

สุรชาติ บำรุงสุข. “ความเปลี่ยนแปลงและความท้าทาย”, จุดสารความมั่นคงศึกษา. ๒๕๕๘.

อิสราวุธ อ่อนน้อม, พ.ต.ต. “การควบคุมชายแดน”, จุดสารความมั่นคงศึกษา. ๒๕๕๑.

วิทยานิพนธ์ รายงานการวิจัย เอกสารวิจัย

ศรุตี สกฤตรัตน์. “ข้อมูลพื้นฐานราชอาณาจักรกัมพูชา”. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตร์, สาขาบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา, ๒๕๕๒.

กฎหมาย

“สำนักคดีทรัพย์สินทางปัญญา กรมสอบสวนคดีพิเศษ”, แผนป้องกันและปราบปรามการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาจังหวัดสระแก้ว (สระแก้ว โมเดล), ๒๕๕๕.

เอกสารไม่ตีพิมพ์

กองกำลังบูรพา. “คณะทำงานแก้ไขด้านการต่อต้านการก่อการร้ายและอาชญากรรมข้ามชาติ”. เอกสารประกอบการประชุม. ๒๕๖๐.

กองกำลังบูรพา. “คณะทำงานแก้ไขด้านยาเสพติด”. เอกสารประกอบการประชุม. ๒๕๖๐.

กองกำลังบูรพา. “ผลการปฏิบัติงานด้านกิจการพลเรือนกองกำลังบูรพา”. เอกสารรายงาน. ๒๕๕๕.

กองกำลังบูรพา. “แผนรักษาความมั่นคงภายในภาค ๑ ส่วนแยก ๑ ประจำปี ๒๕๕๘ – ๒๕๖๐”. ๒๕๕๘.

กองกำลังบูรพา. “เอกสารประกอบการประชุมคณะทำงานแก้ไขด้านแรงงานต่างด้าวและผู้หลบหนีเข้าเมือง”. เอกสารรายงาน. ๒๕๖๐.

กองทัพภาคที่ ๑. “แผนแม่บทการพัฒนาเพื่อความมั่นคงพื้นที่ชายแดน ไทย – กัมพูชา ในเขตกองทัพภาคที่ ๑ พ.ศ.๒๕๕๗ – ๒๕๖๐”. เอกสารรายงาน. ๒๕๕๗.

กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร. “แผนรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร”. ๒๕๕๘.

ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย, กรม. “การลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน”. ๒๕๕๗.

ศูนย์พัฒนาหลักนิยมและยุทธศาสตร์, กรม. “กองทัพพบกับภัยคุกคามรูปแบบต่างๆ”. ๒๕๕๘.

สถาบันวิชาการทหารบกชั้นสูง, “ความมั่นคงศึกษา (Security Studies)”. ๒๕๕๔.

สภาความมั่นคงแห่งชาติ, สำนักงาน. “ยุทธศาสตร์การพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ พ.ศ.๒๕๕๖ – ๒๕๖๐”. เอกสารรายงาน. ๒๕๕๖.

ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์

คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. สำนักงาน, “แผนยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด พ.ศ.๒๕๕๘ – ๒๕๖๒”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก (http://www.opdc.go.th/uploads/files/2558/att1203.2_v19_58_1.pdf), ๒๕๖๐.

นายกรัฐมนตรี, สำนัก. “ร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๐ – ๒๕๗๙)”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก (<http://www.thaigov.go.th/uploads/document/66/2017/01/pdf/20year-may59.pdf>), ๒๕๖๐.

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ – นามสกุล	พลตรี สันติพงษ์ ธรรมปิยะ
วัน เดือน ปีเกิด	๑๔ พ.ค. ๒๕๐๕
การศึกษา	โรงเรียนเตรียมทหาร รุ่นที่ ๒๒ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า รุ่นที่ ๓๓
ประวัติการทำงาน โดยย่อ	ผู้บังคับหมวดปืนเล็กกองร้อยอาวุธเบา กองพันทหารราบที่ ๒ กรมทหารราบที่ ๒๑ รักษาพระองค์ รองผู้บังคับกองร้อยอาวุธเบา กองพันทหารราบที่ ๒ กรมทหารราบที่ ๒๑ รักษาพระองค์ ผู้บังคับกองร้อยอาวุธเบา กองพันทหารราบที่ ๒ กรมทหารราบที่ ๒๑ รักษาพระองค์ ผู้บังคับกองร้อยลาดตระเวนระยะไกลที่ ๒ กองพลทหารราบที่ ๒ รักษาพระองค์ ประจำโรงเรียนเสนาธิการทหารบก สถาบันวิชาการทหารบกชั้นสูง ผู้ช่วยหัวหน้าฝ่ายกำลังพล กองพลรบพิเศษที่ ๒ รองผู้บังคับกองพันทหารราบที่ ๒ กรมทหารราบที่ ๒ รักษาพระองค์ รองเสนาธิการกรมทหารราบที่ ๒๑ รักษาพระองค์ ผู้บังคับกองพันทหารราบที่ ๒ กรมทหารราบที่ ๒๑ รักษาพระองค์ เสนาธิการกรมทหารราบที่ ๒๑ รักษาพระองค์ รองผู้บังคับการกรมทหารราบที่ ๒๑ รักษาพระองค์ ผู้บังคับการกรมทหารราบที่ ๒๑ รักษาพระองค์ รองผู้บัญชาการมณฑลทหารบกที่ ๑๔ รองผู้บัญชาการกองพลทหารราบที่ ๒ รักษาพระองค์ ผู้บัญชาการมณฑลทหารบกที่ ๑๑ ผู้บัญชาการกองพลทหารราบที่ ๒ รักษาพระองค์
ตำแหน่งปัจจุบัน	รองแม่ทัพภาคที่ ๑

สรุปย่อ

ลักษณะวิชา การทหาร

เรื่อง แนวทางการรับมือกับผลกระทบด้านความมั่นคงที่เกิดจากภัยคุกคาม
กรณีศึกษาในพื้นที่รับผิดชอบของกองกำลังบูรพา

ผู้วิจัย พล.ต.สันติพงษ์ ธรรมปิยะ หลักสูตร วปอ. รุ่นที่ ๕๕

ตำแหน่ง รองแม่ทัพภาคที่ ๑

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การสิ้นสุดของสงครามเย็นได้นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงความคิดทางด้านความมั่นคง ซึ่งความคิดดั้งเดิมของ “ความมั่นคง” เน้นเฉพาะมิติทางทหาร โดยมีเป้าหมายคือความมั่นคงของรัฐ อำนาจอธิปไตยและบูรณาภาพของดินแดน สำหรับประเด็นความมั่นคงในรูปแบบใหม่ได้มีมิติต่างๆ ทั้งทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ความมั่นคงแบบใหม่มักเป็นประเด็นข้ามชาติ (Transnational Issues) เช่น การค้ายาเสพติด การลักลอบเข้าเมือง โรคระบาด และการก่อการร้าย ซึ่งภัยคุกคามดังกล่าวส่วนใหญ่ไม่ได้ มาจากรัฐ แต่มาจากผู้แสดงบทบาทที่ไม่ใช่รัฐ (Non-State Actors) ความมั่นคงแบบใหม่ได้ให้ความสำคัญการสร้างความปลอดภัยกับพลเมืองของตน ดังนั้นประเด็นความมั่นคงในศตวรรษที่ ๒๑ ที่เป็ในยุคสมัยที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มีความเกี่ยวพันกันในทุกมิติ ควรพิจารณาทั้งประเด็นความมั่นคงแบบเก่า (Traditional Security) และความมั่นคงแบบใหม่ (Non-Traditional Security) แม้แนวโน้มการเผชิญหน้าทางทหารโดยตรงของประเทศต่างๆ มีแนวโน้มที่ลดลง แต่ปัญหาเส้นเขตแดนยังคงมีอยู่ พร้อมกันนี้ การแข่งขันพัฒนาทางเศรษฐกิจได้ทวีความสำคัญขึ้น ที่ก่อให้เกิดความขัดแย้งในด้านทรัพยากร ผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ ใช้พลังอำนาจทุกรูปแบบ เพื่อให้ได้มาซึ่งประโยชน์ของตน ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงโลก และจากการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ มีการเชื่อมโยงเครือข่ายและระบบการติดต่อสื่อสาร ทำให้ข้อมูลต่างๆ ส่งถึงกันอย่างรวดเร็วและกระจาย เป็นวงกว้าง ทำให้ประเด็นความมั่นคงมีความซับซ้อนมากขึ้น มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ การเมืองทั้งต่อบุคคล ต่อชุมชน และต่อประเทศโดยเฉพาะพื้นที่ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งเป็นพื้นที่ยุทธศาสตร์ที่สำคัญของโลกในปัจจุบันที่เป็นแหล่งทรัพยากร แหล่งการค้าการลงทุน ตลอดจนแรงงาน และเส้นทางการขนส่งทางเรือที่สำคัญ ประเทศมหาอำนาจและประเทศต่างๆ ต้องการขยายอิทธิพลเพื่อเข้ามาแสวงหาประโยชน์ในภูมิภาคนี้ทำให้เกิดภัยคุกคามในด้านต่างๆ ที่กระทบต่อความมั่นคงในประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ดังนั้นภัยคุกคาม (Threats) สามารถเกิดจากทั้งภายนอกประเทศและภายในประเทศได้ และในโลกปัจจุบัน ปัญหาบางอย่างที่เคยเป็นปัญหาภายในประเทศ (Domestic Issues) กลายเป็นปัญหาข้ามชาติ ปัญหาข้ามแดน และปัญหาระหว่างประเทศ เช่น ปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ ปัญหาการอพยพข้ามพรมแดน ปัญหาโรคระบาดข้ามชาติ ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ปัญหาการลักลอบค้าอาวุธสงครามที่มีอำนาจทำลายล้างสูง และปัญหาขาดแคลนทรัพยากรที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต เป็นต้น สำหรับภัยคุกคามที่ของประเทศไทยที่กำลังเผชิญหน้าอยู่และอาจต้องเผชิญในอนาคตนั้น ได้พิจารณาจากแนวคิดด้านความมั่นคงทั้งแบบดั้งเดิมและแบบใหม่ ได้แบ่งเป็นภัยคุกคามทางทหาร และภัยคุกคามที่ไม่ใช่ทางทหาร ดังนี้

๑. ภัยคุกคามทางทหาร การกระทบกระทั่งระหว่างรัฐต่อรัฐยังคงเป็นปัจจัยเสี่ยงของโลกต่อไป สำหรับรูปแบบของสงคราม มีลักษณะเป็นสงครามแบบผสมผสานระหว่างสงครามตามแบบกับสงครามนอกแบบ หรือสงครามกองโจรมากขึ้น การก่อการร้ายเป็นภัยคุกคามของโลกที่สามารถขยายเครือข่ายที่เข้มแข็ง และครอบคลุมในทุกภูมิภาคทั่วโลก สำหรับสถานะแวดล้อมของประเทศเพื่อนบ้านนั้น ปัญหาความขัดแย้งที่เกิดจากความไม่ชัดเจนของเส้นเขตแดน มีความเป็นไปได้แต่เกิดในพื้นที่จำกัดในระดับไม่รุนแรงจนถึงระดับที่รุนแรง ในห้วงระยะเวลาสั้นๆ รวมถึงการพัฒนากำลังรบทางทหารของประเทศเพื่อนบ้าน ส่งผลต่อพื้นที่อ้างสิทธิ์ทับซ้อนของประเทศ

๒. ภัยคุกคามที่ไม่ใช่ทางทหาร มีลักษณะแตกต่างกันแต่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของโลก ภูมิภาค และแต่ละประเทศที่เหมือนกัน ภัยคุกคามที่เด่นชัด ได้แก่ การขยายอิทธิพลของประเทศมหาอำนาจ และรักษาผลประโยชน์ของประเทศของตนเอง ด้วยการนำเสนอข้อมูลและบทวิเคราะห์ผ่านสื่อต่างๆ สำหรับภัยคุกคามที่ไม่ใช่ทางทหารของประเทศไทย อาทิเช่น ความไม่สงบ ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ความแตกแยกทางความคิด การลวงละเมิดสถาบันพระมหากษัตริย์ อาชญากรรมข้ามชาติ การลักลอบเข้าเมือง และการค้ำมนุษย์ อาชญากรรมไซเบอร์ ปัญหาสุขภาพจิต ปัญหาสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติภัยพิบัติธรรมชาติ การแพร่ระบาดของโรคติดต่อร้ายแรง ปัญหาเศรษฐกิจ และปัญหาสังคมผู้สูงอายุ

จากภัยคุกคามที่ประเทศไทยเผชิญอยู่ได้ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติ ที่อยู่ในมิติของความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ความมั่นคงทางสิ่งแวดล้อม ความมั่นคงทางการเมือง ความมั่นคงมนุษย์ และความมั่นคงทางทหาร ผู้วิจัยได้ตระหนักถึงผลกระทบต่อความมั่นคงที่เกิดขึ้นจากภัยคุกคามซึ่งอาจส่งผลในทุกมิติทั้งทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม การทหาร และสิ่งแวดล้อม ดังนั้นผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาแนวทางการรับมือกับผลกระทบด้านความมั่นคงที่เกิดจากภัยคุกคาม เพื่อเป็นกรอบในการพัฒนาระบบ กลไก มาตรการ ให้พร้อมปฏิบัติ และจัดการกับผลกระทบด้านความมั่นคง รวมทั้งเป็นแนวทางให้สามารถป้องกัน แก้ไขและลดความเสียหายที่เกิดขึ้นในภาวะปกติและภาวะวิกฤติของประเทศและสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมด้านความมั่นคงที่เปลี่ยนแปลงขึ้นในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. เพื่อศึกษาสภาพแวดล้อมด้านความมั่นคง และภัยคุกคามที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศ
๒. เพื่อศึกษาผลกระทบต่อความมั่นคงด้านต่างๆ ทางทหาร การเมือง เศรษฐกิจ และสังคม ของประเทศ
๓. เพื่อศึกษาแนวทางการรับมือกับผลกระทบด้านความมั่นคงที่เกิดจากภัยคุกคาม

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ขอบเขตทางด้านข้อมูล จะทำการรวบรวมข้อมูลสืบค้นจากเอกสาร บทความทางวิชาการ และการสัมภาษณ์บุคคลที่มีประสบการณ์ โดยศึกษาเฉพาะเรื่องเกี่ยวกับภัยคุกคาม ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง โดยข้อมูลเป็นข้อมูลที่เปิดเผยได้ สำหรับข้อมูลที่เป็นชั้นความลับมาก และลับที่สุด ไม่นำมาใช้ในการวิจัย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสัมภาษณ์ เพื่อเก็บข้อมูล ได้แก่ นายอำเภอ และผู้บังคับหน่วย ในพื้นที่รับผิดชอบของกองกำลังบูรพา และข้อมูลที่ได้รับจากการสัมภาษณ์มีความทันสมัยไม่เกินวันที่ทำการสัมภาษณ์

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เน้นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ในรูปแบบเชิงพรรณนา (Description Analytical Method) โดยวิจัยเอกสาร (Documentary Research) มีการเก็บรวบรวมข้อมูล และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ดังนี้

๑. การวิจัยทางเอกสาร โดยการรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเอกสาร รายงานต่างๆ เพื่อให้ทราบข้อมูลพื้นฐานสภาพแวดล้อมด้านความมั่นคง และภัยคุกคามที่เกิดขึ้น รวมทั้งสภาพแวดล้อมและสถานการณ์ด้านความมั่นคงในปัจจุบัน
๒. การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) แบบปลายเปิดเพื่อสัมภาษณ์จาก นายอำเภอ และผู้บังคับหน่วย ในพื้นที่รับผิดชอบของกองกำลังบูรพาเพื่อนำมาวิเคราะห์ หาจุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และอุปสรรค ของการดำเนินการแต่ละองค์กร และเชื่อมโยงถึงแนวทางการรับมือกับผลกระทบด้านความมั่นคงที่เกิดจากภัยคุกคาม โดยใช้ชุดคำถาม (Question Checklist)

๓. การวิเคราะห์ข้อมูล นำข้อมูลที่รวบรวมจากเอกสารและทบทวนวรรณกรรม ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ โดยใช้การสังเคราะห์ และตีความ และทำวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อให้ได้คำตอบตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

ผลการวิจัย

๑. จากการเปลี่ยนสภาพแวดล้อมด้านความมั่นคงในกระแสโลกาภิวัตน์ และมีการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างต่อเนื่องและรวดเร็ว ทำให้สามารถการเชื่อมต่อทางการสื่อสารทั้งภาพและเสียงในทุกพื้นที่ในแบบ Real Time ที่ครอบคลุมไปทั่วโลก ดังนั้นสภาวะแวดล้อมภายนอกทั้งในระดับโลก ภูมิภาค ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงภายในอย่างชัดเจน ทั้งจากตัวแสดงบทบาทที่เป็นรัฐ และตัวแสดงบทบาทที่ไม่ใช่รัฐ ทำให้เกิดปัญหาภัยคุกคามมีความซับซ้อน โดยเฉพาะปัญหาภัยคุกคามรูปแบบใหม่ (Non-Traditional Threat) อาทิเช่น ปัญหาภัยพิบัติและสาธารณภัย ส่วนหนึ่งเกิดจากประเทศต่างๆแข่งขันทางเศรษฐกิจแย่งชิงทรัพยากรธรรมชาติ ทำให้เสียสมดุลย์ในระบบนิเวศ สร้างมลพิษต่างๆ ทำให้เกิดภัยธรรมชาติขนาดใหญ่ที่มีความรุนแรง และ มีความถี่มากขึ้นในแต่ละปี และการแย่งชิงทรัพยากรธรรมชาติยังอาจขยายตัวลุกลามไปสู่สงครามขนาดใหญ่ได้อีก เช่น ในกรณีหมู่เกาะสเปลีย์ และการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนทำให้สามารถเคลื่อนย้ายแรงงาน สิ่งของได้เสรีมากยิ่งขึ้น ส่งผลต่อการขยายตัวของปัญหาที่เพิ่มสูงขึ้น และมีความสัมพันธ์กันของแต่ละปัญหา ได้แก่ ปัญหาแรงงานต่างด้าวเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย ปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ นอกจากนี้การพัฒนาเทคโนโลยีที่ก้าวหน้าอย่างรวดเร็วเป็นโลกไร้พรมแดนทำให้ปัญหาอาชญากรรมไซเบอร์ มีแนวโน้มที่สูงขึ้นอย่างชัดเจน

๒. ผลกระทบที่เกิดขึ้นก่อให้เกิดความท้าทายต่อความมั่นคงในทุกด้านทั้งทางการทหาร การเมือง เศรษฐกิจ และสังคมของประเทศ จากปัญหาภัยคุกคามที่เกิดขึ้นตามที่กล่าวมาแล้ว มีดังนี้

๒.๑ ผลกระทบความมั่นคงทางทหาร ได้แก่การก่อวินาศกรรม หรือแฝงตัวเข้ามาหาข่าว รวมทั้งการแย่งชิงผลประโยชน์ของชาติคนทำให้เกิดความขัดแย้งขยายตัวไปสู่สงครามได้

๒.๒ ผลกระทบด้านความมั่นคงทางเศรษฐกิจ

๒.๒.๑ สร้างความเสียหายกับระบบโครงสร้างพื้นฐาน และสาธารณูปโภค และอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจากภัยพิบัติต่างๆ และการก่อวินาศกรรม

๒.๒.๒ การทำธุรกรรมการเงินที่ผิดกฎหมาย ทำลายระบบเศรษฐกิจของประเทศ

๒.๒.๓ การถูกกีดกันทางการค้าจากการปัญหาการใช้แรงงานเด็ก การละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา

๒.๒.๔ สูญเสียงบประมาณรายจ่ายการดูแลแรงงานต่างด้าวที่เข้ามาโดยผิดกฎหมาย เช่น สาธารณสุข รวมถึงงบประมาณรายจ่ายเจ้าหน้าที่รัฐที่เพิ่มขึ้นทั้งบุคลากร และเครื่องมือในการป้องกันภัยคุกคามต่างๆ

๒.๓ ผลกระทบด้านความมั่นคงทางสังคม

๒.๓.๑ ประชาชนไม่มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

๒.๓.๒ เมื่อเกิดปัญหาเศรษฐกิจ ส่งผลต่อปัญหาทางสังคมที่มีการก่ออาชญากรรมสูงขึ้น รวมถึงการก่ออาชญากรรมของแรงงานต่างด้าวที่ผิดกฎหมาย อาทิ การปล้นทรัพย์ การค้ายาเสพติด การทำร้ายร่างกาย และการฆ่าผู้อื่น

๒.๓.๓ ทำให้เกิดปัญหาอื่นๆ ตามมา ได้แก่ ปัญหาความยากจน ปัญหาความเครียด ปัญหาการฆ่าตัวตาย ปัญหาการว่างงาน ปัญหาครอบครัวล่มสลาย

๒.๓.๔ เป็นแหล่งรวมกลุ่มอาชญากรรมต่างๆ แรงงานต่างด้าวที่ผิดกฎหมาย เข้ามาก่ออาชญากรรม

๒.๓.๕ ความขัดแย้งในสังคมเกิดการทะเลาะเบาะแว้ง สร้างความเกลียดชังในสังคม

๒.๔ ผลกระทบด้านความมั่นคงทางการเมือง

๒.๔.๑ ประชาชนขาดความเชื่อมั่นในการบริหารประเทศของรัฐบาล

๒.๔.๒ ก่อให้เกิดผลกระทบต่อความสัมพันธ์ทางการเมืองระหว่างประเทศ

๒.๔.๓ ก่อให้เกิดภาพลักษณ์ที่ไม่ดีแก่การเมืองรวมทั้งประเทศชาติ

๓. แนวทางการรับมือผลกระทบด้านความมั่นคงจากภัยคุกคามต่างๆที่เกิดขึ้นทางหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในจังหวัดสระแก้วได้กำหนดแนวทางจากยุทธศาสตร์ในด้านต่างๆ ที่วางไว้มาเป็นกรอบแนวทางที่หน่วยงานเปลี่ยนเป็นแผนการปฏิบัติให้สอดคล้องกับเป้าหมาย

๓.๑ แนวทางการรับมือผลกระทบภัยพิบัติและสาธารณภัย ป้องกันภัยเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบหลัก โดยมีการวางแผนก่อนเกิดภัย ระหว่างเกิดภัย และหลังเกิดภัยพิบัติขึ้นซึ่งได้วาง ๓ มาตรการในการดำเนินการ

๓.๑.๑ การลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ

๓.๑.๑.๑ แนวทางด้วยการใช้โครงสร้าง เช่น การสร้างอ่างเก็บน้ำที่ช่วยอุทกภัย และภัยแล้งในพื้นที่ตามแผนโครงการ

๓.๑.๑.๒ แนวทางด้วยการไม่ใช้โครงสร้าง เช่น การวางแผนการใช้ประโยชน์จากที่ดิน การวางผังเมือง

๓.๑.๑.๓ การจัดการควบคุมเสี่ยงโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน การฝึกคนในชุมชนให้สามารถระงับภัยขึ้นต้น

๓.๑.๑.๔ การฝึกป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของหน่วยงานที่สร้าง ความพร้อมและเพิ่มศักยภาพให้บุคลากร โดยศึกษาจากเหตุการณ์ที่เคยเกิดขึ้นในพื้นที่

๓.๑.๒ การบริหารจัดการในสภาวะฉุกเฉิน ที่ดำเนินการจัดตั้งศูนย์บัญชาการ ในทุกระดับ ระบบการติดต่อสื่อสาร การบริการทางการแพทย์ การจัดการศพ และการประชาสัมพันธ์

๓.๑.๓ การจัดการหลังเกิดภัย ที่ดำเนินการให้ความช่วยเหลือและสงเคราะห์ ผู้ประสบภัย และฟื้นฟูผู้ประสบภัย ระบบสาธารณูปโภค และติดตามประเมินผล

๓.๒ แนวทางการรับมือผลกระทบด้านความมั่นคงกับปัญหาเสพติด ได้กำหนด แผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดที่นำมาปฏิบัติจะประกอบด้วย ๔ แผน คือ แผนป้องกันยาเสพติด แผนบำบัดรักษาเสพติด แผนปราบปรามเสพติด แผนบริหารจัดการอย่าง บูรณาการ โดยได้มีการกำหนดเป็นมาตรการป้องกัน มาตรการปราบปราม มาตรการฟื้นฟู ดังนี้

๓.๒.๑ มาตรการป้องกัน

๓.๒.๑.๑ จัดชุดลาดตระเวน ป้องปรามการกระทำผิด

๓.๒.๑.๒ ตั้งจุดตรวจ จุดสกัด เส้นทางลำเลียงยาเสพติด

๓.๒.๑.๓ บูรณาการหน่วยงานในการรวบรวมข่าวสาร และข้อมูลจากส่วนกลาง

๓.๒.๑.๔ รณรงค์ประชาสัมพันธ์กลุ่มที่มีเสี่ยง ได้แก่ เยาวชน ผู้ใช้แรงงาน

๓.๒.๑.๕ สุ่มตรวจหาสารเสพติดในเยาวชน และผู้ใช้แรงงาน

๓.๒.๑.๖ ประสานหน่วยงานกับประเทศเพื่อนบ้าน การแลกเปลี่ยน

ข่าวสาร และส่งเสริมอาชีพความเป็นอยู่ให้กับชุมชน

๓.๒.๒ มาตรการปราบปราม

๓.๒.๒.๑ ตรวจสอบแหล่งพักอาศัยจากผู้เข้ารับการบำบัด และผู้ต้องหายาเสพติด

๓.๒.๒.๒ จัดชุดตรวจร่วมในการเข้าจับกุม ขยายผลดำเนินคดีต่อองค์กร และเครือข่ายยาเสพติด

๓.๒.๓ มาตรการฟื้นฟู

๓.๒.๓.๑ จัดตั้งศูนย์บำบัดฟื้นฟูในพื้นที่ เช่น ค่ายวิวัฒน์พลเมือง โรงพยาบาลรัฐ

๓.๒.๓.๒ ส่งเสริมอาชีพให้ผู้ที่ผ่านการบำบัดคืนสู่สังคม

๓.๓ แนวทางการรับมือผลกระทบด้านความมั่นคงจากปัญหาแรงงานต่างด้าว เข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย การจัดระบบคนต่างด้าวที่เข้ามาทำงานในประเทศไทย รัฐบาลได้ ดำเนินการจัดการแรงงาน โดยเฉพาะแรงงานต่างด้าว ๓ สัญชาติ เมียนมา ลาว และกัมพูชา ที่เข้ามา ทำงานแบบผิดกฎหมายเป็นจำนวนมาก โดยที่ผ่านมามีการดำเนินการ ดังนี้

๓.๓.๑ การขึ้นทะเบียนแรงงานต่างด้าว ๓ สัญชาติ มาขึ้นทะเบียน ณ ศูนย์บริการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าว (One Stop Service) และประสานประเทศต้นทาง ในการดำเนินการตรวจสัญชาติ

๓.๓.๒ การจัดระบบการจ้างคนต่างด้าว ๓ สัญชาติ ที่เข้ามาทำงานในลักษณะ ไป - กลับ หรือตามฤดูกาล ตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติการทำงานคนต่างด้าว พ.ศ.๒๕๕๑ โดยประเทศไทยได้เจรจาแก้ไขความตกลงว่าด้วยการข้ามแดน ซึ่งประเทศไทยและราชอาณาจักร กัมพูชาได้ลงนามความตกลงว่าด้วยการข้ามแดนไทย- กัมพูชา เมื่อวันที่ ๑๓ กรกฎาคม พ.ศ.๒๕๕๘

๓.๓.๓ การจัดระเบียบแรงงานต่างด้าวในพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ โดยมีการจัดตั้ง ศูนย์บริการจุดเดียวเบ็ดเสร็จเพื่อจัดระบบการจ้างแรงงานต่างด้าว ๓ สัญชาติ ที่เข้ามาทำงาน ในลักษณะไป-กลับหรือตามฤดูกาล ตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติการทำงานคนต่างด้าว พ.ศ.๒๕๕๑ ในเขตเศรษฐกิจพิเศษของจังหวัดตาก มุกดาหาร ตราด สระแก้ว และสงขลา

๓.๓.๔ การจัดตั้งศูนย์แรกรับเข้าทำงานและสิ้นสุดการจ้าง เพื่อมุ่งเน้นให้เป็นศูนย์ อบรมสื่อความความรู้แก่แรงงานต่างด้าวที่จะเข้ามาทำงานในเรื่องการดำเนินชีวิตอยู่ในประเทศไทย ความรู้ด้านภาษาไทยพื้นฐาน ข้อกฎหมาย ขนบธรรมเนียมประเพณี และยังเป็นศูนย์ตรวจสอบ คัดกรอง ก่อนอนุญาตให้เดินทางเข้ามาทำงานตามระบบ MOU ซึ่งได้มีข้อตกลงร่วมกันกับประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อเข้าสู่ระบบการจ้างงานตามกฎหมาย เป็นการป้องกันการค้ำมนุษย์ด้านแรงงาน การถูกหลอกลวง และ ลักลอบเข้ามาทำงานโดยผิดกฎหมาย อีกทั้งเป็นศูนย์พักรอกรณีนายจ้างมารับเพื่อเดินทางไปทำงานและ เดินทางกลับกรณีสิ้นสุดการจ้าง และเป็นศูนย์ตรวจสอบเพื่อรองรับสิทธิอันพึงได้รับของแรงงาน เช่น สิทธิในการขอรับเงินส่งกลับจากเงินกองทุนเพื่อการส่งคนต่างด้าวกลับออกไปนอกราชอาณาจักร เป็นต้น

๓.๓.๕ แนวทางการดำเนินการแก้ไขปัญหาแรงงานต่างด้าวเข้าเมือง โดยผิดกฎหมายของจังหวัดสระแก้ว คณะทำงานแก้ไขปัญหาแรงงานต่างด้าวจังหวัดสระแก้ว มีมาตรการป้องกัน และปราบปราม แรงงานต่างด้าวเข้าเมือง โดยผิดกฎหมาย

๓.๓.๕.๑ มาตรการป้องกัน ได้แก่

บูรณาการงานด้านการข่าว เพื่อทราบถึงขบวนการในการ ลักลอบขนย้ายแรงงาน การตั้งจุดตรวจ จุดสกัด และเพิ่มมาตรการลาดตระเวนและเฝ้าตรวจตามแนว ชายแดน รมณรงค์ประชาสัมพันธ์ และตรวจสอบแรงงานสถานประกอบการเกี่ยวกับการใช้แรงงาน ต่างด้าวที่ผิดกฎหมาย และการจัดระเบียบรถโดยสาร (รถตู้)

๓.๓.๕.๒ มาตรการปราบปราม ได้แก่

การบังคับใช้กฎหมายด้านต่างๆ ในการดำเนินการต่อผู้กระทำความผิด เช่น พ.ร.บ.การฟอกเงิน เป็นต้น การจัดชุดตรวจร่วมในการเข้าจับกุม และการยกเลิกลิขสิทธิ์การเดินรถสาธารณะที่ขนส่งแรงงานต่างด้าวที่ผิดกฎหมาย

๓.๓.๕.๓ มาตรการแก้ไขเพิ่มเติม ได้แก่

การเพิ่มบทลงโทษทางกฎหมาย และการประสานประเทศเพื่อนบ้านเกี่ยวกับการผ่าน เข้า – ออก ราชอาณาจักร ได้แก่ ส่งเสริมการขึ้นทะเบียนแรงงานให้ถูกต้องตามกฎหมาย การปิดจุดช่องอนุโลม และผ่านเข้า – ออก ช่องผ่านแดนที่ถูกต้องตามกฎหมาย

๓.๔ แนวทางการรับมือผลกระทบความมั่นคงจากอาชญากรรมข้ามชาติ คือ ความร่วมมือของทุกภาคส่วน และความร่วมมือประเทศ กลไกทวิภาคีและพหุภาคี องค์การระหว่างประเทศที่เสริมสร้างความเข้มแข็งทั้งทางด้านกฎหมาย ข้าราชการ ศักยภาพบุคลากรและองค์กร และเสริมสร้างความร่วมมือของภาครัฐ โดยเฉพาะภาคประชาชนและการเสริมสร้างความร่วมมือกับต่างประเทศ รวมถึงการบริหารจัดการฐานข้อมูลและสารสนเทศ โดยมีกรอบแนวคิดที่เน้นป้องกัน (Prevention) การตอบโต้ (Response) และการเตรียมพร้อม (Preparedness) เพื่อรับมือกับปัญหาการก่อการร้ายและอาชญากรรมข้ามชาติ ดังนั้นมาตรการที่สำคัญในการสนับสนุนการป้องกันและแก้ไขปัญหาการก่อการร้ายและอาชญากรรมข้ามชาติ

๓.๔.๑ การดำเนินการเชื่อมโยงฐานข้อมูลความมั่นคงด้านอาชญากรรมข้ามชาติร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมาย

๓.๔.๒ ร่วมมือกับต่างประเทศในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการก่อการร้ายและอาชญากรรมข้ามชาติ โดยจัดตั้งคณะทำงานร่วมว่าด้วยความร่วมมือด้านความมั่นคงและจัดทำบันทึกความเข้าใจด้านความมั่นคงกับประเทศต่างๆ

๓.๔.๓ แนวทางมาตรการป้องกันและแก้ไขของปัญหาการก่อการร้ายและอาชญากรรมข้ามชาติของจังหวัดสระแก้ว

๓.๔.๓.๑ การเสริมสร้างศักยภาพของหน่วยงาน กลไกภาครัฐ โดยเฉพาะการข่าวและระบบกฎหมายให้มีความเข้มแข็งรวมถึงส่งเสริมความร่วมมือ และการประสานงานระหว่างหน่วยงานภาครัฐให้มีเอกภาพ

๓.๔.๓.๒ เสริมสร้างและพัฒนาความร่วมมือระหว่างประเทศทุกระดับ ตั้งแต่ภาคประชาชน

๓.๔.๓.๓ สร้างจิตสำนึกให้ตระหนักทุกภาคส่วนถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นเมื่อเกิดการก่อการร้าย และอาชญากรรมข้ามชาติ

๓.๔.๓.๔ ตรวจสอบระบบเฝ้าระวังทางอิเล็กทรอนิกส์ เช่น ทีวีวงจรปิด
ในสถานที่สำคัญที่เป็นจุดเสี่ยงในพื้นที่ตัวเมืองและชุมชนที่มีความเจริญ

๓.๔.๓.๕ ตรวจสอบจัดเก็บเอกสารหลักฐานของชาวต่างชาติที่เข้ามา
พำนักและใช้บริการ โรงแรมสถานบริการ โดยเคร่งครัด

๓.๔.๓.๖ จัดชุดเฉพาะกิจเฝ้าระวังสืบสวนหาข่าวความเคลื่อนไหวของ
กลุ่มชาวต่างชาติ

๓.๕ แนวทางการรับมือผลกระทบด้านความมั่นคงจากปัญหาละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา

๓.๕.๑ บูรณาการการทำงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องการป้องกันและ
ปราบปรามการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา

๓.๕.๒ การดำเนินการกฎหมายต่อผู้กระทำผิดละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาและ
นำกฎหมายที่เกี่ยวข้องมาดำเนินคดีได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓.๕.๓ ปรับเปลี่ยนสินค้าในเขตพื้นที่จังหวัดสระแก้ว และจังหวัดใกล้เคียง
จากสินค้าละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา เป็นสินค้าของแท้มีสอง สินค้าโอท็อป สินค้าทางการเกษตร

๓.๕.๔ จัดทำบันทึกข้อตกลง (MOU) กับเจ้าของตลาดและผู้ค้ารายใหญ่
ในการไม่จำหน่ายสินค้าละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา

๓.๕.๕ ประสานทำความเข้าใจกับประเทศเพื่อนบ้านเกี่ยวกับการจำหน่าย
สินค้าละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา เพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

๑. แนวทางการรับมือและแก้ไขปัญหาภัยคุกคามพิจารณาจากการประเมินความเสี่ยงที่
เกิดภัยคุกคามในแต่ละพื้นที่ และมีการแจ้งเตือน เฝ้าติดตาม เพื่อป้องกันและลดผลกระทบ โดยการ
เตรียมความพร้อมทั้งบุคลากร เครื่องมือ และแผนเผชิญเหตุต่างๆที่เกิดขึ้น รวมทั้งมีการติดตาม
ประเมินผลเป็นระยะ ด้วยการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ

๒. ภัยคุกคามในแต่ละด้านมีหน่วยงานที่รับผิดชอบหลัก ซึ่งมีการ กำหนดยุทธศาสตร์
เพื่อเป็นกรอบแนวทางที่ใช้วางแผนการปฏิบัติให้เกิดเป็นรูปธรรมและเหมาะสมกับภัยคุกคาม
ที่เกิดขึ้นในแต่ละพื้นที่ และหน่วยงานที่รับผิดชอบหลักเป็นผู้รวบรวมข่าวสารข้อมูลของภัยคุกคาม
ที่เกิดขึ้นแจ้งเตือน และ และจัดตั้งศูนย์อำนวยการ และประสานงานระหว่างหน่วยงาน เมื่อเกิดเหตุขึ้น

๓. การสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศ ภายในประเทศทั้งภาครัฐ และภาคประชาชน

๓.๑ การสร้างความร่วมมือในระดับท้องถิ่นระหว่างประเทศ ที่ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ทั้งทางวัฒนธรรม เศรษฐกิจ สังคม สาธารณูปโภคและสาธารณสุข รวมทั้งส่งเสริมความรู้ ด้านกฎหมายให้ประชาชนประเทศเพื่อนบ้านทราบเพื่อสามารถบังคับใช้กฎหมายอย่างเป็นรูปธรรม

๓.๒ การสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐในประเทศ ที่เข้าใจบทบาทหน้าที่เกี่ยวกับความมั่นคงเป็นของทุกภาคส่วนที่จะรักษาผลประโยชน์ของชาติ เพื่อวางแผนร่วมกัน ในการพัฒนาประเทศที่สร้างระบบสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานบนพื้นฐานของการป้องกันภัยคุกคาม ที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว เช่น การสร้างถนนที่ไม่ทำให้เกิดอุบัติเหตุซ้ำซ้อน

๓.๓ การสร้างความร่วมมือภาคประชาชน ที่เป็นแหล่งข่าวในการแจ้งเตือนให้ หน่วยงานรัฐที่รับผิดชอบได้ทราบถึงความเสี่ยงที่เกิดภัยคุกคามขึ้นในพื้นที่

๔. หน่วยงานที่มีอำนาจในการบังคับใช้กฎหมายดำเนินการอย่างเคร่งครัด

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

การศึกษาวิจัยครั้งต่อไปอาจศึกษาการพัฒนาภัยคุกคามต่างๆ เกิดขึ้น ที่มีความสัมพันธ์ ขององค์กรอาชญากรรมต่างๆ เช่น องค์กรอาชญากรรมยาเสพติด องค์กรอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ และกลุ่มก่อการร้าย ซึ่งมีผลต่อรูปแบบและวิธีการของภัยคุกคามต่อการดำเนินการของเจ้าหน้าที่รัฐ และหน่วยงานต่างๆ